ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರಣಿ – ೧
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕೆರ್ : ಕಾ. ತ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ

ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸೆರ್

(ಬದ್ಕ್–ಕಾವ್ಯ–ದರ್ಶನ)

ಕನ್ನಡೊಡು : ಡಾ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಗಣೇಶ
ತುಳುಟು : ಆತ್ರಾಡಿ ಅಮೃತಾ ಶೆಟ್ಟಿ

ಪ್ರಕಾಶಕೆರ್
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ
ಮತ್ತು
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು

SANTHAKAVI KANAKADASARU

Written by	:	Dr. Ganesh Chikkamagaluru Mysore
Translated by	:	Shrimathi Athradi Amruta Shetty
Published by	:	National Saint Poet Kanakadasa and Research Centre, Bangalore And Karnataka Tulu Sahitya Academi, Mangaluru
First Impression	:	2015
Copy Right	:	National Saint Poet Kanadasa Study and Research Centre 2nd Floor, Chalukya Division, Kannada Bhavana , J C Road, Bangalore-02
Pages	:	Vll+72
Copies	:	1000
Size	:	1/8 Demi
Paper Used	:	70 gsm maplitho Size: Demy 1/8
Price	:	Rs 50/-
Printed by	:	Pavan Graphics Industries, Yeyyadi, Mangaluru

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ನ ಮದಿಪು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂತಕವಿ ಅಧ್ಯಯನ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಕನಕದಾಸೆರೆ ಜೀವನ ದರ್ಶನ ಬೊಕ್ಕ ಅರ್ನ ಕಾವ್ಯ–ಕೀರ್ತನೆಲೆನ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಂಶೋಧನೆ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಚಾರದ ಬೇಲೆಗ್ ಪಿದಾಡ್ದ್ಂಡ್. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಬೇಲೆಲೆಗ್ ಜವನೆರೆ ಕೂಟೊನು ಕೂಡ್ ಪಾಡ್ದ್ ಬೆನ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪೊಡಿನ್ಪಿನವು ನೆತ್ತ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ನಿಲೆಟ್ ಪೊಸ ಪೊಸ ನೋಟ ದಿಟ್ಟಿಲೆಡ್ ಅಧ್ಯಯನ, ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆಗ್, ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ಫೆಲೋಶಿಪ್ ಕೊರ್ಪಿನ, ಅಧ್ಯಯನೊಲೆಗ್ ಪಣವುದ ಸಾಕಾರ ಕೊರ್ಪಿನ, ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ – ಪಾತೆರಕತೆಕ್ಲೆನ್ ಏರ್ಪಾಟ್ ಮಲ್ಪುನ, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮಾಧ್ಯಮೊಲೆಡ್ ಕನಕದಾಸೆರೆ ತತ್ವ ಆದರ್ಶೊಲೆನ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯ, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲೆಗ್ ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಮಾತಾ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲೆನ್ ತರ್ಜಿಮೆ ಮಲ್ಪುನ, ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನದ ಮಿತ್ತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಕ್ಲು, ಕರ್ನಾಟಕ ತತ್ವಪದಕಾರೆರೆ ಮಾತಾ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲೆನ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪುನ, ಜವನೆರ್ನ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆನ ಕೂಟೊಗಾದ್ ಕನಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೂಟ – ತಿರ್ಲ್ ತೆರಿಯೊಂಬಿ ಶಿಬಿರಲೆನ್ ಮಲ್ಪುನ, ಹಿರಿಯೆರ್ ಅಂಚನೆ ಕಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆಗ್ ಮಾನಾದಿಗೆ ಮಲ್ಪುನ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪಾಕ ಎಡ್ಡೆಂತಿನ, ಪ್ರೇಜನ ಆಪಿನಂಚಿನ ಯೋಜನೆಲೆನ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಅವೆನ್ ಕಾರ್ಯರೂಪೊಗು ಕನತ್ತೊಂದುಂಡು.

ಸದ್ಯೊಗು ಕನಕದಾಸೆರೆ ಬದ್ಕ್ ಬಲ್ಮೆನ, ಆರ್ ಕೊರ್ನ ಸಂದೇಶ ಕಾವ್ಯೊಲೆನ್ ಓದುನಕ್ಲೆಗ್ ಬಂಗದಾಂತೆ ಸುಲಬೊಡು ಓದಾವೊಂದು ಪೋಪಿನ, ಸುಲಬೊಡು ಅಕ್ಲೆಗ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ಪುನ ಉದ್ದೇಶೊಡು 'ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸೆರ್' ಪನ್ಪಿ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಪಿನಂಚಿನ ಬೂಕುನು ಅಚ್ಚಿಮಲ್ತ್ ಕನವೊಂದುಲ್ಲ. ಉಂದೆನ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬೊಕ್ಕ ಒರಿನ ಮಾತಾ ಭಾರತದ ಬಾಸೆಲೆಗ್ ತರ್ಜಿಮೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪು ಕಜ್ಜ ನಡತೊಂದುಂಡು. ಈ ಬೂಕು ರಚನೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ನ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರ್ದ ಗಣೇಶೆರೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆಲು. ಬೂಕುದ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುನು ತೂದ್, ಕೆಬಿಪಾತೆರ ಕೊರ್ದು ಪುಸ್ತಕ ಅಚ್ಚಿ ಆವೆರೆ ಕಾರಣಕರ್ತೆರಾಯಿನ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ಸಮನ್ವಯಾಧಿಕಾರಿಲಾಯಿ ಶ್ರೀ. ಕಾ. ತ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣೆರೆಗ್, ಕೈಬರವುದ ರೂಪೊನು ಓದಿನ ಪ್ರೊ. ಜ್ಯೋತಿ ಹೊಸೂರ, ಮೊಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಎನ್ನ ಸೊಲ್ಮೆಲು. ಕನಕದಾಸೆರೆ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ತರ್ಜಿಮೆದ ಯೋಜನೆಗ್ ಒಪ್ಪಿತ ಕೊರ್ದು ಸುರುತ್ತ ಪಜ್ಜೊಡೆ ನೂದ್ ಲಕ್ಷ ರುಪಾಯಿನ್ ಕೊರ್ನಂಚಿನ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬೊಕ್ಕ ಪಣಪತ್ತ್‌ದ ಸಚಿವೆರ್ಲಾ ಆಯಿನ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯೆರ್, ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರ್ಪಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವೆರಾಯಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾಶ್ರೀ ಮೆಕ್ಲೆಗ್, ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನ ಮಂಡಲಿದ ಕೂಟ ಕಾರ್ಯಂತೆ ಬೊಕ್ಕ ಕೂಟದಕ್ಲೆಗ್ ಎನ್ನ ಸೊಲ್ಮೆಲು...

ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಲು ಬೂಕುದ ಪ್ರೇಜನ ಪಡೆತೊಂಬೆರ್ ಪಂಡ್ದ್ ಎನ್ನೊಂಬೆ.

ದಿನ : 15–09–2014

ಕೆ. ಎ. ದಯಾನಂದ
ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ
ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ
ಬೊಕ್ಕ ನಿರ್ದೇಶಕೆರ್, ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ

ಸುರುತ ಮದಿಪು

ಇನಿತ್ತ ಈ ಕಾಲಮಾನೊಗು ಸಂತ ಕವಿ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಎಚ್ಚ ಮಾನ್ಯೆರಾಪೆರ್. ಉಂದು ಈ ಕವಿಕ್ ಇಪ್ಪುನ ಮಾಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆದ ಪೊರಪು. 16ನೇ ಶತಮಾನೊಡ್ದು ಬೊಕ್ಕದ ಪೊಸ ಯುಗತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರತಿರಿ (ಚರಿತ್ರೆ) ಆವಡ್, ಅತ್ತ್ಂಡ ಭಕ್ತಿ ಪಂತೊದ ಪರತಿರಿ ಆವಡ್ ಕನಕದಾಸೆರೆನ್ ಒರಿ 'ಭಕ್ತೆ' ಪಂಡ್‌ದೋ, ಅತ್ತ್ಂಡ 'ದಾಸೆ' ಪಂಡ್‌ದೋ ನಿಗಂಟ್ ಮಲ್ತೊಂದೆ ಬೈದ್ಂಡ್. ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಪಾಠೊಲ್ಲಾ ಇಂಚನೇ ಪಂಡೊಂದು ಬತ್ತ್. ಸತ್ಯೊಗಾಂಡ ಬದ್ಕ್‌ದ ಗಂಟ್‌ಲೆನ್, ಅತ್ತ್ಂಡ ಕೊಲ್ಕೆಲೆನ್ ಕದೆತೊಂದು ದಾಸೆರಾದ್ ಉಂತಿಬೊಕ್ಕ ಆರ್ ಕವಿಯಾದ್ ಬುಲೆಯಿನ ಬುಲೆಪುನು ನಮಡ ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ತೆರಿಯೊನೆರೆ ಆಯಿನನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಆಂಡ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ (ಪ್ರಭುತ್ವ)ನ್ ಪಿರ ಬುಡೊಂದು, ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಗೇನದ ನಡೆನ್ ದುಂಬು ದೀಡೊಂದು ಊರು, ಕೇರಿ, ಗುಡಿ ಗುಂಡಾರೊಲೆನ್ ನಾಡೊಂದು ಪಿದಾಡಿನ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕೆರೆಗ್ ಪಜ್ಜ ಪಜ್ಜೊಗು ಎದುರಾಯಿನ ಈ ಸಮಾಜದ ಬಾರೀ ಸೂಕುರ್ಮದ ಸ್ಥಿತಿಟ್ ಬೆಯ್ತೊಂದು, ತದ್ದಲಸ್‌ನ್ ತಡೆತೊಂದು ಸವುಕಾಸೊಡು ತಾಳ್ಮೆಡ್ ಸಂತೆರಾದ್ ಪುದಾರ್ ಪಡೆಯಿನ ರೀತಿನ್ ನಮ ಇನಿ ಕವಿಂದ್ ಪನ್ಪಿ ನಿಲೆಟ್ಟೇ ತೂಪಿನವು ಮಾಮಲ್ಲ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡುಂದು ಕನಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ತೋಜಾದ್ ಕೊರೊಂದುಂಡು. ಭಾಗವತೆ ಆಪೆಂದ್ ಒಂಟಿಯಾದ್ ಪಿದಾಡಿನ ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ಐತ ಉಲಾಯಿ ಪೊಗ್ಗುನವು ಆತ್ ಸುಲಭ ಆಪುಜಿ. ಆಂಡಲಾ ತಾನ್ ಪೋವೊಂದಿಪ್ಪುನ ಸ್ವಾಮಿನ ದರ್ಶನ ಭಾಗ್ಯ ಆತ್ ಸುಲಭದವು ಅತ್ತ್ಂದ್ ತೆರಿದ್ಲಾ ಅವೆನ್ ಮೀರ್ದ್ ಗೆಂದುನ ಸಂಗತಿ ನಮ್ಮ ನೆಂಪುಡು ಮಾಜಂದೆ ಇಪ್ಪೊಡಾಯಿನವು. ಅಂಚಾದ್ ಆರ್ ಉಲಾಯಿಡ್ದ್‌ಲಾ ಒಬ್ಬಂಟಿ, ಪಿದಾಯಿಡ್ದ್‌ಲಾ ಒಬ್ಬಂಟಿಯೇ ಆಪೆರ್. ಈ ಪೊರ್ತುಡೆ ಕನಕದಾಸೆರೆ ಉಲಾಯಿಡ್ ಮದೆ ಆದ್ ಇತ್ತಿ 'ಸಂತಕವಿ' ಪಿದಾಯಿ ಬರೊಡಾದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಉಲಾಯಿದ ಆತ್ಮೊದ ಒಬ್ಬಂಟಿತನೊಕ್ಕು ಆದಿಕೇಶವನ್ ಆತ್ಮಬಲ ಮಲ್ತೊಂದು, ಪಿದಾಯಿದ ಒಂಟಿತನೊಕ್ಕು ಸಮಾಜೊಡು ಇಪ್ಪು ಕುಂದು ಕೊರೆ, ಬೇನೆ ಬೇಸರ್‌ಲೆನ್ ನಡಪಾವು ಶಕ್ತಿಯಾದ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಪದ ಪಂಡೊಂದು, ಬರೆವೊಂದು ಪೋಪಿನ ಕನಕದಾಸೆರೆನ ಗೇನದ ನಡೆತ್ತ್ ಉರು ಆನಿಗಾನಿದ ಕಾಲಮಾನೊಗು ಸರಿಯಾದ್ ಪಿರಿ ಪಂಡೊಂದೇ ಬೈದ್ಂಡ್. ನೆಂಪುಡು ಇಪ್ಪೊಡಾಯಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿ ಪಂಡ ಈ ಪರಪೋಕುದ ಕಜ್ಜೊಲೆಡ್ ನಿಗಿತ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲಿನ ಕವಿ, ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನಿ, ಬಂಡಾಯಗಾರೆ, ದಾರ್ಶನಿಕೆ, ಕೃಷಿಕೆ, ಜನಪದ ಜಿಜ್ಞಾಸು, ಕಲಾವಿದೆ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪಾಕ ಮೋನೆಲೆನ್ ನಮ ಅಜತ್ತ್‌ದ್ ತೂವೊಡಾಪುಂಡು. ಉಂದು ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಮಾನಾದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಇನಿತ್ತ ಪರಪೋಕು(ಸಂಸ್ಕೃತಿ)ದ ಅಗತ್ಯಲಾ ಅಂದ್. ದಾಯೆ ಪಂಡ, ಇನಿಕ್ಲಾ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ವರ್ಗದ ಪುದಾರ್ಡ್ ಬಗೆ ಬಗೆತ್ತ ಯಾಸ ಪಾಡೊಂದು ನರಮಾನಿ ಕೂಟ ಅನುಬೇಪುನ ಮಿತ್ತ್ ತಿರ್ತ್‌ನ್ಪಿ ಅಸಮಾನತೆ, ನಮ್ಮ ನಡುಟ್ಟಿಪ್ಪು ಅಸಮಾಧಾನೊಲೆಗ್ ಕನಕದಾಸೆರ್ಡ ಉತ್ತರೊಲು ಉಲ್ಲನ್ಪಿನವೆನ್ ನಮ ತೆರಿಯೊನೊಡಾತ್ಂಡ್. ಆರೆನ ಪಾತೆರೊಲು ಬಜೀ ಸಂದೇಶ, ಅತ್ತ್ಂಡ ಪಾತೆರೊಲು ಅತ್ತ್, ಅವು ನರಮಾನಿ ನರಮಾನಿನ ನಡುಟಿಪ್ಪು ನಿಜರೂಪೊನು

ದೆಂಗಾದ್ ಮೋನೆಗ್ ಪೂಜಿದಿ ಅರದಲೊನು, ಧರ್ಮ, ಪಂತೊಲೆ ಬೇರ್ಪಡಿ ಪೋಪಿ ಡೋಂಗಿ ಬುದ್ಧಿನ್, ಅವು ಮಲ್ಪು ಅತ್ರಾಣೊಲೆನ್ ಒಂಜೊಂಜಾದ್ ಜಾರದ್ ಸಮಾಜೊಗು ಮೋನೆಪಾಡ್ದ್ ಎಡ್ಡೆಂತಿ ಸಾದಿಡ್ ನಡಪ್ಯರೆ ಬೋಡಾಪಿ ಸಾದಿನ್ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುಡು, ಕಾವ್ಯಾತ್ಮಕವಾದ್, ಕೋಂಗಿ ಮಲ್ತೊಂದು, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾದ್ ಉಡಲ್ ಮುಟ್ಟುಲೆಕ್ಕ, ಕೈಟ್ ಪತ್ತುಲೆಕ್ಕ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕನಕದಾಸೆರೆನ ಗೇನದ ನುಡಿಕ್ಲೆನ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಭಿಮಾನಿಲೆಗ್, ಆಯಿಟ್ಲಾ ಜವನ್ಯೆರೆ ಕೂಟೊಗು ಮುಟ್ಪಾವುನ ಅಗತ್ಯೊನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಯೊಂದುಂಡು.

ಈ ನಿಲೆಟ್ಟ್ ಕನಕದಾಸೆರೆ ಬದ್ಕ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಜನೊಕ್ಲೆ ಕೈತಲ್ ಮುಟ್ಪಾವು ಉದ್ದೇಶೊಡು 'ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸೆರ್' ಪನ್ಪಿ ಈ ಎಲ್ಯ ಬೂಕು ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು. ಈತೊರ್ತೆ ಕನಕದಾಸೆರೆ ಬದ್ಕ್, ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಕ ಬೂಕುಲು ಬೈದ. ಆಂಡ ಈ ಬೂಕು 'ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸೆರ್' ಆ ಬೂಕುಲೆನ ದುಂಬೊತ್ತಿ ಭಾಗ ಅತ್ತ್. ಸುರುಕ್ಕೇ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಕನಕದಾಸೆರೆ ಜೀವನ, ಸಾಧನೆ, ಪನ್ನಿ ಪಾತೆರ, ಕನಕದಾಸೆರೆನ್ ಜನೊಕ್ಲೆ ಎದುರು ಪೊರ್ಲುಡು ಗುರ್ತ ಮಲ್ಪುಲೆಕ್ಕ, ಅಲಚನೆ ಮಲ್ತ್ ತೆರಿಯೊಂಬಿಲೆಕ್ಕ, ಪೊಸ ದೇಕಿಡ್ ಇಪ್ಪುಲೆಕ್ಕ ಈ ಬೂಕುನು ಲೇಖಕೆಲಾ, ಚಿಂತಕೆಲಾ ಆದಿಪ್ಪುನ ಜವನ್ಯೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರ್ದ ಗಣೇಶ್ ಅಟ್ಟಣೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ಅಲಚನೆಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಬೂಕು ತಯಾರಾವೆರೆ ಅಪಗಪಗ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿ ಸೂಚನೆ, ತಿದ್ದ್‌ಪಡಿ, ಸೇರಿಗೆನ್ ಮೋಕೆಡ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ತೊಂದು ಕೃತಿ ರಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಅರೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಈ ಬೂಕುದ ಕೈಬರಾವುದ ರೂಪೊನು ಓದ್‌ದ್ ಕೊರ್ನ ಪ್ರೊ. ಜ್ಯೋತಿ ಹೊಸೂರ ಮೊಕ್ಲೆಕ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಕನಕದಾಸೆರೆ ಬಗೆಟ್ ವಿಶೇಷವಾಯಿ ಈ ಬೂಕುನು ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತ್ ಪಿದಾಯಿ ಕನವೊಡುಂದು ಪನ್ಪಿ ಇಸಯೊನು ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ಕಜ್ಜ ಕೂಟೊದ ಸಭೆತ್ತ ಎದುರು ಕನತ್ತಿನಪಗ ಕೂಟದ ಗುರ್ಕಾರ್ಲು, ಕಾರ್ಯಂತೆರ್, ಸದಸ್ಯೆರ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಸಂತೋಸೊಡು ಒಪ್ಪಿತೊಂದೆರ್. ಈ ಬೂಕುನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಹಿಂದಿ, ಮರಾಠಿ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಲ್, ಕೊಂಕಣಿ, ಕೊಡವ, ಬ್ಯಾರಿ, ತುಳು, ಉರ್ದು, ಮಲಯಾಳಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಪಂಜಾಬಿ, ಬೆಂಗಾಲಿ, ಅಸ್ಸಾಮಿ ಇಂಚ ಒಟ್ಟು 15 ಬಾಸೆಲೆಗ್ ತರ್ಜುಮೆ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಸಲಹ ಸಮಿತಿ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ದು, ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರ್‌ಂಡ್. ಈ ಕಜ್ಜಕೂಟದ ಗುರ್ಕಾರ್ಲಾಯಿ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎ. ದಯಾನಂದೆರೆಗ್, ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯಂತೆರಾಯಿ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿ ಬೊಕ್ಕ ಮಾತಾ ಸದಸ್ಯೆರೆಗ್, ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ಮಾತಾ ಇಷ್ಟೆರೆಗ್, ಎದುರ್ದ ಪುಟದ ದೇಕಿ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ನ, ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ನ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ನೆಂಪುಲು.

ಕಾ.ತ. ಚಿಕ್ಕಣ
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕೆರ್
ಬೊಕ್ಕ
ಸಮನ್ವಯಾಧಿಕಾರಿ

ಎಡ್ಡೆಪುದ ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರ

ಕನಕದಾಸೆರ್ ಪಂಡ ಒವ್ವೇ ಒಂಜಿ ದೇಸೊದ ಮಾಮಲ್ಲ ಆಸ್ತಿ ಪಣ್ಪಿಲೆಕದ ಸಂತ ನರಮಾನಿ. ಬದ್ಕ್‌ದ ಮಾತ ಮರ್ಗಿಲ್‌ದ ಅನ್ಬವೊಲೆಡ್ ಪರಿಪಕ್ವವಾಯಿನ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಜನಮಾನಿಲೆನ ಉದ್ದಾರೊಗಾದ್ ಬೆಂದಿನಾರ್. ಅಂಚೆನೆ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರೊದ ಸಾದಿಡ್ ದುಂಬರಿದಿನಾರ್. ಅರೆನ ಒಂಜೊಂಜಿ ಕೀರ್ತನೆಲ್‌ಲ ಅರ್ಥ ದಿಂಜಿದಿನ ಕದಿಕೆಲೆ! ಒಂಜೊಂಜಿ ಕಾವ್ಯಕೃತಿಕುಲುಲ ಮಾಮಲ್ಲ ಉದ್ದೇಶ ದೀವೊಂದೇ ಬರೆತಿನವು. ಸಾಮಾನ್ಯರೊಟ್ಟುಗು ಸಾಮಾನ್ಯೆ ಆದ್ ಪಂಡಿತೆರ್ನೊಟ್ಟುಗು ಪಂಡಿತೆಯಾದ್, ಆತ್ಮಜ್ಞಾನಿಲೆನೊಟ್ಟ್‌ಗ್ ಸರಿಮಿಗಿಲಾಯಿನ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಾದ್ ಬದ್ಕೊಂದಿತ್ತಿನ ಸಂತ ಕವಿ ಕನಕದಾಸೆರೆನ ಮೈಮೆನ್ ಕೊಂಡಾಡ್ದ್ ತೀರಂದ್. ತನ ಗುಣೊಟ್, ಜಾನಗೇನೊದ ಬಲೊಟ್ ಗುರು ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ನ ಅಚ್ಚಿ ಮೆಚ್ಚಿದ ಶಿಷ್ಯೆಯಾದ್ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆಯಿನ ಕನಕದಾಸೆರೆನ ಬದ್ಕ್‌ದ ಸಾಧನೆಲೆನ್ ತೆರಿಯೊಂಬಿನವುಲ ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಾಧನೆನೆ!

ಎಡ್ಡೆ ಬೇಲೆಲ್ ಏಪೊಲ ಪೊಕ್ಕಡೆ ಪೋಪುಜಗೆ... ಎಡ್ಡೆ ಜನೊಕುಲು ಏಪೊಲ ಮದತ್ ಪೋಪುಜೆರ್‌ಗೆ. ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಮಹಾಪುರುಷೆ ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಸಾಧನೆಲ್, ಕೀರ್ತಿಲ್ ಲೋಕ ಉಪ್ಪುನೇಟ ಒರಿಯುನಂಚಿನನೆ! ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಬದ್ಕ್–ಕಾವ್ಯ–ದರ್ಶನ ಉಂದೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನವು ಬಾರಿ ಕುಸಿತ ಸಂಗತಿ. ಡಾ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಗಣೇಶ ಬರೆತಿನ ಕನ್ನಡೊದ ಬೂಕುನು ಭಾರತೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲೆಗ್ ತರ್ಜುಮೆ ಮಲ್ಪಾವುನವುಲಾ ಆವೊಡಾಯಿನ ಬೇಲೆನೆ! ಆತ್ರಾಡಿ ಅಮೃತಾ ಶೆಟ್ಟಿ ತುಳುಕು ತರ್ಜುಮೆ ಮಲ್ತಿದಿನ ಈ ಬೂಕು ತುಳುವೆರೆಗ್‌ಲ ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಬದ್ಕ್, ಸಾಧನೆ, ಮೈಮೆಲೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡ್ ಪರ್ಚಯ ಮಲ್ಪುಲೆಕ ಉಂಡು. ಪೊರ್ಲುದ ತುಳುಟ್ ಈ ಬೂಕು ಬರೆತಿನ ಆತ್ರಾಡಿ ಅಮೃತ ಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಚೆನೆ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕೆರಾಯಿನ ಮಾನ್ಯ ಕಾ.ತ.ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ ಮೆರೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆಲ್. ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ತರ್ಜುಮೆದ ಯೋಜನೆಗ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರ್ತಿನ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯೆರೆಗ್, ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರ್ಪಿನ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆದ ಸಚಿವೆರಾಯಿನ ಮಾನ್ಯ ಉಮಾಶ್ರೀ ಮೆರೆಗ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂತ ಕವಿ ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದ ನಿರ್ದೇಶಕೆರಾಯಿನ ಮಾನ್ಯ ಕೆ.ಎ ದಯಾನಂದ ಮೆರೆಗ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆ.

'ಸಂತ ಕವಿ ಕನಕದಾಸರು' ಕನ್ನಡ ಬೂಕುನ್ ತುಳುಕ್ ತರ್ಜುಮೆ ಮಲ್ತ್‌ದಿನ ಆತ್ರಾಡಿ ಅಮೃತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಲ್ತ್‌ದಿನ ಚೈತ್ರಾ ಬೊಕ್ಕ ಕರಡು ಪ್ರತಿ ತಿದ್ದ್‌ದಿನ ವಿಜಯ್ ಪುತ್ತೂರು ಮೊಕ್ಲೆಗ್ ಅಂಚನೇ ಪ್ರಕಟಣೆದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ದೆತೊಂದಿನ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ ಬಿ. ಮೆರೆಗ್, ಮುದ್ರಣ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತಿನ 'ಪವನ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್'ದ ಎಚ್. ಪ್ರಸನ್ನ ಕುಮಾರ್‌ಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆ.

ಎಮ್. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ,
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ತರ್ಜಿಮೆದಾರೆನ ಪಾತೆರ

ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದಕ್ಲು "ಸಂತ ಕವಿ ಕನಕದಾಸರು" ಪನ್ಪಿನ ಕನ್ನಡದ ಎಲ್ಯ ಬೂಕುನು ತುಳುಕು ತರ್ಜಿಮೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಲೆಂದ್ ಕೇಂಡಿನವು ಎನ್ನ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಮಸ್ತ್ ಸಂತೋಸುದ ಇಸಯ.

ದಾಯೆ ಪಂಡ ಒಡಿಪುದ ಕೈತಲ್ದ್ ಊರುಡು ಪುಟ್ಟುದು ಮೂಜಿ ಮುಟ್ಟು ದೂರೊಡು ಕೃಷ್ಣ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಕನಕೆರ್ನ ಕಂಡಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ಲಾ ಕನಕೆರ್ನ ಬಗೆಟ್ ತೆರಿಯೊಂದಿನವು ಪನೀತೆ. ಓಲೋ ಅಜ್ಜಿ ಪಂಡೊಂದಿತ್ತಿನ ಕನಕೆರ್ನ ಕೆಲವು ಪವಾಡದ ಕತೆಕ್ಲೆನ್, ಆರ್ ಬರೆಯಿನ ಪದಕ್ಲೆಡ್ ಬುಡ್‌ಂಡ ಬೇತೆ ದಾಲಾ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಾಂಡ್.

ಆಂಡ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರ್ದ್ ಗಣೇಶೆರ್ ಬರೆತಿನ ಕನ್ನಡದ ಈ ಎಲ್ಯ ಬೂಕು ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಬಗೆಟ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ತೆರಿಯೊಡಾಯಿನ ಕನಕೆರ್ನ ಪುಟ್ಟುಡ್ದ್ ಸಾವು ಮುಟ್ಟದ ನಡಕೆದ ಪಜ್ಜೊಲೆ ಕೋಪ; ಸಾಧನೆದ ಪೊದಿಕೆ ; ಪೊರ್‌ಂಬಾಟದ ಗಂಟ್, ಅರೆಡ ಇತ್ತಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಅಪ್ಪೆ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ನಮಕ್ ಪೊರ್ಲುಡು ತೆರಿಯೊಂಬಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪುಂಡು.

ದೇಶದ ಮಾತಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಬಾಸೆಲೆಗ್ ತರ್ಜಿಮೆ ಆಯಿಲೆಕ್ಕ ತುಳುಕ್ಲಾ ಅರ್ನ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ತರ್ಜಿಮೆ ಆಪಿನವು ಎಡ್ಡೆಂತಿನ ಬೇಲೆ. ನೆತ್ತ ಒಟ್ಟುಡೇ ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪುಟ್ಟು, ಪೋಲಬು, ಪೊರ್‌ಂಬಾಟ ಸಾಧನೆನ್ ಪೆರಿಪಾವು ಈ ಎಲ್ಯ ಬೂಕು ನಮಕ್ ಅರ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ನನಲಾತ್ ಮೋಕೆಡ್ ಎದ್ಕೊಂಬಿಲೆಕ್ಕ ಖಂಡಿತಾ ಮಲ್ಪುಂಡು ಪನ್ಪಿನವು ಎನ್ನ ನಂಬೊಲ್ಗೆ.

ಒರಿ ಕುರಿ ಮೇಪಿನ ನರಮಾನಿ ದಂಡ್‌ದ ಗುರಿಕಾರೆ ಆದ್ ದಂಡ್ ಕಾದುನವು; ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರೊಲೆನ್ ಆಜಂದಿ ಬಡವುದೆಲೆಕ್ಕ ಇಡಿಕ್ಕ ಅರೆತ್ತ್ ಪರ್ದ್ ದಾಸೆರಾಪಿನವು ; ತನ್ನ ಗೇನದ ಪಾತೆರೊಲೆಡ್ ಸಂತೆರಾದ್ ಪುದಾರ್ ಪಡೆಯಿನ ಬುಲೆಪು ಈ ಲೋಕೊಗೇ ಬೊಲ್ಪು ತೋಜಾವು ಕಜ್ಜ.

ಈ ತರ್ಜುಮೆದ ಬೇಲೆ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಏತ್ ಸಂತೋಸು ಕೊರ್ತುಂಡೋ, ಕನಕೆರ್ನ ಬಗೆಟ್ ತೆರಿಯೊನೆರೆ ಎಂಕೆತ್ ಕೈಜೀಟಿಗೆ ಆಂಡೋ, ಅಂಚನೆ ಇಡೀ ತುಳುನಾಡ ಜನಮಾನಿಗ್ಲಾ ಆವು; ಆಪುಂಡು; ಆವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಅಂಗಲಾಪು ಎನ್ನವು.

ಅತ್ರಾಡಿ ಅಮೃತಾ ಶೆಟ್ಟಿ
"ಶಾಕ್ಯ ವಿಹಾರ್", ಕೊಳಲ ಪಲ್ಕೆ
ಗರ್ಡಾಡಿ–574217
ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕು, ದ.ಕ

ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸೆರ್

ಪ್ರವೇಶ

'ಬಾಡ' ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆದ ಶಿಗ್ಗಾವಿ ತಾಲೂಕುದ ಬಡಕಾಯಿ ಭಾಗೊಡಿಪ್ಪು ಎಲ್ಯ ಹಳ್ಳಿ. ಪರತಿರಿಟ್ (ಚರಿತ್ರೆಡ್) ಪುದರ್ ಪೋಯಿ 'ಬಂಕಾಪುರ' ಪೇಂಟೆಗ್ ತಾಗೊಂದು ಇಪ್ಪುನ ಈ ಊರು ಎಲ್ಯವಾಂಡಲಾ ತನ್ನ ಪೊರ್ಲು ಪೊಯ್ಲೆಡ್ ಪುದರ್‌ಪೋಯಿನವು. ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸೆರೆ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆ ಮೆರೆವೊಂದಿಪ್ಪು ಕಾಲೊಡು ಉಂದು ಅಯಿತ ಉಲಯಿತ್ತಿ ಒಂಜಿ ಮುಖ್ಯ ಆಡಲ್ತೆದ ಕೇಂದ್ರ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ರಾಜಧಾನಿ ಹಂಪೆಡ್ದ್ ಗೋವೆದ ಮಾರ್ಗಿಲ್‌ಗ್ ಪೋವೊಡಾಂಡ ಬಾಡೊನು ಕಡತ್ತ್‌ದೇ ಪೋವೊಡಾಯಿನೆಟ್ಟಾತ್ರ ಉಂದೆನ್ ಕೈಮರಾದ್ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಭಟ್ಕಲಡ್ದ್ ವಿಜಯ ನಗರೊಗು ಅರಬ್ಬಿದಕ್ಲೆನ ಕುದುರೆಲು ಬಾಡೊದ ಸಾದಿಡೇ ಬರೊಂದಿತ್ತ. ಊರು ತಿರ್ಗೆರೆ ಬರ್ಪಿನಕುಲು, ಮಲ್ಲ ಬ್ಯಾರದಕ್ಲು, ಕಲಾ ಪ್ರೇಮಿಲು ತನ್ಕುಲೆ ಊರ ತಿರ್ಗಾಟದ ನಡುಟು ಬಾಡೊನು ಕಣ್ಣನಿಲ್ಕೆ ದಿಂಜಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಉಂದು ಆತ್ ಪೊರ್ಲುದ, ತೂಪಿ ಜನೊಕ್ಲೆ ಮೈ ಮರ್ಲಾವು ಪುದರ್‌ಪೋಯಿನ ಊರಾದಿತ್ತ್ಂಡ್.

ಕುಟುಮೊದ ದುಂಬು-ಪಿರ

ಆ ಊರ್ದ ಗುರ್ಕಾರೆ ಬೀರಪ್ಪೆ. ಅವು ಆಯನ ಪುಟ್ಟಿ ಪುದರ್. 'ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕೆ' ಪನ್ಪಿನವು ಊರ ಜನೊಕ್ಲು ತನ್ಕುಲೆ ಮೋಕೆದ ಗುರ್ತೊಗಾದ್ ಕೊರಿ ಮಾನಾದಿಗೆ. ಆಯೆ ಅಲ್ತ ಊರ ಗುರ್ಕಾರೆ ಪಂಡ 'ನಾಡ ಗೌಡೆ'. ಬಾಡ ಬೊಕ್ಕ ಬಂಕಾಪುರತ್ತ ಸುಮಾರ್ 78 ಗ್ರಾಮದ ನಾಡ ಗೌಡಿಕೆದ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ ಆಯನ ಕೈಟಿತ್ತ್ಂಡ್. ತನ್ನ ಎಚ್ಚಲ್ಮೆಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಗುಣನಡತೆಡ್, ತಂಕ ತಾಕತ್ತ್‌ಲೆಡ್ ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸುಲೆಗ್ ಬಾರಿ ಮೆಚ್ಚಿಗೆದಾಯೆ ಆದಿತ್ತೆ. ವಿಶೇಷ ಪಂಡ ಆಯೆ ವೀರಭಂಟೆ ಆಂಡಲಾ ಮಾಮಲ್ಲ ಧರ್ಮ ಆದರಿಪು ನರಮಾನಿ ಆದಿತ್ತೆ. ಈ ಗುಣೊಕ್ಕು ಮೆಚ್ಚೊಂದು ಅರಸುಲು ಆಯನ್ ದಂಡನಾಯಕೆ ಆದ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅವೆನ್ ಬೀರಪ್ಪೆ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುಡು ಓಲ್ಲಾ ಚುತಿ ಬರಂದಿಲೆಕ್ಕ ನಡಪಾವೊಂದಿತ್ತೆ. ಆಯೆ ಇನಿತ್ತ ನಡಕೆದ ಒಟ್ಟುಗು ಎಲ್ಲೆದ ಎಡ್ಡೆಪುದ ಬಗ್ಗೆ ಕನಕಟ್ಟು ನರಮಾನಿ ಆದಿತ್ತೆ. ಬಾಡ-ಬಂಕಾಪುರೊಕ್ಲೆನ್ ಪುದಾರ್‌ಪೋಯಿ ಊರುಲಾದ್ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಮಾಮಲ್ಲ ಬಯಕೆ ಆಯನವು.

ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕೆ ಬೊಕ್ಕ ಆಯನ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲು 'ಪೇರ ಮತ' (ಹಾಲು ಮತ)ದ ಅಂಡೆ ಕುರುಬೆರ್. ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಇಡೀ ಬಂಕಾಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನೊಡೇ ಪುದರ್‌ಪೋಯಿ ಕುಟುಮ ಆದ್ ಬದ್ಕ್ ಬಾಲಿನಕ್ಲು. ಆಯನ ಅಜ್ಜೆಡ್ದ್ ಪಿರವುದಕ್ಲು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಅಕ್ಲೆನ ಪಿರಾಕ್ಕ್‌ದ ಕುಲಕಸುಬು ಆಯಿ ಕಂಜಿ ಕೈಕಂಜಿ ಸಾಂಕುನ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. 'ಪೇರ್ ಕೆಟ್ಟ್ಂಡ ಕೆಟ್ಟಡ್. ಆಂಡ ಪೇರಮತತಕ್ಲು ಕೆಟ್ಟೆರೆ ಬಲ್ಲಿ' ಪನ್ಪಿ ನೀತಿ ಪಾತೊನು

ಎಲ್ಯೆಡ್ದೇ ಕೇನೊಂದು ಬುಲೆಯಿನಕುಲು. ಎಂಚಿನ ಎಡ್ಡೆ ಪಡ್ಕೆ ಬತ್ತ್ಂಡ್ಲಾ ಕಲು ಕಪಟ ಮಲ್ಪಂದೆ ಬದ್ಕೊಡುಂದು ಬಾಸೆ ಪಾಡ್ದ್ ಸಾದಿತ್‌ದ್ ತೋಜಾಯಿನಕಲು.

ಕುರುಬೆರ್‌ನಕ್ಲು ಶಿವನ್ ನಂಬುನಕ್ಲು, ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುನಕ್ಲು. ಪಾಶುಪತ ಶೈವ ಕುಲಮೂಲದ ಶಾಕ್ತ ಪರಂಪರೆದಕುಲು ಒಲ್ಲಿನಕ್ಲು. ತನ್ಕುಲೆ ಒಟ್ಟುಡೇ ಬದ್ಕು ಕುರಿತ್ತ ಬಿಟ್ಟೆನೇ ಶಿವನ ಕೋಟಿಲಿಂಗಂದ್ ನಂಬ್‌ದ್ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ತಿನಕ್ಲು. ಶಿವ ದೇವೆರೆನ್ ಬಾಲೆದ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಅಕ್ಲು ಬೀರಲಿಂಗೆ, ಬೀರದೇವೆ, ಬೀರಪ್ಪೆಂದ್ ಲೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬೀರಪ್ಪನ ಪುದರ್ಡ್ದೇ ಅಕ್ಲು ಅಕ್ಲೆನ ಮಾತಾ ಎಡ್ಡೆ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ಕರಿತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕುರುಬೆರೆ ಕೂಟೊದ ಕುಟುಮೊಲೆಡ್ ಒರಿಯನ ಪುದರಾಂಡಲಾ 'ಬೀರಪ್ಪೆ' ಪಂದ್ ಇಪ್ಪೇದ್‌ಂಡ್. ಅವ್ವೇ ವಾಡಿಕೆಡ್ ಬಾಡದ ಗುರ್ಕಾರಗ್ಲಾ 'ಬೀರಪ್ಪೆ' ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್ ದೀಪೆರ್.

ಏಳಿಗೆದ ಒಂಜೊಂಜೆ ಮುಟ್ಟುಲೆನ್ ಬಡತೊಂದು ಬೀರಪ್ಪೆ ದಣ್ಣಾಯಕೆ ಆಪೆ. ಆಯನ ಬೆನ್ಪಾಟ, ಸತ್ಯಾದಿಗೆ, ಕಲು ಕಪಟದಾಂತಿ ಮನಸ್ಸ್, ನಡಕೆ, ಆಯನ್ ಆಯನ ವಂಸೊಡೇ ಈತ್ ದಾಂತಿ ಎತ್ತರೊಗು ಕನಪುಂಡು. ಮಾತೆರೆಲಕ್ಕಂತಿ ಕುಟುಮೊಡು ಪುಟುದು ಯುದ್ಧ, ವಿದ್ಯೆ ಬೊಕ್ಕ ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರ ಕಲ್ಪುನ ಆಯನ ಉಮೇದ್, ಮಾತೆರೆಡ್ದ್ ಬೇತೆ ರೀತಿಡ್ ನಡತ್ತಿ ನಡಕೆನೇ ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಪೊರ್‌ಂಬಾಟ. ಈ ಪೊರುಂಬಾಟದ ತಾಕತ್ತ್, ಶ್ರದ್ಧೆ ಆಯನ್ ಪೊಸ ನರಮಾನಿ ಆದ್ ಉಂಡು ಮಲ್ಪುಂಡು.

ಆನಿದ ಕಾಲೊಡು ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸೆರ್ ಅಪಗಪಗ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿ ಯುದ್ಧಲೇ ಆಯಗ್ ಪೊಸ ಅವುಕಾಸೊಲೆನ್ ಒದಗಾದ್ ಕೊರಿಯ. ಅಪಗ ತನ್ಕುಲೆ ಇಷ್ಟೊಡೋ ಅತ್ತ್ಂಡ ಬೇತೆಕ್ಲೆ ಒತ್ತಾಯೊಡೋ ಸೈನ್ಯೊಗು ಸೇರುನಕ್ಲೆನ ಸಂಕ್ಯೆ ಲೆಕ್ಕದಾಂತಿನಾತ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅಂಚ ಸೈನ್ಯೊಗು ಸೇರಿಗೆ ಆಯಿನ ಇಂಬೆ ಆ ಜನರಾಸಿಡ್ ನೂದ್ಯೆತ ಒಟ್ಟುಗು ನೂತ್ತೊಂಜಿ ಆವಂದೆ ತನ್ನ ತಂಕ ತಾಕತ್ತ್‌ನ್ ತೋಜಾದ್ ನಾಡದೊರೆಕ್ಲೆನ ದಿಟ್ಟಿಗ್ ಬೂರುವೆ. ಆಯನ ಗಡ್ಸ್, ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆದ ಗುಣೊನು ಕಣ್ಣಾರೆ ತೂಯಿನ ಅರಸೆರ್ ಬೀರಪ್ಪಗ್ 78 ಗ್ರಾಮೊದ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆನ್ ಕೊರ್ಪೆರ್.

ಪೊಸಮತ ಸ್ವೀಕಾರ

ಬೀರಪ್ಪನಾಯಕಗ್ ತನನ್ ಈ ಜಾಗೆಗ್ ಕೊಂಡು ಪೋಯಿನ ಅರಸೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಮಸ್ತ್ ಗೌರವ. ಅಂಚಾದ್ ಆಯೆ ತನ್ನ ಅರಸುಲೆಕ್ಕನೇ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತೊನು ಆಚರ್ಪಿರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆ. ಅಂಚಂದ್ ಆಯೆ ಈ ಪೊಸ ಆಚರಣೆನ್ ತನ್ನ ಕುಲತಕ್ಲೆ ಮಿತ್ತ್ ತುಂಬಾವುನ ಬೇಲೆನ್ ಯಾಪಲಾ ಮಲ್ಪುಜೆ. ಇರಿಯಾಕ್ಲೆ ಕಾಲೊಡ್ದಿಂಚಿ ನಂಬೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಶಿವನ ಆರಾಧನೆಟ್ ಯೇದಬೇದಲಾ ತೋಜಾವುಜೆ. ಅಂಚಾದ್ ಆಯಗ್ ವೈರಿಲೇ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಆಂಡ ಒರ ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕನ ಎದುರ್ಡು ಸೋತಿನ ಮಲ್ಲಣ್ಣ ನಾಯಕೆ ಪನ್ಪಿನಾಯೆ ವೈರ ಕಾರೊಂದಿತ್ತೆ.

ಬೀರಪ್ಪನಾಯಕೆ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಮತದೀಕ್ಷೆ ದೆತ್ತೊಂಬಿನ್ಯೆತ ಪಿರಾವುಡು ಬೇತೆಲಾ ರಡ್ಡ್ ಕಾರಣೊಲು ಇತ್ತ್. ಒಂಜಿ: ತನ್ನ ಊರುಡು ಹೊಯ್ಸಲೆರೆನ ಕಾಲೊಡ್ದುಲಾ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತಿ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಲೆನ ಗುಡಿಕ್ ನಿತ್ಯ ಪೋಪಾಟಿಗೆ, ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ತನ್ನ ಮಾಮಲ್ಲ ಗೌರವದ ಇಷ್ಟೆರಾಯಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯೆರ್ನ ಒಟ್ಟುಡು ಮೂಡೊಂದಿತ್ತಿ ಧರ್ಮ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ.

ತಾನ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ತಿ ಪೊಸ ಧರ್ಮ ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕಡ ಪೊಸ ಉಮೇದ್‌ನೇ ಪುಟ್ಟಾವುಂಡು. ಸುರುಕ್ಕೆ ದೈವಭಕ್ತೆ ಆಯಿ ಆಯಗ್ ಊರುಡು ತಾನ್ ಮಲ್ಪುನ ಮಾತಾ ಕಜ್ಜೊಲ್ಲಾ ಧರ್ಮದ ಪುದಾರ್ಡ್ ನಡಪು ಸೇವೆಲಾದೇ ತೋಜುವ. ಇಂಚಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸೇವೆದ ಭಾಗವಾದ್ ಹರಿಕತೆ ಪ್ರವಚನ ದಿನಂಪ್ರತಿ ನಡಪುಲೆಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಟ್ ಮಲ್ಪುವೆ. ಗಿರಿಯರೆ ತಯಾರಾಯಿ ಎಲ್ಯ ಎಲ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆನ್ ನಾಡ್‌ದ್ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಲ್ಪುವೆ. ಇಂಬೆನ ಈ ಪೊಸ ಬೇಲೆಡಾತ್ರ ಕನಕಗಿರಿ, ಕದರಮಂಡಲಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲು ಪೊಸತಾದ್ ಅಯಿತ ಸಿಂಗಾರ ಆಪ. ಬಾಡೊದ ರಂಗನಾಥ ಸ್ವಾಮಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಾಗಿನೆಲೆತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆನ್ ಗಿರ್ತ್‌ದ್ ಪೊಸತ್ತಾದ್ ಕಟ್ಯರೆ ಪಿದಾಡುವೆ. ಈತ್‌ನೆಟ್ಟ ಜನೊಕ್ಲೆ ಸೇವೆಡ್ ಪುದಾರ್ ಪಡೆಯಿ ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕೆ ಇತ್ತೆ ದೇವೆರೆ ಕಾರ್ಯೊಡ್ಲಾ ಪುದಾರ್ ಪಡೆತೊಂಬೆ.

ಈ ಭಾಗೊದ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಧರ್ಮದಕ್ಲೆನ ಆರಾಧ್ಯದೈವ ತಿರುಪತಿ ವೆಂಕಟರಮಣೆ. ಊರುಡೊಪ್ಪ ಆಯೆ 'ತಿರುಪತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪೆಂದೇ ಪುದಾರ್ ಪೋಯಿನಾಯೆ. ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕೆಲಾ ಅಪಗಪಗ ತಿರುಪತಿಗ್ ಪೋದ್ ಬರೊಂದಿತ್ತೆ. ಅಯಿತ ನೆಂಪುಗಾತ್ರ ಒರ ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಒಂಜಿ ಮೂರ್ತಿ ಕನತ್ತ್‌ದ್ 'ಕುಮ್ಮೂರ್' ಪನ್ಪಿನಲ್ಪ ಎಲ್ಯ ಗುಡ್ಡೆದ ಮಿತ್ತ್ ತಿಮ್ಮಕೇಶವನ ಗುಡಿನೇ ಕಟ್ಟಾವೆ.

ಸುಕ – ದುಕ್ಕ

'ಬಚ್ಚಮ್ಮ' ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕನ ಮೋಕೆದ ಬುಡೆದಿ. ಕಾಗಿನೆಲೆ ಅಲೆನ ಅಪ್ಪೆಲ್ಲ್. ಅವು ಮಲೆನಾಡ್ದ್ ಪುಡೆಟಿಪ್ಪು ಕಡೆತ್ತ ಹಳ್ಳಿ. ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್ ತೋಟ ಕಂಡ ಇತ್ತಿ ಕುಟುಮೊಡ್ದು ಬೈದಿನಾಲ್. ಆಂಡ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆದ ಲವಲೇಸ್‌ಲಾ ದಾಂತಿಲೆಕ್ಕ ಬಡವೆರೆ ಒಟ್ಟು ಸೇರ್ದ್ ಬೆನ್ಪಿನಾಲ್. ಅಕ್ಲೆನ ಉಡಲ ಉರಿಕ್ಕ್ ಬುಡಂದೆ ಸಂಪು ತೋಜಾಯಿನಾಲ್. ಅಂಚಾದ್ ಊರ್ದ ಜನಮಾನಿ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಅಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ದಿಂಜ ಮೋಕೆ.

ಕಷ್ಟ ಸುಕೊಟ್ಟು ಪುಗೆಲ್ಗ್ ಪುಗೆಲ್ ಕೊರ್ದು ಬದ್ಕೊಂದಿತ್ತಿ ಬಚ್ಚಮ್ಮ ಬೀರಪ್ಪೆರೆ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಕೊರಗ್ಗ್. ನಡು ಪಿರಯ ಸಂದೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ಲಾ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಜೋಕ್ಲಾತ್‌ಜ ಪನ್ಪಿ ಆಕ್ಲಾಸ. ಮಾತಾ ಸುಕ ಭಾಗ್ಯೊನು ಕೊರ್ನ ದೇವೆರ್ ಜೋಕ್ಲೆ ಭಾಗ್ಯೊನು ಕೊರಾಂದೆ ಪೋಯೆರತ್ತಾ ಪನ್ಪಿ ದುಕ್ಕ. ದಿನ ಇಡೀ ದೇವೆರೆಗ್ ಕೈ ಮುಗಿದ್ ನಟ್ಟೊಂದು ಆಸೆದ

ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ದೇವೆರ್ ಕಣ್ಣ್ ಬುಲಾವೆರ್‌ಂದ್ ಕಾತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ತನ್ಕುಲೆ ಮಾಮಲ್ಲ ಇಷ್ಟೊದ ದೇವೆರಾಯಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗ್ಲಾ ಪರಕೆ ಪಂಡೊಂಬೆರ್. ಇಂಚ ಇಪ್ಪುನಗ ಮೊಕ್ಲೆ ಲೆಪ್ಪು ದೇವೆರೆಗ್ ಕೇಂಡ್ ಪನ್ಪಿ ರೀತಿಡ್ ಬಚ್ಚಮ್ಮ ಬಂಜಿನಾಲ್ ಆಪೊಲು. ಮದಿಮೆ ಆದ್ ಪಾಕ ವರ್ಸೊಡ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಬಂಜಿನಾಲ್ ಆಯಿನವು ಅಕ್ಲೆನ ಮಲ್ಲ ಸಂತೋಸುದ ಗಳಿಗೆ ಆಪುಂಡು.

ಮಗೆ ಪುಟ್ಟಿಯೆ

ಅವು ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕೆ 1410ನೇ ವರ್ಸ (ಕ್ರಿ.ಶ. 1488). ಬಚ್ಚಮ್ಮ ಆಣ್ ಬಾಲೆನ್ ಬಿಜೊಲ್ವೊಲು. ಜೋಕ್ಲೆ ಸೊರದಾಂತಿ ಕತ್ತಲೆದ ಇಲ್ಲಗ್ ರತ್ನದ ತುಡರ್ ತೋಜಾವುಲೆಕ್ಕಂತಿ ಬಾಲೆ ಪುಟಿಯೆ. ಕಂಡನೆ ಬುಡೆದಿ ಉಂದು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಆಶೀರ್ವಾದದ ಪುರ್ಸಾದ ಪಂದೇ ಎನ್ನುವೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಬಾಲೆಗ್ 'ತಿಮ್ಮಪ್ಪ' ಪಂದ್ ಪುದಾರ್ ದೀಪೆರ್. ಕಂಡನೆ ಬುಡೆದಿನ ಸಂತೋಸೊಗು ಕಡೆ ಮುದೆಲೇ ಇಜ್ಜಾಂಡ್.

ಜೋಕ್ಲಾಟಿಗೆದ ದಿನಮಾನ

ಬೀರಪ್ಪ – ಬಚ್ಚಮ್ಮನ ಸುಕ ಸಂಸಾರೊದ ನಡುಟೇ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗ್ ಐನಾಜಿ ವರ್ಸ ದಿಂಜಿಂಡ್. ಪುರುಬಾಲೆದ ಒರು ಕರಿದ್ ಜೋಕ್ಲಾಟಿಗೆದ ಮರ್ಕೊಲಿ ಸುರು ಆಂಡ್. ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕಗ್ ಮಗಕ್ ಎಡ್ಡೇನ ಓದುಬರಾವು ಕಲ್ಪಾದ್ ಕಲ್ದಿನಾಯೆಂದ್ ಮಲ್ಪೊಡಿನ್ಪಿ ಕನ. ಆಯಗ್ ಗುರುಕ್ಲೆನ ಕೈಟೇ ಸರಿಯಾಯಿ ರೀತಿ ಬುದ್ದಿಗಜ್ಜ, ನಡೆನುಡಿ ಕೊರ್ಪಾವೊಡುನ್ಪಿ ಅಂಗಲಾಪು. ತಾನೊರಿ ದಂಡನಾಯಕೆ ಪನ್ಪಿ ಪೋಡಿಗೆಗ್ ಬರಾವು ಕಲ್ಪಾಯರೆ ದುಂಬು ಬರ್ಪಿನಕುಲು ಮಸ್ತ್ ಜನಇತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಅಮ್ಮೆರೆಗ್ ಮೋಕೆಡ್ ಕಲ್ಪಾವಂದಿನ ವಿದ್ಯೆ ಸರಿಯಾಯಿ ವಿದ್ಯೆ ಅತ್ತ್‌ನ್ಪಿ ಭಾವನೆ. ಆಯಗ್ ಉಂದು ಅನುಭವನೇ ಕಲ್ಪಾಯಿನ ಮಲ್ಲ ಪಾಠ. ಅಂಚಾದ್ ಅಕೇರಿಗ್ ತನ್ನ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆದ ಪೊರ್ತುದ ಇಷ್ಟೆ ಬಂಕಾಪುರದ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯೆರಡೆಗ್ ಮಗನ್ ಓದರೆ ಕಡಪುಡುವೆ.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಆಚಾರ್ರ್ ದಿನಂಪ್ರತಿ ಕಾಂಡೆ ಬಯ್ಯಗ್ ಪಾಕ ನಮೂನಿದ ಜ್ಞಾನೊದ, ಗೇನೊದ ಪಾಠ ಕಲ್ಪಾವೆರ್. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ಧರ್ಮಸೂಕ್ತ, ತರ್ಕ, ಮಿಮಾಂಸೆ, ಛಂದಸ್ಸು, ವ್ಯಾಕರಣ ಶಾಸ್ತ್ರೊಲೆನ್ ಬಾಯಿಪಾಠ ಮಲ್ಪಾವೆರ್. ರಾಮಾಯಣ, ಮಾಭಾರತ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕಾವ್ಯ ಪುರಾಣೊಲೆನ್ ಬುಡ್ಪ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಪಂಡ್ ಕೊರ್ಪೆರ್.

ಆಣಗ್ ಪಾಠ ಕಲ್ಪುನೆಟ್ ಬಾರಿ ಉಮೇದ್. ವ್ಯಾಕರಣ, ಛಂದಸ್ಸು, ವೇದ, ಆಗಮ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪಾಕ ರೀತಿದ ಸಾತ್ರೊಲೆನ್ ಎಡ್ಡೇನೆ ರೀತಿಡ್ ಕಲ್ತೊಂಬೆ. ಆಂಡ ಒಂಜೇ ರೀತಿದ ಯಾಪಲಾ ಓದುನ ಪಾರಾಯಣ ಆಯಗ್ ಒಪ್ಪಿತ ಆವೊಂದಿಜ್ಜಾಂಡ್. 'ಉಂದೆನ್ ದಾಯಗಾತ್ರ ಕಲ್ಪೊಡು?' ಪಂದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಉಲಾಯಿ ಅಪಗಪಗ ಕೇನೊಂದಿತ್ತೆ.

ಕೆಲವೊಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಗುರುಕ್ಲೆಡನೇ ಉಂದೆನ್ ಕೇನೊಂದಿತ್ತೆ. ಅಂಚಿನ ಪೊರ್ತುಡು ಗುರುಕ್ಲು ಮಾತಾ ರೀತಿದಲಾ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಆಪಿ ಎಲ್ಲೆದ ಅನುಕೂಲದ ಬಗ್ಗೆ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗ್ ಕತೆಕ್ಲು ಪಂಡ ಬಾರಿ ಇಷ್ಟ, ಪಂಚಪ್ರಾಣ. ಕಾವ್ಯ, ಪುರಾಣ, ಜನಪದ ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮೂಲೊಲೆಡ್ದ್ ಕತೆ ಕೇನುನೈತ ಮುಕಾಂತ್ರ ಕತೆಕ್ಲೆ ಉಮೇದ್‌ನ್ ಬುಲೆಪಾವೊಂದಿತ್ತೆ. ಅತ್ತಾಂದೆ ಒರೊರ ತಾನೇ ಅಪಗಪಗನೇ ಕತೆ ಮುಡೆವೊಂದಿತ್ತೆ. ತಾಲೊದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಪಾಡ್ದ್ ತತ್ವಪದೊಕ್ಲೆನ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ರಾಗೊಡು ಪನೊಂದಿತ್ತೆ. ತೂಯಿನವೆನ್, ಕೇಂಡಿನವೆನ್ ಪೂರಾ ಪದತ ರೂಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ತಿಮ್ಮಪ್ಪೆ ಬಾಷೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಪುಂಡಿದುಲಾಯಿಡ್ ಪುಡ್ತು ಪತ್ತುನವೆನ್ ತೂದು ಗುರುಕ್ಲು ಆಯನ ಕಲ್ಪನಾ ತಾಕತ್ತ್‌ಗ್ ಬೆಕ್ಕಸ ಆವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಲೋಕೊದ ನಡಕೆದ ಮಿತ್ತ್ ಆಯಗಿಪ್ಪು ಉಮೇದ್ ಬೊಕ್ಕ ಅವೆನ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂಬಿ ಸೂಕುರ್ಮದ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಮೆಚ್ಚೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಕಾವ್ಯಪಾಠ ಪಂಡ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗ್ ಮೈಯೊರ್ಮೆ ಉಮೇದ್. ಅಯಿಟ್ಲಾ ಪ್ರೇಮಕಾವ್ಯೊಲೆನ್ ಕೇನೆರೆ ಮೈಮರ್‍ಲ್. ಪ್ರಾಯೊಗು ಸರಿಯಾದ್ ನಳ–ದಮಯಂತಿ, ದುಶ್ಯಂತೆ–ಶಕುಂತಲೆ, ಅಭಿಮನ್ಯು–ಶಶಿರೇಖ, ಸುಧನ್ವೆ–ಪ್ರಭಾವತಿ ಮೊಕ್ಲೆನ ಮೋಕೆದ ಕತೆಕ್ಲೆನ ಉಲಮೈಕ್, ಪೊರ್ಲುಗು ಮೈ ಪೂರಾ ಕೆಬಿಯಾವೊಂದಿತ್ತೆ. ಪಂಚತಂತ್ರ, ಬೃಹತ್ಕಥೆ, ಮಾಭಾರತ ಇಂಚಿತ್ತಿನೈಟ್ ಅಜತ್ತ್‌ದ್ ಬಾರಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯೊಡು ಗುರುಕ್ಲು ಕತೆಕ್ಲೆನ್ ಪಂಡ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ರಾಮಾಯಣ, ಮಾಭಾರತ, ಭಾಗವತ, ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣದ ಉಲತ್ತುಲಯಿದ ವರ್ಣನೆದ ಪೊರ್ಲು ಆಯನ್ ಬೇತೆನೇ ಲೋಕೊಗು ಒಯಿಲಾದ್ ಒಯಿತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ನರಮಾನಿ ನರಮಾನಿನ ನಡುಟಿಪ್ಪು ಮೋಕೆ, ಅಪ್ಪೆ ಮನಸ್ಸ್, ಕನಿಕರ ದಿಂಜಿ ಪ್ರಸಂಗೊಲೆನ್ ಕವಿಕ್ಲು ಪಂಡೊಂಬಿ ಬಗೆನ್ ವಿಸ್ಮಯೊಡು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆ.

ಬಂಕಾಪುರ, ಕಾಗಿನೆಲೆ, ಕದರಮಂಡಲಗಿ, ಇಂಗಳಗೊಂದಿ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಊರುಲೆಡ್ ಪರ್ಬ, ಜಾತ್ರೆ ನಡಪು ಕಾಲೊಡು ಕಾವ್ಯ – ಧರ್ಮ ಪ್ರವಚನೊ ಸಮ್ಮೇಳನೊಲು ನಡತೊಂದಿತ್ತ. ಅಂಚಿನ ಕಡೆಕ್ ಪೂರಾ ತಿಮ್ಮಪ್ಪೆ ಪೋದು ಕಾವ್ಯ ವಾಚನದ ಪೊರ್ಲುನು ಅನುಬೇತೊಂದು ಇತ್ತೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾರತ, ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ, ತೊರವೆ ರಾಮಾಯಣ, ಜಗನ್ನಾಥ ಪುರಾಣೊಲೆನ್ ಕೇಂಡ್ದ್ ಅಲ್ಮೆನ ಆವೊಂದಿತ್ತೆ. ಆಯಿಟ್ಲಾ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಭಾರತ ಕಥನ ಕೇನ್ನಗ ಆಯನ ಮೈ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಬಾಕುಡೆ ಮಿಂಚಿ ಪರತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಆಪೇದ್‌ಂಡ್. ಕಲಿಯುಗೊನು ದ್ವಾಪರಯುಗಾದ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿ ಅಲ್ತ ಪಾತ್ರೊಲು 'ಭಕ್ತಿ'ದ ಆಲೋಕದ ಅನುಭವೊನು ಕೊರೊಂದಿತ್ತ.

ತಿಮ್ಮಪ್ಪೆ ಸುಮಾರ್ ಪತ್ತ್ ವರ್ಸ ಮುಟ್ಟ ಗುರುಮಠೊಟ್ಟು ಇತ್ತ್‌ದ್ ಬುದ್ದಿ, ಬರವು, ಜ್ಞಾನ ಸಂಪೊಲಿತ್ತೊಂಬೆ. ಆಂಡ ಧರ್ಮ – ಕರ್ಮದ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಆಯನ್ ಅಪಗಪಗ ಕುಂಯಿತೊಂದೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಮಾಭಾರತದ ಏಕಲವ್ಯ, ಕರ್ಣನ ಕಥೆಕ್ಲು ಆಯನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಕಲೆಂಕ್ ಪುಟ್ಟಾವೊಂದಿತ್ತ. ದಾಲಾ ತೆರಿಯಂದಿ ಕಾಡ್ದ ಬಾಲೆ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಏಕಲವ್ಯೆ ಮಲ್ತಿನ ತಪ್ಪು ಒವು? ಬಿರುಪಗರಿದ ವಿದ್ಯೆ ಕಲ್ತಿನವೇ ತಪ್ಪಾ? ವಿದ್ಯೆನ್ಪಿನವು ಕೆಲವೆರ್ನ ಕೈಟ್ ಮಾತ್ರ ಇಪ್ಪುನ ಸೊತ್ತ? ತಪ್ಪೇ ಮಲ್ಪಂದಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಬೀರಡ ನೆತ್ತೆರ್ದ ಕಾಣಿಗೆ ಕೇಂಡುನ ಶಿಕ್ಷೆನ? ನೆತ್ತ ಬೆರ್ಪ್ರಡಿಡ್ ಇಪ್ಪುನ ಮನಸ್ಸ್ ಏತ್ ಕುರ್ತೆಲ್ದವು? ಇಂಚ ಪಾಕ ರೀತಿದ ಅಲಚನೆಲು ಆಯನ ಉಡಲ್ದ್ ಪುಟ್ಪೊಂದಿತ್ತ. ಕರ್ಣನ ಅಕ್ಲಾಸದ ಕಥೆ ಆಯನ ಉಡಲ್ಡ್ ಎರ್ತೆ ತಗ್ಗೆಲ್ದ ಸಿರೆಕ್ಲೆನ ಮಡಿತೊಂದಿತ್ತ. ಮಿತ್ತ ಕುಲತ್ತಾಯೆ ಅತ್ತ್‌ನ್ಪಿ ಒಂಜೇ ಕಾರಣೊಗು ಆಯೆ ಅನುಬೇಪು ಬಂಗ, ತಿರ್ತ ಕುಲತ್ತಾಯೆಂದ್ ಪಡೆಪಿ ಅವಮಾನ, ತನ್ನಾಕ್ಲೆ ಎದುರ್ಡ್ಡೇ ಪೊರುಂಬಾಟ ಮಲ್ಪೊಡಾದ್ ಬನ್ನಗ ಆಯಗಾಪಿ ಬೇನೆ, ಬೇಸರ್‌ದ ರೂಪೊಲು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ್ ಅಡಿಮೇಲ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತ.

ನೆತ್ತ ನಡುಟೇ ಕಾವ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾಠದ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟುಗು ಆಡಲ್ತೆ ಮಲ್ಪರೆ ಬೋಡಾಪಿ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ ಕಲ್ಪಾವರೆ ನಾಯಕಡ್ದ್ ಗುರುಕ್ಲೆಗ್ ಸಲಹೆ ಬರ್ಪುಂಡು. ಆಯಿಕಾತ್ರ ತೆರಿನಾಕ್ಲೆನ್ ನಾಡ್ ಪತ್ತುವೆರ್. ತನ್ನ ಮಗೆ ತನಡ್ದ್‌ಲಾ ಮಲ್ಲ ಗುರ್ಕಾರೆ, ಪಾಳೇಗಾರೆ ಆದ್ ಮೆರೆವೊಡುಂದು ಬೀರಪ್ಪನ ಆಸೆ. ಆಡಲ್ತೆ ಮಲ್ಪರೆ ಬೋಡಾಪಿ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ, ಆ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆಗ್ ತಕ್ಕಂತಿಜೂವದ ದೇಕಿ, ಅಯಿತೊಟ್ಟುಗು ಮನಸ್ಸ್‌ದ ತಾಕತ್ತ್‌ನ್ ದಿಂಜಾವುನ ತರಬೇತಿನ್ ಅಟ್ಟನೆ ಮಲ್ಪುವೆ. ಕ್ಷತ್ರಿಯೆರೆಗ್ ಬೋಡು ಬೋಡಾಪಿ ವಿದ್ಯೆಲೆನ್ ಪುಂಡಿದುಲಾಯಿ ಪತ್ತೊಂಬಿಲೆಕ್ಕ ಮಗಕ್ಕ್ ಪನ್ನಿಪಾತೆರ ಪನ್ಪೆ.

ಎಲ್ಯೆಡಿಂಚಿಡ್ದೇ ಯುದ್ಧದ ಗೊಬ್ಬುದ ಉಮೇದ್ ಇತ್ತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪೆ ತಂಕ ತಾಕತ್ತ್‌ದ ವಿದ್ಯೆ ಕಲ್ಪರೆ ಮಾತಾ ರೀತಿಡ್ಲಾ ತಯಾರಾಪೆ. ತೆರಿನಂಚಿ ಗುರುಕ್ಲೆಡ ಗರಡಿ ಗೊಬ್ಬು, ಕತ್ತಿ ಬೀಜುನವು, ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ, ಬಿರುಪಗರಿದ ವಿದ್ಯೆ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಯುದ್ಧಲೆನ್ ಕಲ್ತೊನೆರೆ ಸುರುಪತ್ತಿಯೆ. ಉಂದು ಮಾತಾ ಆಯಗ್ ನೀರ್ ಪರ್ಪಿನಾತ್ ಸುಲಭದವಾದ್ ಆಯೆ ಕಲ್ಪುನ ಬೀಸೊಗು ಕಲ್ಪಾವುನಕುಲೇ ಬೆಕ್ಕಸಾಪೆರ್. ಬುಡಾಂದೆ ಬಂಗಬತ್ತ್‌ದ್ ಎಡ್ಡೆಂತಿ ದೇಕಿನ್ ಪಡೆತ್ತೊಂದು ಜಕ್ಕ ಜವಣೆ ಆದ್ ಬಿರ್ಸೆರೆ ನಡುಟು ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ತೋಜುಲೆಕ್ಕಾಪೆ.

ಅಮ್ಮೆರೆ ಮರಣ

ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಕಲಿಕೆ ಕಡೆ ಎತ್ತುನಡೆ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಅವ್ವೇ ಪೊರ್ತುಡು ಬಾಡೊಡು ಮಲ್ಲಣ್ಣ ನಾಯಕನ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಬೀರಪ್ಪನ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ನಡುಟು ಲಡಾಯಿ ಲಕ್ಕುಂಡು. ಸುದ್ದಿ ತೆರಿದ್ ಗುರುಕ್ಲೆಡ ಅಪ್ಪಣೆ, ಆಶೀರ್ವಾದ ಕೇನೊಂದು ತಿಮ್ಮಪ್ಪೆ ಊರುಗು ಪೋಪೆ. ಸುದ್ದಿ

ತೆರಿ ಮಲ್ಲಣ್ಣೆ ಕಂಡ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುವೆ. ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕೆ ಬಸದಾಂತೆ ಪಜೆ ಪತ್ತುವೆ. ಅಂಚ ಪಜೆ ಪತ್ತಿನಾಯೆ ಬೊಕ್ಕ ಲಕ್ಕುನನೇ ಇಜ್ಜೆ. ದಂಗಿನ ಪ್ರಾಯೊದ ಸಂಕಡ, ಜೀವೊನು ತರ್ಕಿನ ಕಾಯಿಲೆಡಾತ್ರ ದಿನ ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕ ಬಚ್ಚೊಂದೇ ಪೋಪೆ. ವಾ ನಮೂನಿದ ಮರ್ದ್ ಮಲ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕೆ ಉಸಾರಾಪುಜೆ. ಒಂಜಿ ದಿನ ಬುಡೆದಿ, ಮಗೆ ಬೊಕ್ಕ ತನ್ನ ಇಷ್ಟೆರೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ದಿಟ್ಟಿ ದೀದ್ ತೂದು ತೂವ ತೂವ ಪ್ರಾಣ ಬುಡ್ಪೆ. ನಾಯಕನ ಮರಣದ ದುಕ್ಕ ಅಕ್ಕಸ ಮುಟ್ಟುಂಡು.

ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗ್ ಈ ದುಕ್ಕೊನು ತಡೆತೊನೆರೆನೇ ಆಪುಜಿ. ಅಮ್ಮೆ ದಾಂತಿ ಲೋಕ ಆಯಗ್ ಗರ್ಗಂಡ ಕತ್ತಲೆಂದ್ ಆಪುಂಡು. ತಾನ್ ಸುರುಕ್ಕು ಗೊಬ್ಬಿ ಗೊಬ್ಬು, ಕಲ್ತಿ ಪಾಠ, ಮಲ್ತಿ ಬೋಂಟೆ ಮಾತ್ಯೆಕ್ಲಾ ಅಮ್ಮೆನೇ ಗುರು. ಅಂಚಿತ್ತಿ ಅಮ್ಮೆ ನನ ಇಜ್ಜೆ ಪನ್ನಗ ಆಯಗ್ ಆಪಿ ಸಂಕಡೊನು ತಡೆತೊನೆರೆನೆ ಆಪುಜಿ. ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ತಾನ್ ಸುರುಕ್ಕಾದ್ ಒಂಟಿ ಆಯೆಂದ್ ಆಪುಂಡು. ಉಂದೇ ಪೊರ್ತುಡು ನೋಟ ದೀದ್ ಕಾತೊಂದಿಲೆಕ್ಕ ಅಂಚಿ ಇಂಚಿದ ಪಗೆಮಾನಿ ಮಾಂಡಲಿಕೆರ್ ಬಾಡದ ಮಿತ್ತ್ ದಾಳಿ ಮಲ್ಪರೆ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ದ್‌ಲಾ ಮಾಮಲ್ಲ ಬ್ಯಾರದ ಕೇಂದ್ರ ಆದಿತ್ತಿ ಬಾಡದ ಮಿತ್ತ್ ಬೆಳಗಾವ್‌ದ ಮಾಂಡಲಿಕನ ದಿಟ್ಟಿ ಬೂರ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪೊಸತ್ತಾದ್ ಅಪಗನೆ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆಗ್ ಬೈದಿನ ನಾಡ್‌ದ ಅರಸೆ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯೆ ನೆತ್ತ ಪೊಲಬು ತೆರಿದ್ ಯುದ್ಧ ಸಾರುವೆ. ಗೋವೆದ ಪುಡೆಡ್ದ್ ಬಾಡೊನು ಸುತ್ತುರು ಪಾಡು ಅಂದಾಜಿ ಎಚ್ಚ ಇತ್ತಿನ್ಯೆಟ್ಟಾತ್ರ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ್ ಆ ಭಾಗೊದ ದಂಡನಾಯಕೆ ಆದ್ ಮಲ್ಪುವೆ. ಅಂಚಾದ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪೆ 'ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕೆ' ಆಪೆ.

ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ್ ದಂಡನಾಯಕೆ ಆದ್ ಮಲ್ತಿನವು ಮಲ್ಲಣ್ಣನಾಯಕನ ತಿಗಲೆಗ್ ಕಡೆಕೊಲ್ಲಿ ನುರಿತಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಆಂಡ ಆಯೆ ಇಂಬೆನ ವಿರುದ್ಧ ನಡಪಾಯಿನ ಮಾತಾ ಕತ್ತೆರಿಗೊಬ್ಬುಲು ಪಲ ಕೊರ್ಪುಜ. ಪೊಸ ಅರಸಗ್ ಕಕ್ಕೆಬಂಗಾರ್ ಒವು, ಪುತ್ತೋಲಿ ಬಂಗಾರ್ ಒವುಂದು ಪೊರ್ಲುಡೇ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಲ್ಲಣ್ಣೆ ಮನಸ್ಸ್‌ದಾಂತಿ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಯುದ್ದೊಗು ಪಿದಾಡುವೆ. ಅಕೇರಿಗ್ ನನ ಇಂಬ್ಯಡ ಪಗೆ ಸಾದಿದ್ ಫಲ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಪನ್ಪಿ ನಿರ್ಧಾರೊಗು ಬರ್ಪೆ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪೆಲಾ ಪತ್ತಿ ಬಲ್ಲ್ ಬುಡಂದೆ ಹಠ ಸಾದಿಪುನಾಯೆಲಾ ಅತ್ತ್. ಅಂಚಾದ್ ಅಕ್ಲೆ ನಡುಟಿತ್ತಿ ಪಗೆ ಮಾಜುಂಡು.

ಯುದ್ಧ ಕೈತಲಾಂಡ್. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕೆ ಮಾತಾ ಅಟ್ಟಣೆದೊಟ್ಟು ತಯಾರಾಪೆ. ಅಯಿಕ್ಕಾದ್ ತನ್ನ ಕೂಟೊದ ಸೈನಿಕೆರೆಗ್ ಬಗೆ ಬಗೆಟ್ ಉಮೇದ್ ಪುಟ್ಟಾವೆ. ಆಯನ ಬೆರಿಸಾಯ, ಉಮೇದ್ ಪುಟ್ಟಾವು ಪಾತೆರ ಕೇನ್ದ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಬಿರ್ಸ್‌ಡ್ ತಂಕೊಡು ಪೊರ್‌ಂಬಾಟ ಮಲ್ಪು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲಲೆಡ್ ಬುಡೆದಿ ಜೋಕುಲು, ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮನ ಕರ್ಲ್ ಕತ್ತೆರು ಕಣನೀರ ನಡುಟು ಯುದ್ಧಕಳೊಕ್ಕು ಪಿದಾಡುವೆರ್. ಯುದ್ಧ ನಡತ್‌ಂಡ್. ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸೆರೆ ಸೈನ್ಯದ ಕೂಟದ ಬಲ, ಅಯಿತ ಶಿಸ್ತ್‌ಗ್ ಪಗೆಮಾನಿ ಗುಂಪುದಕ್ಲು ಬೆಕ್ಕಸಾದ್ ಪೋಪೆರ್. ಮೂಜಿ ದಿನ ಮುಟ್ಟ ಬುಡಂದೆ ನಡತ್ತಿ

ಯುದ್ಧೊಡು ವಿಜಯನಗರೊದ ಕಡೆತಕ್ಲೆಗ್ ಗೇಲ್ಕೈ ಆಪುಂಡು. ಈ ಯುದ್ಧೊಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕನ ಮುತಾಲಿಕೆಡ್ ಬೀರದ ಬಿರ್ದ್, ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ ತಂಕ ತಾಕತ್ತ್ ತೋಜಾಯಿ ಸೈನಿಕೆರ್ ಯುದ್ಧ ವೀರೆರ್ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಬೂರಿಯೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ ತಂಕ, ತಾಕತ್ತ್, ಕತ್ತಿ ಬೀಜುನ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ, ಆನೆ ಕುದ್ರೆಲೆ ಬುದ್ದಿ ಕಲ್ಪಾದ್ ಮಾದಾವು ರೀತಿ ವಿಜಯನಗರದ ಉದ್ಯೊಗ್ಗಾ ಊರೊರ್ಮೆ ಪುದಾರ್ ಪೋಂಡು. ಅರಸೆರೆಗ್ ಉಂದು ಬಾರಿ ಸಂತೋಸು ಕನತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ

ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕಗ್ ಇತ್ತೆ ಇರ್ವ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಜವನಾಟಿಗೆ. ಉದ್ದ ತೋರದ, ಏಳ್ ಕೋಲ್ ತಿಗಲೆದ, ಅಮ್ಮೆರೆಡ ಇತ್ತಿ ಗತ್ತ್ , ದಾನ ಮಲ್ಪು ಗುಣ, ಬೀರಾದಿಗೆ, ಅಪ್ಪೆನ ದೈವಭಕ್ತಿ, ಕಲು ಕಪಟದಾಂತಿ ಮನಸ್ಸ್, ತ್ಯಾಗಬುದ್ದಿ ಮಾತಲಾ ಆಯನ ಮೈಟ್ ಪರಪು ನೆತ್ತೆರ್ಡ್ ಒಂಜಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಪ್ಪೆ ತೋಜಾಯಿ ಎಡ್ಡೆ ಸಾದಿಡ್ ಅಮ್ಮೆರ್ನ ಜಬದಾರಿನ್ ಈತ್‌ಜ್ಜಿಂದ್ ತುಂಬೊಂದು ದುಂಬರಿಪುವೆ. ಯುದ್ಧೊಡು ಗೆಂದ್‌ದ್ ಬತ್ತಿ ಆಯಗ್ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಇತ್ತಿ ಪಾಳೆಗಾರೆರ್ ಬಾರಿ ಮರ್ಯಾದಿ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕೆ 'ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ ಇಪ್ಪುನೇ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಸೇವೆಗಾತ್ರ' ಪಂದ್ ಎನ್ನಿನಾಯೆ. ಬಡಬಗ್ಗೆರೆನ್ ತೂಂಡ ಆಯಗ್ ಅಕ್ಲೆ ಮಿತ್ತ್ ಅನುಕಂಪ, ಗೌರವ. ಬೆನ್ನಿನಕ್ಲೆನ ಬೆಗರ್ದ ಬಿಲೆ ಆಯಗ್ ಪೊರ್ಲುಡೇ ತೆರಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವೇ ಬೆನ್ನುನಕ್ಲು ಮಾರಿ–ಚವುಂಡಿಂದ್ ನೂತ್ತೆನ್ಮ ದೇವೆರ್ನಕ್ಲೆನ್ ತುಂಬೊಂದು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಡ್ ಹಾಳಾಪಿನವೆನ್ ತೂದ್ ಬಾರಿ ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ಬೆರಣೆರ್ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಪೊಡುಂಬೆರಾಂಡ ಶೂದ್ರೆರ್ ಪಾಕ ಬಗೆಟ್ ಮೌಢ್ಯೊಗು ತರೆ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿನವು ಬಾರಿ ಬೇಜಾರಾವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವೆನ್ ಪದತ್ತ ರೂಪೊಡು ಪಿದಾಯಿ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತೆ.

ಅಮ್ಮೆರ್ನ ಪುದಾರ್ ಒರಿಪಾವುಲೆಕ್ಕ ನಿಷ್ಠೆಡ್ ರಾಜಕಾರ್ಯ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ಒರ ಬಾಡೊಡು ಅಮ್ಮೆರೆ ಕಾಲೊಡ್ದಿಂಚಿ ಅಡಿಕ್ ಬೂರ್ದಿತ್ತಿ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥ ಸ್ವಾಮಿನ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕಟ್ಟುನ ಬೇಲೆಗಾತ್ರ ಗರ್ಪಾವೊಂದಿತ್ತೆ. ಅಪಗ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೇ ಕೊಟ್ಟುಗು ದಾದನೋ ಗಟ್ಟಿದ ವಸ್ತು ತಾಗಿಲೆಕ್ಕ ಸಬ್ದ ಆಪುಂಡು. ಅಲ್ಪನೇ ಗರ್ಪಾವನಗ ಏಳ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಲು ತಿಕ್ಕುವ. ಅವೆನ್ ಉಡೆತ್ತ್‌ದ್ ತೂನಗ ಅಯಿತ್ತ ನಿಲ್ಕೆ ಬತ್ತ್ ಬಂಗಾರ್ ನಗ ನಾಣ್ಯ ದಿಂಜಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕಗ್ ಉಂದೆನ್ ತೂದ್ ಸಂತೋಸು ಆಂಡ್. ಆ ದುಡ್ಡು ಬಂಗಾರ್‌ನ್ ಒಟ್ಟಾರೆ ಹಾಲ್‌ದೂಲ್ ಮಲ್ಪಂದೆ ಜನೊಕ್ಲೆ ಸೇವೆಗ್ ದೆತ್ತ್ ದೀಡೊಡ್‌ಂದ್ ನಿರ್ದಾರ ಮಲ್ಪುವೆ. ದೇವೆರ್ ಕೊರಿ ಸಂಪೊತ್ತುನು ದೇವೆರೆ ಲಕ್ಕಂತಿ ಬಡಬಗ್ಗೆರೆಗ್ ಪಟ್ಟುನವೇ ನ್ಯಾಯಾಂದ್ ಎನ್ನೊನುವೆ. ಅಯಿಟ್ ಬಂಗೊಡು ಬರೆಲುನಕ್ಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಪಾಲ್, ದಲ

ದೇವಸ್ಥಾನ ಕಟ್ಟರೆ, ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಲ್ಪರೆ, ದೇವೆರೆನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಲ್ಪರೆ ಒಂಜೊಂಜಿ ಪಾಲ್, ಮಾರ್ಗದ ಪುಡೆಟ್ ಸಾಲ್‌ಮರ, ಕಿರೆ, ತೋಡು, ಪೂತತೋಟ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಊರ್ದ ಎಡ್ಡೆಪುಗು ಒಂಜಿ ಪಾಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಪರ್ಬ ಪಂಚೆಮಿ, ಊರ ಜಾತ್ರೆ ಉಚ್ಚಯೊಲೆಗ್, ಊರುಗು ಉಣಸ್ ಪಾಡಿಯರೆ ಒಂಜಿ ಪಾಲ್‌ಂದ್ ಪಟ್‌ದ್ ಅಯಿತಲೆಕ್ಕನೇ ಊರ ಎಡ್ಡೆಪು, ಜನೊಕ್ಲೆ ಎಡ್ಡೆಪು ರಡ್ಡೆನ್ಲಾ ಮಲ್ಪುವೆ.

ರಾಸಿಡ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಬತ್ತ್ ಬಂಗಾರ್ ನಗ ನಾಣ್ಯೊನು ಊರೊಪ್ಪದ ಸೇವೆಗ್ ಕರ್ಚಿ ಮಲ್ತಿನ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ಆಯನ್ ಬಾರಿ ಎತ್ತರೊಗು ಕೊನೊಂಡು. ಇಂಚ ಊರೊರ್ಮೆ ಆಯನ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ಜನೊಕ್ಲೆ ನಾಲಾಯಿಡ್ ನಲಿಪುಂಡು. ಬಾಡ, ಬಂಕಾಪುರತ ಜನೊಕ್ಲು ಬಂಗಾರ್ದ ಹಂಗ್‌ದಾಂತಿನ ತನ್ಕುಲೆ ಗುರ್ಕಾರನ್ 'ಕನಕಪ್ಪ' ಕನಕನಾಯಕೆಂದ್ ಪುಗರೊಂದು ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ದಿನ ಕರಿಲೆಕ್ಕನೇ ತಿಮ್ಮಪ್ಪೆ, ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕೆ, ತಿಮ್ಮರಸೆ ಪನ್ಪಿ ಪುದರುಲು ಮದೆಕ್ ಸೇರ್ದ್ 'ಕನಕನಾಯಕೆ'ಂದ್ ಪುದಾರ್ಡ್ ಮೆರೆವೆ.

ಉಂದುವೇ ಪೊರ್ತುಡು ತೆಣಕ್ಕಾಯಿದ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣೊಡು ದಂಗೆ ಲಕ್ಕುಂಡು. ಈ ದಂಗೆನ್ ತೆಕ್ಕಾಯರೆಗಾತ್ರ ನಾಡರಸೆ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯಡ್ದ್ ಆದೇಶ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಕನಕನಾಯಕೆ ಮಾತಾ ತಯಾರಿ ಮಲ್ತೊಂದು, ಸೈನಿಕೆರೆ ಕೂಟೊನು ಕೂಡ್ ಪಾಡೊಂದು ಅಂಚಿ ಪಿದಾಡ್ವೆ. ಅಲ್ಪದ ದಂಗೆನ್ ಶಿವನಸಮುದ್ರದಡೆಮುಟ್ಟ ಬೆರಿಪತ್ತ್‌ದ್ ಗಿಡಪುವೆ. ಅವೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಉಮತ್ತೂರ್ದ ಪಾಳೇಗಾರೆ ಗಂಗರಾಜನ್ ಯುದ್ಧೊಡು ಗೆಂದ್‌ದ್ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಮದಪರೆ ಆವಂದಿ ಮಾನಿಯಾಪೆ.

ಮಗೆ ಕನಕೆ ಇಂಚ ದಿನ, ವಾರಗಟ್ಲೆ ಇಲ್ಲ್ ಬುಡ್ದು ಯುದ್ಧೊದ ಕಲೊಟ್ಟಿಪುನಗ ಅಪ್ಪೆ ಬಚ್ಚಮ್ಮಗ್ ಒರ್ತಿಗೆ ಉರು ಪತ್ತುಂಡು. ಈ ತಡೆತೊನೆರೆ ಆವಂದಿ ಉರುತ್ತ ಪೊರ್ತುಡು ಮಗನ ಎಲ್ಲೆದ ಬದ್ಕ್ ಬಲ್ಮೆನದ ಬಗ್ಗೆ ಅಲಚನೆ ಮಲ್ಪರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೊಲು. ಆಯನ ಪುಗೆಲ್‌ಗ್ ಸಂಸಾರೊದ ನುಗ ನಾಯೆರ್ ಕಟ್ಟುನವೇ ನೆಕ್ಕ್ ಮಾತಾ ಪರಿಯಾರಂದ್ ಗೆಣ್ಪುವೊಲು.

ಕಾವ್ಯ ಕನ್ನಿಕೆನ ತರ್ಕೆಲ್

ಮಗೆ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣೊಡ್ದು ಪಿಜಿರ್ದ್ ಬತ್ತಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಮಗನ್ ಮದಿಮೆಗ್ ಒಪ್ಪಾವೊಲು. ತನ್ನ ಅಪ್ಪೆಲ್ಲದಲ್ಪ ಇತ್ತಿನ ಸಮ್ಮಂದೊದ ಉಲಾಯಿದ ಪೊಣ್ಣನ್ ತೂದು ಮದಿಮೆಗ್ ಪಾತೆರಕತೆ ಮಲ್ಪುವೊಲು. ಬಚ್ಚಮ್ಮನ ಸೋದರ್ಕೆದ ಆ ಪೊಣ್ಣನ ಪುದಾರ್ ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿಂದ್. ಊರ್ದಕುಲು ಅಲೆನ್ ಮೋಕೆಡ್ ಲಚ್ಚಿಂದ್ ಲೆಪ್ಪೇದೆರ್. ಲಚ್ಚಿನೊಟ್ಟುಗು ಕನಕ ನಾಯಕನ ಮದಿಮೆ ಬಾರಿ ಗೌಜಿಡೇ ನಡಪುಂಡು. ಆಯನ ಬಂಧುಲು, ಓದು ಬರಾವು ಕಲ್ಪಾಯಿ ಗುರುಕುಲ್ನಕುಲು, ಗುರುಮಠದ ಇಷ್ಟೆರ್, ಸುತ್ತಮುತ್ತದ ಪಾಳೇಗಾರೆರ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಈ ಮದಿಮೆಡ್ ನಿರೆದ್ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಲ್ಪುವೆರ್.ಮದಿಮೆದ ದಿನತಾನಿ

ಬಯ್ಯಗ್ ಪೇರ್ಮತ (ಹಾಲುಮತ)ದಕ್ಲೆನ ಕಟ್ಟ್ ಕಟ್ಟಲೆದಲೆಕ್ಕ ಡೋಲ ನಲಿಕೆಗ್ ಏರ್ಪಾಟ್ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆ ಊರ್ದ ಕೈತಲ್ದ ಪತ್ತಿರ್ವ ಊರ್ದ ಮೇಳೊಲು, ವೀರಗಾರ ಪದಕ್ಲೆನ ತಂಡೊಲು ಬತ್ತ್ ಸೇರ್ದಿತ್ತ್. ಒರಿಯೊರಿ ಒಂಜೊಂಜಿ ಶೈಲಿಡ್ ಪದ ಪಂಡೊಂದು, ಡೋಲು ಬೊಟ್ಟೊಂದು ನಿಲೊಡ್ಡು ಅಕ್ಕಸ ಮುಟ್ಟ ಒಂಜಾಪಿಲೆಕ್ಕ ಮೈ ಮದತ್ತ್‌ದ್ ನಲಿತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಉಂದೆನ್ ತೂದು ಉಮೇದ್ ಉರ್ಕಿ ಕನಕನಾಯಕೆ ತಾನ್ಲಾ ಪುಗೆಲ್ಗ್ ಪುಗೆಲ್ ಕೊರ್ದ್ ಡೋಲ್ ನೇತ್ ಪಾಡೊಂದು ನಲಿತ್ತೊಂದು ಬೊಟ್ಟುವೆ. ಬಗೆಬಗೆತ್ತ ರೂಪೊಡು, ಲಯ–ವಿನ್ಯಾಸೊಡು, ಮಂಡಿ ಊರ್ದು, ದಿಗಿಣ ದೆತ್ತ್ ಬೊಟ್ಟೆರೆ ಪತ್ತುವೆರ್. ಸೇರ್ದಿ ಜನಮಾನಿಲೆ ಸಾರ ಕಣ್ಣ್‌ಲೆ ಉಲಾಯಿಡ್ ಉಂದು ತೈಯ್ಯತಕ ಲಕ್ಕಾವುಂಡು. ಕನಕನಾಯಕನ ಕವಿ ಮನಸ್ಸ್ ಇಂಚ ಪದ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಪನ್ಪುಂಡು.

ಅಯ್ಯಾ ನಮ ದೇವೆರ್ ಬತ್ತೇರ್ ಬಲ್ಲೇಯ
ಬತ್ತ್ ತೂಲೆಯ

ಕೇಪುಲು ಕಣ್ಣ ಮೀನಾದ್ ನಮ ರಂಗೆ
ಗುಣು ಗುಣು ಸೋಮನ್ ಕೆರಿಯೆನೆ
ಗುಣು ಗುಣು ಸೋಮನ್ ಕೆರ್ದ್ ವೇದೊನ್
ಬಂಗಾರ ಮೆಯ್ತಾಯಗ್ ಕೊರ್ಯೆನೆ

ಕೋಪೊಡು ಸಿಂಹಾದ್ ನಮ ರಂಗೆ
ಪೊಟ್ಟೆ ಕರ್ಲ್‌ನ್ ಪಗಿತೇನೆ
ಪೊಟ್ಟೆ ಕರ್ಲ್‌ದ ಸರಮಾಲೆ ಪಾಡೊಂದು
ಕುಮಾರಗ್ ವರನೊಂಜಿ ಕೊರ್ಯೆನೆ

ಡೋಲ್‌ಗ್ ಕೋಲ್ ಭರಮಪ್ಪೆ ಪಾಡ್ಯೆನೆ
ತಾಳೊನು ಶಿವಪ್ಪೆ ತಟ್ಯೇನೆ
ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಪದೊನು ಹನುಮಪ್ಪೆ ಪನ್ನಗ
ಪೊರ್ಲುದ ಕನಕಪ್ಪೆ ನಲಿತೇನೆ

ಉಂದು ವಿಷ್ಣುದೇವೆರೆ ಪತ್ತಾವತಾರೊನು ಪೊಸರೀತಿಡ್ ಪಣ್ಪುಂಡು.

ಬುಡೆದಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿನ ಪೊರ್ಲು, ಬಾಲೆ ಮನಸ್ಸ್ ಆಯನ್ ಮೋಕೆದ ಉರ್ಲುಡು ಕಟ್ಟ್ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆಲೆನ ಒಂಜಿ ಪೊರ್ಲುದ ತೆಲಿಕೆಡ್ ನೂತ್ತೊಂಜಿ ಬಣ್ಣೊಲೆ ಶೃಂಗಾರ ರಸಕಾವ್ಯೊನು ತೂವೊಂದು ಕನಕನಾಯಕೆ "ಸುಜ್ಞಾನವಧೂಟಿ" ಪನ್ಪಿ ಕಾವ್ಯನಾಮೊಡು ಅಲೆನ್ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ಪುವೆ. ತಾನ್ ರಚನೆ ಮಲ್ತಿ ಮಾತಾ ಶೃಂಗಾರ ಕಾವ್ಯೊಲೆಗ್ ಅಲೆನೇ ಉಡಲ ಗುರ್ಕಾರ್ದಿ ಆದ್ ಮಲ್ಪುವೆ. ಅಕ್ಲೆನ ಸಂಸಾರ ಇಂಚ ಎಡ್ಡೇನೆ ಸುಖ ಸಂತೋಸುಡು ಕರಿಯೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್.

ವಿಜಯ ನಗರೊಡು ತಿರ್ಗಾಟ

ಕನಕನಾಯಕನ ಕಜ್ಜ ಕರಿಪಾಟಿಗೆ, ದೈವಭಕ್ತಿ, ಕೈಪಿರ್ದ್ ಕೊರ್ಪಿ ಬುದ್ಧಿ, ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ, ಕವಿತಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಡಾತ್ರ ಆಯನ ಕೀರ್ತಿ ಊರೊರ್ಮೆ ಪರಡುಂಡು. ಜನಮಾನಿ ಆಯನ್ ಅಭಿಮಾನೊಡು ದಾನಶೂರೆ, ಮಹಾಭಕ್ತೆಂದ್ ಕೊಂಡಾಡುವೆರ್. ಈ ಸುದ್ದಿಲೆಗ್ ರೆಂಕೆ, ಬೀಲ ಪುಟುದು ನಾಡರಸೆ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ಕೆಬಿಕ್ಲಾ ಬೂರುಂಡು. ಆಯೆ ಕೊಪ್ಪರ್ಗೆ ಬಂಗಾರ್ನ್ ಜನಸೇವೆಗ್ ಗಲಸಿನವು, ಲಡಾಯಿದ ಕೂಟೊಡು ತಂಕೊಡು ಸಾದಿತಿನವು, ಪದಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಜನೊಕ್ಲೆ ನಡುಟು ಗೇನದ ಎಚ್ಚರ್ಕೆ ಪುಟ್ಟಾಯಿನವು ಮಾತೆರ್ನ ಬಾಯಿಡ್ಲಾ ನಲಿತೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಉಂದೆನ್ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಅಚ್ಚಿರೊಡು ಸಂತೋಸು ಪಡೆಯಿ ಅರಸೆರ್ ಆ ವರ್ಸದ ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವೊಗು ಕನಕನಾಯಕಗ್ ಬರೊಡುಂದು ಲೆಪ್ಪು ಕೊರ್ಪೆರ್. ಕನಕನಾಯಕೆ ಈ ಲೆಪ್ಪುನು ಮರ್ಯಾದಿಂದ್ ಗೆನ್ಪೊಂದು ಸಂತೋಸುಡು, ತನ್ನ ಅಪ್ಪೆ, ಬುಡೆದಿ ಬೊಕ್ಕ ಪರಿವಾರದಕ್ಲೆನ್ ಕೂಡು ಪಾಡೊಂದು ರಾಜಧಾನಿಗ್ ಮುಟ್ಟುವೆ.

ವಿಜಯದಶಮಿ – ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸುಲೆಗ್ ಉಂದೊಂಜಿ ಮರ್ಯಾದಿ, ಮಲ್ಲಾದಿಗೆದ ಉಚ್ಚಯ. ಉಂದೆನ್ ನವಮಿಂದ್ಲಾ, ಮಾರ್ನೆಮಿಂದ್ಲಾ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಈ ಪರ್ಬ ಪತ್ತ್ ದಿನ ಮುಟ್ಟ ಆಚರ್ನೆಡ್ ಇಪ್ಪುನವು. ಈ ಪರ್ಬೊನು ಈತ್‌ಜ್ಜಿನ್ಪಿ ಗೌಜಿಡ್ ಮಲ್ಪುನೈತ್ತ ಮುಕಾಂತ್ರ ಅರಸುಲು ಸಾಮಂತೆರೆ ಎದುರು, ತೂಯೆರೆ ಬರ್ಪಿ ಜನೊಕ್ಲೆ ಎದುರು, ತನ್ಕುಲೆ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆದ ಗತ್ತ್, ಗನಸ್ತಿಗೆ, ಹಾಂಕಾರ, ಅಧಿಕಾರೊನು ತೋಜಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅತ್ತಾಂದೆ ಆನಿದ ದಿನೊಟ್ಟು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಡೆತ್ತ ಕುಂದುಕೋರೆ, ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುದ ಇಚಾರ್ನೆ ಮಲ್ಪುನ, ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ಪುನ, ಸೈನ್ಯ ಶಕ್ತಿದ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಧರ್ಮ, ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಬೇಲೆಲೆ ಬೆರಿ ಬೊಟ್ಟುನ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುನೈತ್ತ ಒಟ್ಟುಗು ಮಾರ್ನೆಮಿನ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಉಚ್ಚಯ ಆದ್ ಆಚರ್ಪೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಈ ಉಚ್ಚಯೊಗು ಬತ್ತಿನ ಕನಕ ನಾಯಕನ ಕೂಟದಕ್ಲು ಪತ್ತ್ ದಿನ ಬುಡಾಂದೆ ವಿಜಯನಗರ ನಿಲ್ಕೆ ತಿರ್ಗುವೆರ್. ಈ ಪತ್ತ್ ದಿನಲಾ ಅರಮನೆತ ಎದುರ್ದ ಮಲ್ಲ ಪಡಿಲ್ ಜಾಗೆಡ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಭಾಗೊಲೆಡ್ದ್ ಬತ್ತಿ ಕಲಾವಿದೆರ್, ಪದಪನ್ಪಿ ಸಂಗೀತಗಾರೆರ್, ನಲಿಪು ಕೂಟೊದಕ್ಲು, ಕುಸ್ತಿ ಪಂತದಕ್ಲು ಮಾತಾ ಅಕ್ಲಕ್ಲೆನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಒಟ್ಟುಗು ಆನೆ ಕುದುರೆಲೆ ಕಸರತ್ತ್, ಕೆಬಿಕ್ ಮರ್ಲ್ ಕೊರ್ಪಿ ಪದ ರಂಗಿತೊಲು, ಡೊಂಬರಾಟ, ಗೊಂಬೆ ನಲಿಪಾವು ಗೊಬ್ಬುಲು, ಕಥೆ ಪನ್ಪಿನ, ಕವಿಕ್ಲೆನ ಕಾವ್ಯವಾಚನ ಇಂಚಿನ ಸಂಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೂಟೊಲು ನಡತ್ತೊಂದಿತ್ತ. ರಾತ್ರೆ ಪಗೆಲ್ದ ಯತ್ವಾಸದಾಂತೆ ತೂಟೆ, ದೊಂದಿಲೆ ಬೊಲ್ಪುಡು ಕಜ್ಜ ನಡಪುನವು ಮಾಮಲ್ಲ ವಿಶೇಷ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್.

ಆಂಡ ಉಚ್ಚಯದ ಅಕೇರಿದ ದಿನತಾನಿ ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಅಚ್ಚರ ನಡತ್‌ಪೋಂಡು. ಆನಿದ ಒಡ್ಡೋಲಗೊಗು ಅರಸು ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯೆ ಕನಕನ್ ಲೆಪ್ಪಾವೊಂಬೆ. ಅಲ್ಲ್ ತನ್ನ ಒರಿದಿನ ಮಾತಾ ಸಾಮಂತೆರ್ನ ಎದುರ್ಡು ಕನಕನಾಯಕನ್ ಬಾಡ ಬಂಕಾಪುರದ ಮಾಂಡಳಿಕ ಗುರ್ಕಾರೆಂದ್ ಲೆತ್ತ್ ಪನ್ಪೆ. ಅಧಿಕಾರೊಗು ಒಪ್ಪಿತ ಆಪಿನಂಚಿನ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆದ ಗುರ್ತಾಯಿ ವಜ್ರ ಕೋತಿನ ಖಡ್ಗೊನ್ಲಾ, ಅಯಿಕ್ ಸರಿಯಾಯಿ ದುತ್ಯೆತ್ತೊನ್ಲಾ ಕೊರ್ದು 'ಕನಕನಾಯಕೆ' ಪನ್ಪಿ ಊರ ಬಿರ್ದ್‌ನ್ ಖಾಯಂ ಮಲ್ಪುವೆ.

ಅವೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕಲಾ ನಾಲೈನ್ ದಿನ ಕನಕನಾಯಕೆ ಅಲ್ಲೇ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಅಲ್ತ ಕೆರೆ, ತೋಡ್, ತುದೆಕ್ಲೆನ್, ದಲ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆನ್, ಅರಮನೆತ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಕಟ್ಟೋಣೊಲೆನ್ ತೂವೊಂದು ಬಾಡೊಗು ಪಿಜಿರ್ದ್ ಬರ್ಪೆ. ತನ್ನ ಇಷ್ಟದ ಅರಸು ಬೊಕ್ಕ ವಿಜಯನಗರೊನು ತೂಯಿನವು ಆಯನ ಉಲಯಿಡಿತ್ತಿ ಸೂಕುರ್ಮದ ಕವಿ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಬಾಗಿಲ್ ದೆತ್ತ್ ಸಾದಿ ತೋಜಾವುಂಡು. ವಿಜಯನಗರದ ವೈಭವೊನು ಮೀರ್ದ್ ತಾನ್ ತೂಯಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯೆರೆ ಬದ್ಕ್‌ದ ರೀತಿ ನೀತಿಲು, ಅಕ್ಲೆಡ ಇತ್ತಿ ಉಮೇದ್, ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ಆಯನ ಉಡಲ ಉಲಾಯಿಡ್ ಕರವಂದೆ ಒರಿಯು ಪರೆಲುಲಾದ್ ಉಂತುವ. ತಾನ್ ನಂಬೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಆದಿಕೇಶವೆ, ತನ್ನ ಮಿತ್ತ್ ನಂಬೊಲ್ಗೆ ದೀದ್ ಮಾನಾದಿಗೆ ಮಲ್ತಿ ಅರಸುಲು, ತನ್ನ ಉಲಾಯಿಡಿತ್ತಿ ಕಾವ್ಯದ ಸೆಲೆಕ್ಕ್ ತಿಕ್ಕಿ ಉಮೇದ್ ಮಾತಲಾ ಸೇರ್ದ್ ಆಯನ ಉಲಾಯಿಡ್ ಆಯನ ಕತೆಕ್ ಒಂಜಿ ಮಾಜಂದಿ ರೂಪ ಕೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ಕತೆತ್ತ ಎಲುಬಲೆಕ್ ತನ್ನ ನಾಡ್‌ದ ಜೀವನ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ಲಾ, ಕನ್ನಡದ ಸಿರಿಪೊರ್ಲುದ ಸಿಂಗಾರೊನ್ಲಾ, ಐತ ತಿರ್ಲ್‌ದ ಪೊರ್ಲುನ್ ದುತ್ತೈತ ಮಲ್ತ್ ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ಪೊಡಿನ್ಪಿ ಅಂಗಲಾಪು ಆಯನ ಉಲಯಿಡ್ ಉರ್ಕರುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಕೊಡಿಪು ಬತ್ತಿ ಮೂಲ ಕಥೆಕ್ ಕಾವು ಕೊರ್ದು ಪಿದಾಯಿ ಕನತ್ತ್‌ದ್, ತನ್ನ ಬುಡೆತ್ತಿನ್ ಲೆಪ್ಪು ಪುದಾರ್ "ಸುಜ್ಞಾನ ವಧೂಟಿ"ಗ್ ಪನ್ಪಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯನೇ "ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ".

ಉಂತಂದಿ ಜನಸೇವೆ

ವಿಜಯ ನಗರದ ಅರಸುಲೆ ಕೈಡ್ದ್ ಮಾಂಡಲಿಕೆ ಪನ್ಪಿ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆದ ಕತ್ತಿ ಪುಗೆಲ್ಡ್ ತುಂಬೊಂದು ಬತ್ತಿ ಕನಕನಾಯಕನ್ ಬಂಕಾಪುರತಕ್ಲು ಮಾಮಲ್ಲ ರೀತಿಡ್ ಎದ್ಕೊನುವೆರ್. ಕನಕ ನಾಯಕೆ ಜನೊಕ್ಲೆ ಸೇವೆನ್ ದೇವೆರೆ ಚಾಕಿರಿ ಪಂದೇ ಗೆರೆಪ್ಪುವೆ. ತನ್ನ ಊರುಡು ಜನಮಾನಿಲೆಗ್, ಕಂಜಿ ಕೈಕಂಜಿಲೆಗ್ ನುಪ್ಪು ನೀರ್, ತಪ್ಪು ಮೇವುದ ಕುಂದೆಲ್ ಬರಿಯರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ತೋಡು ತುದೆ, ಕೆರೆ, ಕೆದು ತೋಡಾದ್, ಪಡ್ಪು ತಟ್ಟ್‌ಲೆಡ್ ಪಂತಿ, ಪಜಿರ್ ಬುಲೆಪಾವರೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಲ್ಪುವೆ. ತನ್ನ ಆಡಲ್ತೆದ ತರ್ಕೆಲ್‌ಗ್ ಬರ್ಪಿ ಜಾಗೆಲೆಡ್ ಧರ್ಮಛತ್ರ, ಗುಡಿ ಗುಂಡಾರೊಲೆನ್ ಕಟ್ಟಾವೆ. ಪಿದಾಯಿಡ್ದ್ ತನ್ನ ಊರುಗು ಬರ್ಪಿ ಜನಮಾನಿಗ್ ಪೊರ್ಲುದ ಊರುಂದ್ ಆವೊಡುಂದ್ ಮಾರ್ಗ ಪುಡೆಕ್ಲೆಡ್ ಸಾಲ್ ಮರ ನಡ್ಪಾದ್, ಕೈಸಾದಿಲೆ ಮಾರ್ಗೊಲೆನ್ ಪೊರ್ಲು ಮಲ್ತ್ ಸೇತ್ಮೆ, ಸಂಕೊಲೆನ್ ಕಟ್ಟಾವೆ.

ತನ್ನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಸುರು ಮಲ್ತ್ ಅರ್ಥೊಡು ಬುಡ್ತಿ ಬೇಲೆಲೆನ್ ಕೈಕ್ ದೆತೊಂದು ಮುಗಿಪಾವೆ. ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕನ ಸಾವುಡ್ದು ಕೂರ್‌ಕಟ್ಟ್‌ದಿತ್ತಿ ಊರ ಜನಮಾನಿ ಅಮ್ಮನ ಪ್ರತಿರೂಪ ಆದಿತ್ತಿ ಕನಕಡ ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕನ್ ತೂದ್ ಸಂತೋಸು ಸಮಾಧಾನ ಪಡೆವೆರ್.

ಆಡಲ್ತೆಡ್ ಓಲ್ಲಾ ತತ್ತ್‌ದ್ ಪೋವಂದಿಲೆಕ್ಕ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆಡ್ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಆದರ, ಮೋಕೆ ಪಡೆಯಿನ ಕನಕ ನಾಯಕೆ ತನ್ನ ಉಡಲ್ದ ಉಲಾಯಿಡಿತ್ತಿ ಕಾವ್ಯ – ಗಾಯನದ ಮಿತ್ತಿಪ್ಪು ಅಂಗಲಾಪು, ತರ್ಕೊದ ಕೂಟೊಲೆನ್ ಮದತ್ತ್‌ಜೆ.

ಆಯನ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆಗ್ ತಕ್ಕಂತಿ ಪಾತೆರದ ಚಾತುರ್ಯ, ಕುಸಲ್ದ ನಡಕೆ, ಕೈತಲ್‌ಡಿತ್ತಿ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ಆಯನಂಚಿ ಒಯಿತೊಂದು ಬರೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಟ – ಬಯಲಾಟ ನಡಪಾದ್ ಅಯಿಟ್ಲಾ ಒಂಜಾದ್, ಡೋಲುದ ಪೆಟ್ಟ್‌ಗ್ ಕಾರ್‌ದೆರ್ತ್ ನಲಿತೊಂದು, ದೇವೆರೆ ಅಂಕ ಆಯನೊಲೆಡ್ ಮೈ ಕೊರ್ದು ಬೆಂದೊಂದು, ಬೇತೆಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಇಂಚನೇ ಬೆಂದ್‌ಂಡ ಎಡ್ಡೆಂದ್ ಎನ್ನುಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪೇದೆ. ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿದ ಆ ಕಾಲದ ಕಾವ್ಯ, ಪುರಾಣ, ಪುಣ್ಯಕತೆ, ಸಂಗೀತ, ಶಾಸ್ತ್ರೊಲೆ ಕಲ್ಪಾಟಿಗೆ ವಾ ಕುಂದುಕೋರೆ ದಾಂತೆಲಾ ನಡತ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಕನಕನಾಯಕನ ದೇವೆರೆ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಭಕ್ತಿ ಬಾರಿ ಇಸೇಸವಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅನುದಿನಲಾ ದೇವೆರೆ ಕೋಣೆಡ್ ಒರಿಯೇ ಇತ್ತೊಂದು ಪಾತೆರುನ ಅಬ್ಬೆಸ ಬುಲೆಪಾವೊಂದಿತ್ತೆ. ಈ ನಿಲೆಕಲೆತ್ತ ಬುಡ್ಪಾಯರೆ ಆವಂದಿ ಕಣ್ಣ್‌ಕಟ್ಟ್ ಗುಟ್ಟುದ ಸಂಗತಿಲೆ ಮಿತ್ತ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಬೆಕ್ಕಸ. ಕಾವ್ಯಸಂಗೀತಲಾ, ದೇವೆರ್‌ಲಾ ಆಯನ ದಿನನಿತ್ಯದ ಸಂಗಾತಿ ಆದ್ ಬುಡ್ಪಾಯರೆ ಆವಂದಿ ರೀತಿಡ್ ಇತ್ತ.

ಸಾವು–ಸಂಕಡ

ಕನಕ ನಾಯಕೆ ಪೆದ್ಯಪ್ಪೆ ಬೊಕ್ಕ ಕೈ ಪತ್ತಿ ಬುಡೆದಿನ ಒಟ್ಟುಡು ಪಾಕ ವರ್ಸ ಸುಕ ಸಂತೋಸು ನೆಮ್ಮದಿಡ್ ಬದ್ಕುವೆ. ನೆತ್ತ ನಡುಟು ಆಯನ ಬುಡೆದಿ ಒಂಜಿ ಆಣ್ ಬಾಲೆನ್ ಬಿಜೆಲ್ವೊಲು. ಇಲ್ಲ್ ಸಂತೋಸುದ ಅಂಗಣ ಆಂಡ್. ಬಾಲೆದ ತೆಲಿಕೆ, ನಲಿಕೆ, ಕೊಂಡಾಟೊಡು ಇಲ್ಲಡ್ ಸಂತೋಸುದ ತುಡರ್ ನಲಿಪುಂಡು. ಆಂಡ ಈ ಸಂತೋಸು ಮಸ್ತ್ ಕಾಲ ಒರಿಯುಜಿ. ಕನಕನಾಯಕನ ಸುಕತ್ತ ಸಂಸಾರೊದ ನಡುಟು ಮರಣೊದ ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚಾಲೆದ ಗೊಬ್ಬು ಸುರು ಆಪುಂಡು. ಒಂಜೈತ ಬೆರಿ ಪತ್ತೊಂದು ನನೊಂಜಿ ಪನ್ಪಿ ರೀತಿಡ್ ಸಾವುದ ದಿಬ್ಬಣ ಲಕ್ಕುಂಡು.

ಸುಕೊಟ್ಟು ಸಂಸಾರ ನಡತೊಂದು ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೇ ಒಂಜಿ ದಿನ ಆಯನ ಅಪ್ಪೆನ ಕಾಲ ಕರಿದ್ ತೀರ್ ಪೋಪೊಲು. ಕನಕನಾಯಕನ ಮಗೆ ಪುಟುದು ಮೂಜಿನಾಲ್ ವರ್ಸಲಾ

ದಿಂಜಿದ್‌ಜಿ. ಆಲ್ ಬಾಲೆದ ಒಟ್ಟು ಬಾಲೆ ಆದ್ ಆಯನ ಪೊರ್ಲು ಪೊಲಿಕೆ ತೂಪಿ, ತೂಂಕ್‌ದ್ ಮಾನಾವು ಭಾಗ್ಯೊನ್ಲಾ ಪಡೆತೊಂದು ಬತ್ತಿಪ್ಪುಜೊಲು.

ಸುರುಕ್ಕೇ ಅಮ್ಮನ್ ದೆತ್ತೊನಿ ಸಂಕಡೊಡು ಮಿತ್ತ್ ಬರಾಂದಿ ಕನಕನಾಯಕಗ್ ಅಪ್ಪೆನ ಸಾವು ತೆಡಿಲ್ ಹಾಕಿಲೆಕ್ಕ ಆಪುಂಡು. ತನ್ನ ಬದ್ಕ್‌ದ ಕುತ್ತಿಕೋಲು ತತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಆಪುಂಡು.

ಉಂದಾದ್ ವರ್ಸದುಲಾಯಿ ತನ್ನ ಮೋಕೆದ ಮಗನ್ ದೆತ್ತೊನ್ವೆ. ಬಾಲೆ ಕೈಕ್ ಬರೊಡು ದುಂಬೇ ತೀರ್ದ್ ಪೋಪುಂಡು. ಉಂದು ಕನಕನಾಯಕನ ಕರ್ಲ್‌ಗ್ ಕಡೆಕೊಲ್ಲಿ ನುರಿತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಆಪುಂಡು. ಅಪ್ಪೆನ ಸಾವುನು ಮದಪ್ಪೊಡು ದುಂಬೇ ಮಗನ ಸಾವು ಆಯನ್ ತಡೆತೊನೆರೆ ಆವಂದಿ ಸೂತ್ತ ಗುಂಡಿಗ್ ನೂಕುಂಡು.

ಆಯನ ಬುಡೆದಿಗ್ಲಾ ಮಗನ ಸಾವು ತಡೆತೊನೆರೆ ಆವಂದೆ ಆಲ್ ಬೆಸರ್ದ್ ಬೈತ್‌ದೇ ಪೋಪೊಲು. ದಿನ ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕ ಈ ಕೊರಗ್‌ಡೇ ಆಲ್ ಅರೆಮರ್ಲೆದಿ ಆದ್ ಪಜೆ ಪತ್ತುವೊಲು.

ಕನಕನಾಯಕಗ್ ಈ ಕಷ್ಟಕೋಟ್ಲೆನ್ ತಾಂಗೊನೆರೆನೇ ಆಪುಜಿ. ಉಮೇದ್ ಉರ್ಕರು ಕನಕನಾಯಕನ ಮನಸ್ಸ್, ಬೇಲೆ, ಪಾರಿ ಬೂರಿ ಪಡಿಲ್ದಲಕ್ಕಾಪುಂಡು. ಆಂಡಲಾ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಸೇವೆ ಮಲ್ಪುನವು ಆಯಗ್ ಬುಡ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ದಿನ ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕ ಬಲಿಪು ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಒಯಿತ್ ಕಟ್‌ದ್ ಜನಸೇವೆಡ್ ತೊಡಗುವೆ. ಇಂಚ ಪಾಕ ವರ್ಸ ತನ್ನ ಸಂಸಾರೊದ ಬಂಗ–ಬೇನೆ, ಬೆಂಗ್ – ಬೆಸರ್‌ಲೆನ್ ಮದತ್ತ್‌ದ್ ದೇಸ, ಬಾಸೆ, ಧರ್ಮ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ಪತ್ತುವೆ. ಇಂಚಿನ ಬಂಗೊದ ಪೊರ್ತುಡೇ ಕನಕನಾಯಕಗ್ ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಯುದ್ಧೊಗು ತಿಗಲೆ ಕೊರೊಡಾಯಿ ಸಂದರ್ಬ ಬರ್ಪುಂಡು. ಕಾಗಿನೆಲೆತ್ತ ಗಡಿತ್ತ ಇಸಯೊಗಾದ್ ಆಯೆ ಕೈತಲ್ದ ಊರ್ದ್ಕ್ಲೆಡ ಕಾದೊಡಾದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅತ್ತಾಂದೆ ಉಂದು ಅರಸೆರೆ ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆಲಾ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕುಡೊರ ಅಂಚಿಂಚಿದ ವೈರಿಲು ಮಾತಾ ಒಟ್ಟಾದ್ ಬಂಕಾಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಿತ್ತ್ ದಿಟ್ಟಿದೀದ್ ಮುತ್ತೊನುವೆರ್. ಯುದ್ಧದ ಪುದಾರ್ ಕೇಂಡಿ ಸಾತ್‌ಗೇ ಮಾತಾ ಮದತ್‌ದ್ ಕನಕನಾಯಕೆ ಅಟ್ಟಣೆ ಮಲ್ತ್ ಕಾದೆರೆ ತಯಾರಾಪೆ. ವೈರಿಲೆ ಕಾಟ ಪಂಡ ಆಯನ ಮೈಟೇ ಸೂ ಪೊತ್ತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಕದ ಕಲೊಕ್ಕು ಆಯೆ ಕಾರ್ ದೀಡ್ಡಿಯೆಂದಾಂಡ ವೈರಿ ಪಡೆ ನೀರಾದ್ ಪರತ್ತ್ ಪೋಪೆದೆರ್. ಅಂಚಿನ ಅಂಕದ ತಂಕದ ಬಿರ್ಸೆ ಆಯೆ ಆದಿತ್ತೆ.

ಅಕೇರಿದ ಅಂಕ

ಅಂಕದ ದಿನ ಬತ್ತ್‌ದಾಂಡ್. ಯೇಪೊಲ್ದಲೆಕ್ಕನೆ ಮಾತಾ ಅಟ್ಟಣೆದೊಟ್ಟುಗು ವೈರಿಲೆ ಎದುರು ತಿಗಲೆ ಕೊರ್ದು ಉಂತುವೆ. ರಡ್ಡ್ ಮರ್ಗಿಲ್ದಕುಲ್ಲಾ ಜೂವದ ಆಸೆ ಬುಡ್ದು ಕಾದುವೆರ್. ಕನಕ ನಾಯಕನ ಕತ್ತಿ ಎದುರು ತಿಕ್ಕಿನಕ್ಲೆನ್ ಮಾತಾ ತರ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ

ಅಂಕ ಕಾದೊಂದಿತ್ತಿಲಕ್ಕನೇ ಆಯನ ಉಮೇದ್ ಮಾಜೊಂದು ಬರ್ಪುಂಡು. ಅವ್ವೇ ಪೊರ್ತುಗು ಎದುರುಡಿತ್ತಿ ಪಗೆಮಾನಿ ಪಡೆತ್ತಾಯೆ ಬೀಜಿನ ಕತ್ತಿ ಕನಕನಾಯಕಗ್ ಗಾಯ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಕನಕ ನಾಯಕೆ ಪೋಡ್ಯುಜೆ. ತಂಕೊಡು ಕಾದುವೆ. ಆಂಡ ಆ ಗಾಯ ಗಡಿ ಆಯಿ ಜೂವೊನು ಪತ್ತೊಂದು ಎಚ್ಚ ಪೊರ್ತು ಕಾದೆರೆ ಆಯಡ ಆಪುಜಿ. ಕೈಟಿತ್ತಿ ಕತ್ತಿ ಕೈತತ್ತ್ ತಿರ್ತ್ ಬೂರ್ಂಡ್. ಕಣ್ಣ್ ಕತ್ತಲೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಉಂತೆರೆ ಕೈಕಾರ್‌ಡ್ ತ್ರಾಣ ದಾಂತೆ ಕುಸ್ಕುದ್ ಬೂರುವೆ. ಪೊರುಂಬಾಟೊಡು ಆಯನ ಕೂಟೊಗು ಸೋಲಾಪುಂಡು. ಕನಕನಾಯಕೆ ಸೈತೇಂದೆ ತೆರಿದ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಆಯನ್ ಬುಡ್ದು ಅಂಕದ ಕಲೊಡ್ದು ಬೆರಿ ಪಾಡ್ದ್ ಬಲಿಪುವೆರ್. ನೆತ್ತೆರ್ದ ಓಕುಲಿದ ನಡುಟು ಪುಣೊಕ್ಲೆ ರಾಶಿದ ಒಟ್ಟುಗು ಅಕಲ್‌ದಾಂತೆ ಮತಿತತ್ತ್‌ದ್ ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾದ್ ಬೂರೊಂಬೆ.

ಏತೋ ಪೊರ್ತುಡ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಕನಕಗ್ ಅಕಲ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಆಂಡ ಲಕ್ಕುನ ಬುಡ್ಲೆ ಬಾಯಿ ದೆತ್ತ್ ಕಲ್ಕೆರೆಗ್ಲಾ ಆಯಡ ತ್ರಾಣ ಇಪ್ಪುಜಿ. ಮರ್ಗಿಲ್‌ಗ್ ಪೆಟ್ಟ್ ಬೂರ್ದು ನೆತ್ತೆರ್ ಅರಿಯೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕುಪ್ಪಿದ ಚೂರ್ದ ಮಿತ್ತ್ ಜೀವೊನು ದುಂಬುಪಿರ ಒಯಿತ್‌ದ್ ತಿಗ್‌ತ್ ಪಾಡಿನಾತ್ ಬೇನೆ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ದೊಕ್ಕೆ ಸಾವುದ ಇಲ್ಲದ ಮುಟ್ಟಿಕಲ್ಲ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಉಂತಿ ಅನುಭವ. ಅಸರ್‌ಡ್ ದೊಂಡೆದ ಪಸೆರಟ್ಟ್‌ದ್ ಸೊರ ಪಿದಾಯಿ ಪಿದಾಡುಜಿ. ಬಾಯಿಗೊಂಜಿ ಪನಿನೀರ್ ಬುಡಿಯೆರಲಾ ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜೆರ್. ಕೈಪತ್ತಿ ಬುಡೆದಿ, ಬೇಲೆದಕ್ಲು, ಸೈನಿಕೆರ್ ಮಾತೆರ್ನಲಾ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟುಗೇ ನೆಂಪಾಪುಂಡು. ತಡೆಯರೆ ಆವಂದಿ ಆಸರ್, ತಡೆತೊನೆರೆ ಆವಂದಿ ಬೇನೆ, ತನಲೆಕ್ಕನೆ ಕಣ್ಣ್ ಕೈಕಾರ್ ದಾಂತೆ ಪುರೆಲು ಸೈನಿಕೆರೆ ನರೆಲು ಮುರೆಲ್ದ ನಡುಟು ಕನಕೆ ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಪೆ.

ಪ್ರೇಜನದಾಂತಿನವು

ಆನಿದ ರಾತ್ರೆಡ್ ಈ ಅಂಕಕಲ, ಕಲೊಟ್ಟು ಕಾದುನವು, ಅಯಿತ ಪರಿಣಾಮ ಮಾತಲಾ ಒಂಜೊಂಜಾದ್ ಕನಕನ ಉಲಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ದಾರೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಪೊಗ್ಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುವ. ಸೈತೆಡ ಸರಿ. ಒಂಜಿ ಯೇಲ್ಯೊಗು ನೆಟ್ಟ್ ಬದ್ಕೊಂಡೆಂದ್ ಆಂಡ ನನ ದುಂಬುಗು ಆವಂದಿ ಪೋವಂದಿ ಒಯಿಕ್ಲಾ ಪ್ರೇಜನ ದಾಂತಿನ ಈ ಬೀರೆನ್ಪಿ ಯಾಸೊನು ಕದೆತ್ತ್ ದಕ್ಕೊಡುಂದ್ ಎನ್ನೊನುವೆ. “ಅಮ್ಮೆರೆನ್ ಕಾಪಾಡಂದಿ ಯುದ್ಧ, ಅಪ್ಪೆನ್ ಒರಿಪಾದ್ ಕೊರಂದಿ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ, ಮಗನ್ ಬದ್ಕಾವನೊರೆ ಆವಂದಿ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ, ಎನ್ನ ಉಲ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ತೆರಿಯೊನೆರೆ ಆವಂದಿನ ಮಾತಲ ಕಾರಡಿತ್ತ ಕಜವುಂದು ತೋಜುಂಡು. ಯುದ್ಧಂದ್ ಪಂಡ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟ.

ಯುದ್ಧಂದ್ ಪಂಡ ಸಾವು–ಸಂಕಡ, ಯುದ್ಧ ಪಂಡ ಪಾಪ – ಜೀವದೆಪ್ಪು ಬೇಲೆ, ಯುದ್ಧ ಪಂಡ ಅಡಿ ಮುದೇಲ್ ತಪ್ಪಾವುನವು – ದೊಂಸ ಮಲ್ಪುನವು, ಯುದ್ಧಂದ್ ಪಂಡನರಮಾನಿ ಲೋಕದ ಮಿತ್ತ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ನೆತ್ತೆರ್ ದಾಂತೆ ಮಲ್ಪುನ ಮಾಜಂದಿ ಗಾಯ.

ಯುದ್ಧ ಸುಡ್ಕಿರಿಲೆನ್ ಉಂಡು ಮಲ್ಪುಂಡೆ ವಿನಾ ಪೂತ ತೋಟೊಲೆನತ್ತ್. ಎನ್ನ ಬದ್ಕ್‌ದ ಈತ್ ದಿನೊಕ್ಲು ಕಲ್ಲ್ ಪುಂಟುದು ಒಸರ್ ನೀರ್ ಕನಪಿ ಪ್ರೇಜನ ದಾಂತಿ ಬೇಲೆ ಆಂಡೆ. ಯುದ್ಧದ ಪುದರ್‌ಡ್ ದಾಲಾ ತೆರಿಯಂದಿ ಸಾರ ಸಾರ ಸೈನಿಕೆರೆ ನೆತ್ತೆರ್ಡ್ ಮಣ್ಣ್ ಕಲತೆನೆ. ತೆರಿದ್ ತೆರಿದ್ ಪಾಪದ ಗುಂಡಿಡ್ ಕುರಿಯೊಂದುಲ್ಲೆನೆ. ಉಂದು ಸರಿಯಾಯಿ ಬೇಲೆನ? ಎನ್ನ ಪಾಪೊಲೆಗ್ ಪರಿಯಾರ ಉಂಡ?" ಇಂಚಿತ್ತಿ ಇಚಾರೊಲು ಕನಕ ನಾಯಕನ ಮನಸ್ಸುದುಲಾಯಿ ಕುಲೆ ನಲಿಕೆ ನಲಿಪುವ.

ಅರೆ ಎಚ್ಚರ, ಅರೆನಿದ್ರೆಡಿತ್ತಿಲೆಕ್ಕತ್ತಿ ನಾಯಕನ ಉಲಾಯಿ ಸಾರ ಸಾರ ಪ್ರಶ್ನೆಲು ತದ್ದಲಸ್ ಲಕ್ಕಾವ. ಸಂತೋಸುದ ಮೇನೆಡ್ ಕುಲ್ಲುದು ಬುಡುಗಡೆದ ಸಾದಿದಂಚಿ ಬಲಂದ್ ಏರೋ ಲೆತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಆಪುಂಡು. ಕಣ್ಣ್ ಬುಲಾದ್ ತೂನಗ ಒರಿ ಸಂತೆರ್ನ ಆರೈಕೆಡ್ ಅರಮನೆ ಸೇರ್ದಿನವು ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಅಯ್ಯೋ ಎಂಚನಾ ಬದ್ಕೊಂಡೆಂದ್ ಆನಗ ಬುಡೆದಿ ಸಾವುದ ಮಟ್ಟೆಲ್ಡ್ ಇಪ್ಪುನ ಸುದ್ದಿ ತೆರಿದ್ ತರೆಕ್ ತೆಡಿಲ್ ಹಾಕಿಲೆಕ್ಕ ಆಪುಂಡು.

ಆಯಗ್ ಆಯನ ಬುಡೆದಿಲಾ ಕರಿದ್ ಪೋಯಿನವು ತಡೆತೊನೆರೆ ಆವಂದಿನ ಪೆಟ್ಟ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಅಕೇರಿ ಮುಟ್ಟ ಒಟ್ಟುಡಿಪ್ಪುವೊಲುಂದು ನೆಂತಿನಾಯಗ್ ಉಂದು ಎನ್ನಂದಿ ಇಚಾರ ಆಪುಂಡು. ಪ್ರಪಂಚದೊಟ್ಟುಗು ಆಯನ್ ಸೇರಿಗೆಗ್ ಸೇರಾಯಿ ಕಡೆತ್ತ ಕೊಲ್ಕೆಲಾ ತತ್ತ್ ಪೋಪುಂಡು. ಅಕ್ಕಸೊಡು ದೊರಿಯು ದಾರೆ ನೀರ್‌ಗ್ಲಾ, ನಿಲಟಿಪ್ಪು ಮಣ್ಣ್‌ಗ್ಲಾ ಕೆರಿಂಚಿ ಪಾಡ್ದಿ ಸಂಬಂಧ ದೂರಾಯಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ತಾನ್ ಯೇರೆಗಾದ್ ಈ ಲೌಕಿಕ ಸಂಬಂದೊನು ಒರಿತೊನೊಡು ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಯನ್ ತರೆತಿನಿಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುಂಡು. ತನ್ನಕ್ಲು ದಾಂತಿ ಈ ಭೂಮಿದ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಎನ್ನ ಬದ್ಕ್ ಶಾಶ್ವತ ಅತ್ತ್, ಪ್ರೇಜನದಾಂತಿನವು ಪಂಡ್ದ್ ತೋಜುಂಡು.

ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಸಂಕ್ರಾಂದಿ

ಈ ಬೊಡ್ಚಿನ್ಪಿ ಬಾಮಿತನೇ ಕನಕನಾಯಕನ ಬದ್ಕ್‌ದ ದಿಕ್ಕ್‌ನೇ ತಿರ್ಗಾವುಂಡು. ಆತ್‌ನೆಟ್ಟ್ ಉಡಲ ಉಲಾಯಿಡ್ ಇತ್ತಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಲೆಪ್ಪುಗು ತಾನ್ ಓಕೊನೊಡುಂದು ಆಪುಂಡು. ಒರೊರ ಕೈತಲ್ ಬತ್ತ್ ಮೋನೆ ತೋಜದ್ ಮಾಯಕ ಆವೊಂದಿತ್ತಿ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಅನುಭವ ಗಟ್ಟಿಯಾಯರೆ ಪತ್ತುಂಡು. ಧರ್ಮ, ತತ್ವ, ಪುರಾಣ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಸ್ಕಾರೊಲೆನ್ ತೆರಿಯೊಂದು ಬುಲೆದಿತ್ತಿ ಮನಸ್ಸ್ ವೈರಾಗ್ಯದಂಚಿ ಮಾಲುಂಡು. ಅಪಗಪಗ ಕನೊಟ್ಟು ತೋಜೊಂದಿತ್ತಿ ದೈವದ ಕಣ್ಣ್ ತೋಜಂದಿ ನುಡಿಕ್ಕೊಂಜಿ ರೂಪ ಆದ್ ಎದುರು ಬರ್ಪುಂಡು.

ತಾನ್ ಯೇರ್? ಒಲ್ತುಡ್ದು ಬತ್ತೆ? ನನ ದುಂಬುದ ಸಾದಿ ಒವು? ಒಂಜೆಗ್ ದುಂಬೊತ್ತುದ್ ಸಾಗೊಡು? ಪುಟ್ಟು–ಸಾವುದ ಅರ್ಥ ದಾದವು? ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಸುಖ

ದುಕ್ಕದ ಬೆತ್ತಡಿತ್ತ್‌ದ್ ಗೊಬ್ಬಾವುನ ಕೈತ ಗೊಬ್ಬುನು ತೆರಿಯೊಂಬಿನಿ ಎಂಚ? ಮೂಜಿ ದಿನದ ಬದ್ಕ್ ಉಂದು ವಾ ನಮೂನಿದ ಕೊಲ್ಕೆ? ಇಂಚಿನ ಕೊಲ್ಕೆನ್ ಒಂಜೈಕ್ಕೊಂಜಿ ತಿಕ್ಕಾದ್ ಭಗವಂತನ್ ಸೇರುನ ಸಾದಿ ಒವು? ಇಂಚಿತ್ತಿ ಸಾರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೂಡುವ. ಕುಲ್ಲಿನಲ್ಪ, ಉಂತಿನಲ್ಪ, ಜೆತ್ತಿನಲ್ಪ, ನಡಪುನಲ್ಪ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಲು ಪಟ್ಟಂದ್ ಲಕ್ಕೊಂದಿತ್ತ. ಒಬ್ಬಂಟಿ ಒರಿ ಇಪ್ಪು ಬದ್ಕ್‌ದ ಬಂಗೊಡು ದೇವೆರೆನ್ ತೂಪಿ ಅಂಗಲಾಪು ಎಚ್ಚಾಪುಂಡು. ಎನನ್ ಬೆರಿ ಬುಡಂದೆ ಪೀಡುನ ಈ ಮಾತಾ ಪ್ರಶ್ನೆಲೆಗ್ ಆಯೆ ಒರಿ ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಯಿ ಮಗ್‌ರುತ್ತರ ಕೊರಿಯರೆ ಸಾಧ್ಯಂದ್ ತೆರಿದ್ ಮಾತಾ ಬುಡ್ದು ಊರಮಿತ್ತ್ ಪಿದಾಡುವೆ.

ಕನಕನಾಯಕೆ ರಾಜಕಾರ್ಯದ ನಿಮಿತ್ತ ಅಪಗಪಗ ವಿಜಯನಗರದ ರಾಜಧಾನಿ ಹಂಪೆಗ್ ಪೋದು ಬರೊಂದಿತ್ತೆ. ಅಂಚಿನ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಆಯಗ್ ರಾಜೆರೆಗ್ ಬಾರಿ ಮುಟ್ಟದಾರಾದ್ ಇಷ್ಟೆರಾದಿತ್ತಿ ತಾತಾಚಾರ್ಯೆರ್ ಭೇಟಿ ಆವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ತತ್ವೊನು ಸುಲಬೊಡು ಅರ್ಥ ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ಜನೊಕ್ಲೆ ನಡುಟು ಪರೊಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಪಗ ತನ್ಕ್ ತೋಜಿನ ಸಮಸ್ಯೆಲೆನ್ ಪಂಡೊಂದು ಪರಿಯಾರ ಕೇನೊಂದಿತ್ತೆ.

ಇತ್ತೆಲಾ ಕನಕೆ ತಾತಾಚಾರ್ರೆನ್ ಬತ್‌ದ್ ಭೇಟಿಯಾಯೆ. ಆಂಡ ಯಾಪೊದಲೆಕ್ಕ ಬರಂದೆ, ಕತ್ತಿ, ಕಠಾರಿ, ಗುರಾಣಿಲೆನ್ ಬುಡುದು ಬಜಿಕೈಟ್ ಬತ್ತಿತ್ತೆ. ಆಚಾರ್ರ್ ಕನಕನ್ ಮೋಕೆಡ್ ಎದ್ಕೊಂಡೆರ್. ತನ್ನಕುಲೆನ್ ಕರಿಯೊಂದು ಕಂಗಾಲಾತಿ ಆತ್ಮೊಗು ಸಮಾಧಾನ ಪಂಡೆರ್. ಲೋಕೊದ ಸೊನ್ನೆಗ್ ಯಥಾರ್ಥ ತುಂಬುನಂಚಿ ದೇವೆರೆ ಅಸ್ತಿತ್ವೊದ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥಆಪಿಲೆಕೊ ಬೋಧನೆ ಮಲ್ತೆರ್.

"ಅರ್ಥ ಆವಂದೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಗಜಿಬಿಜಿ ಪುಟ್ಟಾವು ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ಸರಿಸಾದಿ ತೋಜಾವುನಾಯೆ ಪಂಡ ಶ್ರೀ ಹರಿ ಮಾತ್ರ. ಆಯೆನೇ ನಿತ್ಯ – ಆಯೆನೇ ಸತ್ಯ. ಆಯೆ ಸರ್ವೋತ್ತಮೆ. ಆ ಹರಿಕ್ಕಾದ್ ಮಾತವೆನ್ಲಾ ಬುಡ್ದು ಬುಡೊಡು. ಮಾಲೋಕೊದ ಮಾಯಬಲ್ಲ್‌ನ್ ಒಯಿತ್ ದಕ್ಕೊಡು. ಈ ಲೋಕದ ಮಾಮಲ್ಲ ಕಡಲ್‌ನ್ ದಾಂಟೆರೆ ಜಲ್ಲದ ಆಸರೆ ಬೋಡೇ ಬೋಡು. ಆ ಶ್ರೀಹರಿಯೇ ಆ ಜಲ್ಲದ ಮಾಮಲ್ಲ ಗುರಿಕಾರೆ. ಆಯನ ಕಾರಡಿಟ್ ದಾಸೆ ಆದ್ ಲೋಕೊದ ಜಂಜಾಟೊಡ್ದು ಬುಡುಗಡೆ ಪಡೆವೊಡು"ಂದು ಕನಕನಾಯಕಗ್ ಬುದ್ದಿ ಪಾತೆರ ಪನ್ಪೆರ್.

ಕನಕಗ್ ಇತ್ತಿತ್ತೆ ಮಾತಲಾ ತೆರಿಯರೆ ಸುರು ಆಪುಂಡು. ತಾತಾಚಾರ್ಯೆರ್ ಧರ್ಮೊದ ತಿರ್ಲ್‌ನ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ತೆರಿಯುಲೆಕ್ಕ ಪನ್ಪೆರ್. ಭೂಮಿದ ಮಿತ್ತಿಪ್ಪು ಜೀವೊಲೆ ಸಂಬಂದೊಗು ಮಾಮಲ್ಲ ಬಿಲೆ ಉಂಡು. ಅಯಿಟ್ಲಾ ನರಮಾನಿ ನರಮಾನಿ ನಡುತ್ತ ಸಂಬಂದ ಮಾಮಲ್ಲವು. ಅವೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಮಲ್ಲ ಸಂಬಂದ ದೇವೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಭಕ್ತನ ನಡುತ್ತವು. ಅಂಚಾದ್ ಭಗವಂತನ ಸುಲೇಕ ಪನ್ಪಿನವೆಡ್ದ್ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಯಿ ಬಂಗಾರ್ ಬೇತೆ ಒವುಲಾ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ತೋಜುಂಡು.

ಈ ಲೋಕದ ಅಧಿಕಾರೊಗು ಅಂಟೊಂದು ಕುಲ್ಲುನವು ಆಯಗ್ ಇತ್ತೆ ಕುರ್ತೆಲ್ ಪಂಡ್ದ್ ಎನ್ಪೆರೆ ಸುರು ಆಪುಂಡು. ಈತ್‌ನೇಟ್ಟ್ ತಂಕ ತಾಕತ್ತ್‌ದ ಪುದರ್‌ಡ್ ತನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ತಾನ್ ಹಾಳ್ ಮಲ್ತೊಂಡೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸರಿಯಾದ್ ಅರ್ಥ ಆಪುಂಡು. ತಾನ್ ನಡಪೊಡಾಯಿ ಸಾದಿ ಉಂದು ಅತ್ತ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮನಸ್ಸ್ ಪನಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುಂಡು. ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ, ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ, ಅರಂತಡೆ, ಬಂದುಬಳಗ ಮಾತವೆನ್ಲಾ ಬುಡ್ದು ಭಾಗವತೆ ಆದ್ ಊರುಗು ಜಪ್ಪರೆ ತಯಾರಾಪೆ.

ನಾಯಕೆ ದಾಸೆ ಆಯೆ

ಇತ್ತೆ ಲೋಕೊದ ಅಂಟ್‌ಗ್ ತನ್ನನ್ ತಿಕ್ಕಾವುನ ವಾ ಕೊಂಡಿಲಾ ಒಟ್ಟುಗಿಜ್ಜಿ ಪಂಡ್ದ್ ಕನಕಗ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಆಯಗ್ ಇತ್ತೆ ಮಾತಲಾ ಮುಕ್ತವಾಯಿ ಲೆಕ. ಮಾತೆಡ್ದ್ ಲಾ ತಾನ್ ಬುಡುಗಡೆಯಾಯಿ ಲೆಕ ತೋಜಿಂಡ್. ತನ್ನ ಉಲಯಿ ತುಂಬಾ ಕಾಲೊಡ್ದು ಕೇಣೊಂದಿತ್ತಿನ ಸ್ವರೊಕು ಓಕೊಂಡಿಲೆಕ ಆಂಡ್. ಆಂಡ ಇತೆ ದುಂಬುದಲೆಕ ಆಯಗ್ ಪ್ರಪಂಚ ಶೂನ್ಯಾಂದ್ ತೋಜುಜಿ. ತಾನ್ ಒಂಟಿಯಾಯಿ ಲೆಕ್ಕಲಾ ತೋಜುಜಿ. ತನ್ನ ಸುತ್ತ ದೇವೆರುಲ್ಲೆ, ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ತನ್ನ ಉಲಯಿಲಾ ದೇವೆರುಲ್ಲೆ, ಅಂಚಾದ್ ಆಯನ ದಾಸಾನುದಾಸೆಯಾದ್ ಸೇವೆ ಮಲ್ಪುನವೇ ಎಡ್ಡೆತ್ತಿ ತಾದೀಂದ್ ತೋಜಿಂಡ್. ಆ ಮುಕಾಂತ್ರ ನಿಜವಾಯಿ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಅರ್ಥೊನು ನಾಡುನ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತೆ.

ಅವು ವೈದಿಕ ಧರ್ಮ ಮೆರೆವೊಂದಿತ್ತಿ ಕಾಲ. ಅಂಚಾದ್ ಆ ಧರ್ಮದಂಚಿ ಕನಕನಾಯಕೆ ಮಾಲುವೆ. ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆದ ದುತ್ತೈತ ದೆತ್ತ್ ದಕ್ಕುವೆ. ಮಾತೆರೆಡ್ದ್ ಎಲ್ಯಾಯೆಂದ್ ತೋಜಾವು ದುತ್ತೈತ ಪಾಡೊನುವೆ. ಸೊಂಟೊಗೊಂಜಿ ಒರ್ಬಡಿ ಮುಂಡು, ಪುಗೆಲ್‌ಗೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಕರಿಯ ಕಂಬೊಲಿ. ಉಂದೀತೆ ಆಯನ ಜೂವೊನು ಗಾಳಿ, ಬೊಲ್ಪು, ನೀರ್‌ಡ್ದ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮನ್ಪರೆ ಇತ್ತಿ ಕುಂಟುಲು. ಕತ್ತಿ ಪತ್ತಿ ಕೈಟಿತ್ತೆ ತಂಬೂರಿ. ನನೊಂಜಿ ಕೈಟ್ ಚಿಟಿಕೆ ತಾಳ. ಬತ್ತೆಂದ್ ತೆರಿಯರೆ ಉರಿಪರೆಗೊಂಜಿ ಸಂಕ, ನಟ್ಟ್ ತಿನರೆ ಒಂಜಿ ಗದ್ದಾವು. ಉಂದೀತೆನ್ ಪತ್ತೊಂದು ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ, ಸಂಪೊತ್ತು, ವೈಭೋಗೊನು ಬುಡ್ದು ದಾಸೆರೆನ ದಾಸೆ ಆಯೆ.

ಶ್ರೀ ಹರಿ ಚೈತನ್ಯೊನು ಉಡಲ್‌ಡ್ ದಿಂಜಾವೊಂದು ನಾಲಾಯಿ ನಿಲ್ಕೆ ಆಯನ ಕೀರ್ತನೆ ಜಪಿಪುವೆ.

ದಾಸೆ ದಾಸೆರೆ ಇಲ್ಲ್‌ದ ದಾಸೆರೆದಾಸೆ ಯಾನ್
ಸಾರ ಪುದಾರ್ದ ಗುರ್ಕಾರೆ ರಂಗನಲ್ಲ್‌ದ

ಪಂಡ್ದ್ ಪದ ಪನೊಂದು ಕಾಗಿನೆಲೆತಂಚಿ ಪಿದಾಡುವೆ. ತನ್ಕುಲೆ ಕಷ್ಟ–ಸುಖೊಕ್ ಬೆರಿಮುಳ್ಳಾದ್ ಇತ್ತಿ ನಾಯಕನ್ ಕಡಪುಡ್ದು ಕೊರಿಯರೆ ಊರುಗು ಊರೇ ಬಾಡದ ನಿಲ್ಕೆ ನಿರೆವರ್. ಜನೊಕ್ಲೆನ ಸೇವಕೆ ಆದಿತ್ತಿನಾಯೆ ದೇವೆರೆ ಸೇವಕೆ ಆದ್ ಬದಲಾಯಿ

ಚೋದ್ಯೊಗು ಅಕ್ಲು ಪೂರಾ ಸಾಕ್ಷಿ ಆಯೆರ್. ಈತ್‌ನೆಟ್ಟ್ ತನ್ಕ್‌ಲೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡು ತಾಂಕಿನ ಮೋಕೆದ ನಾಯಕನ್ ಅಕ್ಲು 'ಕನಕದಾಸೆ'ಂದ್ ಬಾಯಿ ನಿಲ್ಕೆ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಉಪಚಾರ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಇಂಚ ಕನಕನಾಯಕೆ ಜನೊಕ್ಲೆ ಬಾಯಿಡ್ ಮೋಕೆ ಮರ್ಯಾದಿಡ್ ಕನಕದಾಸೆರಾಯೆರ್. (ಆರ್ ಬಾಡೊಡ್ದು ಕಾಗಿನೆಲೆಕ್ಕ್ ನಡತ್ತ್ ಪೋಯಿ ಜಾಗೆ ಇನಿಕ್ಲಾ 'ರಂಗನ ಪಡ್ಪು' (ರಂಗನ ಬಯಲು) ಪನ್ಪಿ ಪುದಾರ್ಡ್ ಮೆರೆವೊಂದುಂಡು).

ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಪಿದಾಡಿ ಕನಕದಾಸೆರ್ ತಂಬೂರಿ ಮೀಟೊಂದು ಚಿಟಿಕೆ ತಾಳ ಪಾಡೊಂದು ಕಾಗಿನೆಲೆ ಮುಟ್ಟುವೆರ್. ಅಡೆಗ್ ಬತ್ತಿನಾರೇ ಲಕ್ಷ್ಮಿನರಸಿಂಹ ದೇವೆರೆ ಕೈತಲೇ ಒಂಜಿ ಪುಡೆಟ್ ತನ್ನ ಇಷ್ಟದ ಬಾಡದ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥನ ಮೂರ್ತಿನ್ 'ಆದಿ ಕೇಶವೆ' ಪನ್ಪಿ ಪುದಾರ್ಡ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮನ್ಪುವೆರ್.

ಅಲ್ಲ್ ಆದಿಕೇಶವನ್ ತೂದು ತೂದು ದೇವೆರೆ ಮಿತ್ತಿಪ್ಪು ಸಾರ್ಥಕ ಭಾವನೆ ನನಲಾತ್ ಎಚ್ಚಾಪುಂಡು. ತನ್ನ ಇತ್ತೆದ ಜನ್ಮ ಸರಿಯಾಯಿ ರೀತಿಡ್ ಬದಲಾಂಡ್‌ಂದ್ ಉರ್ಕರಿ ಸಂತೋಸುಡು ಮನಸ್ಸ್ ದಿಂಜಿದ್ ಪದ ಪನ್ಪೆರ್.

ಬದುಕೊಂಡೆ ಬದ್ಕೊಂಡೆ ಕಲು ಬದ್ಕ್ ಕರಿದಿತ್ತೆ
ಪದ್ಮನಾಭನ ಕಾರಡಿತ ಸಂಪು ಎಂಕಾಂಡ್

ಹರಿ ಪುಣ್ಯನೀರ ಪುರ್ಸಾದ ಎನ್ನ ನಾಲಾಯಿಗಾಂಡ್
ಹರಿನ ಪುದರ ಅಮುರ್ತ ಎನ್ನ ಕೆಬಿಕೊದಗ್‌ಂಡ್
ಹರಿನ ದಾಸೆರ್ ಎನ್ನ ಕುಟುಂಬ ಸಂಸಾರಾಯೆರ್
ಹರಿನ ಶ್ರೀಮುದ್ರೆ ನಗ ಆಂಡ್ ಎಂಕ್

> ಇನಿಕೆನ್ನ ಉಡಲ್‌ಗ್ ಸರ್ವೊಲೊದಗ್‌ಂಡ್
ಎಲ್ಲೆದೆನ್ನ ಬದ್ಕ್ ಗೆಲ್ಕಯಾಂಡ್
ಕಾಪುನಾಯೆ ಶ್ರೀ ಕಾಗಿನೆಲೆ ಆದಿಕೇಶವರಾಯೆ
ಬತ್ತೆನ್ನ ಉಡಲ್‌ಡ್ ನಿಲೆಯಾದ್ ಉಂತ್ಯೆ

ಕನಕದಾಸೆರ್ ಕಾಗಿನೆಲೆತ್ತ ಆದಿಕೇಶವನ ಗುಡಿನ್ ತನ್ನ ಇಪ್ಪು ನಿಲೆಯಾದ್ ಮಲ್ತೊನುವೆರ್. ಅಲ್ಲ್ ತನ್ನ ಇಷ್ಟ ದೇವೆರೆ ಎದುರು ಅಟ್ಟೆ ಮುಟ್ಟೆ ಪೊಯ್ದ್ ತನ್ನ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ತಾನ್ ತೂದ್ ಅನ್ಬೇತಿ ಸತ್ಯೊಲೆನ್ ಪದೊಕ್ಲೆನ ರೂಪೊಡು ಪಂಡೊಂಬೆರ್. ಬುಡ್ಪಾವೆಂದ್‌ಂಡ್ಲಾ ಬುಡಂದಿ ಮಾಯೆ ಆದ್ ಬಂಗ ಬರ್ಪಾವು ಕರಿನ ಸಂಬಂದೊದ ಗಂಟ್‌ಲೆನ್ ಗಿದ್‌ರ್ಪಾಯರೆ ಪತ್ತುವೆರ್. ಉಲ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಪತ್ತ್ ಪೋಯಿ ಕಾಮ–ಕ್ರೋಧನ್ಪಿ ಕುರ್ತೆಲ್ ಪಾಸ್‌ನ್ ಒಯಿತ್ ದಕ್ಕು ಬೇಲೆಗ್ ಪತ್ತುವೆರ್. ದೇವೆರೆನ್ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ

ಮಲ್ತೊಂಬಿ ಉದ್ದೇಸೊಡು ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಅಂಚಿಂಚಿ ಪಿಜಿರಿಯರೆ ಬುಡಂದೆ ಕಟ್‌ದ್ ಪಾಡ್ದ್ ಬುದ್ದಿ ಕಲ್ಪಾಯರೆ ಸುರುಪತ್ತುವೆರ್.

ಕನಕ ಪ್ರವಚನೊ

ಏಕತಾರಿನ್ ಮೀಟೊಂದು ಸ್ವರ ಲಕ್ಕಾದ್ ಒಂಜೇ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ರಾಗೊಡು ಪದ ಪನ್ಪಿ ಕನಕದಾಸೆರೆನ್ ತೂಯರೆ ದೂರ ದೂರದ ಊರುಡ್ದು ಜನ ದಂಡ್‌ಕಟೊಂದು ಬರ್ಪೆರ್. ಅರೆಡ ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕ ಮಲ್ತೊನರೆ, ಬೋಡು ಬೋಡಾಪಿ ವಿಷಯೊಡು ಪ್ರವಚನ ಕೊರಿಯರೆ ನಟ್ಟೊನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕನಕದಾಸೆರ್ ತನನ್ ಗಿರಿಗಿಟ್ಟಿ ತಿರ್ಗಾಯಿನ, ತನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಲಕ್ಕಿನ ಅನುಮಾನ, ತದ್ದಲಸ್, ಬೇನೆ ಬೆಸರ್, ಕಷ್ಟ ಸುಕೊಕ್ಲೆನ ಸತ್ಯೊದ ನಡೆನ್ ಜನೊಕ್ಲೆನೊಟ್ಟು ಪಟ್ಪೊನೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಬದ್ಕ್ ಪಂಡ ದಾದವು? ಅಯಿಟ್ ಸಾವುದ ಕಾರ್‌ಬಾರ್ ಏತ್ ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗ್ ಉತ್ತರ ಕೊರೊಂದು–

'ಬದ್ಕ್ ನಮ್ಮ ಜೀವೊದ ಬುಲೆಪಾಟಿಗೆಗ್ ದೇವೆರ್ ಕೊರ್ನಂಚಿ ಅವುಕಾಸ. ಜೀವದುಲಾಯಿ ದೊಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪುನೇಟ ಮಾತ್ರ ಅಯಿತ ಗೊಬ್ಬು. ಅವು ಕಂಬದುಲಾಯಿದ ನಿರೆಲ್‌ದಾತೇ ಸತ್ಯ. ನರಮಾನಿ ಆದ್ ಪುಟ್ಟಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಾವು ಯಾಪೊಗ್ಲಾ ತಪ್ಪಂದ್. ಪುಟ್ಟು ಬೊಕ್ಕ ಸಾವು ನಮ್ಮ ಬದ್ಕ್‌ದ ಒಂಜೇ ರೀತಿದ ಯತ್ವಾಸದಾಂತಿ ಸತ್ಯೊಲು. ಪುಟ್ಟು ಒಂಜಿ ಯಾಸ ಪಾಡೊಂದಿ ರೂಪ. ಅಂಚನೇ ಸಾವು ಒಂಜಿ ಯಾಸ ದೆತ್ತಿ ರೂಪ. ಉಂದು ಈ ಗಳಿಗೆಡ್ ಎಂಕ್ ತೋಜಿ ಸತ್ಯ"ಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

"ಯಾನ್, ಎನ್ನವುಂದು ಪನ್ಪಿನವು ಇಡಿಕ್ಕ ಸತ್ಯ ಅತ್ತ್. ಈ ಭೂಮಿದ ಮಿತ್ತಿಪ್ಪು ಪೊರ್ಲು ಪೊಯ್ಲೆಗ್, ಕುರೆ ಕುರ್ತೆಲ್‌ಗ್ ಕಾರಣ ದೇವೆರ್. ಮಾತೆಕ್ಲಾ ಮಲ್ಲ ಕಾರಣ ನಂಬೊಲ್ಗೆ. ಆ ನಂಬೊಲ್ಗೆನೇ ದೇವೆರ್ ಪನ್ಪಿನವು. ಆಯೆ ಕರುಣೆದ ಕಡಲ್. ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಬಂಗೊಡು ಕೈಕಾರ್ ಬುಡ್ನಕ್ಲೆ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಆಯೆ ಬಂಗೊಗಾಪಿ ಬಿನ್ನೆ. ಯಾನಾಯನ ಬೇಲೆದಾಯೆ ಮಾತ್ರ. ನಿಕ್ಲೆಲೆಕ್ಕನೇ ಯಾನ್ಲಾ ಆ ದೇವೆರೆಡ ಎನ್ನ ಕೈಬಿರೆಲ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ನಡಪಾಲಂದ್ ನಟ್ಟೊಂಬಿನಾಯೆ"ಂದ್ ಪಂಡೊಂಬೆರ್.

ಜನೊಕುಲ್ಲಾ ಕನಕದಾಸೆರ್ಡ "ಸಂಸಾರ ಪನ್ಪಿನವು ಈ ಲೋಕೊಡು ಒಂಜಿ ಬುಡ್ಪಾಯರೆ ಆವಂದಿ ಉರ್ಲ? ಅಧಿಕಾರದ ಉಲಾಯಿ ಇತ್ತೊಂದೇ ದೇವೆರೆನ್ ಒಲಿತೊನೆರೆ ಬಲ್ಲಿಯಾ?" ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಲೆನ್ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತೆರ್.

"ಅವು ಅಕ್ಲೆಕ್ಲೆನ ಬಾಮಿತೊದ ಲೆಕ್ಕ ಬೇತೆ ಬೇತೆನೇ ಆದಿಪ್ಪೆರೆ ಯಾರು. ದೇವೆರ್ ಮೂಲುಲ್ಲೆ, ಅಲ್ಲಿಜ್ಜೆ ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರ ಇಪ್ಪರೆ ಬಲ್ಲಿ. ನಮ ಒಲ್ಪ ಇತ್ತಡ್ಲ ದೇವೆರೆಗ್ ಕೈತಲಾವೊಲಿ, ಆಂಡ ಆಯನವು ರಾಜಕೀಯೊನ್ ಮೀರಿನ ಕಜ್ಜ. ನಮ ಆಯನ್ ನಮ್ಮ

ಅಧಿಕಾರೊನು ಪುಡೆಕ್ ಒಂದಾದೇ ಸೇರೊಡು. ಆಯೆ ನರಮಾನಿ, ನಾಯಿನರಿ, ಪಕ್ಕಿ ಪರಣೆಲೆನ್ ಕಾಪುನ ಮೋಕೆದ ಗೊಬ್ಬು ಮಾತ್ರಾ ಕಲ್ದಿನಾಯೆ. ನಮ ಆ ಗೊಬ್ಬುನು ತೆರಿಯೊನಂದೆ ಪೊಡುಂಬೆರಾದ್ ಮೆರೆಪ್ಪ ಆತೆ”.

“ಸಂಸಾರೊನು ಬುಡ್ಪ ಬುಡ್ಪಾದ್ ತೂಂಡ ಅವ್ವೊಂಜಿ ಕೊಲ್ಕೆನೇ ಅತ್ತ್. ಬುಡುಗಡೆಲಾ ಅತ್ತ್. ಚೇವುದ ಇರೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್‌ದ ನೀರ್ದ ಪನಿತ್ತಲೆಕ್ಕ ಪತ್ತ್‌ದ್ಲಾ ಪತ್ತಂದಿಲೆಕ್ಕ ಇಪ್ಪೊಡು. ಇಲ್ಲಗ್ ಮಾರಿಯಾವಂದೆ ಊರುಗು ಉಪಕಾರಿ ಆದ್ ಬದ್ಕುನವು ಸರಿಯಾಯಿ ಕ್ರಮ. ಅಂಚ ತೂಪುಂಡ ಶ್ರೀ ಹರಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿನೊಟ್ಟು ಸಂಸಾರೊದ ಕಡಲ್‌ಡ್ ಮೀಂದೊಂದಿಪ್ಪುನಾಯೆ. ಆಯೆ ವಿಶ್ವ ಕುಟುಂಬಿ. ಮಾಲೋಕೊನೇ ಆಯನ ಕುಟುಮ. ಲೋಕ ಇಡೀ ತಿರ್ಗುನಾಯೆ. ಬದ್ಕ್‌ದ ಎರ್ತೆ ತಗ್ಗುಲು ಪರಮಾತ್ಮೆ ಎಚ್ಚರೊಡು ಕಲ್ಪಾದ್‌ಕೊರ್ಪಿ ಪಾಠೊಲು. ಇಂದೆಡ್ದ್ ಕಲ್ತೊಂಜಿಡ ನಮಕ್ ಬುಡುಗಡೆ ಇಜ್ಜಿ”.

–ಇಂಚ ತನನ್ ತೂದು ಪಾತೆರ್ಪಯರೆ ಬರ್ಪಿ ಜನೊಕ್ಲೆಡ ಕನಕದಾಸೆರ್ ತನ್ಕ್ ತೆರಿ ಅನ್ಬೋಗದ ಪಾತೆರೊಲೆನ್ ಪಟ್ಬೊನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆರ್ ದಿನನಿತ್ಯ ಈ ಪಾತೆರ ಕತೆಕ್, ತರ್ಕೊಗು ಕಾಗಿನೆಲೆತ್ತ ಆದಿಕೇಶವನ ಗುಡಿತ್ತ ಎದುರುಡಿತ್ತಿ ಮರತ್ತ ನಿರೆಲ್ದಡಿಟ್ ಕುಲ್ಲೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅವು ದಿನ ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕ ಪೊಸ ದೇಕಿ ಪಡೆತೊಂಡು. ಜನೊಕ್ಲು ಮೋಕೆಡ್ ಆ ಕೈಬೇವುದ ಕಟ್ಟೆನ್ 'ಕನಕದಾಸೆರೆ ಪ್ರವಚನ ಕಟ್ಟೆ'ಂದೇ ಲೆಪ್ಪ್ಯರೆ ಪತಿಯೆರ್.

ಬಹುಶ ಈ ಪೊರ್ತುಡೇ ಕನಕದಾಸೆರ್ ತನ್ನ ಮಲ್ಲ ಕಾವ್ಯ 'ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ'ನ್ ಬರೆದಿಪ್ಪೊಡು. ತಾನ್ ದಾಸೆರಾಪಿ ಕಜ್ಜೊಗು ಪಿದಾಡಿ ಪೊರ್ತುಡೇ ಉಂದೆತ್ತ ಮುಗಿತಲೊಗು ಪಿದಾಡ್ಡಿಪ್ಪೊಡು. ತನ್ನ ಕೈಪತ್ತಿ ಮೋಕೆದಾಲ್ ವಧೂಟಿನ ಉಲ ಮನಸ್ಸ್‌ದೆದುರು ಬುಡ್ಪಾಯಿ ಈ ಪ್ರೇಮ ಕಾವ್ಯ ಅಲೆನ ನೆಂಪುಡೇ ಕಡೆ ಆಂಡ್. ತನ್ನ ಉಲತ್ತುಲಯಿಡೇ ಆಜಂದೆ ಅಂಚನೇ ದೆಂಗ್‌ದಿತ್ತಿ ಮೋಕೆದ ಭಾವನೆ, ಅಲಚನೆಲೆನ್ ಕಾವ್ಯದ ಪುಟೊಕ್ಲೆಗ್ ದಿಂಜಾದ್ ತನ್ನ ಮೋಕೆದ ಬುಡೆದಿಗ್ ಅರ್ಪಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಆ ಬೂಕುಡು ತನ್ನ ಬದ್ಕ್‌ದ ಪರಿವರ್ತನೆಗ್ ಕಾರಣ ಆಯಿನ ಗುರುಕ್ಲಾಯಿ ತಾತಾಚಾರ್ಯೆರೆನ್ಲಾ, ''ಹರಿಸರ್ವೋತ್ತಮ' ತತ್ವೊನು ಜನೊಕ್ಲೆ ನಡುಟು ಪರಡಿನ ಸುರುತ್ತ ಆಚಾರ್ಯೆರಾಯಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜೆರೆನ್ಲಾ ಸುರುಕ್ಕೇ ನೆಂತೊಂಬೆರ್.

ಅತ್ತಾಂದೆ ಇತ್ತೆದ 'ದಾಸತ್ವ'ದ ಗುರ್ತಾಯಿ 'ಕನಕದಾಸೆ' ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್ನ್ ಸುರುಕ್ಕು ತನ್ನ ಬರಾವುಡು ದಾಖ್ಲೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಾವ್ಯೊಗೊಂಜಿ ಅಂತ್ಯ ಪನ್ಪೆರ್. ಇಂಚ ದಿಂಜ ದಿನೊಕ್ಲೆಡ್ ರಚನೆ ಮಲ್ತಿ 'ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ' ಕನಕದಾಸೆರೆ ಬದ್ಕ್‌ದ ಮಲ್ಲ ತಿರ್ಗಾಸ್‌ಗ್ ಸಾಕ್ಷಿ ಆದ್ ಉಂತುಂಡು.

ಗೇನದ ಬಾಜೆಲ್

ಈತಾಂಡಲಾ ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ತನ್ನ ದೇವೆರೆ ಚಾಕಿರಿದಾಯನ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಕುಂದುಕೋರೆ ನನಲಾ ಉಂಡುಂದೇ ಎನ್ನೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಜನೊಕ್ಲು ತನನ್ ನಂಬಿನಾತ್ ಯಾನ್ ಪರ್‌ಂದ್‌ದ್‌ಜಿ ಪನ್ಪಿ ಅಲಚನೆ ಬರೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ತನ್ನ ಅಪ್ಪೆ, ಅಮ್ಮೆ, ಬುಡೆದಿ, ಬಾಲೆದ ನೆಂಪು ನನಲಾ ತನನ್ ಬುಡ್ದು ಪೋವಂದೆ ಪೀಡ್ಯೊಂದುಂಡುಂದ್ ಎನ್ನೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮಾತಾ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಬೇನೆಲೆಡ್ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಬರ್ಪಾದ್ ಭಕ್ತಿದ ಬೊಲ್ಪುಡು ಸುದ್ದ ಮಲ್ಪಾವು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರುವೊರಿಯನ ಅಂಗಲಾಪು ಅರೆನ್ ಕಾಡುಂಡು. ಅಂಚಿತ್ತಿ ಬುಡುಗಡೆದ ಸಾದಿ ತೋಜಾವು ಗುರುನು ನಾಡೊಂದು ಕಾಗಿನೆಲೆತ್ತಂಚಿ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಪಿದಾಡುವೆರ್.

ಆ ಪೊರ್ತುಡು ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸೆರೆ ಕೈಡ್ದ್ ರಾಜೆರೆ ಮರ್ಯಾದಿ ಪಡೆವೊಂದಿತ್ತಿ ಮಾಧ್ವಯತಿಕುಲಾಯಿ ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ ಲೋಕೊಗು ಎಡ್ಡೆ ಆಪಿ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯೊಲೆಡಾತ್ರ ಮಲ್ಲ ಪುದಾರ್ ಪೋದಿತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಪಾಕ ವರ್ಸೊಡ್ದು ಪಿರಾವು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯಗ್ ಉಂಡಾಯಿ 'ಕುಹು' ರೋಗೊನು ಗುಣಮಲ್ತಿನ ಕೀರ್ತಿ ಕನಕದಾಸೆರೆ ಕೆಬಿಕ್ ಬೂರುಂಡು. ದಾಸಪರಂಪರೆತ್ತ ಪಾಕ ಯತಿಕ್ಲೆಗ್ ಗುರುಕ್ಲಾದ್ ಸರಿಯಾಯಿ ಸಾದಿ ತೋಜಾಯಿ ಸುದ್ದಿಲಾ ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ತೆರಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ ಆ ಕಾಲೊಡು ಇತ್ತಿ ಮಾತಾ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಲೆಡ್ದ್ ಎಚ್ಚ ತೆರಿದಿನಾರ್‌ಂದ್ ಬಿರ್ದ್ ದೆತ್ತೊನ್ನಾರ್. ತೆನ್ಕಾಯಿ ಭಾಗೊದ ಕಾವೇರಿದ ಕರೆಬರಿಟ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಆರ್ ಅಲ್ಪದ ತಿರುಮಕೂಡಲ ಸಂಗಮದ ಸೋಸಲೆ ಪನ್ಪಿ ಊರುಡು ಒಂಜಿ ಮಠ ಕಟ್‌ದ್ ಬುಲೆಪಾಯಿನಾರ್. (ಅವೆನ್ ಇತ್ತೆಲಾ ನಮ ತೂವೊಲಿ). ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ್ ಆ ಪೊರ್ತುದ ಕಾಲೊಡು ಭೇಟಿ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ದುಂಬುದ ದಿನೊಕ್ಲೆಡ್ ಅಲ್ತ ರಾಜಗುರುವಾದ್ ಪುದಾರ್ ಪೋಪೆರ್. ಅಲ್ಪದ ಕೈತಲ್ದ ಮದನಪಲ್ಲಿದ ಅರಸು ಅರೆಗ್ ಪ್ರತಿಪಲಾದ್ ಭೂಮಿನ್ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊರ್ದು ಬೋಡು ಬೋಡಾಪಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆನ್ಲಾ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ದಿತ್ತ್. ಅಲ್ಪ ಆರ್ ತೋಡು, ಕೆರೆ ಕೆದು ಕಟ್ಟಾವೊಂದು ದೇವೆರೆ ಸೇವೆ, ಧರ್ಮದ ಕಜ್ಜ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಆರ್ ಸುರುಕ್ಕು ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಾಸೆದ ಮಿತ್ತಿತ್ತಿ ಮೋಕೆಡಾತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಕಟ್ಟ್‌ನಿಟ್ಟ್‌ಡ್ ವ್ಯಾಸಕೂಟೊನು ಕಟ್ಟುವೆರ್. ಆಂಡ ದಿನ ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕೊನೆ ತನ್ನ ಗುರುಕ್ಲಾಯಿ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜೆರ್ ತೋಜಾಯಿ ಸಾದಿಡ್ ಪೋದು ಸಿರಿಕನ್ನಡೊನು ಗಟ್ಟಿಮಲ್ಪುನ ದಾಸಕೂಟೊನು ಕಟ್ಟುವೆರ್. ಅವೆನ್ ಕಾತೊಂಬಿನ ಬೊಕ್ಕ ಬುಲೆಪಾವುನ ಬೇಲೆನ್ ಬೆರಿ ಬುಡಂದೆ ಮನ್ಪುವೆರ್. ಅಂಚಿನ ವ್ಯಾಸರಾಯೆರೆನ ಕಾರ್ನಿಕೊದ ದೇಕಿಗ್ ಮರ್ಲಾದ್, ಅರೆಡಿಪ್ಪು ದೇವೆರೆ ಸಂಪೊತ್ತುದ ತರ್ಕ ತಾಕತ್ತ್‌ನ್ ತೂವೊಡು, ಕೇನೊಡಿನ್ಪಿ ಅಂಗಲಾಪುಡು ಕನಕದಾಸೆರ್ ಮದನಪಲ್ಲಿದಂಚಿ ಬರ್ಪೆರ್.

ಕನಕದಾಸೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ ಸುರುಕ್ಕು ಭೇಟಿ ಆಯಿನ ಒಂಜಿ ಕಥೆ ಉಂಡು. ದಾದಪಂಡ ಅಪಗ ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ ಮದನಪಲ್ಲಿದ ಕೈತಲ್ದ ಕಂದಕೂರು ಪನ್ಪಿನಲ್ಪ "ವ್ಯಾಸ ಸಮುದ್ರ" ಪನ್ಪಿ ಮಲ್ಲ ಕೆರೆಕಟ್ಟಾವು ಬೇಲೆಗ್ ಪಿದಾಡ್ದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತುಗು ಕೆರೆಕ್ಕೊಂಜಿ ತೂಂಬು ಕುರೆಯರೆ ಪೋನಗ ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ಸಿಲೆಕಲ್ಲ್ ಅಡ್ಡ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅವೆನ್ ಅಲ್ತ್‌ಡ್ ಪಿಜಿರ್ಪಾದ್ ದೂರ ಕೊನೊಪಿನ ಸಾದಿ ತೆರಿಯಂದೆ ಕಂಗಾಲಾದಿಪ್ಪುವೆರ್. ಅವ್ವೇ ಪೊರ್ತುಗು ಕನಕದಾಸೆರ್ ಗುರುಕ್ಲೆನ್ ತೂಯರೆಂದ್ ಅಡೆಗ್ ಬರ್ಪೆರ್. ವ್ಯಾಸರಾಯೆರೆನ್ ತೂದು ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾದ್ ತನ್ನ ಗುರ್ತ ಪಂಡೊಂಬೆರ್.

"ಸ್ವಾಮಿ ಯಾನ್ ಕನಕೆ. ಬಾರಿ ದೂರೊಡ್ದು ಈರೆನ್ ತೂಯೆರೆಂದ್ ಬೈದೆ. ಎನನ್ ಶಿಷ್ಯೆ ಆದ್ ಮಲ್ತೊನುವರಾ" ಪಂಡ್ದ್ ಭಯ ಭಕ್ತಿಡ್ ನಟ್ಟೊನುವೆರ್.

ಅಯಿಕ್ ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ – "ಈ ವಾ ಕನಕೆ? ಊರು, ಜಾತಿನೀತಿದ ಮುಖಾಂತ್ರ ಸರಿಯಾದ್ ತೆರಿಪಾಯೆರೆ ಆಪುಜ?" ಪಂದ್ ಕೇನುವೆರ್.

ಕನಕದಾಸೆರ್ "ಯಾನ್ ಬಾಡ ಗ್ರಾಮದ ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕನ ಮಗೆ. ಕುರುಬೆರೆ ಜಾತಿ ಎನ್ನವು. ಎನನ್ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮೆ ಆದ್ ಮಲ್ಪುನ ಮಂತ್ರ ಪಂಡ್ ಕೊರ್ಲೆ ಸ್ವಾಮಿ" ಪನ್ಪೆರ್.

ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ ಕೋಂಗಿಡ್ "ಕುರುಬಗೆಂಚಿ ಮಂತ್ರಯ? ..... ಎರುತ್ತ ಮಂತ್ರ"ಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ನಿಲೆ ಮನ್ತೊಂಬಿ ತಾಕತ್ತಿ ಭಾಗವತ ಶಿರೋಮಣಿ ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ಈತೇ ಯಾವುಂಡು. ದೇವೆರೆನ್ ಒಲಿತೊನೆರೆ ಅವ್ವೇ ಬೀಜ ಮಂತ್ರಂದ್ ಬಾಮಿಪುವೆರ್. ಗುರುಕ್ಲೆಗ್ ಭಕ್ತಿಡ್ ತರೆತಗ್ಗಾದ್ ಶರಣಾದ್ ಅಲ್ಲೇ ಕೈತಲ್ಡ್ ಮರತ್ತ ನಿರೆಲ್ಡ್ ಇತ್ತಿ ಕಲ್ಲ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಕುಲ್ಲುದು ಒಂಜೇ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ "ಎರು... ಎರು.. ಎರು"ಂದ್ ಜಪಿಪೆರೆ ಪತ್ತುವೆರ್. ನಿಷ್ಠೆಡ್ ಜಪಿತಿ ಮಂತ್ರ ಪಲ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಯಮಧರ್ಮರಾಯನ ಎರು ಎದುರು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಉಂತುಂಡು.

ದಿಡ್ಕ್ಕ ಲಕ್ಕಿನ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಗುರುಕ್ಲೆ ಕೈತಲ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ "ಗುರುಕ್ಲೆ ದೇವಲೋಕೊಡ್ದು ಎರು ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಅಯಿಟ ದಾದಾವೊಡಾತ್‌ಂಡ್" ಪಂದ್ ವಿನಯೊಡು ಕೇನುವೆರ್.

ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ ಈ ನಿಲೆದಾಂತಿ ಪುಣ್ಯೊದ ಗಲಿಗೆನ್ ಕಣ್ಣ್ ದಿಂಜಲಾತ್ ತೂಪೆರ್. ತನ್ನ ಕಣ್ಣ್ ತೂಯಿನವೆನ್ ತಾನೇ ನಂಬ್ಯರೆ ಆಪುಜಿ. ಅಪಗ ತೂಂಬುಗು ಅಡ್ಡ ಇಪ್ಪು ಸಿಲೆಕಲ್ಲ್‌ನ್ ಆ ಎರುಟ್ಟ ನೂಕಾದ್ ತೆಲಪಾಯೆರೆ ಪನ್ಪೆರ್. ಕನಕದಾಸೆರ್ ಅಂಚನೇ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಕನಕೆರೆ ಈ ಸಾಧನೆದ ಮಯಿಮೆ ಸಾರುನ ಆ ತೂಂಬು 'ಎರು ತೂಂಬು" ಪಂದೇ ಪುದಾರ್ ದೆತ್ತೊಂಡು.

ಕನಕದಾಸೆರೆ ಭಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನದ ಯೇಗಿತೊನು ಕಣ್ಣಾರೆ ತೂಯಿ ರಾಯೆರ್ ಅರೆಗ್ ಅಪಗನೇ ಶಿಷ್ಯನ ಜಾಗೆ ಕೊರ್ಪೆರ್. ದುಂಬುಗು ಕನಕದಾಸೆರ್ ರಾಯೆರೆನ ಮೋಕೆದ ಶಿಷ್ಯೆ ಆಯೆರ್. ಈ ಕಥೆ ಆ ಕಾಲೊಡು ತಿರ್ತ ಜಾತಿದಾಯನ ಸಾಧನೆನ್ ತೋಜಾಯೆರೆ ಎದುರಾಯಿ ಯಮಗುಂಡ ಪರೀಕ್ಷೆದ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಉಡಲ್ಡ್ ದೆಂಗದೀತ್ಂಡ್. ಅತ್ತಾಂದೆ ಅಂಚಿತ್ತಿ ಮಡಿ ನರಮಾನಿಲೆನ ನಡುಟು ಕುಸ್ಕಂದೆ ನಿರೆಯಿನ ಒಟ್ಟುಗು, ಅರೆಗಿತ್ತಿ ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಒಂಜೇ ನಿಲೆ ಆದ್ ಉಂತು ಮನಸ್ಸ್‌ದ ತಾಕತ್ತ್ ಏತ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನೈಕ್ಲಾ ಉಂದು ಸಾಕ್ಷಿ.

ಇಂಚ ಸೂತ ಗೆಂಡದ ಪರೀಕ್ಷೆಲೆನ್ ದಾಂಟೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ನ ಮೋಕೆದ ಶಿಷ್ಯೆ ಆಪಿನೈತ ಒಟ್ಟುಗು ಅರೆಗ್ ಪುರಂದರದಾಸೆರ್, ವಾದಿರಾಜೆರ್, ವಿಜಯೇಂದ್ರೆರ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಗೇನದ ಯತಿಕ್ಲೆನ ಗುರ್ತರ್ತ ಆಪುಂಡು. ಮೊಕ್ಲು ಮಾತಾ ಯೇದ ಬೇದ ದಾಂತಿ ಬುಡ್ಪಾದ್ ತೋಜಾವು ಮನಸ್ಸ್‌ದಕುಲಾಂಡಲಾ ಆ ಮಠೊಟಿತ್ತಿ ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ನ ಕೆಲವು ಶಿಷ್ಯೆರ್ ಜಾತಿಂದ್ ಬೂರ್ ಸೈಪಿ ಎಲ್ಯ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ನರಮಾನಿಲಾದಿತ್ತೆರ್. ಪಜ್ಜ ಪಜ್ಜೊಗು ಜಾತಿದ ಪುದರ್ಡ್ ಕನಕದಾಸೆರೆನ್ ಕೋಂಗಿ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕನಕದಾಸೆರ್ ಮಾತ್ರ ಜಗ್ಗಂದೆ ಅಕ್ಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆಲೆಗ್ ಸರಿಯಾಯಿ ಮಗುರುತ್ತರ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಯಾನೇರ್ಂದ್ ಪನೊಲಿ
ಜಗನ್ನಾಥೆ ಮಲ್ತಿ ಒಂಜಿ ನರಪುರಿಯಯ್ಯ

ಸೂತಕದ ಸಾದಿಡ್ ನಿದ್ಪೊಡು ಬತ್ತೆ
ಚರ್ಮದ ಒರ್ಬಡಿ ಪಾಡೊಂದು ಇತ್ತೆ
ನೆತ್ತುಲಯಿದ ಒಂಜಿಲ ತೆರಿಯಂದಿ ಪೊಡುಂಬೆ
ಕುರ್ತೆಲೆ ಎಂಕೊಲ್ತ ಜಾತಿಯಯ್ಯಾ

ಪಂಡ್ದ್ ಚದಿಪತ್ತ್‌ದ್ ಮಿತ್ತ ಜಾತಿದಕ್ಲೆನ ಕುಲೊನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಲ್ಪುನಂಚಿ ತಿಗಲೆ ಪುಡಾಪು ಪಾತೆರೊಲೆಡ್ ಅಕ್ಲೆಗ್
ನಾರಾಯಣ ದೇವೆರೆಗ್ ವಾ ಜಾತಿಯಯ್ಯ
ಅಗಜವಲ್ಲಭಗ್ ಜಾತಿ ಒವ್ವಯ್ಯ
ಉಡಲುಲಯಿ ನಿಲೆಯಾಯಿ ಆದಿ ಕೇಶವೆ
ಮೆಚ್ಚೊಂಡಿ ಬೊಕ್ಕ ಜಾತಿ ಓಲಯ್ಯ

ಪಂಡ್ದ್ ಮಗುರುತ್ತರ ಕೊರ್ಪೆರ್.

ಆಂಡಲಾ ಕುರುಬೆರೆ ಜಾತಿದಾಯೆ ಒರಿ ವ್ಯಾಸರಾಯೆರನ ಶಿಷ್ಯೆ ಆಯಿನವು ಒರಿದಿನಕ್ಲೆಗ್ ಕಣ್ಣ್ ಕಿರ್ಂಬೆರೆ ಪತ್ತುಂಡು. ಎದುರಾಯಿ ಬಂಗ, ಅವಮಾನ, ಅಡೆತಡೆಕ್ಲೆನ ನಡುಟು ನಿಷ್ಠೆ

ಬೊಕ್ಕ ಏಕಾಗ್ರತೆದ ಭಕ್ತಿಡ್ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಸಂಪೊಲಿತೊನ್ನ ಅಪೂರ್ವದ ಜ್ಞಾನೊನು ತೂದು ಅಕ್ಲೆಗ್ ಕಿಚ್ಚಿ ಮಚ್ಚರ ಸುರುವಾಪುಂಡು. ಕನಕೆರ್ಡ್ ಇತ್ತಿ ಪಾತೆರದ ಚಾತುರ್ಯ, ಕಾವ್ಯೊಗು ಕೊರ್ಪಿ ಉದಾರ್ಮೆದ ರೀತಿಲು, ಶಾಸ್ತ್ರೊನು ತರ್ಕೊಗು ಒಡ್ಡುನ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ ತೂದು ಅಕ್ಲೆಗ್ ತಡೆತೊನಿಯರನೇ ಆಪುಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಅವುಕಾಸ ತಿಕ್ಕ್‌ನಗ ಪೂರಾ ಮೆರೆಗ್ ಅವಮಾನ, ಕೋಂಗಿ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಜಾತಿದ ಪೊಲಬುನು ದೆರ್ತ್‌ದ್ ಅಂಗ್ಸಾವೆರ್. ಉಲತ್ತುಲಯಿ ಇಸ ಕಾರುವೆರ್. ಮಲ್ಲಕ್ಲೆ ಎದುರು ಕುರ್ತೆಲ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಎಲ್ಯಕ್ಲಾದ್ ಚಾಡಿ ತರ್ಲೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿ, ಕಾವ್ಯದ ತಾಕತ್ತ್‌ನ್ ಪೂರಾ ಪೊರ್ಲುಡೇ ಅಂದಾಜಿ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಉಂದೆನ್ ತನ್ನ ಒರಿದಿನ ಶಿಷ್ಯೆರೆಗ್ ಪೊರ್ಲುಡು ತೋಜಾದ್ ಕೊರೊಡುಂದು ಅರ್ನ ಉಲಯಿಡ್ ಒಂಜಿ ಬಂಗಿರ ಪುಟುದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಯಿಕ್ಕಾದ್ ಕನಕನ್ ಅಕ್ಲೆನ ಎದುರ್ಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿಡ್ ಪರೀಕ್ಷೆಲೆಗ್ ಒಡ್ಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಪಗ ಕನಕದಾಸೆರ್ ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯೊನು ಕೂಟ್‌ದ್ ಪರ್ತೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪರೀಕ್ಷೆಡ್ ಗೇಲ್ಕೈ ಪಡೆವೊಡಾದ್ ಬರ್ಪೆದ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಿನ ಪಾಕ ಪ್ರಸಂಗೊಲು ಕಾರ್ನಿಕದ ರೂಪು ಆದ್ ಜನೊಕ್ಲೆ ಬಾಯಿಡ್ ನನಲಾ ಒರಿದುಲ್ಲ. ಅವು ಒವು ಪಂಡ–

ಬಾರೆದ ಪರ್‌ಂದ್‌ದ ಕಥೆ

ಗುರುಮಠೊಟು ದಿನಕ್ಕೊಂಜಿ ಇಚಾರೊನು ದೆತ್ತೊಂದು ಪ್ರವಚನ ತರ್ಕ ನಡಪಾವುನ ವಾಡಿಕೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒಂಜಿ ದಿನ ಮಠತ್ತ ಮಾತಾ ಶಿಷ್ಯೆರ್ನಕುಲ್ಲಾ ಗುರುಕ್ಲೆ ಎದುರು ಸಭೆ ಸೇರಿಗೆ ಆಪೆರ್. ಯಾಪೊಲ್ದಲಕನೆ ಆನಿಲಾ ತತ್ವಜ್ಞಾನೊಗು ಸಂಬಂಧಪಟಿನ ವಿಷಯದ ಮಿತ್ತ್ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿತಲ ಆಪುಂಡು. ಆನಿ 'ಏಕಾದಶಿ'. ಅಂಚಾದ್ ಪ್ರಸಾದದ ರೂಪೊಡು ಮಾತಾ ಶಿಷ್ಯೆರೆಗ್ ಒಂಜೊಂಜಿ ಬಾರೆದ ಪರ್‌ಂದ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಅತ್ತಾಂದೆ ಆ ಪರ್‌ಂದ್‌ನ್ ಏರ್ಲಾ ತೂವಂದಿ ಜಾಗೆಗ್ ಪೋದು ತಿನೊಡುನ್ಪಿ ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆಲಾ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಕೊರಿಲೆಕ್ಕನೇ ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ಲಾ ಒಂಜಿ ಪರ್‌ಂದ್ ಕೊರ್ದು ಅಂಚೆನೇ ಪನ್ಪೆರ್.

ಮರ್ದಿನ ಯಾಪೊಲ್ದಲಕ್ಕನೆ ಕುಡ ಪಾತೆರಕತೆ, ತತ್ವಚಿಂತನೆ ನಡಪುಂಡು. ಪಾತೆರಕತೆ ಸುರು ಆವೊಡುದುಂಬು ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ 'ಕೋಡೆ ಕೊರ್ನ ಬಾರೆದ ಪರ್‌ಂದ್‌ನ್ ಯೇರೇರ್ ಓಲೋಲು ತಿಂದರ್?' ಪಂದ್ ಕೇನುವೆರ್. ಮಾತೆರ್ಲಾ ತನ್ಕುಲು ಯೇರ್ಲಾ ತೂವಂದಿ ಜಾಗೆಡ್ ಕಂಡ್ ತಿಂದಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಪಗ ರಾಯೆರ್ 'ಕನಕದಾಸ ಈ ಒಲ್ಪ ತಿಂದ?' ಪಂದ್ ಕೇನುವೆರ್.

ಕನಕದಾಸೆರ್ ದಾಲಾ ಪನಂದೆ ತಾನ್ ತಿನಂದೆ ಅಂಚನೇ ದೀವೊಂದಿನ ಪರ್‌ಂದ್‌ನ್ ಗುರುಕ್ಲೆನ ಎದುರು ದೀದ್ 'ಸ್ವಾಮಿ, ಯೇರ್ಲಾ ತೋಜಂದಿನಂಚಿನ ಕಂಡು ಜಾಗೆನೇ ಓಲ್ಲಾ ತಿಕ್ಕಿನನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಭೂಮಿ, ಗಾಳಿ, ನೀರ್, ಬೊಲ್ಪು, ಅಕ್ಕಸ ತೋಜಂದಿನ, ಸೂರ್ಯೆ,

ಚಂದ್ರೆರ್ನಂಚಿ ದೇವೆರ್ನಕುಲು ದಾಂತಿನ, ಮಾತ್ಯೆಕ್ಲಾ ಸಾಕ್ಷಿ ಆಪಿ, ಮಾತಾ ಕಡೆಟ್ಲಾ ಪರಡ್ದಿ ಭಗವಂತೆ ಗೋಚರೊಗು ಬರಂದಿನ ಎಡ್ಮೆದ ಏಲ್ ಭಾಗದಾತ್ ಎಲ್ಯ ಜಾಗೆಲಾ ತಿಕ್‌ಜಿ. ಮಾಪು ಮಲ್ಪೊಡು ಎನನ್. ಅಂಚಾದ್ ಈರ್ ಕೊರ್ನ ಪಲವಸ್ತುನು ಇರ್ನ ಎದುರು ದೀತೆ' ಪಂದ್ ತರೆ ತಗ್ಗಾದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಉಂದೆನ್ ಕೇನ್ದ್, ಎಂಕುಲೇ ಮಾತಾ ತೆರಿಯೊಂದಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಪಂಡಿತೆರ್, ಪಾತೆರು ಚಾತುರ್ಪು ಇಪ್ಪುನಕ್ಲು, ಎಂಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಮಿತ್ತಕ್ಲು ಯೇರ್ಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿ ಭಾವನೆ ಮಂಡೆಡ್ ಅಡರ್ದಿತ್ತಿ ಒರಿದಿನ ಶಿಷ್ಯೆರ್ನಕುಲು ಕೈಕೈ ಪೊಜೆಕ್ಕೊಂದು ಕನಕದಾಸೆರೆನ್ ಕಿಚ್ಚಿದ ದಿಟ್ಟಿಡ್ ಮಲೆದ್ ತೂಪೆರ್. "ಛೆ... ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಈ ವಿಚಾರ ತೆರಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ಲಾ ಬೋಡಾವನಗ ಅನುಭವೊಗು ಬತ್ತ್‌ಜಿದೆ ಪಣ್ದ್ ಬೆಂಗೊನ್ಪೆರ್.

ಅಪಗ ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ ಕನಕದಾಸನ್ ಪೆರ್ಮೆಡ್ ದಿಟ್ಟಿದೀದ್ ತೂದು ಒರಿದಿನ ಶಿಷ್ಯೆರ್ನಂಚೆ ತೂಪೆರ್. ಮಾತೆರ್ನಲಾ ತರೆ ಕಂಕೆನ ಆದ್ ಮೋನೆ ಪುರ್ಕುದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಗುರುಕ್ಲು 'ತೂಲೆ ಪೊಡುಂಬೆರೆ, ಕನಕದಾಸೆ ಪಂಡಿ ಪಾತೆರೊನು ಕೇನ್ಲೆ. ಈ ಊರಿಡೀ ನಾಡೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ಲಾ ಇಂಬ್ಯಗ್ ಸರಿಸಮ ಆಪಿ ಬಿರ್ಸೆ ಉಲ್ಲೆಂದ್ ಯಾನ್ ಪನಯೆ' ಪಂದ್ ಪುಗಾರುವೆರ್.

ಇಂಬ್ಯೆರಿತ್ತೆ ವಾಸುದೇವೆರ್

ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ ಒಂಜಿದಿನ ಅಂಗನೊಡು ಪಾತೆರಕತೆಕ್ ಕುಲೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಪಗ ಅರೆಗ್ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯೆರೆಗ್ ದೇವೆರೆ ಮಿತ್ತಿಪ್ಪು ಭಕ್ತಿದ ಮಯಿಮೆನ್ ತೆರಿಯೊನೊಡುಂದು ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ತೋಜುಂಡು. ಇತ್ತೆತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೇ ತನ್ನ ಕೈನ್ ಪುಂಡಿಪತ್ತ್‌ದ್ 'ನೆತ್ತ ಉಲಯಿ ದಾದವುಂಡು? ಪಂದ್ ಮಾತೆರೆನ್ಲಾ ಕೇನುವೆರ್. ಒರಿಯೊರಿ ತನ್ಕುಲೆಗ್ ತೋಜಿನಂಚ ಪನ್ಪೆರ್. ಯೇರೆಗ್ಲಾ ಪುಂಡಿದುಲಾಯಿ ದಾದ ಉಂಡುಂದು ಪನಿಯೆರೆ ಆಪುಜಿ. ಕನಕ ದಾಸೆರೆನ್ ಕೇನುವೆರ್. ಅಪಗ ಆರ್–

ಇಂಬ್ಯೆರಿತ್ತೆ ವಾಸುದೇವೆರ್
ಇಂಬ್ಯೆರಿತ್ತೆ ವಾಸುದೇವೆರ್ ಈ ಮಾಲೋಕೊದಯ್ಯೆ
ದೂತಗೊಲಿದ್ ತೇರ್ ಏರ್ದ್ ಸಾದಿ ತೋಜಾದ್ ನಡಪಾಯಿನಾಯೆ

ಪಂದ್ ಉಡಲ್‌ದಿಂಜಿದ್ ರಾಗೊಡು ಪದ ಪನ್ಪೆರ್.

ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ ಪತಿನ ಪುಂಡಿನ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ತೋಜಾನಗ ಅಯಿತ ಉಲಯಿ ನಿಜವಾದ್ಲಾ ವಾಸುದೇವೆರ್ ಇತ್ತಿ ಒಂಜಿ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಇಪ್ಪುಂಡು. ಕನಕದಾಸನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಅನುದಿನಲಾ ವಾಸುದೇವೆನೇ ದಿಂಜಿದಿಪ್ಪುನವೆನ್ ಸಭೆಕ್ ತೆರಿಪಾದ್ 'ಕನಕದಾಸೆರೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಶ್ರೀ ಹರಿನ್ ಬುಡ್ದು ವಾ ವಿಷಯಲಾ ದಿಂಜುಜಿ ಪನ್ಪಿನೈಕ್ ಈ ಉದಾರ್ಮೆ ಯಾರು' ಪಂದ್ ಪುಗರ್ಪೆರ್.

ಯಾನ್ ಪೋಯೆಡ ಪೋವೆ

ನನೊಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಒಂಜಿ ಚರ್ಚಾಗೋಷ್ಠಿಡ್ ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯೆರ್ನ್ಲೆಗ್ 'ಸೊರ್ಗೊಗು ಯೇರ್ ಪೋಪರ್?' ಪನ್ಪಿ ವಿಷಯೊನು ಕೇನ್ಪೆರ್. ಮಾತಾ ಶಿಷ್ಯೆರ್ಲಾ ತನ್ಕುಲು ಕಲ್ದಿ ವಿದ್ಯೆಲೆನ್ ಮಾತಾ ನೆಂಪುಗು ಕನತ್ತೊಂದು ಮಂಡೆ ಹಾಲ್ ಮಲ್ತೊಂದ್ ತೆರಿಲೆಕ್ಕ ಉತ್ತರ ಪನ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ಸರಿಯಾಯಿ ಉತ್ತರ ಯೇರೆಡಲಾ ಬರ್ಪುಜಿ..

ಅಪಗ ಗುರುಕ್ಲು ಕನಕದಾಸೆರೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಕೇನ್ಪೆರ್. ಕನಕದಾಸೆರ್ ಮುಗುರ್‌ತೆಲಿಕೆಡ್ 'ಯಾನ್ ಪೋಯೆಡ ಪೋವೆ' ಪನ್ಪೆರ್.

ಅಲ್ಪ ಸೇರ್ದಿನ ಪಂಡಿತೆರ್ನ್ಲೆಗ್ ಪೂರಾ ಮೈಟ್ ಸೂ ಲಕ್ಕಿಲೆಕ್ಕ ಆಪುಂಡು. ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರೊನು ಅರೆತ್ತ್ ಪರ್ನ ಬೆರಣೆರಗತ್ತಾಂದೆ ಈ ಹೀನ ಕುಲೊಟ್ಟು ತಿರ್ತ ಜಾತಿಡ್ ಪುಟ್ಟಿನಾಯನ ವಾ ತರೆಕಡಪದ ಪಾತೆರಯ ಉಂದುಂದು ಉರಿಲಕ್ಕುಂಡು. ಅಪಗ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಸಾಲ್ತೊಂದು ಮೆಲ್ಲ 'ಪಂಡಿತೆರ್ನ್ಲೆ ಕೇನ್ಲೆ. ಯಾನ್ ನಿಕ್ಲೆನಾವಡ್, ದಾಸೆರ್ನ್ಲೆನಾವಡ್, ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಸ್ವಾಮಿನಕ್ಲೆನಾವಡ್ ಯೇರೆನ್ಲಾ ಅಪಮಾನ ಮಲ್ತ್ ತಿರ್ತ್ ಮಲ್ತೊಂದಿಜ್ಜಿ. ಎನ್ನ ಪಾತೆರೊನು ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊನ್ಲೆ. 'ಯಾನ್' ಪನ್ಪಿನವು ಅಂಕಾರ. ಅವು ಅಲ್ಲಿದ್ ಪೋಂಡ ಅಪಗ ಯೇರ್ಲಾ ಸೊರ್ಗೊಗು ಪೋವೊಲಿಂದ್ ಯಾನ್ ಪಂಡಿನಿ' ಪನ್ಪೆರ್.

ಇಂಚ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರೊಡು ಸಾರ ಅರ್ಥ ದಿಂಜಾದ್ ಪಾತೆರು ಕನಕದಾಸೆರೆ ಪಾತೆರೊಗು ಗುರುಕ್ಲು ಸಂತೋಸುಡು ತರೆ ಆಡಾವೆರ್. ಕೋಪೊಡು ಬೈತೊಂದಿತ್ತಿ ಶಿಷ್ಯೆರೆ ಉರಿಉರ್ದಲ ಸುದ್ದಿದಾಂತೆ ಚೌಲಿ ಆಪುಂಡು.

ದೇವೆರ್ ತೋಜಿಯೆರ್

ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ದಿನ ದಿಂಜಿದಿ ಸಭೆತ್ತ ನಡುಟು ಕನಕನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ "ಈ ಎಂಕ್ಲೆ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟ ದೇವೆರೆನ್ ತೋಜಾವನ? ಪಂದ್ ಕೇನುವೆರ್. ಕನಕದಾಸೆರ್ ಆವುಂದು ಒತ್ತೊನುವೆರ್. ಸುತ್ತ ನಿರೆದಿತ್ತಿ ಪಂಡಿತೆರೆಗ್ ಉಂದು ಬಾರಿ ಸಸಾರೊದ, ತಮಾಸೆದ ವಿಷಯ ಆದ್ ತೋಜುಂಡು. ಆಂಡಲಾ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಕಾಪುವೆರ್.

ಕನಕದಾಸೆರ್ ತನ್ನ ಪೂಜೆದ ಪೊರ್ತುಡು ಶ್ರೀಹರಿಟ್ಟ ಬತ್ತ್‌ದ್ ದರ್ಶನ ಕೊರ್ಲಂದ್ ನಟ್ಟೊನುವೆರ್. ಕನಕದಾಸೆರ್ ನಟ್ಟೊನಿಲಕ್ಕನೆ ದೇವೆರ್ ನಾಯಿ ರೂಪೊಡು ಬರ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ಅವು ಶ್ರೀಹರಿಂದ್ ಯೇರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ. ಅವೆನ್ ಹಾಕ್‌ದ್ ಬೆರಿಪತ್ತುವೆರ್.

ಇಂದೆನ್ ಗ್ರಹಿತೊನ್ನ ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ ಮಜ್ಜನದ ಸಭೆಟ್ ಕನಕದಾಸೆರ್ಡ ದಾಯೆ ದೇವೆರೆನ್ ತೋಜಾಯಿಜ ಪಂದ್ ಕೇನುವೆರ್. ಅಯಿಕ್ ಕನಕದಾಸೆರ್ 'ಮೈಲಿಗೆಡ್

ಬತ್ತಿನೆಟ್ಟಾತ್ರ ಆಯೆ ಮೆಕ್ಲೆನ ಕೈಡ್ದ್ ಪೆಟ್ಟ್ ತಿಂದೊಂದು ಪೋಯೆತ್ತ್' ಪನ್ಪೆರ್. ಅಪಗ ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ 'ದೇವೆರೆನ್ ನಾಯಿದ ರೂಪೊಡು ತೂದು ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುನವು ಬಂಗದ ವಿಷಯ. ಆಯನ್ ಮಡಿಟ್ ಬರಿಯರೆ ಪನ್ಲ' ಪನ್ಪೆರ್. ಕನಕದಾಸೆರ್ ಆವುಂದು ಒತ್ತೊನುವೆರ್. ಶ್ರೀಹರಿ ಮರ್ದಿನ ನಾಗನ ರೂಪೊಡು ಬರ್ಪೆರ್. ಶಿಷ್ಯೆರ್ ಮರಿನ್ ತೂದು ಪೋಡಿವೆರ್. ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ ನಾಗಗ್ ಪೇರ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಬಲಿತೊಂದು ಇತ್ತಿನಕ್ಲು ಉಂತುದು ಶ್ರೀಹರಿ ಒಲಿದ್ ಬತ್ತಿನವೆನ್ ಕಣ್ಣ್ ನಿಲ್ಕೆ ತೂಪೆರ್.

ಈತ್ ಮಾತಾ ಪರೀಕ್ಷೆಲೆಡ್ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಪುತ್ತೊಲಿ ಬಂಗಾರ್ ಆಯೆರ್ಡಲಾ ಎಲ್ಯ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಅರೆನ ಒಟ್ಟುಡು ಕಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನಕ್ಲೆನ ಕೋಂಗಿ, ದುರ್ಜನ ತಪ್ಪುನನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಅಕ್ಲು ಯೇಪಲಾ ಮೆರ್ನ್ ಜಾತಿನ್ ದೆರ್ತ್ ಪತ್‌ದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಬೇನೆ ಆಪಿಲೆಕ್ಕಂತಿ ಪಾತೆರೊಲೆಡ್ ಕುಚ್ಚೊನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಇಂಚ ಜಾತಿ ಜಾತಿಂದ್ ಸಂಕಡ ಮಲ್ತೊಂಬಿನಕ್ಲೆನ ಎದುರು,

ಕುಲ ಕುಲಾಂದ್ ಉರ್ಡಪತ್ತಡೆ ನಿಕ್ಲೆ
ಕುಲತ್ತ ಮೂಲ ಓಲುಂದು ತೆರಿದರ
ನೀರೆ ಸರ್ವ ಕುಲತ್ತಪ್ಪೆ
ನೀರ ಕುಲ ಒವುಂದು ತೆರಿದರ
ನೀರ ಮುಗುಲಿದಲೆಕ್ಕ ತಿರ ಅತ್ತ್ ಈ ಜೂವ
ನಿಲೆ ತೆರಿದ್ ಈ ನೆನೆತೊನ್ಲ ಮಾನ್ಯ

* * * *

ಕುಲ ಕುಲಂದ್ ಉರೆಲುವೆರ್
ಕುಲವೊವು ಸತ್ಯೊದ ಸುಖ ಇತ್ತಿ ನರಮಾನಿಗ್
ಆತ್ಮ ವಾಕುಲ ಜೀವ ವಾ ಕುಲ
ತತ್ವ ಇಂದ್ರಿಯೊಲೆ ಕುಲವೊವು ಪನ್ಲೆಯ್ಯಾ
ಉಡಲುಲಯಿ ನಿಲೆಯಾಯಿ ಆದಿಕೇಶವೆ
ಆಯೆ ಒಲ್ಲಿಬೊಕ್ಕ ಕುಲವೊವ್ವಯ್ಯ

ಪಂದ್ ಮಗುರುತ್ತರ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ಮಾಮಲ್ಲ ಮಾನವಂತೆ ಆದಿತ್ತಿ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಅವಮಾನ, ನಂಜಿಪುರಿ ಪಾತೆರೊಲೆಗ್ ಅಲ್ಕೊಂದು ಕುಸ್ಕೊಂದಿಜ್ಜಾಂಡ್. ವಾ ರೀತಿದ ಕೈಪೆನ್ಲಾ ಉಡಲ್ಡ್ ದಿಂಜಾವೊನೊಂದಿತ್ಸ್‌ಜೆರ್. ಅಂಚಿನ ನರಮಾನಿಲೆಗ್ ವಾ ರೀತಿಡಾಂಡಲಾ ಸತ್ಯೊನು ನಿಗತ್ ತೋಜಾವೊಡುಂದ್ ಯೇಪಲಾ ಎನ್ನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅವ್ವೇ ಸಾದಿಡ್ ನಡತ್ತ್‌ದ್ ದುಂಬರಿದ್ ಭಕ್ತಿದ ತುಡಾರ್ನ್ ಪೊತ್ತಾವೊಡೇ ವಿನಾ ಸೂ ಆದ್ ಸುಡಿಯರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಎನ್ನೊಂಬಿ ಮಾಮಲ್ಲ ನಿರ್ಧಾರೊಡಾತ್ರ ಬಾರಿ ಎತ್ತರೊದ ಜಾಗೆಗ್ ಬುಲೆದ್ ಮುಟ್ಟುವೆರ್.

ಕನಕದಾಸೆರೆ ಬದ್ಕ್ ಪರಡಿ ಸಾದಿಡ್ ಗುರುಕ್ಲಾಯಿ ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ನ ಪಾಲ್ ದಿಂಜ ಮಲ್ಲವು. ಕನಕೆರೆನ್ ಏಲ್ತ್‌ದ್, ಅರ್ತ್‌ದ್, ಪುತ್ತೊಲಿಯಾದ್ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಆರೆ. ಆರೆನೊಟ್ಟುಗು ಪುರಂದರದಾಸೆರೆ ಲಕ್ಕಂತಿ ಜ್ಞಾನಿಲುಲಾ ಕನಕದಾಸೆರೆ ಏಳ್ಗೆಗ್ ಕೈಸಾಂಗ್ ಆಪೆರ್. ಪಾಕ ಸರ್ತಿ ಕನಕದಾಸೆರೆನ್ ಕುಚ್ಚೊನ್ನ ದಾಸೆರೆ ಯಾಸ ಪಾಡೊಂದಿನಕ್ಲೆಗ್ ಉತ್ತರ ಆದ್ ಪುರಂದರ ದಾಸೆರ್–

ದಾಸೆರೆನ್ ಕುಚ್ಚೊನೊಡ ಮುರ್ಗನೆ – ಹರಿ
ದಾಸೆರೆನ್ ಕುಚ್ಚೊನೊಡ
ದಗೆ ಆಂಡ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಮಲ್ಲ
ಸರಿಯಾದ್ ತೆರಿಯೊನ್ಲ ಪೊಡುಂಬ.

ಪಂದ್ ನೆರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಇಂಚ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಕುಲ, ಜಾತಿನ್ ಮೀರ್ನ ಮರ್ಯಾದಿದ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರ್ದು ಕನಕದಾಸೆರಂಚಿನ ಸಂತಕವಿನ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್ಗ್ 'ರಟ್ಟಾವು ಪಲಯಿ' ಆದ್ ಒದಗುವೆರ್.

ಕ್ಷೇತ್ರ ಯಾತ್ರೆ

ಇಂಚ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಕೆಲವು ವರ್ಸ ಮಾತ್ರಾ ಗುರುಮಠೊಟಿತ್ತ್‌ದ್ ಭಾಗವತ, ಧರ್ಮಸಾತ್ರೊಲೆನ್ ಪೊರ್ಲ್ಲಡು ತೆರಿಯೊಂಬೆರ್. ಗುರುಕ್ಲು ಬೊಕ್ಕ ಪುರಂದರದಾಸೆರಂಚಿನ ಜ್ಞಾನಿಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಗೌರವ ದೀಡೊಂದು ತತ್ವಚಿಂತನೆಡ್ ಎತ್ತರೊಗು ಏರುವೆರ್. ನನ ಯಾನ್ ಉಂತಿನಲ್ಪನೇ ಉಂತಿಯೆಡ ಎನ್ನ ಸ್ವಂತಿಕೆ ಬುಲೆವಂದ್‌ಂದ್ ತೆರಿಯೊಂದು ತಿರ್ಗಾಟೊಗು ತಯಾರಾಪೆರ್. ಭಕ್ತಿಗ್ ನಡಕೆ (ಜಂಗಮತ್ವ)ದ ಎರಿ ಕೊಲ್ತುಂಡ ಅವು ಕೇಡ್ ದಾಂತಿ ಜೀವಜ್ಞಾನ ಆವು. ಅತ್ತಂದೆ ತನ್ಕ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಗೇನದ ಬೊಲ್ಪುನು ಒರಿನಕ್ಲೆನಂಚಿಲಾ ಪದ್‌ರೊಡತ್ತ ಪನ್ಪಿ ಅಂಗಲಾಪು ಆರ್ನವು. ಅಂಚಾದ್ ಗುರು ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ನ ಅಪ್ಪಣೆ ದೆತ್ತೊಂದು, ತನ್ನ ಒಟ್ಟುಡಿತ್ತಿನಕ್ಲೆನ್ ಪಿರ ಬುಡೊಂದು ಯಾತ್ರೆಗ್ ಪಿದಾಡ್ವೆರ್.

ತನ್ನ ಗೇನೊನು ನನಲಾತ್ ಎಚ್ಚ ಮಲ್ತೊಂಬಿನ, ಹರಿಭಕ್ತಿದ ಪ್ರಚಾರ, ಕುರ್ಡು ನಂಬಿಕೆಲೆನ್ ತರ್ಪುನ, ಜಾತಿ, ಮತನ್ಪಿ ಪಗೆನ್ ತೆಕ್ಕಾವುನ, ಬದ್ಕ್‌ದ ನಡೆನುಡಿಕ್ ರೀತಿ ನೀತಿನ್ ಪನ್ಪಿನವು ಕನಕದಾಸೆರೆ ತಿರ್ಗಾಟದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಜಗತ್ತ್‌ನಿಲ್ಕೆ ಪರಡ್ಡಿ ಶ್ರೀಹರಿನ ಪುಣ್ಯಜಾಗೆಲೆನ್ ಸೈಯೊಡ್ದು ದುಂಬೊರ ತೂವೊಡುನ್ಪಿನವು ಅರ್ನ ಮಾಮಲ್ಲ ಅಂಗಲಾಪು ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಶ್ರೀ ಹರಿನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೂಪ, ಅವತಾರೊಲೆನ ದರ್ಶನೊನು ತನ್ನ ಕಣ್ಣಿನಿಲ್ಕೆ ತೂದು ಸಾರ್ಥಕ ಆವೊಡಿನ್ಪಿ ಆಸೆಡ್ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆನ್ ತೂಯರೆ ಪಿದಾಡುವೆರ್.

ಹಂಪೆಗ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಅಲ್ಲ್ ತುಂಗಾ ಸುದೆತ್ತ ರಡ್ಡ್ ಮರ್ಗಿಲ್ಡ್ಲಾ ಮೆರೆವೊಂದಿತ್ತಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆ ಕೂಟೊನು ತೂಪೆರ್. ವಿಜಯವಿಠಲೆ, ಉಗ್ರನರಸಿಂಹೆ, ಹಜಾರ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಇಂಚ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ವಿಷ್ಣು ಸಾರ ಪುದಾರ್ಡ್ ಇತ್ತಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆನ ಪೊರ್ಲುನು ತೂವೊಂಬೆರ್. ಉಗ್ರನರಸಿಂಹನ ಶಿಲೆತ್ತ ರೂಪೊನು ತೂನಗ ಅರೆಗ್ ಕಾಗಿನೆಲೆತ್ತ ನರಸಿಂಹನ ನೆಂಪಾಪುಂಡು. ಆತ್ ಎತ್ತರೊಡು ಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ಅರ್ಲ್‌ದಿ ಕಲ್ಲಕಾವ್ಯೊನು ತೂದು ಅರ್ನ ಉಡಲ್ ಪದರಂಗಿತದ ಕಡಲಾಪುಂಡು.

ಕೆಲವು ಕಾಲ ಹಂಪೆಡೇ ಇತ್ತ್‌ದ್ ವಿಷ್ಣುನ ನರಸಿಂಹ ಅವತಾರದ ಮೂಲ ಸೂಕುರ್ಮೊಲೆನ್ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿಪಾದ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಪಗೆಲ್ಗ್ ಬತ್ತಿನಕ್ಲೆನ ಎದುರು ಭಕ್ತಿ ಪ್ರವಚನ ಮಲ್ತೊಂದು ಅಕ್ಲೆನ್ ತಲ್ಮೆನ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಇಡೀ ರಾತ್ರೆ ಕುಲೊಂದು ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿನ ಮಯಿಮೆನ್ ಪನ್ಪಿ ಸ್ತುತಿ ಕಾವ್ಯೊನು ಬರೆವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಈ ಪೊರ್ತುಡೆ ಸೊನ್ಪತ್ತೇಳ್ ಸಾಂಗತ್ಯ ಛಂದಸ್ಸ್‌ದ ಸ್ತುತಿಮಾಲೆ ಮುಡೆದ್ ನರಸಿಂಹನ ತರೆಕ್ಕ್ ಮುಡ್ಪಾವೆರ್. ಅವ್ವೇ 'ನೃಸಿಂಹಸ್ತವ' ಪನ್ಪಿ ಸ್ತುತಿ ಕಾವ್ಯ ಆದ್ ಪುದಾರ್ ಪೋಪುಂಡು. ಆಂಡ ನಮಕ್ ನನಲಾ ಆ ಕೃತಿ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಜಿ.

ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಕನಕಗಿರಿ, ಶ್ರೀರಂಗ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಲಂಚಿ ಪೋವೊಂದು ನಿರೆಲ್ ತಿಕ್ಕಿನಲ್ಪ ಅಡ್ಡಾವೊಂದು, ಹರಿನಾಮ ಸ್ಮರಣೆಡ್ ತನನ್ ತಾನೇ ಮದತ್ತೊಂದು ಪದ ಪಂಡೊಂದ್, ಹೋಮ-ಹವನ, ಬಲಿ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಹಾಲ್ ಆಚರ್ನೆಲೆಡ್ ಬದ್ಕೊಂದಿತ್ತಿ ಜನೊಕ್ಲೆಡ ನಿಜವಾಯಿ ಭಕ್ತಿದ ತತ್ವ ಇಚಾರೊಲೆನ ಬಿತ್ತ್ ಬಿರ್ಕೊಂದು ಪಾದಯಾತ್ರೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಸಾದಿ ಉದ್ದೋಗ್ಲಾ ಕಾರ್ ದೀಯಿನಲ್ಪ ಮಣ್ಣ್-ಕಲ್ಲ್‌ಲೆನ್ ದೇವೆರಾದ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಮಾರಿ, ಮಸಣಿ, ಚೌಡಿನ್ಪಿ ದೇವೆರ್ನಕ್ಲೆನ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ಪೋಡಿಪಾವುನ ಮಾತಾ ಜಾತಿಲೆಡ್ ಇಪ್ಪುನ ಪುರೋಹಿತ ಬುದ್ದಿನ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ್ ತೆರಿಯೊಂಬೆರ್, ಎಲ್ಲಮ್ಮನ ಪುದರ್ಡ್ ಪೊನ್ನುಲೆನ್ ಉರ್ಬಿಲಿ ಮಲ್ಪಾವುನ ಮಲ್ಲಾಕ್ಲೆನ ಕುರ್ತೆಲ್ ಪೊಣ್ಣು ಮರ್ಲ್ ಬುದ್ದಿನ್ ತೆರಿಯೊಂದು ಬೇಜಾರಾಪುಂಡು. ಇಂಚಿನ ಮೂಡನಂಬಿಕೆಲೆಡ್ದ್ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ಪಿದಾಯಿ ಒಯಿಪೊಡಾಯಿನವು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಂದ್ ಎನ್ನುವೆರ್. ಜನೊಕ್ಲು ಕೂಡ್ಡಿ ಜಾಗೆಲೆಗ್ ಪೋದು ತಂಬೂರಿ ಮೀಂಟ್‌ದ್, ಚಿಟಿಕೆ ತಾಳ ಪಾಡ್ದ್ ಬಲ್ಮೆ ಪನ್ಪಿನಕ್ಲೆ ರೀತಿಡ್ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಅರ್ಥ ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ಪನ್ಪೆರ್.

ಬಲ್ಮೆ ಪನಿಯರೆ ಬೈದೆ
ನಾರಾಯಣೆ ಅತ್ತಂದೆ ದಾಲಜ್ಜಿ ಬೇತೆ
ಒರಿನ ಪೊರ್ಂಕ್ ದೈವೊಲೆ ಕೂಟ
ಬೊಡ್ಚಿ ನರಕ ತಪ್ಪಂದ್.

ಎಕ್ಕನಾತಿಯೆರ್, ಕಾಟಿ, ಜಕ್ಕಿ ನೀರಕನ್ಯೆಲು
ಸೊರ್ಕುಡು ಸಿರ್ಕದಿ ಬೈರೆ ದೇವೆರ್
ಒರಿನ ಮಾರಿ ಮಸಣ ಚೌಡಿ ಮೈಲಾರಿ ಇಚಿಚಿತ್ತಿ
ಠಕ್ಕ್ ದೈವೊಲೆ ಕೂಟ
ಬೊಡ್ಚಿ ನರಕ ತಪ್ಪಂದ್

ಅಕ್ಲೆ ಮೊಕ್ಲೆ ಪಾತೆರ ಕೇಣ್ದ್ ಗುತ್ತಿದ ಎಲ್ಲಮ್ಮಗೊಲ್ಲಿದ್
ಉರ್ಬಿಲಿ ದೇವೆರೆದುರು ಬರ್ಪಿನ ತೂಲೆ
ಬೊಕ್ಕ ಕಯಿಬೇವುದ ತಪ್ಪು
ಅರ್ತಿಡ್ ತುತ್ತೊಂದು
ಮುಕ್ತಿನ್ ತೂಪನ್ಪಿ ಅಬದ ಬೊಡ್ಚಿ....

ಸದು ಪನ್ಪಿ ಕಜ್ಜ

ಕನಕದಾಸೆರೆ ಊರಮಿತ್ತ್‌ದ ಸಂಚಾರೊದ ಕಾರ್ಯೊಡು 'ಹರಿಹರ ಸಮನ್ವಯ ತತ್ವ'ನು ಜನೊಕ್ಲೆ ದುಂಬು ದೀಪಿನವು ಬಾರಿ ಮುಖ್ಯದವು. ಆ ಕಾಲೊಡು ವೈಷ್ಣವೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಶೈವೆರ್ ಅಕ್ಲೆಕ್ಲೆನ ಮತಧರ್ಮೊಲೆನ್ ಮಿತ್ತ್ ದೀವೊಂಬಿ ಬೇಲೆಡ್ ಒರಿಯಗ್ ಒರಿ ತಾಂಟೊದು ಶಾಂತಿ ಹಾಳಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪಾತೆರಕತೆ, ವಾದ, ಲಡಾಯಿಲೆನ್ ದಾಂಟ್‌ದ್ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪುಡಪುನಡೆ ಮುಟ್ಟ ಎತ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕೆಲವು ಊರುಲೆಡ್ ಇಂಚಿನ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮದ ಲಡಾಯಿಡಾತ್ರ ಊರಿಡೀ ಸಾವುದ ಇಲ್ಲ್‌ದಲೆಕ್ಕ ಆವೊಂದಿತ್ತ್. ಏತೇತೋ ಸಂತೆರ್ ಅಕ್ಲೆನ ತಿರ್ಗಾಟದ ಪೊರ್ತುಡು ಉಂದೆನ್ ಸರಿ ಸಾದಿಗ್ ಕನವೆರೆ ಪುಣೆಪಾಟ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ಲಾ ತನ್ನ ತಿರ್ಗಾಟದ ಪೊರ್ತುಡು ಅಪಗಪಗ ಶೈವ–ವೈಷ್ಣವ ಲಡಾಯಿ ಪೆಟ್ಟ್‌ದ ಎರಿ ದರ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಕನಕದಾಸೆರ್ ಮಲ್ಲ ಜ್ಞಾನಿಲು. ಧರ್ಮೊಲೆ ನಡುತ್ತ ಯತ್ವಾಸೊನು ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜಾದ್ ಇಪ್ಪುಲೆಕ್ಕ ಸದು ಪನ್ಪಿನವೇ ಅರ್ನ ದಾಸೆರೆ ನಡಕೆದ ಮಾಮಲ್ಲ ಮಂತ್ರಂದ್ ಎನ್ನಿನಾರ್. ಅರ್ನ ಸದು ಪನ್ಪಿ ಈ ಮಲ್ಲ ಗುಣೊಕ್ಕು ಅರ್ನ ಮನೆತನದ ಶೈವ ಮೂಲ ಬೊಕ್ಕ ರಾಮಾನುಜೆರ್ನ ಸುದಾರಣಾವಾದಿ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ತತ್ವೊಲೆ ನಡುಟು ಸಾದಿಸಾವೊನ್ನ ತಾತ್ವಿಕವಾಯಿಂಚಿ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆನೇ ಕಾರಣ ಆದಿತ್ತಿಂಡ್.

ಆರ್ ಮಾತಾ ಧರ್ಮೊಲೆಡಿತ್ತಿ ಎಡ್ಡೆ ಗುಣೊಕ್ಲೆನ್ ಮೈಯೊರ್ಮೆ ದಿಂಜಾವೊಂದು ಸರಿಯಾಯಿ ದಿಟ್ಟಿ ಇಪ್ಪು ಮಲ್ಲ ನರಮಾನಿ. ಆರ್ ಅರ್ನ ಕಡೀರ್ದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ 'ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ'ಟ್ಟೆ ಧರ್ಮೊಲೆ ನಡುಟು ಸದು ಪನ್ಪಿ ಬೇಲೆ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಅಯಿತ ಸಾರೊನು ಕಥೆಕ್ಲೆ ರೂಪೊಡು ಕಟ್ ಕೊರ್ತಿನವೆನ್ ನಮ ತೂವೊಲಿ. ಅತ್ತಾಂಡೆ ಆರ್ ಹರಿದಾಸೆರಾಂಡಲಾ ಕೆಲವು ಅರ್ನ ಕೀರ್ತನೆಲೆಡ್ ಶಿವನ್ ಭಕ್ತಿಡ್ ಸುಗಿತೊನಿ ರೀತಿನ್ ತೂವೊಲಿ.

ಶಿವೆ ಶಿವೆ ಶಿವೆಂದ್ ಪನ್ಲೆಯೇ ಮೂಜಿಲೋಕದಕ್ಲು
ಶಿವೆ ಶಿವೆ ಶಿವೆಂದ್ ಪನ್ಲೆಯೇ

ನರಮಾನಿ ಜನ್ಮೊಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮೈಮದಪಡೆ
ಶಿವೆ ಶಿವೆ ಶಿವೆಂದ್ ಪನ್ಲೆಯೇ – ನಿಕ್ಲೆ
ತನು ಮನ ಪ್ರಾಣೊನು ಹಾಲ್ ಮಲ್ಪಂದೆ
ಶಿವೆ ಶಿವೆ ಶಿವೆಂದ್ ಪನ್ಲೆಯೇ

ಕೋಟಿ ತಪ್ಪುನು ಬುಡ್ದಿಂಚಿ ಬರೊಡ್ಡ
ಶಿವೆ ಶಿವೆ ಶಿವೆಂದ್ ಪನ್ಲೆಯೇ.
ಲೋಕೊಗು ಸದ್ಗುರು ಆವೊಡ್‌ಂದಾಂಡ
ಶಿವೆ ಶಿವೆ ಶಿವೆಂದ್ ಪನ್ಲೆಯೇ

ಶಿವೆ ಮಲ್ಲ ದೈವ, ಹರಿಯೆ ಭೂಮಿಗ್ ದೈವ
ಭೂಮಿಡ್ ಹರಿ ಹರೆರ್ ಒರಿಯೆ
ದುನ್ನ ಮಾಜಾವು ಕಾಗಿನೆಲೆ ಆದಿಕೇಶವನ
ಪೊಲಬು ತೆರಿದ್ ಭಜಿಪುಲೆ ಭಕ್ತೆರೆ

ವಿಶೇಷವಾದ್ ಆರ್ ಜನೊಕ್ಲೆ ನಡುಟು ಕಲೆಂಕ್ ಲಕ್ಕಾವು ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪಿದಾಯಿದ ಆಡಂಬರೊಲೆಡ್ದ್ ದೂರೊಡಿಪ್ಪುಲೆ ಪಂದ್ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. “ಉಲಮನಸ್ಸ್‌ದ ಅರ್ಲಾಟಿಗೆನೇ ದೇವೆರೆ ಕೈತಲ್ ಪೋಪಿನ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಸಾದಿ” ಪಂದ್ ಬುದ್ದಿ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಶಿವನ್ ನಂಬುನಕ್ಲು ಬೊಕ್ಕ ಹರಿನ್ ನಂಬುನಕ್ಲು ಎಚ್ಚ ಇತ್ತಿ ಕಡೆಟ್ ವಂತೆ ಇಪ್ಪು ಜಾತಿದ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ (ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತೆರ್) ಕಾತೊಂಬಿನ ಜಬದಾರಿದ ಬಗ್ಗೆ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಬುದ್ದಿಗಜ್ಜ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಸಮಾಜೊಡು ಮಸ್ತ್ ಇಪ್ಪು ಜಾತಿದ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಕಜ್ಜ, ಕಾರ್ಯ, ಪುಗೆಲಮಿತ್ತ್‌ದ ಜಬದಾರಿಲೆನ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಪನ್ಪಿ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ನನ ದುಂಬುಗು ಒರಿಯೊಗೊರಿ ಸದು ಪಂಡೊಂದು ಪೊರ್ಲುಡು ಒಟ್ಟುಗು ನಿರೆದ್ ಬದ್ಕುನಂಚಿನ ಬುದ್ದಿಗಜ್ಜದ ಪಾತೆರೊಲೆನ್ ಪಂಡೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಚೆನ್ನಕೇಶವನ ಕೊಡಿಯಡಿಟ್

ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ಕಾಗಿನೆಲೆನ್ ಬುಡ್‌ಂಡ ಬಾರಿ ಇಷ್ಟದ ಜಾಗೆ ಪಂಡ ದೈವ ನಿಲೆ ಬೇಲೂರು. ಆದಿಕೇಶವೆ ಪಂಡ ಚೆನ್ನಕೇಶವೆ. ಚೆನ್ನಕೇಶವೆ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಆದಿಕೇಶವೆ ಪನ್ಪಿ ನಂಬೊಲ್ಗೆ ಅರೆನವು. ತನ್ನ ಇಷ್ಟದ ದೇವೆರೆನ್ ಮೂಲೋಕದ ಪೊರ್ಲೆನ್ಪಿ ರೀತಿಡ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತಿ ಜಾಗೆ ಬೇಲೂರುನೊರ ತೂವೊಡುನ್ಪಿ ಆಸೆ ಕಾರ್‌ಡ್ದ್ ತರೆಮುಟ್ಟ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಅಯಿತೊಟ್ಟುಗು ರಾಮಾನುಜೆರೆಗ್ ಉಂತ್ಯರೆ ತಾವು ಕೊರಿ ಬೇಲೂರ್ದ ಮಿತ್ತ್ ಆರೆಗ್ ಈತ್ ದಾಂತಿ ಗೌರವ.

ಕನಕದಾಸೆರ್ ಯಗಚಿ ಸುದೆತ್ತ ಕರೆಟ್ ಉದ್ದೊಗ್ಲಾ ಪರಡ್ದಿತ್ತಿ ಬೇಲೂರು ಪೇಂಟೆನ್ ಕಣ್ಣಿನಿಲ್ಕೆ ತೂವೊಂದು ಅಲ್ತ ವೈಕುಂಠದಾಸೆರೆನ್ ಕಂಡುಯಾಸೊಡು ಭೇಟಿಯಾಯೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಕತೆ ಚಾಲ್ತಿಡುಂಡು. ಕಂಬೊಲಿ ಪುದೆತೊಂದು ಕೊರವಂಜಿನ ಯಾಸೊಡು ಬತ್ತಿ ಕನಕದಾಸೆರೆನ್ ವೈಕುಂಠದಾಸೆರ್ ಮೋಕೆ, ಗೌರವೊಡು ಎದ್ಕೊನುವೆರ್. ಅಪಗನೇ ಕನಕದಾಸೆರೆ ಕಾವ್ಯದ ತಾಕತ್ತ್, ಭಕ್ತಿದ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ತೆಣಕಾಯಿ ದಿಕ್ಕ್‌ಮುಟ್ಟಲಾ ಪರಡ್ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಬೇಲೂರ್ದ ವೈಕುಂಠ ದಾಸೆರ್ಲಾ ಸೈಯ್ಯೊಡು ದುಂಬು ಒರ ಕನಕದಾಸೆರೆನ್ ತೂದು ಪಾತೆರೊಡು ಪಂದ್ ಕಾತೊಂದಿತ್ತೆರ್ಗೆ!

ಕನಕದಾಸೆರ್ ಚೆನ್ನಕೇಶವನ ಗುಡಿತ್ತ ಅಂಗನೊಡು ಕುಲ್ಲೊಂದು ಅನುದಿನಲಾ ಚರ್ಚೆ, ಪ್ರವಚನ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಆರ್ ಬಡವುಗು ಉನ್ಪಿನಿ ಹರಿಪ್ರಸಾದ, ಬಾಜೆಲ್ಗ್ ಪರ್ಪಿನಿ ಹರಿತೀರ್ಥ, ತೂಪಿನಿ ಹರಿದರ್ಶನ, ಪದ ಪನ್ಪಿನಿ ಹರಿನ ಕರುಣೆ, ಕೊಂಡಾಡುನು ಹರಿನ ಪುಣ್ಯೊದ ಕಾರ್ಯೊನು. ಇಂಚ ಇರ್ಲ್ ಪಗೆಲ್ ಹರಿಭಕ್ತಿದ ಕಡಲ್‌ಡ್ ಮುರ್ಕುದ್ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರಾಪೆರ್. ಕೆಲವೊಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಚೆನ್ನಕೇಶವನ ಮಿತ್ತ್ ಭಜನೆ ಪಂಡೊಂದು ಪಂಡೊಂದು ತನನ್ ತಾನೇ ಮರತ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅಲ್ಪ ತಾನ್ ತೆರಿನ ತತ್ವ ಸೂತ್ರೊಲೆನ್ ಬೇತೆಕ್ಲೆಡ ಪಟ್ಟೊಂದು ಭಕ್ತೆರೆ ಕೂಟೊಗು ಆದರ್ಶದ ಪಾಠ ಕಲ್ಪಾವೆರ್.

ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಯಾತ್ರೆದ ಪಲಂದ್ ಪನ್ಪಿ ರೀತಿಡ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಭಕ್ತಿಕಾವ್ಯೊನು ಕನಕದಾಸೆರ್ ಬರೆಪೆರ್. ಅವ್ವೇ "ಹರಿಭಕ್ತಿ ಸಾರ" ಸುರಪುರತ್ತ ಪೊರ್ಲ ಚೆನ್ನಕೇಶವನ ಮಹಾ ಮಹಿಮೆನ್, ದೇಕಿ ರೂಪೊನು ಕೊಂಡಾಡುನ ಭಕ್ತಿ ಪಾರಾಯಣದ ಕಾವ್ಯ ಅವು. ಭಕ್ತಿದ ಪೇರ ಕಡಲ್ಡ್ ಮುರ್ಕಾದ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್, ಪಾಕ ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಲೆನ್ ಕೋತ್‌ದ್ ಇಡೀ ಕಾವ್ಯೊನು ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ವಿಷ್ಣುನ 'ಸುಗುಣ' ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರ'ದ ಕತೆಕ್ಲೆನ್ ಅಯಿಟ್ ಮುಡೆತೆರ್. ಉಂದು ಹರಿಸರ್ವೋತ್ತಮನ ತತ್ವೊನು ಸಾರುನ ಉದ್ದೇಶದ ಬರಾವು ಆಂಡಲಾ ದೇವೆರೆನ ಪುದಾರ್ಡ್ ಬಂಗದಕ್ಲೆನ್, ಅಡಿಕ್ ಬೂರಿನಕ್ಲೆನ್ ವಂಚನೆ ಮಲ್ಪು ಧರ್ಮದ ಪುದಾರ್ಡ್ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕರಿಯ ಕುಂಟು ಕಟ್ಟೊಂದಿನಕ್ಲೆಗ್ ನೆರ್ದ್ ಸರಿಸಾದಿ ಪನ್ಪಿನವು ನೆತ್ತ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ.

ಯದುಗಿರಿತಂಚಿ

ಯದುಗಿರಿ ಪಂಡ ಇತ್ತೆದ ಮೇಲುಕೋಟೆ ಪನ್ಪಿ ಊರು. ಅವು ಚೆಲುವ ನಾರಾಯಣನ ಪುಣ್ಯಜಾಗೆ. ಕನಕದಾಸೆರ್ ಯದುಗಿರಿನ್ ಮುಟ್ಟಿಕೂಡ್ಲೆ ಮೈಮರ್ಲುವೆರ್. ತನ್ಕ್ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಚಿಂತನೆನ್ ಪಂಡ್‌ಕೊರಿ ಮೂಲೊದ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಗುರು(ಮಾನಸ ಗುರು)

ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜ ಆಚಾರ್ಯೆರ್ ಮೂಲೇ ಇತ್ತೊಂದು ಭಾಗವತ ಧರ್ಮ ಕಟಿನ ಅರ್ನ ಕರ್ಮ ಜಾಗೆ ಆವ್ವಾದಿತ್ತಿನವೇ ಕನಕದಾಸೆರೆನ್ ಮೈಮರ್ಲಾಯಿ ವಿಷಯ. ಅವ್ವೇ ಸಂತೋಸುದಿಂಜಿ ತೆಲಿನೀರ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಅಲ್ಪದ ಕಲ್ಲ್‌ಗುಡ್ಡೆದ ಮಿತ್ತ್ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯೆರ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತಿ ಶೆಲ್ವ ಪಿಳ್ಳೆ – ಪಂಡ ಚೆಲುವ ನಾರಾಯಣನ ದರ್ಶನ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ತನ್ನ ಗುರುಕ್ಲೆಗ್ ಸಂಬಂಧ ಇಪ್ಪು ಪುಣ್ಯ ಜಾಗೆಡ್ ತನ್ನ ಇಷ್ಟದ ದೈವೊನು ತೂಯಿ ಕುಸಿಟ್ಟ್.

ಯಾದವಗಿರಿಟ್ ನಿಲೆಯಾಯಿ ಸಿರಿ ನರಸಿಂಹೆ
ಆದಿನಾರಾಯಣೆ ಅಚ್ಯುತೆನೋ

ಪಂದ್ ವಿಷ್ಣುನ ಪತ್ತಾವತಾರೊನು ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ತ್ ಸೇರ್ದಿ ಭಕ್ತೆರೆ ಕೂಟೊಗು ದೇವೆರೆ ದರ್ಶನದ ವಿಶೇಷ ಬೊಲ್ಪುನು ಕನತ್ತ್ ಕೊರ್ಪೆರ್.

ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ದುಂಬರಿದ್ ಪಡ್ಡಾಯಿ ರಂಗನಾಥೆ ನಿಲೆಯಾಯಿ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ನೊಗು ಬರ್ಪೆರ್. ಜೀವ ಸುದೆಯಾದಿತ್ತಿ ಕಾವೇರಿನ ಕರೆನಿಲ್ಕೆ ಬುಲೆದ್ ಪುರಾಣ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆಯಿ ಊರು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ನ. ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ದ್‌ಲಾ ಪುದರ್ ಪೋಯಿ ಬ್ಯಾರದ ಜಾಗೆ ಆದಿತ್ತಿ ಊರ್ದ ಪೊರ್ಲು ಪೊಯ್ಲೆಗ್ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಮರ್ಲಾಪೆರ್. ಅಲ್ಪದ ತೋಡು – ಕೆರೆಟ್ ಪರಪ್ಪು ನೀರ್ದ ಪೊರ್ಲುಗು, ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ತಂಪು ಕೊರ್ಪಿ ಪಚ್ಚರಂಗಿತದ ಬೂಮ್ಯಪ್ಪೆನ ಬಣ್ಣ, ಉಂದೆನ್ ತುಂಬೊಂದು ಬೀಜುನ ಗಾಲಿದ ಸೇಲೆ, ತೂಪಿನಡೆಮುಟ್ಟ ಪಚ್ಚ ಪದ್‌ರ್ದಿ ಮರಗಿಡೊಕ್ಲು, ಪಕ್ಕಿಲೆ ರಾಗ ರಂಗಿತ, ಎತ್ತರದ ಗುಡ್ಡೆದ ಕೊಡಿಟಿಪ್ಪು ಮೌನ – ಉಂದು ಮಾತಾ ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ತೂವಂದಿ ಕೇನಂದಿ ಬೇತೆ ಲೋಕೊಗು ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕ ಆಪುಂಡು.

ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥನ್ ತೂಯರೆ ಸುದೆತ್ತ ದಂಡೆಡಿತ್ತಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಬರ್ಪೆರ್. ಅಲ್ಲ್ ಆದಿಸೇಸನ್ ಹಾಸಿಗೆ ಆದ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಜೈದಿನ ಪರಮಾತ್ಮನ್ ತೂದು ಅರೆಡಿತ್ತಿ ಮರ್ಕೊಲಿ ಬುದ್ದಿ ಲಕ್ಕ್‌ದುಂತುಂಡು. ಎನಲೆಕ್ಕನೇ ಎನ್ನ ದೇವರ್ಲಾ ಲೋಕೊದ ಎಡ್ಡೆಪುಗು ಬೆಂದ್‌ದ್ ಬಚ್ಚಿದ್ ಜೈದೆರ್‌ಂದ್ ಪದಕಟ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಕೂಡ್ದಿ ಭಕ್ತೆರ್ ಬೆಕ್ಕಸೊಡು ತೂವೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೇ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಸ್ವರದೆರ್ತ್‌ದ್ ದೇವೆರೆನ್ ಕಿನ್ಸ್‌ದ್ ಲಕ್ಕಾವುನ ಪದ ಕಟ್‌ದ್ ರಾಗೊಡು ಪನ್ಪೆರ್.

ದಾಯೆಂದ್ ಈ ಮೂಲು ನಿದೆರ್‌ಯಾ ಹರಿಯೆ
ಮಾಲೋಕೊಡು ಮಲ್ಲಾಯೆ ಪಡ್ಡಾಯಿ ರಂಗಧಾಮ

ತಮನ್ ಗುದ್ದುದು ಎರುಗುಡ್ಡೆನ್ ಬೆರಿಟ್ ತುಂಬುದ್
ಪೊರ್ಲ ಭೂಮಿನ್ ಕನತ್ತಿ ಬಚ್ಚೆಲಾ
ಪಗೆಮಾನಿ ಪೊಟ್ಟೆ ಕರ್ಲೊಯ್ತಿ ಗಡಿಬಿಡಿಯಾ
ಭೂಮಿನ್ ಲತ್ತ್‌ದ್ ಕೈಕಾರ್ ಬಚ್ಚಿಂಡೋ

ಪುಡಮಿಕಾಪೆಲೆರೆನ ವಂಶ ಮುತ್ತಾದ್
ಕುಡರಿ ಬೀಸ್‌ದ್ ಜೆತ್ತಿ ಬಾಮಿತನೋ
ಬುಡೆದಿನ್ ಕಂಡಿನಾಯನ ತರೆಕಡ್ತಿ
ಉಡಲ ಬಚ್ಚೆಲ್ ಅರಪಾವು ಗೊಬ್ಬೋ.....

ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥನ ದರ್ಶನ ಮಲ್ತೊಂದು ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಶಿವನಸಮುದ್ರದ ಕೈತಲ್ದ ನಡುರಂಗನ (ಮಧ್ಯರಂಗ) ದರ್ಶನೊಗು ಮುಡಾಯಿದಿಕ್ಕ್‌ಗ್ ಮೋನೆ ಪಾಡ್ದ್ ಪಿದಾಡುವೆರ್. ಅಲ್ಪ ಪೋಪಿ ಸಾದಿಡ್‌ತ್ತಿ ಮಹದೇವ ಪುರತ್ತ ಕಾಶೀ ವಿಶ್ವನಾಥನ್ ತೂಯರೆ ಗ್ರಾಮೊಗು ಪೊಗ್ಗುವೆರ್. ಸುದೆಕ್ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಮಲ್ಲ ಕಲ್ಲ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ತನ್ನ ಕುಂಟಂಗಿ ಅರ್ದ್‌ದ್, ಜಲಕ ಆದ್ ಅವ್ವೇ ಬಿಚ್ಚಿದಿ ಕಲ್ಲ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಕುಲ್‌ದ್ ಹರಿನ ಧ್ಯಾನ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಐತ ಮುಕಾಂತ್ರ ಹರಿಹರೆಂದ್ ಬೇದ ಮಲ್ತಿನಕ್ಲೆನ ಪರುತಾಲು (ಹರಿಹರ ಭೇಧ ಗೈದವಂಗೆ ದಂತಚ್ಯುತವು) ಪನ್ಪಿ ಸಂದೇಶ ಸಾರುವೆರ್.

ಕಾಶಿವಿಶ್ವನಾಥನ್ ತೂವೊಂದು ಶಿವನಸಮುದ್ರೊದಂಚಿ ಪೋಯರೆ ಉದ್ದೋನೆ ಕಾವೇರಿ ಸುದೆನ್ ಕಡಪೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸುದೆ ಕಡಪೆರೆ ಓಡದ ಅಗತ್ಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಡಪುದಾಯಡ ಕೇಂದ್ ವಾಡ ಬಡತ್ತೊಡಾಂಡ ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ಅಲ್ಪ ಇತ್ತಿ ಮಿತ್ತ ಜಾತಿದಕ್ಲು ವಿರೋಧ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕನಕದಾಸೆರ್ ತಿರ್ತ ಜಾತಿದಾರ್ ಪನ್ಪಿನವು ಒಂಜಿ ನೆಪ ಆಂಡ, ಆರ್ನ ಮೈಯೊರ್ಮೆ ಕಜ್ಜಿ ಆದಿತ್ತಿನವು ನನೊಂಜಿ ಕಾರಣ. ಈತಾಂಡಲಾ ಓಡೊದುಲಾಯಿ ಪಜ್ಜ ದೀಯರೆ ಬುಡಂದಿನೆಟ್ಟಾತ್ರ ಅಲ್ಪನೆ ಒರಿ ತೋಟದಾಯಡ ಒಂಜಿ ಕೊಡಿ ಬಾರೆದ ಇರೆ ಕೇಂಡ್ದ್ ಅಯಿತ ಮಿತ್ತ್ ಕುಲ್ಲುದು ಸುದೆ ಕಡಪುವೆರ್. ಈ ಅಚ್ಚೆರೊನು ತೂಯಿ ಊರ ಜನೊಕ್ಲು ಕನಕದಾಸೆರ್ಡ ಮಾಪು ನಟ್ಟುವೆರ್.

ಇಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಕಾರ್ನಿಕದ ಕತೆ ಈ ಊರ್ದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತೊಡು ಉಂಡು. ಇನಿ ನಮ ಅಡೆಗ್ ಪೋಂಡ ಆನಿ ಕಡಪಾವು ಕಡಪುದಕ್ಲು ಕನಕೆರೆ ನೆಂಪುಗು ಕಟ್ಟಿ ಕನಕನ ಗುಡಿ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದುಪ್ಪುನವೆನ್ ತೂವೊಲಿ. ಅತ್ತಾಂದೆ ಮುಲ್ತ ಜನೊಕ್ಲು ಕನಕೆರ್ ಮೀಯಿ ಕಲ್ಲ್‌ನ್ 'ಕನಕನ ಕಲ್ಲ್'ಂದ್ಲಾ ಅಯಿತ ಮಿತ್ತ್ ಅಚ್ಚಿ ಬೂರ್ದಿ ಬಾರೆದ ಇರೆನ್ಲಾ, ಆರ್ ಮುಂಡುಬೂರ್ದು ಕುಲ್ದಿನ ಕೈಕಾರ್ದ ಅಚ್ಚೆಲೆನ್ಲಾ ಭಕ್ತಿಡ್ ತೋಜಾವೆರ್. ಅತ್ತಾಂದೆ ಎಂಚಿತ್ತಿ ಚರ್ಮರೋಗದಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಆ ಕಲ್ಲ್‌ಗ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಗುಣ ಆಪುಂಡು ಪನ್ಪಿ ನಂಬೊಲ್ಗೆ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಪರಕೆ ಸಂದಾವೆರ್. ಆತೇ ಅತ್ತ್, ಇನಿಕ್ಲಾ ಆನಿದ ಕಡಪುದಕ್ಲೆನ ಕುಲತಕ್ಲು 'ಕನಕದಾಸೆರೆ ಪರ್ಬೊ'ನು ಆದರಿಪುವೆರ್.

ಗುರುಕ್ಲೆ ಕೈತಡೆ

ದಲ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆನ್ ತೂಪಿನ ಬರಸ್‌ಡ್ ಆರ್ ತನ್ನ ಮೂಲ ಕೆಲಸ ಆಯಿನ ಜನೊಕ್ಲೆನ ನಡುಟು ಸತ್ಯದ ಬೊಲ್ಪು ತೋಜಾವು ಕಜ್ಜೊನು ಮದಪುಜೆರ್. ಸಾದಿ

ಉದ್ದೋಗ್ಲಾ ಎದುರಾಯಿ ಅಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಸಂಗೊಲೆನ್, ಕುರ್ಡು ನಂಬೊಲ್ಗೆ ಆಚರ್ನೆಲೆನ್, ಬಲಿ ಕೊರ್ಪಿನವೆನ್, ಹಿಂಸೆ ಮಲ್ಪುನವೆನ್, ಮಡಿ–ಮೈಲಿಗೆ ಪನ್ಪಿನವೆನ್ ವಿರೋಧ ಮಲ್ತೊಂದು ಜನೊಕ್ಲೆಡ ನಿಜವಾಯಿ ಭಕ್ತಿದ ರೀತಿ ನೀತಿ ತುಂಬೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಈ ಕಜ್ಜದ ಮೂಲಕ ಸಾರ ಸಾರ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ಭಕ್ತಿದ ನಿಜವಾಯಿ ಸಾದಿದಂಚಿ ಕೊನೊಪೆರ್. ಆರ್ ಪಾತೆರ್ನ ರೀತಿ, ಪಾತೆರದ ಪೊರ್ಲು, ಸ್ವರ ಬಾರದ ದೇಕಿಡಾತ್ರ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ಬದಲ್ ಮಲ್ಪುನವು ಅರೆಗ್ ಬಂಗದ ಬೇಲೆ ಆಪುಜಿ. ಇಂಚ ಕನಕದಾಸೆರ್ ನರಮಾನಿ ಕೂಟದ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಎಡ್ಡೆನ್ಪಿ ಬುಲೆಪು ಪುಟ್ಟಾವು ಸಂಕಲ್ಪ ತುಂಬೊಂದು ಪಿದಾಡುವೆರ್. ಶಿವನಸಮುದ್ರದ ಮಧ್ಯರಂಗನ್ಲಾ, ಸೋಲಿಗೆರೆ ಕುಲದೇವೆರ್ ಬಿಳಿಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟದ ರಂಗನ್ಲಾ ಕಣ್ಣ ನಿಲ್ಕೆ ತೂವೊಂದು ತಿರುಮಕೂಡಲ ನರಸೀಪುರದಂಚಿ ಪಿದಾಡುವೆರ್.

ಕಪಿಲಾ–ಕಾವೇರಿ ಸುದೆಕ್ಲೆ ಕೂಡುಕ್ಷೇತ್ರ ಆಯಿ ತಿರುಮಕೂಡಲ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಸಮಾಧಾನ, ಅಲ್ಮೆನ ತಲ್ಮೆನ ಅರೆನ್ ಅರಾದ್ ಪತ್ತುಂಡು. ಅವು ತನ್ನ ಮೋಕೆದ ಗುರುಕ್ಲಾಯಿ ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಯೆರೆ ಪುಟ್ಟಿಯೂರು. ಜಾತಿಂದ್ ಲಾಗ್ಯೊಂದಿತ್ತಿ ಮಲ್ಲ ಜಾತಿದಕ್ಲೆ ನಡುಟು ಮಡಿ–ಮೈಲೆದ ಹಂಗ್ ಬುಡ್ದು ತನನ್ ಉದ್ದಾರ ಮಲ್ತಿ ವ್ಯಾಸರಾಯೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ಈತಿಜ್ಜಿನ್ಪಿ ಮೋಕೆ, ಗೌರವ, ಪೂಜ್ಯಭಾವ. ಅರ್ನ ಸೋಸಲೆದ ಮಠೊನು ಉಲಾಯಿ ಪಿದಾಯಿ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಮನಸ್ಸ್ ಹಗುರ ಮಲ್ತೊಂಬೆರ್.

ತಿರುಪತಿ ದರ್ಶನ

ಗುರುಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆನ್ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಬಡಕಾಯಿ ದಿಕ್ಕ್‌ದಂಚಿ ಪೋಪೆರ್. ಸಾದಿನಡುಟು ಕನ್ವಸುದೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಅಲ್ಲೆ ಅಯಿತ ದಂಡೆದ ಮಿತ್ತಿಪ್ಪು ಊರು ಮಳೂರ್. ಮಳೂರ್ದ ವಿಷ್ಣು ದೇವಸ್ಥಾನ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುದವುಂದು ತೆರಿನ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಅವೆನ್ ತೂಪಿ ಅಂಗಲಾಪುಡು ನೀರ್‌ಜತ್ತ್‌ದ್ ಕಡತ್ತ್‌ದ್ ಕರೆ ಪತ್ತುವೆರ್. ಅಲ್ತ ದೇವೆರೆ ಪುದಾರ್ ಅಪ್ರಮೇಯ ಸ್ವಾಮಿ. ಆ ಸ್ವಾಮಿನ ಮೂರ್ತಿ ಮುರಂಪು ಊರಿ ಬಾಲೆ ಬೊಲ್ನೆಯಿ ಕಿಟ್ಟನವು. ಅವು ತರ್ಕ್‌ದ್ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಒತ್ತೊಂಬಿನಾತ್ ಕೊಂಡಟದವು. ಅವೆನ್ ಕಣ್ಣ್‌ಡೇ ಕೊಂಡಾಟ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಉಡಲ್ಡ್ ಪದ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಾರ್ಥಕೆರಾಪೆರ್. ಅಲ್ಪದ ಕೃಷ್ಣನ ಕುಲತ ಪೆತ್ತ ಮೇಪತ್ತಿ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾದ್ ಅಕ್ಲೆನ ಪ್ರೀತಿ–ಗೌರವ ಪಡೆತೊಂಬೆರ್. ಕತ್ತಲೆ ಕಬಿಯೊಡು ದುಂಬು ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಪಿದಾಡ್ದ್ ಮುಳುಬಾಗಿಲ್ದ ಸಾದಿಡ್ ತಿರುಪತಿದಂಚಿ ಪೋಪೆರ್.

ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ಶ್ರೀಹರಿನೊಟ್ಟುಗು ವಿಶೇಷ ಸಂಬಂಧ. ಅರೆನ್ ಉಡಲ ಉಲಾಯಿಯೇ ದೀವೊನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಪಿದಾಯಿಗ್ ತೋಜುನವು ಅರ್ನ ಭಕ್ತಿದ ರೂಪ ಮಾತ್ರ. ಈ ಇರ್ವೆರ್ ಭಕ್ತೆ ಬೊಕ್ಕ ಭಗವಂತನ ನಡುಟು ಜಾಗೆನೇ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಒಟ್ಟು ಸೇರ್ದ್ ಒರಿಯಗೊರಿ ಪಾತೆರೊನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅವ್ವೇ ರೀತಿ ತಿರುಪತಿಗ್ಲಾ ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ಲಾ ಸೇರ್ನ ಪತ್ತ್ ಪದ್ನಾಜಿ ಕತೆಕ್ಲು ಜನೊಕ್ಲೆ ನಡುಟಿಪ್ಪುನವೆನ್ ನಮ ಇತ್ತೆಲಾ ಕೇನೊಲಿ.

ತನ್ಕ್ ಬಾರಿ ಕೈತಲ್ದ್, ಗೌರವ, ಭಕ್ತಿ ದಿಂಜಿನ ಆ ಗುಡಿನ್ ತೂಯರೆ ಅರ್ನ ಮನಸ್ಸ್ ನಲಿತೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ದರ್ಶನ ಆಯಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಪನಿಯರೆ ಆವಂದಿ ಸಂತೋಸುದ ಅನುಭವ ಆಪುಂಡು. ನರಮಾನಿ ಬದ್ಕ್ ಇಂಗ್‌ದ್ ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್ಂದ್ ತೋಜುಂಡು. ದೂರೊಡ್ದು ಬತ್ತಿ ನಡಕೆದ ಬಚ್ಚೆಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಗುಡ್ಡೆಲೆಗ್ ಏರಿ ಬಚ್ಚೆಲ್ ಪನಂದೆ ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕ ಮಾಯಕ ಆಪುಂಡು. "ಗೋವಿಂದ ಕಾಪುಲೆನನ್, ತಾಮರೆ ಕಣ್ಣ್‌ದಾಯ ನಿನ್ನ ಚಾಕಿರಿದಾಯನ ಕಾರಡಿತ ಚಾಕರಿದಾಯೆ ಯಾನ್" ಪಂದ್ ಭಕ್ತಿಡ್ ಸಂತೋಸುಡು ಪದ ಪನ್ಪೆರ್. ನನೊರ ತೂವೊಡಿನ್ಪಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಆಸೆನ್ ಕರಿತೊಂಬೆರ್. ನಾಲೈನ್ ದಿನ ತಿರುಪತಿಡೇ ಇತ್ತ್‌ದ್ ವಿಜಯನಗರೊಗು ಬರ್ಪೆರ್. ಅಲ್ಲ್ ಗುರುಕ್ಲೆನ್ಲಾ, ಪುರಂದರ ದಾಸೆರೆನ್ಲಾ ತೂವೊಂದು ಯಾತ್ರೆದ ಕತೆಕ್ಲೆನ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ರಾಜಸ್ಥಾನದಂಚಿ

ಕನಕದಾಸೆರ್ ರಾಜಸ್ಥಾನೊಗ್ಲಾ ಪೋದಿತ್ತೆರ್ಂದ್ ಪನ್ಪಿ ಸುದ್ದಿಲಾ ಉಂಡು. ಬಹುಶ ದೇಶೊದ ಬಡಕಾಯಿ ಬಾಗೊನು ಇಡಿಕ್ಕ ಸಂಚಾರ ಮಲ್ತಿ ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ಕೃಷ್ಣೆ ಪುಟ್ಟಿ ಊರು ಮಥುರೆನ್ ತೂವೊಡಿನ್ಪಿ ಅಂಗಲಾಪು ಆದಿಪ್ಪೊಡು. ಅಯಿಕಾತ್ರ ಎಡ್ಡೆ ದಿನೊನೊಂಜಿ ನಾಡ್‌ದ್ ವಿಜಯ ನಗರೊಡ್ದು ಪಿರಪಿಜಿರ್ದ್ ಬಡಕಾಯಿ ದೇಶದಂಚಿ ಪಿದಾಡುವೆರ್. ತನ್ನಲಾ ಕೃಷ್ಣನಲಾ ನಡುಟಿಪ್ಪು ಸಂಬಂಧ ಗಿದ್‌ರ್ಪೆರೆ ಆವಂದಿನಾತ್ ಗಟ್ಟಿಯಾಪಿನವೆನ್ ತೆರಿದ್ ಈ ಸಂಬಂದದ ಮಿತ್ತ್ ಬಾರಿ ಪೆರ್ಮೆ ಆಪುಂಡು. ಅಂಚ ಪಿದಾಡ್ದ್ ಪೋಯಿನಾರ್ ಪುರಿ, ಗಯಾ, ಕಾಶಿ, ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ, ದ್ವಾರಕೆ ಇಂಚಿತ್ತಿ ದಲದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆನ್ ಪೂರಾ ತೂಪೆರ್. ತೆನ್ಕಾಯಿ ಆವಡ್ ಬಡಕ್ಕಾಯಿ ಆವಡ್ ತಾನ್ ಯಾತ್ರೆ ಪೋಯಿ ಜಾಗೆಲೆಡ್ ಮಾತಾ ಒಂಜೈಡ್ದ್ ಒಂಜೈಕ್ ಹೋಲಿಕೆ ಮಲ್ಪರೆ ಆವಂದಿನಾತ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿದ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ಈ ಭೂಮ್ಯಪ್ಪೆನ ಮಿತ್ತ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ತಿನ ಭಗವಂತನ ಕೈಚಲಕೊನು ಕೊಂಡಾಡುವೆರ್.

ಮಥುರಾ ಕ್ಷೇತ್ರೊನು ಮುಟ್ಟುನಗನೇ ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ತನ್ನ ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕ ಆಂಡ್‌ನ್ಪಿ ಭಾವನೆ ಮೂಡುಂಡು. ಅವ್ವೇ ಪೊರ್ತುಡು ಕೆಲವು ಮಲ್ಲಾದಿಗೆಡ್ ಮುರ್ಕುದಿನಕ್ಲು ದೇವೆರೆಗ್ ಬತ್ತ್ ಬಂಗಾರ್, ನಗನಾಣ್ಯೊಲೆನ್ ಒಪ್ಪಿಪಾದ್, ತನ್ಕುಲೇ ಮಾಮಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಕ್ತೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಆಂಕಾರೊಡು ಒರಿದಿನಕ್ಲೆನ್ ಹಿಂಕಾರ ಮಲ್ತ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಪಗ ಕನಕದಾಸೆರ್ "ವಿನಯದಾಂತಿ ಭಕ್ತಿ ದೇವೆರೆಗ್ ಒಪ್ಪಿತ ಆವಂದ್" ಪನ್ಪಿ ಸತ್ಯೊನು ಅಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿಪಾದ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಸುತ್ತ ಮುತ್ತೊಡ್ದು ಬತ್ತಿತ್ತಿನ ಭಕ್ತೆರ್ ಈ ತಂಬೂರಿದಾಸೆ ಭಕ್ತಿಡ್ ಮೈ ಮದಪು ರೀತಿನ್, ಬೊಕ್ಕ ಆಯಡ ಇಪ್ಪು ಗೇನದ ಉದ್ದ, ಅಗೆಲ ತರ್ತೆಲೆನ್, ತೂದ್ ಬೆಕ್ಕಸ ಆದ್ ಕೊಂಡಾಡುವೆರ್. ಅಲ್ಪ ಸೇರ್ದಿ ಭಕ್ತೆರೆನಕ್ಲೆಗ್ ಭಾಗವತ ಧರ್ಮದ ಆಚಾರ–ವಿಚಾರ ರೀತಿ–ನೀತಿಲೆನ್ ಅರ್ಥ ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ಬುಡ್ಪ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

"ದೇವೆರೆನ್ ಬತ್ತ್ ಬಂಗಾರ, ದುತ್ತೈತ, ಪೂಜೆ, ಅಭಿಷೇಕ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಒಲ್ತೊಂಬಿನವು ಆಂಕಾರದ ಎಚ್ಚಲ್ಮೆ. ಆಯಡನೇ ಉಂದೆನ್ ಪೂರಾ ದಿಂಜಾವೊಂದಿನ, ಉಂದೆನ್ ಮೀರ್ನ ಇಡೀ ಮಾಲೋಕೊನೇ ಉಂಡು. ನಮ ಕೊರಿಯರೆ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದಿಪ್ಪುನಗ ಆಯನ್ ಒಲಿತೊನೊರೆ ಕಲ್ಮಶದಾಂತಿ ಭಕ್ತಿ ಒಂಜೇ ಸಾದಿ ಅತ್ತಾಂದೆ ಬೇತೆ ಒವುಲಾ ಅತ್ತ್. ಅಂಚಾದ್ ನಿಜವಾಯಿ ಭಕ್ತಿದ ರೀತಿ ಪಂಡ ಯೇರ್ಲ ನಡುಟು ದಲ್ಲಾಲಿಲು ದಾಂತೆ ಸೀದಾ ಆಯಡನೇ ಪಾತೆರುನವು. ಅವ್ವೇ ಧ್ಯಾನ, ಅವ್ವೇ ತಪಸ್ಸ್. ಅಯಿಕ್ ವಾ ರೀತಿದ ಆಡಂಬರ ಆವಡ್, ದಲ್ಲಾಲಿಯಾವಡ್ ಬೋಡಾಪಿ ಅಗತ್ಯನೇ ಇಜ್ಜಿ."

"ಭಕ್ತೆ ದೇವೆರೆನ್ ತನ್ನ ಉಡಲ ಉಲಯಿಡ್ದ್ ನಾಡೊಂದು ನಾಡೊಂದು ಬುಲೆವೆ, ದೇವೆರೆಗ್ ಕೈತಲ್ಡಾಯೆ ಆಪೆ. ಅಂಚಿನ ಎಡ್ಡೆಂತಿನ ಗುಣನಡತೆ ಇತ್ತಿನ ಭಕ್ತನ್ 'ಭಾಗವತೆ' ಪಂದ್ ಲೆಪ್ಪೊಲಿ" ಅತ್ತಾಂದೆ ತೀರ್ಥೊನು ಪಟ್ಟುನಕುಲು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಬೆರಣೆರೆ

ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕ ಆವಂದಿನಕುಲು ಭಾಗವತೆರೆ?

ಪಂದ್ ಪಿದಾಯಿಗ್ ತೋಜಾವು ಭಕ್ತೆರೆನ ನಾನಾ ರೀತಿದ ಬಣ್ಣದ ಯಾಸೊಲೆ ಮಿತ್ತ್ ಕುಡತ್ತ್‌ದ್ ಎಚ್ಚರ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಇಂಚ ಭಾಗವತ ಧರ್ಮೊನು ಸೇರ್ದಿ ಜನೊಕ್ಲು ಕೆಬಿ ಕೊಂಡೆ ಮಲ್ತ್ ಕೇನುನ ರೀತಿಡ್ ಪನ್ಪಿ ಬಗೆಕ್ ಬೆಕ್ಕಸಾಪೆರ್. (ಇಂಚಿನ ಬೆಕ್ಕಸೊಗು ಬೂರಿನೈಟ್ ರಾಜಸ್ಥಾನದ ದೊರೆ ರಾಣಾ ಪ್ರತಾಪ ಸಿಂಹೆಲಾ ಒರಿ. ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹೆಲಾ ಕನಕದಾಸೆರ್ಲಾ ಒರಿಯಗೊರಿ ಭೇಟಿಯಾಪಿನ ವಿಷಯ ಜನಪದ ಕತೆಕ್ಲೆಡ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪ. ಒರ ಆಯೆ ಕನಕದಾಸೆರೆನ್ ತನ್ನ ಆಸ್ಥಾನೊಗ್ಲಾ ಲೆಪ್ಪಾವೊಂದು ಮಾನಾದಿಗೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆಗೆ. ಆತೇ ಅತ್ತಾಂದೆ ತನ್ಕುಲೆನ ಒರಿಯಗೊರಿ ತರೆತಗ್ಲಾವೊಂದು ಗೌರವ ಕೊರೊಂಬಿನ ಮೋಕೆ, ಭಕ್ತಿದ ನೆಂಪುಗಾದ್ ತನ್ನ ಜಯಪುರದ ಅರಂತಡೆದ ಉಲಾಯಿಡ್ 'ಕನಕ ಬೃಂದಾವನೊ'ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ಪುವೆಗೆ).

ಕನಕ ಕಂಡಿದ ಪ್ರಸಂಗೊ

ದುಂಬರಿದ್ ಪೋವೊಂದಿಪ್ಪುನಗ ಕೃಷ್ಣನ್ ತೂವೊಡುಂದು ಆಪುಂಡು. ಕೃಷ್ಣನ ಪುಣ್ಯರೂಪೊನು ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ಚಿತ್ರ ಬುಡ್ಪಾವೊಂದು ಕನಕದಾಸೆರ್ ಒಡಿಪುದಂಚಿ ಪಿದಾಡುವೆರ್. ಆರ್ ಜಗತ್ತ್ ಗುರ್ತ ಮಲ್ಪಂದಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ತೆರಿದಿನಾರ್ ಆಂಡಲಾ, ಮಾಮಲ್ಲ ಕವಿಯಾದಿತ್ತೆರ್ಡಲಾ, ಲೋಕೊನು ಪೂರಾ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ತೆರಿನಾರ್ ಆಂಡಲಾ ಒಡಿಪುದ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಉಲಾಯಿ ಪೊಗ್ಯರೆ ಅರೆನ್ ಬುಡ್ಪುಜೆರ್. ಸೈತ್‌ಂಡಲಾ ಜಾತಿ ಬುಡಂದಿ ಬೆರಣೆರೆ ಪಂಡಿತೆರ್ನಕುಲೇ ದಿಂಜಿದ್ ತಮೆಲೊಂದಿತ್ತಿ ಒಡಿಪುದ ದೇವಸ್ಥಾನದುಲಾಯಿ ಮೇಲ್ಜಾತಿದ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತ್ರಾ ಉಲಾಯಿ ಪೋಪಿ ಭಾಗ್ಯ. ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಜೂವದ ದೇಕಿ, ದುತ್ತೈತ ತೂನಗ ಆರೊರಿ ತಿರ್ತ ಜಾತಿದಾರ್‌ಂದ್

ತೆರಿಯೊನ್ನ ಪೂಜೆದ ಬೆರಣೆರ್ ಆರೆಗ್ ಉಲಾಯಿ ಪೋಯರೆ ಬುಡಂದೆ ಬಾಕಿಲ್ಡೇ ತಡೆತ್‌ದ್ 'ತಿರ್ತ ಜಾತಿದಕ್ಲೆಗ್ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪೊಗ್ಯರೆ ಇಜ್ಜಿ'ಂದ್ ದಡ್ಡಿದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ತನ್ನ ಜೀವಮಾನ ಇಡಿಕ್ಕ ಜಾತಿಡಾತ್ರ ಅವಮಾನೊಲೆನ್ ಅನ್ಬೇತೊಂದೇ ಬತ್ತಿ ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ಉಂದು ದಾಲಾ ಪೊಸತ್ತತ್ತ್. ಆಂಡಲಾ ಬಾರಿ ದೂರೊಡ್ದು ಇರ್ಲ್–ಪಗೆಲ್ ಕಾಡ್–ಗುಡ್ಡೆ, ಕಲ್ಲ್–ಮುಲ್ಲು ದೊಂಕೊಂದು ತನ್ನ ಇಷ್ಟದ ದೈವೊನು ತೂಯರೆ ಬತ್ತೆಡ್ಲಾ ಇಂಚ ಆಂಡೆಂದ್ ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ಸಂಕಡ ಆಪುಂಡು. ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿನ್ ತೂಯರೆ ಬುಡಂದೆ ತಡೆಪು ಈ ಮಡಿತ್ತಕ್ಲೆ ಮಿತ್ತ್ ಅಯ್ಯೋನ್ಪಿ ಮರ್ಕ, ಸಂಕಟ ಮಾತಾ ಒರೋನೆ ಲಕ್ಕುಂಡು.

ಚರಿತ್ರೆಡ್ ಮಾಜಿದ್ ಪೋವಂದಿನಂಚಿನ ಈ 'ಕನಕ ಕಂಡಿ'ದ ಕತೆ ಕರ್ನಾಟಕೊಟು ಇನಿಕ್ಲಾ ಜನಮಾನಿ ಪಾತೆರು ವಿಷಯ ಆದೇ ಉಂಡು. ಅವು ಭಕ್ತೆ ಬೊಕ್ಕ ಭಗವಂತನ ನಡುಟತ್ತಿ ಕಲ್ಮಶದಾಂತಿ ಸಂಬಂದೊನು ಕಾಲಾಂತ್ರೊಡಾಸಾರೊಂದಿಪ್ಪುನ ಮಾಮಲ್ಲ ಅಜ್ಜೆರ ಆದ್ ಪುದಾರ್ ದೆತ್ತೊಂದುಂಡು.

ಅವು ದಾದ ಪಂಡ–

ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೈವದ ದಿವ್ಯದರ್ಶನ ಬಯಕ್‌ದ್ ಬತ್ತಿ ಕನಕದಾಸೆರೆನ್ ಒಡಿಪುದ ಮಡಿ ಬ್ರಾಣೆರ್ ಗುಡಿತ್ತ ಬಾಕಿಲ್ಡೇ ಉಲಾಯಿ ಪೊಗ್ಗಂದಿಲೆಕ್ಕ ತಡೆಪುವೆರ್. ಜಾತಿದ ಆಂಕಾರೊಡು ಕಣ್ಣ್ ತೋಜಂದೆ ಕುರುಡೆರಾದಿತ್ತಿ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಕನಕದಾಸೆರೆ ಭಕ್ತಿದ ಮಯಿಮೆ ಅರ್ಥ ಆಪುಜಿ. ಅಪ್ಪೆನ ಮಟ್ಟೆಲ್ಡಿಪ್ಪೆರೆ ಬಯಕ್‌ದ್ ಅಲೆನ ನೆಂಪುಡೇ ಬೆಯ್ಪಿ ಪುರುಬಾಲೆದಲೆಕ್ಕ ಕನಕೆರ್ನ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಕಣನೀರ್ ಜಪ್ಪುಂಡು. ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ಈ ಮಾನ್ಯ ಕೆರ್ಪಿನಂಚಿ ನರಮಾನಿಲು ಕೊರ್ನ ಬೇನೆಡ್ದ್‌ಲಾ, ಈ ಹಿಂಸೆ ಎನ್ನ ಕೃಷ್ಣೆ ಇತ್ತಿ ಜಾಗೆಡ್ ನಡತ್ತ್‌ಂಡತ್ತಾ ಪನ್ಪಿನವೇ ಮಾಮಲ್ಲ ಅಕ್ಲಾಸ ಪುಟ್ಟಾವುಂಡು. ಜಾತಿದ ಪುದಾರ್ ದಾಲಾ ಕುಂದು ಕೋರೆ ದಾಂತಿ ಭಕ್ತೆರೆ ಉಡಲ್‌ನ್ ಪುಂಟುನವು ಅರೆನ್ ಕುತ್ತೆರೆ ಪತ್ತುಂಡು.

ವಾ ರೀತಿಡ್ ಕಾಡ್‌ಂಡಲಾ ಬೇಡ್‌ಂಡಲಾ ಉಲಾಯಿ ಪೋವರೆ ಬೆರಣೆರ್ ಬುಡ್ಪುಜೆರ್. ಕಡೆಕ್ ಆನೆ ಬಾಕಿಲ್ಡೆ ಪೋಯರೆ ಬುಡ್ಜೆರ್‌ಂದ್ ಆರ್ ಕುರುಬಾಕಿಲ್ದಂಚಿ ಬರ್ಪೆರ್. ಭಕ್ತಿ ಶಕ್ತಿಲೆನ್ ಕೂಡ್‌ಪಾಡ್ದ್ ಕೃಷ್ಣಡ ನಟ್ಟೊನುವೆರ್. ಕನಕದಾಸೆರೆ ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಕೃಷ್ಣನ್ ಮುಟ್ಟುಂಡು. ಆಯನ ನಿಲೆದಾಂತಿ ಭಕ್ತಿಗ್ ಕೃಷ್ಣನೇ ಬೆಕ್ಕಸ ಆಪೆ. ಒರೊನೆ ಗರ್ಭಗುಡಿತ್ತ ಪಿರಮೈತ ಗೋಡೆ ಬಿಚ್ಚಾದ್ ಕನಕಗ್ ದರ್ಶನ ಕೊರ್ಪೆ. ಮೂಡಾಯಿ ಮುಖ ಪಾಡ್ದ್ ಇತ್ತಿ ಕೃಷ್ಣೆ ಅಲ್ಪನೆ ಪೂಜೆಗ್ ಅಟ್ಟನೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿ ಭಟ್ರೆನಕ್ಲೆಗ್ ಬೆರಿಪಾಡ್ದ್ ಪಡ್ಡಾಯಿಗ್ ಮುಖ ಪಾಡ್ದ್ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಉಂತುವೆ. ಒರಿ ಭಕ್ತನ ನಟ್ಟೊನುಗೆಗ್ ಓಕೊಂದು ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುನ ದಿಕ್ಕ್‌ನೇ ಬದಲ್ಪಾದ್ ದೇವೆರ್ ದರ್ಶನ ಕೊರ್ನವೆನ್ ತೂದು ಭಕ್ತ ಜನಮಾನಿ ಬೆಕ್ಕಸ ಆಪೆರ್.

ಬೆರಣೆರ್ ಪೋಡಿಗೆಡ್ ಕಣ್ಣ್ ಬುಡ್ದು ಮರಕಟ್‌ದ್ ಪೋಪೆರ್. ಕನಕದಾಸೆರ್ ಮಾತ್ರ ಸಲ್ಮಂತೊಡು ಸಂತೋಸುಡು ಮುರ್ಕುದ್ ಪೋಪೆರ್. ಭಗವಂತೆ ಯಾಪಲಾ ಬಡವನ ಮರ್ಗಿಲ್ಗೆ ಒಂದುನಾಯೆ ಪನ್ಪಿನವೆನ್ ತೋಜಾಯಿ ಕೃಷ್ಣನ ಲೀಲೆಗ್ ಮರ್ಲಾಪೆರ್. ದಾಸೆರೆಗ್ಲಾ ದಾಸೆ ಆದ್ ದರ್ಶನ ಕೊರ್ನ ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿನ ಮಯಿಮೆನ್ ಬಗೆಬಗೆಟ್ ಕೊಂಡಾಡುವೆರ್.

ಇತ್ತೆಗ್ಲಾ ಒಡಿಪುದ ಕೃಷ್ಣೆ ಪಡ್ಡಾಯಿಗ್ ಮೋನೆ ಪಾಡ್ದೇ ಉಂತೊಂದೆ. ಗೋಡೆ ಬಿಚ್ಚಿನ ಜಾಗೆಡ್ ಒಂಜಿ ಕಂಡಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅವು 'ಕನಕನ ಕಂಡಿ' ಪಂದ್ ಪುದಾರ್ಡ್ ಮೆರೆವೊಂದುಂಡು. (ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಈ ಪೊರ್ಂಬಾಟದ ನೆಂಪುಗಾತ್ರ ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸೆರ್ ಅಯ್ತ ಎದುರು ಮರ್ಗಿಲ್ಡ್ 'ಕನಕ ಗೋಪುರ'ನು ಕಟ್ಟಾವೆರ್). ಇತ್ತೆ ಭಕ್ತೆ ಒರಿ ತನ್ನ ಮಿತಿದಾಂತಿ ಭಕ್ತಿಡ್ ಭಗವಂತನ್ ತನ್ನಂಚಿ ತಿರ್ಗಾವೊಂದೆ ಪನ್ಪಿ ಈ ಕತೆಕ್ ರೆಂಕೆ, ಬೀಲ ಪುಟುದ. ಒಡಿಪುದ ಕೃಷ್ಣನ್ ತೂಯರೆ ಬರ್ಪಿ ಜಗತ್ತ್‌ದ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತಾ ಉಂದೊಂಜಿ ಅಚ್ಚಿರದ ವಿಷಯ ಆತ್ಂಡ್.

ಒಡಿಪುದ ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ಅವಮಾನ ಮಲ್ತಿ ಪ್ರಸಂಗ ಬೊಕ್ಕ ಅಲ್ಲ್ ನಡತಿ ಚೋದ್ಯದ ಸಂಗತಿ ಊರೊರ್ಮೆ ಪರಡುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಉಂದು ಸೋದೆ ಮಠತ್ತ ವಾದಿರಾಜ ಸ್ವಾಮಿಲೆ ಕೆಬಿಕ್ಲಾ ಬೂರುಂಡು. ತನ್ನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಇಷ್ಟೆಗಾರೆ ಕನಕದಾಸೆರೆನ್ ತೂಯರೆ ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಒಡಿಪುಗು ಬರ್ಪೆರ್. ಅಲ್ಲ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಮಯಿಮೆಗಾರೆ ಕನಕೆರೆನ್ ಭೇಟಿಯಾಪೆರ್. ಪೂಜೆದ ಬೆರಣೆರೆನ ಜಾತಿದ ಗರ್ವೊ, ಆಂಕಾರೊದ ಮನಸ್ಸ್‌ಲೆನ್ ಬದಲ್ ಮಲ್ಪುರೆ ತನಡ್ದ್ ದಾಲಾ ಆವಂದಿನ್ಯೆಕ್ ಕೊರಗುವೆರ್. ಅವೆಡ್ದ್ ವಂತೆ ದಿನ ಮುಟ್ಟ ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಒರಿಯಗೊರಿ ಪಾತೆರಕತೆ, ಅನುಭವೊಲೆನ್ ಪಟ್ಟೊಂಬೆರ್. ಅಲ್ಪ ಅರೆಗ್ ವಾದಿರಾಜೆರೆ ಮುಖಾಂತ್ರ ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ ಸೊರ್ಗ ಸೇರಿ ವಿಷಯ ತೆರಿಯುಂಡು. ವಂತೆ ಪೊರ್ತು ಕಲ್ಲಾದ್ ಕುಲ್ಲಿನ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಪಾತೆರಕತೆ, ಚರ್ಚೆಲೆನ್ ಅಡೆಗೇ ಉಂತಾದ್ ವಿಜಯ ನಗರದಂಚಿ ಪಿದಾಡುವೆರ್.

ಒಡಿಪ್ಪುಡ್ದು ವಿಜಯನಗರೊಗು ಎತ್ತಿಕೂಡ್ಲೆ ಗುರು ಮಠೊಕ್ಕು ಬಲಿಪುವೆರ್. ಅಲ್ಪ ತನ್ಕ್ ತಿಕ್ಕಿ ಪುರಂದರ ದಾಸೆರ್, ವಿಜಯೇಂದ್ರೆರೆಡ ಗುರುಕ್ಲೆನ ಅಕೇರಿದ ದಿನಮಾನದ ವಿವರೊಲೆನ್ ತೆರಿಯೊಂಬೆರ್. ತನ್ನ ತತ್ವ ಸಂಗಾತಿಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಗುರು ಸಮಾಜೊಕಾತ್ರ ಬೆಂದಿನ ಬೇಲೆಲೆನ್ ನನಲಾತ್ ದುಂಬು ಕೊನೊದ್ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ಪೊಡಿನ್ಪಿ ಸಂಕಲ್ಪಗ್ ಬರ್ಪೆರ್. ತನ್ನ ಕಾವ್ಯೊಲು ಪನ್ಪಿ, ಮಾತಾ ಕಾಲೊಗ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿತ ಆಪಿ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಇನಿತ್ತ ಕಾಲಮಾನೊಗು ಸರಿಯಾಪಿ ತಲಪಾಯದ ಮುಖಾಂತ್ರ ದೆರ್ತ್‌ಪತ್ತ್‌ದ್ ವಿನೀತರಾಪೆರ್. ತಾನ್ ತುಂಬೊಡಾಯಿ ಪುದೆ ನನಲಾ ಎಚ್ಚಾಂಡ್ಂದ್ ಎನ್ನೊಂಬೆರ್. ತಾನ್ ಪುಟ್ಟಿಬಲತಿ ಸೀಮೆಡೇ ಉಂತುದ್ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಉಪಕಾರ ಆಪಿನಂಚಿ ಬದ್ಕ್

ನಡಪಾವೊಡು ಪಂದ್ ನಿರ್ದಾರ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಸೀದಾ ಕಾಗಿನೆಲೆತ್ತಂಚಿ ಕಾರ್ ಪಾಡುವೆರ್. ಸಾದಿದ ನಡುಟು ಗದಗದ ವೀರನಾಯಣೆ ಬೊಕ್ಕ ಕನಕಗಿರಿತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಮಿನರಸಿಂಹೆರೆನ್ ದರ್ಶನ ಮಲ್ತೊಂದು ಕದರಮಂಡಲಗಿದಂಚಿ ಪಿದಾಡುವೆರ್. ಅಲ್ಪ ತನ್ನ ಜೋಕ್ಲಾಟಿಗೆದ ಕಾಲದ ಆರಾಧ್ಯ ಮೂರ್ತಿ ಆಯಿಂಚಿ ಹನುಮನ ಕಡೆದಾಂತಿ ಗುಣಗಾನ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಕಜ್ಜಭೂಮಿ ಕಾಗಿನೆಲೆ

ಕನಕದಾಸೆರ್ ಕಾಗಿನೆಲೆಕ್ ಪಿರ ಬರೊಂದಿತ್ತಿ ಸಂಗತಿ ಅಲ್ಪದ ಜನೊಕ್ಲೆ ಬಾರಿ ಸಂತೋಸುದ ಸಂಗತಿಯಾಂಡ್. ಆತೊರ್ತೇ ಆರ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಮಹಾತ್ಮೆ ಆದ್ ಬದಲಾಯಿ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲಲೆಡ್ ಪಾತೆರ್ನಾತ್ ಪರಬಲ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರ್ ಒಂಜಿ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡ್ದು ನನೊಂಜಿ ಕ್ಷೇತ್ರೊಗು ಬಜಿ ಕಾರ್ಡ್ ಪೋವನಗ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತಿ ಸುದಾರ್ನೆದ ಕಜ್ಜೊಲು, ಭಾಗವತ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಚಾರ, ಎದುರುಕತೆ, ಕೆಬಿ ಪನ್ನಿದ ಮುಕಾಂತ್ರ ಪಂಡಿತೆರ್ನಕ್ಲೆಗ್ ಪಾಡಿನ ಸವಾಲುಲು, ಆಯಾಯ ಪೊರ್ತುಗು ಸರಿಯಾದ್ ಆರ್ ಕಟ್ಟಿ ಸಾರ ಸಾರ ಪದೊಕ್ಲು, ಕತೆ, ಕಾವ್ಯೊಲು ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಬಾಯಿಗ್ ಪೋದು ನೇಲ ಪರ್ವತದಾತ್ ಮಲ್ಲವಾದ್ ಬುಲೆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕನಕದಾಸೆರ್ ಎಂಕಲ್ನಾಯೆ ಪನ್ಪಿ ಪೆರ್ಮೆ, ಗೌರವ ಅಕ್ಲೆನ ಉಡಲುಲಯಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಇಂಚ ಬೇತೆಕ್ಲೆ ಬಂಗೊಗು ಬೆರಿಕೊರ್ಪಿ ಮನಸ್ಸಿತ್ತಿ ಒಂಟಿ ಆನೆದಲೆಕ್ಕ ಬುಲೆಯಿ, ಊರೂರು ತಿರ್ಗ್ಗಿ ಜೋಗಿ ಕನಕದಾಸೆರೆನ್ ಕಾಗಿನೆಲೆತ್ತ ಜನಮಾನಿ ಈತ್ ದಾಂತಿ ಮೋಕೆಡ್ ಎದ್ಕೊಂದು ಆದರ್ಪುವೆರ್. ಅಕ್ಲು ಕೊರ್ಪಿ ಮರ್ಯಾದಿ, ಮಾನಾದಿಗೆಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಸಂತೋಸುದ ನಾಚಿಕೆಡ್ ಅಕ್ಲೆನ ಮಾತಾ ಪ್ರಶ್ನೆಲೆಗ್ ಅರ್ಥ ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ಉತ್ತರೊಲೆನ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್.

"ಮಿತ್ತಾಯೆ ತಿರ್ತಾಯೆ ಪಂದ್ ಆಯನ ಪುಟ್ಟುಡು ಲಪ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಆಯೆ ಬೆನ್ಪಿನ ಬೇಲೆ, ಮಲ್ಪುನ ಸಾಧನೆ, ಆಯನ ನಡೆ-ನುಡಿ, ಆಯಡಿಪ್ಪು ಬಂಗೊಗು ಬೆಂಗೊನ್ಬಿ ಮನಸ್ಸ್, ತಾನ್ ಪುಟ್ಟಿ ಸಮಾಜೊಗು ಕೊರ್ಪಿ ಕಾಣಿಗೆಲೆಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್, ತಿರ್ತ್‌ನ್ಪಿನವು ನಿರ್ದಾರೊ ಆವೊಡು. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಪುಟ್ಟಿ ಜಾತಿ ಒಂಜೈಟೇ ಯೇರೊರಿಲಾ ಮಾತೆರೆಡ್ದ್ ಮಲ್ಲಾಯೆ ಆಪುಜೆ. ಅಂಚನೆ ಏರೆನ್ಲಾ ತಿರ್ತ್‌ಂದ್ ಗೆನ್ಪುನವುಲಾ ತಪ್ಪು. ಶುದ್ಧವಾಯಿನ ಆಚಾರ, ಬೆರಿ ಬುಡಂದೆ ಮಲ್ಪುನ ಸಾಧನೆಡ್ ಪರಮಾತ್ಮನ ಕರುಣೆಗ್ ಪಾಲ್‌ದಾರೆ ಆಪಿನಾಯಗ್ ವಾ ಜಾತಿ ಆಂಡ ದಾನೆ? ಬಿಲೆ ಕೊರೊಡಾಯಿನವು ಕಲ್ಮಶದಾಂತಿ ಮನುಷ್ಯತ್ವೊಗು ವಿನಾ ಅವೆನ್ ಪಡೆಪಿ ಪುಸ್ಕಟ್ ಜಾತಿಗತ್ತ್. ಆಂಕಾರ ಅಲ್ಯಂದೆ ಭಕ್ತಿದ ಪುರ್ಪ ಅರಲಂದ್. ಪುರ್ಪ ಅರಲಂದೆ ಕಮ್ಮೆನ ಬರ್ಪಿನಾಂಡಲಾ ಎಂಚ?" ಪಣ್ದ್ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಬುಡ್ಪಬುಡ್ಪಾದ್ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಹರಿನ ಸಾರ ಬಗೆತ್ತ ರೂಪೊಲೆನ್ ತೂಪಿ ಅರ್ನ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಭಾಗೊಲೆನ್ ತಿರ್ಗೊಂದ್ ಬತ್ತಿ ಅನುಭವದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅರೆನ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಕವಿಯಾದ್ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಬಜೀ ಭಜನೆ ಪನ್ಪಿ ದಾಸೆರೆ ನಡ್ಯೊಡು ಕನಕದಾಸೆರ್ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯದ ತಾಕತ್ತ್‌ಡಾತ್ರ, ದುನ್ನದ ಪಾತೆರೊಲೆಡಾತ್ರ ಜನೊಕ್ಲೆ ನಡುಟು ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ತೋಜು ದಾಸೆರಾಪೆರ್. ಭಕ್ತಿದ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆದ ಒಟ್ಟುಡು ಸಮಾಜೊಡು ನಡಪು ತಪ್ಪುಲೆನ್, ಕೋಂಗಿಲೆನ್ ದೆರ್ತ್ ತೋಜಾವೊಂದು ಅವೆನ್ ಸರಿಸಾದಿಗ್ ಕನವೆರೆ ಬೋಡಾಪಿ ಗೇನ ಮರ್ದ್, ಕುಸಾಲ್, ನೀತಿ, ಎದುರುಬೂರು ಭದಿ, ಕರುಣೆ ಇಪ್ಪು ಕೀರ್ತನೆಲೆನ್ ರಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪನಿಯರೆ ಪತ್ತುವೆರ್. ಕಾಗಿನೆಲೆತ್ತ ಆದಿಕೇಶವನ ನೆಪ ಮಲ್ತೊಂದು ಸಮಾಜೊಡಿಪ್ಪು ಅಂಕ್-ಡೊಂಕ್, ಸತ್ಯ, ಸುಳ್ಳು, ಬದ್ಕ್‌ದ ಕತ್ತಲೆ-ಬೊಲ್ಪುಲೆನ್ ತೋಜಾವು ಕಾವ್ಯ ಬರೆಪೆರ್.

ಕೈಕೊಂಬಿ ಮಾತಾ ಕಜ್ಜೊಲೆ ಬಿಲೆಲಾ ಒಂಜೆ. 'ಮಾತೆರ್ಲಾ ಪೊರ್ಂಬುನು ಬಂಜಿಗಾದ್, ತುಂಡು ಒರ್ಬಡಿಗಾದೇ. ಆಂಡಲಾ ಅವೆನ್ ತೆರಿಯೊನೆರೆ ಆವಂದೆ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕತ್ತಲೆ ಕಬಿದಿನಕ್ಲೆನ್ ಲಕ್ಕಾವೊಡಾತ್ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಒಯಿಕ್ಲಾ ಪ್ರೇಜನ ದಾಂತಿನ ಗೊಡ್ಡು ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ಪುನವೆಡ್ದ್ ಇರ್ಲ್ ಪಗೆಲ್ ಬೆಂದ್‌ದ್ ನುಪ್ಪು ಕೊರ್ಪಿ ಬೆನ್ಪಾಟದ ಜೀವೊಲೆ ಮಿತ್ತ್ ಕಾವ್ಯ ಬರೆಪಿನವು ಲೇಸ್ಂದ್ ತೆರಿಯುವೆರ್. ಅವೆನ್ ನೇರೊಡು ಪನಂದೆ ಅಯಿಕೊಂಜಿ ಕತೆತ್ತ ರೂಪಕೊರ್ದು ಸರ್ವೆರೆಗ್ಲಾ ತೆರಿಯುಲೆಕ್ಕ ಪನೊಡ್ಂದ್ ಅಲಚನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಇಂಚಿತ್ತಿ ವಿಶೇಷ ಅಲಚನೆಡ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಂಕಲ್ಪದ ಬರಾವೇ "ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ". ನೆಟ್ಟ್ ಸಮಾಜೊಡು ಸಾರ ಬಗೆಟ್ ನಮನ್ ಬದ್ಕಾವುನ ಬೆನ್ಪಿ ನರಮಾನಿಲೆನ್ ರಾಗಿಗ್ ಹೋಲಿಕೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆನ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆನ್ ಪುಗಾರ್ವೆರ್. ಮಲ್ಲಾಕ್ಲೆನ ಬೊಕ್ಕ ಗೊಡ್ಡು ಪಂಡಿತೆರ್ನ ಸೋಗಲೆನ್ ಬಾರ್‌ಗ್ ಹೋಲಿಕೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಿತ್ತಲೆ ಪಿದಾಯಿ ಪಾಡುವೆರ್. ರಾಮೆ ಕೃಷ್ಣೆರ್ನಕ್‌ಲೆನ್ ಒತ್ತೊಂಬಿ ಭಕ್ತೆರೆನ್ ನರಮಾನಿ ಆಯಿ ಪೂಜೆದ ಬೆರಣೆರ್ ಸಸಾರ ಮಲ್ಪುನವೆನ್ ವಿರೋಧ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ನೆತ್ತ ಮುಕಾಂತ್ರ ಮಾತೆರೆನ್ಲಾ ಒಂಜೇ ದೇಕಿಡ್ ತೂವೊಡಿನ್ಪಿ ಮಲ್ಲ ಮನಸ್ಸ್ ಬೋಡುನ್ಪಿ ತತ್ವೊನು ಸಾರುವೆರ್.

ಮೋಕೆದ ಸುದ್ದಿ

ಈತಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ನಿತ್ಯೊಲಾ ಕಾಗಿನೆಲೆ-ಕುಮ್ಮೂರ ಗಡಿಟ್ ತಾನೇ ಕಟ್ಟಾಯಿ ಕೆರೆಟ್ ಮೀಯೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕೇಶವನ ಸೇವೆನ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕೆರೆತ್ತ ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಪೊರ್ಲುದ ಪೂತ್ತ ಬಿತ್ತಿಲ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಲ್ಪ ಆರೇ ತನ್ನ ಕೈಯಾರೆ ಬುಲೆಪಾಯಿ ಪುರ್ಪೊಲು ಒಟ್ಟಾದ್ ಸೇರ್ದ್ ಪರಮಾತ್ಮಗ್ ಮೋಕೆದ ಕಮ್ಮೆನದ ಸೇವೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತ.

ಉಂದೇ ರೀತಿ ನರಮಾನಿನೆನ್ಲಾ ಒಂಜಾದ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದೇವೆರೆಗ್ ಪೊವಾದ್ ಮಲ್ಪೊಡಿನ್ಪಿ ನಿಲೆಟ್ಟ್ ಇರ್ಲ್ ಪಗೆಲ್ ಅಲಚನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಮಾತಾ ನರಮಾನಿಲೆನ ತಿಗಲೆಡ್ಲಾ ದೇವೆರ್ ತುಡರ್ದಲೆಕ್ಕ ಪೊತ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಸತ್ಯೊನು ಅರ್ಥಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಎಚ್ಚ ಪಾತೆರಂದೆ ಅನುದಿನಲಾ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದು ದೇವೆರೆಲೆಕ್ಕ ಬದ್ಕುನ ರೀತಿಡಾತ್ರ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಆರ್ ಒರಿ ಯೋಗಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜುವೆರ್. (ಇನಿಕ್ಲಾ ಆ ಕೆರೆತ್ತ ತೋಡುನ್ 'ಕನಕನಾಯಕನ ತೋಡು'ಂದ್ಲಾ, ಪೂತ ಬಿತ್ತಿಲ್‌ನ್ 'ದಾಸನ ಕೊಪ್ಪ'ಂದ್ಲಾ, ಆರ್ ಕುಲ್ಲೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಟ್ಟೆನ್ 'ಕನಕನ ಕಟ್ಟೆ'ಂದ್ಲಾ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್)

ಕಾಗಿನೆಲೆಕ್ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅಲ್ಲೆ ಇಪ್ಪೇದಿ ಬೊಕ್ಕ ಅರೆನ್ ತೂದ್ ಪಾತೆರಿಯರೆ ಬರ್ಪಿ ಜನಮಾನಿಲು ಎಚ್ಚೊಂದೇ ಪೋಪೆರ್. ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ವಾ ಕಲ್ಮಶಲಾ ದಾಂತಿನ ಬಾಲೆ ಮನಸ್ಸ್, ಅರ್ನ ನಡೆ–ನುಡಿ, ಅರೆಡಾಯಿನ ಬುದ್ದಿಗಜ್ಜದ ಬುಲೆಪುಲೆನ್ ತೂದು ಅಚ್ಚಿರ ಆಪೆರ್.

ಕನಕದಾಸೆರ್ ಮೋಕೆದಾಂತಿ ಬದ್ಕ್ ಒಯಿಕ್ಲಾ ಪ್ರೇಜನ ದಾಂತಿನವು ಪಂದ್ ಎನ್ನುವೆರ್. ನರಮಾನಿಲು ಬೇತೆಬೇತೆ ವಿಷಯೊಲೆಡಾತ್ರ ಆಂಕಾರೊಡು ಮುರ್ಕುದು ಪೋತೆರ್. ಕಿಚ್ಚಿ ಮಚ್ಚರೊಡು ಒರಿಯನೊರಿ ಪಗೆಮಾನಿಲೆಕ್ಕ ತೂವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಮೋಕೆದ ಸೋಂಕ್‌ಲಾ ದಾಂತೆ ಉಡಲ್‌ನ್ ಬಜೀ ನೀರ್ದ ಪಸೆ ದಾಂತಿ ಬೊಟ್ಟುಕಂಡೊಲಾದ್ ಮಲ್ತೊಂದು ನರೆಲೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಅಂಚಾದೇ ಬದ್ಕ್‌ದ ಅಂಚಿಂಚಿಡ್ ನಡಪು ಕೊಡಿ ಕಡೆದಾಂತಿ ಇಸ್ಮಯೊಲೆನ್ ತೂಯರೆ ಆವಂದೆ ಕುರುಡೆರೆಲೆಕ್ಕ ಬದ್ಕೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ನಂಬೊಲ್ಗೆಡ್ ಆದಿಕೇಶವನ ಸೃಷ್ಟಿಡ್ ಮೇಲ್–ಕೀಲ್ ಪನ್ಪಿನವೇ ಇಜ್ಜಿ. ಅವು ಮುಕ್ಕೊಲ್ನ್ ಒತ್ತೊನಂದಿ, ಆಂಕಾರ ದಾಂತಿನ ಪೊರ್ಲುದ ಜಗತ್ತ್. ಅಲ್ಪ ಕೀಲ್‌ನ್ಪಿ ಬಾಮಿತೊಗು ಅವುಕಾಸನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚನೆ ಮೇಲ್‌ನ್ಪಿ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆಗ್ಲಾ ಬಿಲೆಯಿಜ್ಜಿ. ಭಕ್ತಿಂದ್ ಪನ್ಪಿನವು ಮಾತ್ರ ಆ ಜಗತ್ತ್‌ದ ತಲಕಟ್ಟ್.

ಮೋಕೆದ ಎರಿದರ್ಪಣಂದೆ ಅಲ್ಪ ಭಕ್ತಿದ ಪುರ್ಪ ಅರಲಂದ್. ಭಕ್ತಿದ ಪುರ್ಪೊನು ಅರ್ಲಾವುನು ಸುಲಬೊಡ್ದು ಸುಲಭ, ಬಂಗೊಡ್ದು ಬಂಗ. 'ಪಡಿಲ್‌ಡ್ ಗುಡಿಯೋ, ಗುಡಿತ್ತುಲಾಯಿ ಪಡಿಲೊ' ಪನ್ಪಿ ಬುಡ್ಪಾಯರೆ ಆವಂದಿ ಸ್ಥಿತಿ ಅವು. ಅಯಿಕಾದ್ ಪತ್ತೊಡಾಯಿನವೆನ್ ಪತೊನೊಡು, ಬುಡೊಡಾಯಿನವೆನ್ ಬುಡೊಡು.

ಅವ್ವೊಂಜಿ ರೀತಿದ ಗೇನದ ಪೊರ್ಂಬಾಟ. ಉಲ ಮನಸ್ಸ್‌ದುಲಾಯಿ ಜತ್ತಿಪೆಟ್ಟ್‌ಗ್ ಈ ಪೊರ್ಂಬಾಟ ಸುರುವಾಪುಂಡು. ಉಲಯಿದವೆನ್ ದೆಕೊನಂದೆ ಪಿದಾಯಿದವೆನ್ ತೆರಿಯೊನೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ನಮ್ಮ ಉಲಮನಸ್ಸೇ ಮಾತಾ ಧರ್ಮೊಲೆನ ಮೂಲಸ್ಥಾನ. ಆಂಡ ನರಮಾನಿ ಮಾತ್ರ ಮೀಪಿನ, ಮಡಿ, ಪೂಜೆ, ಜಪ, ಮಂತ್ರೊಲೆ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆಡ್ ದೇವೆರೆನ್ ಒಲಿತೊನೆರೆ ಆಪುಂಡು ಪನ್ಪಿ ಭ್ರಮೆಟ್ಟುಲ್ಲೆರ್. ಚರ್ಮ

ಉರ್ದೊರ್ಂಡ ಕರ್ಮ ಕರಿಯುವ? ಗೇನದ ಪುಣ್ಯ ನೀರ್ಡ್ ಮೀಯೊಡಾಯಿನವು ಸುರುತ್ತ ಕಜ್ಜ. ಅಂಚಿನಕ್ಲೆನ ಮುಕ್ತಿಗಾತ್ರ ಸಾದಿ ತೋಜಾವುನವು ತನ್ನ ಸುರುತ ಕರ್ತವ್ಯಂದ್ ಗೆಣ್ಪುವೆರ್. ಅಯಿಕಾತ್ರ ನರಮಾನಿಲೆನ್ ಬದಲ್ ಮಲ್ಪರೆ ತಯಾರಾಪೆರ್.

ಇಂಚ ಕನಕದಾಸೆರ್ ದಿನನಿತ್ಯೊಲಾ ಲೋಕದ ಸೇವೆಗ್ ತೊಡಗುವೆರ್. ಅರೆಗ್ ಜನೊಕ್ಲೆಡ ಜಾಗೃತಿ ಪುಟ್ಟಾವುನ, ನ್ಯಾಯತೀರ್ಮಾನ, ಕಾವ್ಯರಚನೆ, ಕೀರ್ತನೆಲೆನ್ ಪನ್ಪಿನ, ಪೂತ ಬಿತ್ತಿಲ್ ತೂವೊಂಬಿನ, ಕೇಶವನ ಧ್ಯಾನ ನೆಟ್ಟ್ ಒಯಿಕ್ಲೆಡ್ಲಾ ವಾ ಯತ್ವಾಸ್‌ಲಾ ತೋಜುಜಿ. ಮಾತಲ ಒಂಜೇಂದ್ ಆಪುಂಡು. ಇತ್ತೆ ಆರ್ ಭಗವಂತೆ ಬೊಕ್ಕ ಭಕ್ತೆರೆನ ನಡುಟ್ಟು ಸಂಬಂದೊನು ಕೊಲ್ಪಾವುನ ಸಂಕ ಆಪೆರ್. ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್ 'ಬಾಕಿಲ್ ದೆತ್ತೊಂದು ಸೇವೆನ್ ಕೊರು ಹರಿಯೆ'ಂದ್ ಜೋಕ್ಲೆಲೆಕ್ಕ ನಟ್ಟೊನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕುಡೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ 'ಬೆಂಗೊನಡ ಉಂತು ತಡೆತೊನ್ಲ ಮನಸೆ, ಸರ್ವೆರೆನ್ ಸಾಂಕುವೆ ನೆಕ್ಕ್ ಸಂಶಯ ಬೊಡ್ಚಿ'ಂದ್ ಅಕ್ಲೆನ ದಿನನಿತ್ಯೊದ ಬೆಂಗ್‌ಗ್ ಸದು ಪನೊಂದು ಸಾಂತ್ವನ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಪ್ರಾಯ ಬೊಕ್ಕ ಅಲಚನೆ ಪರ್ಂದೊಂದು ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕನೆ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಎತ್ತರ ಎತ್ತರ ಬುಲೆದ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಬುದ್ಧಿಗಜ್ಜದ ಗೇನದ ಪೊಲಿ ಆಪೆರ್. ತನ್ನ ಪರಿಶುದ್ದವಾಯಿ ನಡತೆ ಬೊಕ್ಕ ಕಾವ್ಯ ಗಾಯನೊಲೆಡಾತ್ರ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲ ಊರುಲೆಡ್ ಪೂರಾ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲಡ್ ಪಾತೆರುಲೆಕ್ಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆಪೆರ್. ಬದ್ಕ್‌ದ ನಡಕೆದ ಸಾದಿಲೆಡ್ ಪಾಕ ರೀತಿದ ಬಂಗೊಲೆಡ್ ಬೆಯ್ತಿನಕ್ಲು ಕನಕದಾಸೆರೆ ಕೈತಲ್ ಸಮಾಧಾನ ನಾಡೊಂದು ಬರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ದೇವೆರೆ ಗುರ್ತ ಬಗ್ಗೆ, ಸೃಷ್ಟಿದ ಗುಟ್ಟುದ ಬಗ್ಗೆ, ನರಮಾನಿಯಾದ್ ಇಪ್ಪುನಾಯಡ ಇಪ್ಪೊಡಾಯಿ ಅಪ್ಪೆ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಬಗ್ಗೆ, ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಯಿ ವಿಷಯೊಲೆನ್ ಜನೊಕ್ಲೆ ನಡುಟು ಬಿತ್ತೊಂದು ಕನಕದಾಸೆರ್ ಎರ್ತೆಲ್-ತಗ್ಗೆಲ್, ಮೇಲ್-ಕೀಳ್ ದಾಂತಿ ನೀರ್ದಾತ್ ಪೊರ್ಲುದ ಸಮಾಜೊನು ಕಟ್ಟುನ ಕನೊನು ಪುಟ್ಟಾಯರೆ ಪತ್ತುವೆರ್.

ಪುರಂದರೆರ್ನ ಸಾವು

ಇಂಚ ಬತ್ತಿನಕ್ಲೆಡ ಅನುಭವೊನು ಪಟ್ಟೊಂದು, ಆ ಅನುಭವೊದ ಗಂಧೊನು ಆದಿಕೇಶವನ ಉಡಲ ತರೆಪು ಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ತರೆತೊಂದು ನೂದಿರ್ನೂದು ಕೀರ್ತನೆಲೆನ್ ಕಟ್‌ದ್ ಊರು ತಿರ್ಗಾಟದ ಪೊರ್ತುಡೇ ಪನ್ಪೆರ್. ನೆತ್ತ ನಡುಟು ಜೀವದ ದೋಸ್ತಿ, ಇಷ್ಟೆರಾಯಿ ಪುರಂದರ ದಾಸೆರ್ ಕರಿದ್ ಪೋಯಿ ಸುದ್ದಿ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ತೆರಿಪೆಟ್ಟ್‌ಗೇ ಆರ್ ವಿಜಯನಗರೊಗುಬಲಿಪುವೆರ್. ಅಲ್ಪ ಅರ್ನ ಮರಣೊನು ತೂದು ಅಕೇರಿದ ಪದೊನು (ಚಮರಗೀತೆ) ಪಂಡ್‌ದ್ ತಾನ್ ದುಂಬೊರ ಅರೆಗ್ ಬಾಸೆ ಕೊರಿಲೆಕ್ಕನೇ ಅರ್ನ ತಂಬೂರಿನ್ ತಿರುಪತಿಗ್ ಎತ್ತಾವೆರ್. ಪುರಂದರೆರ್ನ ಸಾವು ನರಮಾನಿ ಬದ್ಕ್ ಶಾಶ್ವತ ಅತ್ತ್, ಏಪಾಂಡಲಾ ಕರಿದ್ ಪೋವೊಡೆ ಪನ್ಪಿನವೆನ್ ಸಾಬೀತ್ ಮಲ್ಪುಂಡು. ನೆತ್ತ ಒಟ್ಟುಡೇ ತನ್ನ ಮೋಕೆದ ದೊರೆ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ವಿಜಯನಗರೊಗು

ಒದಗಿನ ಗತಿ ಅರೆನ್ ಬೆರಿಬುಡಂದೆ ಪೀಡ್ಯುಂಡು. ಅಧಿಕಾರ ಆಸೆಗಾತ್ರ ರಾಜಪರಿವಾರದ ಉಲಯಿಡೇ ಪುಟ್ಟಿ ಕುಟುಂಬದುಲಯಿದ ಲಡಾಯಿ, ಕೊಲೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಅರಸು ಪಟ್ಟದ ಮದ ತರೆಕ್ ಏರ್ದ್ ಜನೊಕ್ಲೆ ಸೇವೆ ಮದತಿ ದೊರೆಕ್ಲೆನ ತೆಟ್‌ಪೋಯಿ ಆಡಲ್ತೆ, ಅರಸ್ತಾನದ ಉಲಾಯಿದ ಲಡಾಯಿಲು, ಗಡಿದಾಂಟ್‌ದ್ ಪಗೆಮಾನಿಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಒಪ್ಪಂದ ಮಲ್ತೊಂಬಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪು ಅಧಿಕಾರದ ಬಾಜೆಲ್‌ಡಾತ್ರ ಪಗೆಮಾನಿಲು ಒಂಜಾದ್ ವಿಜಯನಗರೊನು ಪೊಡಿರಟ್ಟಾಯಿ ರೀತಿ, ಯುದ್ಧೊಲೆ ಕಾರ್‌ಬಾರ್‌ಡ್ ಬದ್ಕ್-ಬಲ್ಮೆನ ಹಾಳ್ ಮಲ್ತೊನ್ನ ಜನಮಾನ್ಯೆರೆನ ಹೀನಸ್ಥಿತಿ, ಕೊಂಡಿ ತತ್ತಿ ಕುಟುಂಬ ಸಂಬಂದೊಲು, ಜೂಜುಕಟ್ಟೊಂದು ಹಾಳ್‌ಬುದ್ದಿ ಮಲ್ಪು ಜವನೆರೆ ಕೂಟ ಮಾತವೆನ್ಲಾ ಕಣ್ಣಾರೆ ತೂಯಿ ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ಬಂಜಿ ಸುಡ್ಪುಂಡು.

ಇರ್ವೊದು ವರ್ಸೊಗ್ಲಾ ಎಚ್ಚ ಕಾಲ ಒಯಿಕ್ಲಾ ಸರಸಾಟಿದಾಂತೆ ಮೆರೆಯಿ ವಿಜಯನಗರದ ಎಚ್ಚಲ್ಮೆನ್ ಕೇಂದ್ ತೆರಿಯೊಂದಿನಾರ್ ಕನಕದಾಸೆರ್. ಅವು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರೊನು ಎಚ್ಚ ಮಲ್ತೊನೆರೆ, ಸಂಪೊತ್ತುನು ಕೂಡ್ ಪಾಡಿಯರೆ, ಮಲ್ತಿಂಚಿ ಪಾಕ ಯುದ್ಧೊಲೆಡ್ ಮೇರ್ಲಾ ಪಾಲ್‌ದೆತೊನ್ನಾರೆ. ಆಂಡ ಯುದ್ಧ ಒವ್ವೇ ಸಮಸ್ಯೆಗ್ಲಾ ಮರ್ದತ್ತ್ ಪನ್ಪಿನವೆನ್ ಬಾರಿ ಬೇಗೊಡು ತೆರಿಯೊಂಬೆರ್. ಅರಸೊತ್ತಿಗೆಡ್ ಇಪ್ಪು ಸಂಪೊತ್ತುಡು ಪಾಪದಕ್ಲೆನ ನೆತ್ತೆರ್ ಬಿರೆದ್ ಅವು ನೀತಿತಪ್ಪುನವು ಆರೆಗ್ ತೆರಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವೆಡ್ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮಾತೆನ್ಲಾ ಪಿರಬುಡ್ದು ವಿರಾಗಿ ಆದಿತ್ತೆರ್ಡಲಾ ಅಯಿತ ಉಲಾಯಿ–ಪಿದಾಯಿ, ಎರ್ತೆಲ್ ಜಪ್ಪೆಲ್ದ ಕಾರಣ, ಅಯಿತ ಪರಿಣಾಮೊಲೆನ್ ಸೂಕುರ್ಮದ ದಿಟ್ಟಿಡ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಎಂಚಿತ್ತಿ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆಗ್ ಎಂಚಿತ್ತಿ ಅಂತ್ಯ! 'ರಕ್ಕಸ ತಂಗಡಿ' ಯುದ್ಧೊಡ್ದು ಬೊಕ್ಕ ವಿಜಯನಗರೊಗು ಒದಗ್‌ದ್ ಬತ್ತಿ ದುರ್ಗತಿನ್ ತೂದ್ ಅರ್ನ ಬಾಯಿಡ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪಾತೆರ ಬತ್ತಿತ್ತ್‌ಂಡ್ 'ನೆತ್ತೆರ್ ಅರಿಪಾವು ಸಾದಿಡ್ ಸಂಪೊಲ್ಪುನ ಒವ್ವೇ ಆದಿಪ್ಪಡ್ ಅವು ಶಾಶ್ವತ ಅತ್ತ್' ಪನ್ಪಿ ಸತ್ಯೊನು ನನೊರ ತೆರಿಯೊಂಬೆರ್. ತನ್ನ ತರೆಟ್ ಯೇಪೊಡ್ದಿಂಚಿ ಕುರೆವೊಂದಿತ್ತಿ 'ಮಾಭಾರತೊ'ದ 'ನಳ ದಮಯಂತಿ' ಕತೆಕ್ ಉಂದೆಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಕೊಡಿ ಕಡೆತ ಗುರ್ತು ಅಂದಾಜಿ ತಿಕಿಲೆಕ್ಕಾಪುಂಡು. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆದ ಕರಕರಿತ ವಿಷಯೊಲೆನ್ ಸೂಕುರ್ಮವಾದ್ ತೆರಿಪಾವುನ ಕತೆನೇ 'ನಳಚರಿತ್ರೆ' ಪನ್ಪಿ ಪುದಾರ್ದ್ ಬರೆಯೆರೆ ಪತ್ತುವೆರ್. ಅಯಿತ ಮುಕಾಂತ್ರ ಸರ್ವೆರೆಗ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆಪುನು ಬಯಕುನ ರಾಜ್ಯಭಾರೊದ ಕನೊನು ಕಟ್ಟುವೆರ್. ಪ್ರಜೆಕ್ಲೆ ಮಿತ್ತ್ ಮೋಕೆ ದೀದ್ ಎಡ್ಡೆಪುನು ಬಗೆವುನವೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಬಣ್ಣನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಕನಕದಾಸೆರ್ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆ ಏರಿನ ಎತ್ತರೊನ್ಲಾ, ಜರಿದ್ ಬೂರ್ನ ಗುಂಡಿನ್ಲಾ ತೂಯಿನೆಕ್ ಸಾಕ್ಷಿ ಆಪೆರ್. ತನ್ನ ಪೊಸ ಕಾವ್ಯೊಡು ಅರಸೊತ್ತಿಗೆಲು ಕೊರ್ಪಿ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ಕಡೆಮುಟ್ಟದವು ಅತ್ತ್ ಪನ್ಪಿನವೆನ್ ಜನಮಾನಿ ಲೋಕೊಗು ತೆರಿಪಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕಾವ್ಯೊಲೆಡ್ ವಾ ಕಾಲೊಗ್ಲಾ ಸಂದುನಂಚಿನ ಎಡ್ಡೆಪುನು ಪತ್ತ್ ದೀಡೊಂದು, ಇನಿತ್ತ ಕಾಲಮಾನೊಡು ಬದ್ಕ್‌ದ ದಿಂಜೆಲ್ ಜಪ್ಪೆಲ್‌ಗ್ ಬೋಡಾಪಿ ಬುದ್ದಿಗಜ್ಜೊಲೆನ್ ತತ್ವಪದೊಕ್ಲೆಡ್ ಪಂಡೊಂದು ಬರ್ಪೆರ್.

ಸತ್ಯಧರ್ಮೊಲು ಮಾತಾ ಒಂಚಿ ಪೋಯನೋ ತೆರಿಯಯೆ
ಎಡ್ಡೆಂತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಬದ್ಕೆರೆಗಿಜ್ಜಿ ಸಾದಿ
ನಿತ್ಯೊಲಾ ಕಲು–ಕಂಡು ಸೂಳೆರೆ ಮೇಳದಕ್ಲು
ಬತ್ತ್ ಬಂಗಾರ್ ಭೋಗಭಾಗ್ಯೊನು ಅಡೆತ್ತ್ ತಿನ್ಪೆರ್

ಇಂಚ ಅಡ್ಡಸಾದಿಡ್ ಮಲ್ತಿ ಸಂಪೊತ್ತುಡು ಮೆರೆವೊಂದು ಕುರುಡ್ಡೆರಾಯಿನಕ್ಲೆನ್ ಕಣ್ಣ್ ಬುಲಾದ್ ತೂಪಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪುನ ಒಂಜೇ ಬೇಲೆನ್ ಮಲ್ಪಾಂದೆ ಅಂಚಿನಕ್ಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ಲಾ ಬದಲ್ ಮಲ್ಪುನ ಜಬದಾರಿನ್ಲಾ ಪುಗೆಲ್ದ್ ತುಂಬೊಂದು ಆ ಬೇಲೆನ್ಲಾ ಮಲ್ಪರೆ ಪತ್ತುವೆರ್. ಬಡತನ ಕನಪ್ಪಿ ಬಂಗೊದ ಮುರೆಲ್ಲಾಟೊನು ತೋಜಾವು ಪುಣೆಪಾಟ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಈ ನಿಲೆಟ್ಟ್ ಜನೊಕ್ಲೆಡ ದಾನ ಧರ್ಮ ಮಲ್ಪು ಗುಣ ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕಂತಿ ಪದಕಟ್ದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ದಾಲಾ ದಾಂತಿನ ರಡ್ಡ್ ದಿನತ್ತ ಬಾಳ್ವೆ
ಗೇನೊಡು ದಾನ ಧರ್ಮ ಮಲ್ಪುಲೆಯ್ಯಾ
ಬಡವುಂದು ಬತ್ತಿನಾಯಗ್ ಬಂಜಿಗ್ ಕೊರೊಡು
ಬಾಲೆಲೆಗ್ ತಿನ್ಪಾವೊಡು ನೆಯಿ ಪೇರ್
ಒಗ್ಗಿತ್ತಿ ಭೂಮಿನ್ ಕೈಏರ್ದ್ ಕೊರೊಡು
ಕಲು ಪನಂದೆ ಕೊರಿಬಾಸೆ ಕರಿಪೊಡು

ಎಡ್ಡೆತ್ತಿನ ತಾದಿ

ಕನಕದಾಸೆರ್ ಬೇತೆ ಹರಿದಾಸೆರೆಲೆಕ್ಕ ಬಜೀ ಹರಿಕಥೆ ಮಲ್ಪು ಹರಿದಾಸೆರಾದಿಜ್ಜಾಂಡ್. ಆರ್ ಒರಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಕವಿಲಾ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಅರ್ನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ದೇವೆರೆನ್ ಸರ್ವೆರ್ನಲಾ ಕೈತಡೆ ಕನಪಿ ಬೇಲೆ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಅಯಿಕಾದ್ ಆರ್ ಭಗವಂತನ್ ಭಕ್ತೆರೆ ಇಲ್ಲಬಾಕಿಲ್‌ಗ್ ಲೆತ್ತೊಂದು ಬರ್ಪೆರ್. ದೇವೆರೆನ್ ಒಲಿತೊಂದು ಆಯನ ಕೈತಲ್ ಪೋಪಿ ಬೇಲೆನ್ ಜಿಡ್ಕ್ ಪಾಡ್ದ್ ಬುಡ್ಪಾವಂದಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತಿನವೆನ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಅರ್ಥ ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಕನಕದಾಸೆರ್. ಬಂಗದಾಂತೆ ಕೈಟ್ ಪತ್ತು ತತ್ವೊಲೆನ್ ಸುಲಭದ ಮಾರ್ಗೊಡು ತೋಜಾದ್ ಕೊರಿಯರೆ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಗೊತ್ತಿತ್ತಿನಂಚಿನ ಉದಾರ್ಮೆನ್ ಆರ್ ಗಲಸೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಮುಖಾಂತ್ರ ಆ ಅನುಭವೊನು ಮುಟ್ಟಾವೊಂದಿತ್ತಿ ಬಗೆ ಬಾರೀ ಪೊರ್ಲುದವು.

ಅಟಿಲ್ ಅಡೊಡಣ್ಣ ಯಾನಿತ್ತೆ ಗೇನದ
ಅಟಿಲ್ ಅಡೊಡಣ್ಣ
ಅಟಿಲ್‍ನ್ ಅಡೊಡು
ಮದೊಕ್ಲೆನ್ ಮಡಿಪೊಡು
ಗುರ್ಕಾರನಪ್ಪಣೆಡ್ ಎಡ್ಡೇನ
ಉಮೇದ್‍ಡ್ ಇಲ್ಲ್ ಗಡಿಪೊಡು

ತನ್ನ ಗುರುನೊಂಜಿ ನೆಂತೊನೊಡು
ಮನಸ್ಸ್ ಮರ್ಜಿನ್ಪಿ ಯತ್ವಾಸ್‍ದ ಕಲ್ಮಶ ಅಲಿಯೊಡಣ್ಣ
ಉಜ್ಜೆರ್ಡ್ ನೋತು ಪುಡೆತ್‍ದ್ ತನಡ್ದ್ ತಾನೆ ಆಯಿ ತಾಕತ್ತ್
ತೆರಿಯೊಂದು ಬಲಸೊಡು ಪಗೆಮಾನಿನ್ಪಿ ಬಾಲೆಲೆನ್ ಬುಲ್ಪಾದ್

ತತ್ವನ್ಪಿ ಬಿಸಲೆ ತೊರೊಪೊಡಣ್ಣ – ಸತ್ಯಾದಿಗೆ ಆದ್
ಅರ್ತಿದ ಅರಿನ್ ಪುಜೆಂಕೊಡಣ್ಣ
ಕತ್ತೆರಿ ಮನಸ್ಸಿನ್ಪಿ ಉಮಿನ್ ಅಡ್ತ್ ದಿಕ್ಕೆಲ್ ದಕ್ಕಿ ನನ
ಮುತ್ತೊಂದಿ ಮೋಕೆನ್ ದೆರ್ತ್ ಗಂಜಿ ಕಬಿಡೊಡು

ಪುಟ್ಟುನ್ಪಿ ಸೆಂಡಿಗೆ ಪೊದ್ಪೊಡಣ್ಣ – ಬದ್ದಾದ್ ಉಂತೊಂದು
ತನುನ್ಪಿ ನೈ ಕಾಯ್ಪೊಡಣ್ಣ
ಕನಕಗಿರಿ ಕಾಗಿನೆಲೆಯಾದಿಕೇಶವನ ದಾಸೆ
ಕನಕನ ಕಟ್ಟೆಡುಂತುದು ಸುಕೊತ್ತ ಪಾಕ ಸಬಿಪೆರೆ

ಅಟಿಲ್ ಅಡೊಡಣ್ಣ
ಗೇನದ ಅಟಿಲ್ ಅಡೊಡಣ್ಣ

ಇಂಚ ಭಕ್ತಿದ ಸಾಧನೆನ್ ಅಟಿಲ್ಗ್ ಹೋಲಿಕೆ ಮಲ್ತ್‍ದ್ ಭಕ್ತ ಜನಮಾನಿಲೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಬಡವುದ ತೂ ಲಕ್ಕಾದ್ ಪಾಡುವೆರ್.

ನಾರೆಣೆನ್ಪಿ ನಾಮ ಬಿತ್ತ್‍ನ್ ನಾಲಾಯಿನ್
ಕೂರಿಮಲ್ತ್ ಬಿತ್ತ್‍ಲೆಯ್ಯಾ

ಪನ್ಪಿ ಪದತ್ತ ಮುಕಾಂತ್ರ ಅಡತ್ತ್‍ದ್ ಹದಮಲ್ತಿ ಮನಸ್ಸ್‍ನ್ಪಿ ಕಂಡೊಲೆಡ್ ದೇವೆರೆ ಸ್ಮರಣೆನ್ಪಿ ಎಡ್ಡೆಂತಿ ಬಿತ್ತ್‍ನ್ ಬಿತ್ತ್‍ದ್ ಭಕ್ತಿದ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್‍ಂಡ ಆಯನ ಆಯ್ಸ್‍ದ ರಾಸಿನ್ ಕುಬಲ್‍ಗ್ ಮುಟ್ಟಾವುನಾತ್ ಬುಲೆ ಬರು ಪಂದ್ ಸಾರುವೆರ್.

ಅಂಚಂದ್ ಸುಲಭೊಡು ದೇವೆರೆ ನಿಲೆನ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಪನ್ಪಿನವೆನ್ ಬುಡಂದೆ ಅವೆನ್ ಬಾರಿ ಎತ್ತರೊಗು ಕೊಂಡೊದು ಜನೊಕ್ಲು ಬಾರಿ ಗಂಭೀರವಾದ್ ಅಲಚನೆ ಮಲ್ಪು ಲೆಕ್ಕ

ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ದಾಲಾ ತೆರಿಯಂದಿ ಸತ್ಯಾದಿಗೆರೆನ್ ಗೇನದ ನರಮಾನಿಲಾದ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನವು ಕನಕೆರೆ ಆಸೆ. ಅಯಿಕಾತ್ರ ಒರಿದಿನಕ್ಲೆಲೆಕ್ಕ ಗೇನದ ಪುದರ್ದ್ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಪೋಡಿಗೆ ಪುಟ್ಟಾವಂದೆ ಅವೆನ್ ಕೈವಶ ಮಲ್ತೊಂಬಿನ ಸಾದಿಲೆನ್ ನಾಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆ ನಿಟ್ಟ್‌ಡ್ ಸುಲಭೊಡು ದೇವೆರೆನ್ ಒಲಿತೊಂಬಿ ಸಾದಿನ್ ನಾಡ್‌ದ್ ಅವೆನೇ ಬುಲೆಪಾದ್ ಎತ್ತರೊಗು ಕೊನೊಪೆರ್. ಅಪೂರ್ವನ್ಪಿ ರೀತಿದ ಗಂಭೀರವಾಯಿನ ವಿಚಾರೊಲು ಪಿದಾಯಿ ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪು ಮಾಮಲ್ಲ ತಾಕತ್ತ್ ಅರೆಗ್ ಒಲ್ಲಿದ್‌ತ್ತ್‌ಂಡ್.

ನರಮಾನಿ ಜನ್ಮೊಡು ಸತ್ಯೊಡು ಎಡ್ಡೆಂತಿ ಸಾದಿಡ್ ಬದ್ಕ್‌ಂಡ ಸದ್ಗತಿ ತಿಕ್ಕುಂಡುಂದು ಕನಕದಾಸೆರ್ ಪಂಡ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಆರ್ ಪಂಡಿ ಪಾತೆರದ ಪಿರ್ಕಾರ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಬರ್ಪಿ ಬಂಗೊಲೆಗ್ ಅಡಿಕಾರ್ ತಪ್ಪೊವನಂದೆ ದೇವೆರೆ ಕೃಪೆನ್ ನಂಬೊನ್ನ, ಧರ್ಮದ ಕಟ್ಟಪುಣಿಕ್ಲೆನ್ ಕಡಪಂದೆ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ಪುನ, ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಮದ, ಮತ್ಸರ, ಮೋಹ, ಲೋಭಾನ್ಪಿ ಆಜಿ ಪಗೆಮಾನಿಲೆನ್ ದೂರದೀದ್ ನಿರ್ಮಲೊಡು ಇಪ್ಪುನವು, ನೆರೆಕರೆತ್ತಕ್ಲೆನ್ ಮೋಕೆಡ್ ತೂಪಿನವು ಉಂದು ಪೂರ ದೇವೆರೆನ್ ಮೆಚ್ಚಾಯರೆ ಇಪ್ಪುನ ಪೊರ್ಲುದ ಸಾದಿಲು. ಅಯಿಕ್ ದುಡ್ಡು ಬಂಗಾರ್ದ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ಆವಡ್, ಜಾತಿ ಕುಲತ್ತ ಪುದಾರಾವಡ್, ಅಧಿಕಾರ ಅಂತಸ್ತಿನ್ಪಿ ಬೆರಿ ಮುಲ್ಲಾವಡ್ ಬೋಡುಂದು ಇಜ್ಜಿನ್ಪಿನವು ಅರ್ನ ಪ್ರಾಮಣಿಕ ನಂಬೊಲ್ಗೆಲಾದಿತ್ತ

ಅಕೇರಿದ ದಿನೊಕ್ಲು

ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ಅಕೇರಿದ ದಿನೊಕ್ಲು ಸುಖತವು ಪಂದ್ ತೋಜುಜಿ. ಅರೆಗ್ ದಿಂಜ ಮೋಕೆದಕ್ಲಾದಿತ್ತಿ ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಪುರಂದರದಾಸೆರ್ನಕುಲು ಕರಿದ್ ಪೋದಿತ್ತೆರ್. ತನ್ನ ಜೀವಮಾನೊಡೇ ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆ ಬೂರ್ದು ಪೋಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಅರೆಗ್ ಯೋಗಿ ಜೀವನೊಡ್ಲಾ ಪರಕ್ಕೊಲಿಂದ್ ಎನ್ನುಂಡು. ಅವೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಪಾಕ ವರ್ಸ ದೇವೆರೆ ಪುದರ್ದ್ ಭಕ್ತೆರೆ ಸೇವೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಬದ್ಕುವೆರ್. ಇತ್ತೆ ಅರೆಗ್ ಸೊನ್ಪ ವರ್ಸ್ ದಿಂಜ್‌ದ್ ಅರ್ನ ಜೀವ, ಭಾವ ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ಪರ್‌ಂದ್ ಪರ್‌ಂದ್‌ದ್ ಪೋದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಪ್ರಾಯ ದಂಗಿಲೆಕ್ಕನೇ ಮೌನೊಗು ಜಪ್ಪುವೆರ್. ನಾಲಾಯಿಗ್ ಆಯಿನ ಗಡಿನ್ ಮಾಜಾವೊಲಿ, ಆಂಡ ನಾಲಾಯಿಡ್ದ್ ಆಯಿ ಗಡಿನ್ ಮಾಜಾವರೆ ಆವಂದ್ ಪನ್ಪಿ ಸತ್ಯೊಗು ತನನ್ ತಾನೇ ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ಒಡ್ಡೊನಿಲೆಕ್ಕ ಮನಿಪಂದೆ ಇಪ್ಪುವೆರ್. ಈ ಮೌನದ ಪೊರ್ತುಡು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸುದುಲಾಯಿ ಜತ್ತ್‌ದ್ ತಾನ್ ನಡತಿನ ಸಾದಿ, ದಂಟ್‌ದ್ ಬೂರ್ನವು, ಮಾತೆನ್ಲಾ ಕಣ್ಣ ಎದುರು ಕನತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಒಲ್ತುಡ್ದು ಒಡೆಗೋ ಲೆತ್ತೊಂದು ಪೋಪಿ ಹರಿನ ಮಯಿಮೆನ್ ನೆಂತೊಂದು ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ನೀರ್ ದಿಂಜುಂಡು. ಎನಲೆಕ್ಕನೇ ಮಾತೆರೆನ್ಲಾ ಬೊಡ್ಪಾವೊಂದಿತ್ತಿ ಪ್ರೇಜನ ದಾಂತಿ ಬೇಲೆಲೆನ್ ದೂರ ಸಾಗಾದ್ ಬುಡುಗಡೆನ್ ಕೈಟ್ ಪತ್ತಾವೊಡತ್ತಾ ಪಂದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ಎನ್ನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಇಂಚ ಕನಕಟೊಂದು ತಾನ್ ಕಟ್ಟಾಯಿ ಕಾಗಿನೆಲೆತ್ತ ಆದಿಕೇಶವನ ಗುಡಿಟೇ ಕುಲೊಂದು

ಕಾಲದೆಪ್ಪುವೆರ್. ಅಲ್ಪ ತನ್ನ ಇಷ್ಟ ದೈವ ಆದಿಕೇಶವನ ಪಾದ ಬುಡ್ದು ಅಂಚಿಂಚಿ ಪಿಜಿರಂದೆ ಕುಲ್ಲುವೆರ್. 'ಬುಡ್ದು ಬದುಕೊಲಿಯಾ ಹರಿ ನಿನ್ನ ಪಾದೊಲೆನ್' ಪನ್ಪಿನವು ಅರೆನ ಇತ್ತೆದ ಒಂಜೇ ಮಂತ್ರ ಆಚಿಡ್.

ದಿನೊಡ್ದು ದಿನ ಪರಬ್ಬೆ ಆವೊಂದು ಪೋಯಿನ ಕನಕದಾಸೆರೆನ ಕೈಕಾರ್ದ ಬಲ ಕುಂದೊಂಂದು ಬರ್ಪುಂಡು. ಎಡ್ಡೆಂತಿ ಬೇಲೆಲೆನ್ ಇಡೆಬುಡಂದೆ ಬೆಂದಿನ ಅರ್ನ ಜೂವ ಬರೆಲ್ದ್ ಪೋದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ತನ್ನ ಜೀವಮಾನದ ದುಂಬು ಪಿರೊನು ನೆಂತೊಂದು ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ನೀರ್ ದಿಂಜುಂಡು. ರೂಪ, ಸುರ್ಪ–ಸುಬವುದಾಂತಿ ಕಾಡ್ದ ಕಲ್ಲ್‌ದೆಕ್ಕಂತಿ ಎನನ್ ತಟ್‌ದ್, ಬೊಟುದು, ಕುಟುದ್, ಕೆತ್ತ್‌ದ್ 'ಭಾಗವತೆ' ಆದ್ ಮಲ್ತಿನ ಹರಿನ ಕರುಣೆಗ್ ಮಿತಿ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಎನ್ನೊಂಬೆರ್. ಅಪಗ ಅರ್ನ ಭಕ್ತಿ, ವೈರಾಗ್ಯ, ಎಡ್ಡೆಂತಿ ಆಚಾರ–ವಿಚಾರದ ಉಡಲ್‌ಗ್ ರೆಂಕೆ ಮೂಡಿಲೆಕ್ಕಾದ್ ಪಕ್ಕಿದಾತ್ ಹಗುರ ಆಯಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಅನುಕಾಲ ತನನ್ ಜಾಗ್‌ರ್ತೆಡ್ ದೀಯಿನ ಜನ್ಮೊದ ಬಂಧು ಆದಿಕೇಶವನ ಎದುರು ಕಡೆದಾಂತಿ ಶ್ರದ್ಧೆಡ್ ಇಷ್ಟೆನ್ಪಿ, ಅಪ್ಪೆನ್ಪಿ, ಮೋಕೆನ್ಪಿ, ದಾಸೆನ್ಪಿ ಬಾಮಿತೊಡು ತನ್ನ ಅಕೇರಿದ ಸೊಲ್ಮೆಲೆನ್ ಸಂದಾವೆರ್.

ಎಂಚತ್ತ್‌ದ್ ಎಂಚಾಯನೋ ಆತ್ಮ
ಎಂಚತ್ತದ್ ಎಂಚಾಯನೋ
ಪೊಟ್ಟೆನ್ಪಿ ಹಳ್ಳಿಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕಜೊಲಿನ್ಪಿ ಊರುಡು ಉಚಿತುದ್
ಚೋಲಿದರ್ವೆದ ಒರ್ಬಡಿ ಪೊದ್ಯಿದ್ ಪೀ ಪಟಿಕೆಡ್ ಬೂರೊಂದು
ಭೂಮಿಡ್ ದಿನ ಗೆಣ್ತತ್ತ ಆತ್ಮ
ಎಲ್ಯೊಡು ತೊರ್ಕುದು ಜವನಾಟಿಕೆದೂರುಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್
ಪಲ ಪಲನ್ಪಿ ಕೈತಡಿದ ನಿರೆಲ್ಗ್ ಸೇರೊಂದು
ಮುರೆಲೊಂದು ಬುಲೆದ್ ದರಿದ್ರಪೇಂಟೆಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್
ಪರ ಬೂಡುಗ್ ಪಯಣನೋ ಆತ್ಮ

* *

ಬಡವೆ ಯಾನ್
ಸರ್ವಲೋಕೊಗು ದನಿ ಈ
ತೆರಿಯೊನ್ಲ ಪೊಡುಂಬೆ ಯಾನ್
ಮಾಮಲ್ಲ ಮಯಿಮೆದ ಕೈವಲ್ಯಪತಿ ಈ
ದಾನೆ ತೆರಿದೆ ಯಾನ್
ಆಂಡ ಗೇನ ಮೂರ್ತಿ ಈ
ನಿಕ್ಕ್ ಸರಿ ಸಾಟಿ ಉಂಡಾ ದೇವೆರೆ...

* *

ಬುಡುಗಡೆಯಾಂಡ್ ಎನ್ನ ನೂತ್ತೊಂಜಿ ಕುಲತಕಲೆನ
ಬುಡುಗಡೆದ ಸಾದಿಗ್ ಯೋಗ್ಯೆ ಯಾನಾಯೆನೋ
ಕಲ್ಮಶದಾಂತಿ ಶ್ರೀಹರಿನ ಭಕ್ತಿಡ್ ಮನಸ್ಸಾದ್
ರುಕ್ಮಿಣಿಯರಸೆ ಕೈವಶ ಆಯೆನೆಂಕ್

ಇಂಚ ಪಂಡೊಂದು ತನ್ನ ಬದ್ಕ್‌ದ ಸಾದಿದ ದಿಂಜೆಲ್–ಜಪ್ಪೆಲ್ನ್ ನೆಂತೊಂದು ಸಲ್ಮಂತದ ಅನುಭವೊಡು ಮೈ ಮದಪುವೆರ್. ತನ್ನ ಇಷ್ಟ ದೈವಡ ತನ್ನ ಅಕೇರಿದ ಆಸೆನ್ ಕೇನೊನುವೆರ್.

ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಪುಟಿನ ಜೂವೊನು
ಮಣ್ಣ್ ಮಲ್ಪುಡ, ಗೇನದ
ಕಣ್ಣ ದಿಟ್ಟಿನ್ ದೀದ್ ಕಾಪುಲ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಏನಿಗ್ಲಾ

ಪಂದ್ ಮೈನಿಲ್ಕೆ ಭಕ್ತಿ ದಿಂಜಾವೊಂದು ಪದ ಪಂಡೊಂದು ಪಂಡೊಂದು ಆದಿಕೇಶವನ ಪಾದೊಲೆ ಮಿತ್ತ್ ತರೆ ದೀದ್ ನಿದೆರುವೆರ್. ದೇವರೆಗ್ ಒಪ್ಪಿತ ಆಯಿನ ಪುರ್ಪ ಒಂಜಿ ಮಾತಾ ಕಮ್ಮೆನೊಲೆನ್ ದಿಂಜಾವೊಂದು ಗಿಡೊಡ್ದು ತಾಲ್ದ್ ತಿರ್ತ್ ಬೂರುಂಡು. (ಕ್ರಿ. ಶ. ಸುಮಾರ್ 1488ಟ್ ಪುಟಿನ ಕನಕದಾಸೆರ್ 90 ವರ್ಸೊಗ್ಲಾ ಎಚ್ಚ ಸಾರ್ಥಕ ದಿನೊಕ್ಲೆನ್ ಕರಿತ್‌ದ್ ಕ್ರಿ. ಶ. 1578ಟ್ ಕಾಗಿನೆಲೆಟ್ ಪ್ರಾಣಬುಡ್ಪೆರ್).

ಅಂಕೊದ ಬಿರ್ಸೆಯಾದ್, ಮಾತಾ ಅಗ್ಗಿ ಆಸೆಲೆನ್ ಬುಡ್ನ ವಿರಾಗಿಯಾದ್, ಮಾಮಲ್ಲ ಭಕ್ತೆಯಾದ್, ದಾಸೆರೆಗ್ ದಾಸೆ ಆದ್, ದಾರ್ಶನಿಕೆ, ಕೀರ್ತನಕಾರೆ, ಮಹಾಕವಿ, ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನಿ, ಎದುರುಂತುದು ಸಾದಿಪುನ ಮನಸ್‌ದಾಯೆ ಆದ್, ತನನ್ ತಾನ್ ತಪ್ಪು ಸರಿಕ್ ಒಡ್ಡೊಂಬಿನಾಯೆ ಆದ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಚಿಂತಕೆ ಆದ್, ಜನಪದೊಟು ಒರಿಯಾದ್ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೊಕ್ಕ ನರಮಾನಿ ಸಮಾಜೊಗು ಬಿಲೆ ಕಟ್ಯರೆ ಆವಂದಿ ಉಡುಗಿರೆನ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಪಾಕ ಬಗೆತ ರೂಪೊಲೆನ್ ಒಂಜೈಟೇ ದೀಡೊನ್ನ ಅರ್ನ ದೇಕಿ ದರ್ಶನ ಕಾಲ – ಧರ್ಮದೊಟ್ಟುಗು ಪರತ್ತೊಂದೇ ಉಂಡು. ಉಂದುವೇ ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಮಾಜಾವರೆ ಆವಂದಿ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ – ಆರ್ ಕನ್ನಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೋಕೊಡು ನಿತ್ಯೊಲಾ ಮಿನ್ಕುನ ಬೊಳ್ಳಿ

*****

ಕನಕ ಕಾವ್ಯ – ಕೀರ್ತನೆಲು

ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಈತ್‌ನೇಟದ ಬದ್ಕ್‌ದ ನಡಕೆನ್ ತೂನಗ ಆರ್ ಪಾಕ ಮುಟ್ಟುಲೆನ್ ದಾಂಟೊಂದು ಬುಲೆಯಿನ ಸಂತಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿ ಪನ್ಪಿನವು ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಭಕ್ತಿನ್ಪಿ ಜೀವನ ತತ್ತ್ವೊಡು ಪಂಡಿ ಪಾತೆರಲೆಗ್ ಕುಂದು ಬರಂದಿಲೆಕ್ಕ ನಿಲೆಯಾದ್ ಪರ್‌ಂದ್‌ದ್ ರಸದಿಂಜಿ ಅರ್ನ ಬದ್ಕ್‌ದ ದೇಕಿ ನಮಕ್ ಪೂರಾ ಪಾಠ ಆವೊಡಾಯಿನವು. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಆರ್ ಪತ್ತಿ ಬಲ್ಲ್ ಬುಡಂದೆ ಮಲ್ತಿ ಸಾಧನೆಲೆ ಸಾದಿಡ್ ಪೆಜ್ಜಿದ್ ಮಟ್ಟೆಲ್ಗ್ ಪಾಡೊನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆನ್ ತನ್ನ ಉಲಾಯಿಯೇ ದೆಂಗದ್ ದೀವೊಂಜೆರ್. ಅವೆನ್ ಲೋಕೊಗೇ ಪಟ್ಯರೆ ಪಿದಾಡುವೆರ್. ಅಯಿಕಾದ್ ಆರ್ ತನ್ನ ಬರಾವುನು, ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ಲೋಕದ ಒಟ್ಟುಗು ಪಾತೆರಕತೆ ಮಲ್ಪುನ ಹತ್ಯಾರ್ ಆದ್ ಮಲ್ತೊಂಬೆರ್. ಅಯಿಟ್ ಪಾಕ ನಮೂನಿದ ಪೊಸ ಪೊಸ ಪ್ರಯೋಗೊನ್ಲಾ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಅಂಚಾದ್ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಬಜೀ ಸಂತೆರ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್. ಅಪೂರ್ವದ ಕವಿಲಾ ಅಂದ್. ಎಲ್ಯೆಡ್ದ್‌ಂಚಿಲಾ ಕಾವ್ಯ–ಸಂಗೀತದ ಗೋಷ್ಠಿಲೆಡ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯಿನ್ಯೆಟ್ಪಾತ್ರ, ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಯಿನ ಕಾವ್ಯೊಲೆನ್ ಬುಡಂದೆ ಓದುದು ತೆರಿಯೊನೆಟ್ಪಾತ್ರ, ಓದೊಂಬಿನ ಪೊರ್ತುಗ ಛಂದಸ್ಸು, ಅಲಂಕಾರ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣೊಲೆನ್ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ತೆರಿಯೊನೆಟ್ಪಾತ್ರ, ಅತ್ತಾಂದೆ ಮಾತೆಡ್ದ್ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಕಣ್ಣೆದುರ್ದ ಕಷ್ಟೊಲೆಗ್ ಅಯ್ಯೋನ್ಪಿ ಸೂಕುರ್ಮದ ದಿಟ್ಟಿ ಅರೆಡ ಇತ್ತಿನೆಟ್ಪಾತ್ರ ಆರ್ ಕವಿಯಾದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆತೊನಿಯರೆ ಆಂಡ್. ಅಯಿತ ಒಟ್ಟುಗು ಸಾಧನೆದ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಋಷಿತನಲಾ ಸೇರೊಂದು ತನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ಪಿದಾಯಿ ಲೋಕೊಗು ತೆರಿಪಾಯರೆ ಬೋಡಾಪಿ ಸಾದಿನ್ಲಾ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್.

ಕೀರ್ತನೆಲು

ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪ್ರಕಾರೊಲೆಡ್ ಕೃಷಿ ಮಲ್ತಿನ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಸಮಾಜದೊಟ್ಟುಗು ಪಾತೆರಿಯರೆ ಪಿದಾಡ್ನಿ ತನ್ನ ಕೀರ್ತನೆಲೆದ ಮುಕಾಂತ್ರ. ದಂಡನಾಯಕ ಅಧಿಕಾರೊನು ಬುಡ್ದು, ಶ್ರೀಹರಿನ ದಾಸೆರಾದ್ ಊರಮಿತ್ತ್ ಪಿದಾಡ್ನ ಪೊರ್ತುಗು ಅರೆಗ್ ತನ್ನ ಭಕ್ತಿನ್ ಅರ್ಪಣೆ ಮಲ್ಪರೆ ಪದೊತ್ತ ಧಾಟಿದ ಅಗತ್ಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವು ಸುಲಭದವುಲಾ, ಒರಿಯನ ಉಡಲ್‌ಗ್ ಮುಟ್ಟುನಂಚಿನವುಲಾ ಆದಿಪ್ಪೊಡಾಯಿನ ಬಾರಿ ಅಗತ್ಯವಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದೇ ಅಪಗ ತಾಳ, ತಂಬೂರಿದ ಮೇಳದೊಟ್ಟುಗು ಅರ್ನ ಉಡಲ್ಡ್ ಅರ್ಲಿನ ಭಾವನೆಲೇ ಕೀರ್ತನೆಲು.

ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ದೈವಭಕ್ತಿದ ಅರ್ತಿಪಿರ್ತಿ ತಮೆಲು ಸುದೆಯಾದ್ ಅರ್ನ ಲೆಕ್ಕದಾಂತಿನಾತ್ ಕೀರ್ತನೆಲೆಡ್ ಪರತ್ ಪೋತಿನವೆನ್ ನಮ ತೂವೊಲಿ. ಅಂಚಂದ್ ಪಂಡ ಆರ್ ಬಜೀ ಉಡಲ ಉಲಯಿದ ದೇವೆರೆ ಭಕ್ತಿಗ್ ಮಾತ್ರ ಉಂದೆನ್ ಕಟ್ ಪಾಡೊನುಜೆರ್. ಅವೆನ್

ಮೀರ್ದ್ ಸುತ್ತಮುತ್ತದ ಸಮಾಜೊದ ನಡುಟಿಪ್ಪು ಜನೊಕ್ಲೆನ ಬಾಲೆ ಮನಸ್ಸ್, ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಸೋಗಲೆದ ಗೊಬ್ಬುಲೆನ್, ಅಜ್ಞಾನ, ಅತ್ಯಾಚಾರೊಲೆನ್ ಜಗತ್ತ್‌ಗ್ ತೋಜಾವು ಪುಣೆಪಾಟ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಈ ನಿಲೆಟ್ ಅವೆನೊಂಜಿ ವಿಚಾರ ತೆರಿಪಾಯರೆ ಹತ್ಯಾರ್ ಆದ್ ಗಲಸೊಂಬೆರ್. ಕನಕದಾಸೆರ್ ತನ್ನ ಉಡಲ್ದುಲಾಯಿದ ಭಕ್ತಿನ್ ಸಮಾಜದ ನಡುಕ್ ಕನತ್ತ್‌ದ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ತಿಕ್ಕುಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತಿನವು ಅರ್ನ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ.

ಅಯಿಕ್ಕಾದ್ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಕೀರ್ತನೆಲೆಡೇ ಪಾಕ ರೀತಿದ ಪ್ರಯೋಗೊಲೆನ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಜನಸಾಮಾನ್ಯೆರ್ ಲೋಕೊದೊಟ್ಟುಗು ಪಾತೆರಿಯರೆ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತೊಂಬಿನ ಕೋಲಾಟ, ಪಾಡ್ದನ, ಡೋಲುನಲಿಕೆ, ತತ್ವಪದೊಕ್ಲೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಸರಿಯಾಯಿ ಸಾದಿಡ್ ಗಲಸೊಂಬೆರ್. ಆರ್ ತಿರ್ತಜಾತಿಡ್ ಬತ್ತಿನಾರ್ ಆಯಿನೆಟ್ಟಾತ್ರ ಆ ಅನುಭವದ ನಿಲೆಟ್ ಅರೆಗ್ ಈ ಕಜ್ಜ ಬೇತೆಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಸುಲಭ ಆಪುಂಡು. ನೆತ್ತ ಒಟ್ಟುಗು ಭಕ್ತಿ ವೇದಾಂತೊನು ಮಾತಾ ರೀತಿದ ರಾಗ ತಾಳೊಲೆಡ್ ಪನಿಯರೆ ಸುಲಭ ಆಪಿಲೆಕ್ಕಂತಿ 'ಉಗಾಭೋಗ'ಲೆನ್ಲಾ, ಬಾರಿ ಸುಲಭದ ಸಾದಿಡ್ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ತೆರಿಪಾವುನಂಚಿನ 'ಸುಳಾದಿ'ಲೆನ್ಲಾ, ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕೈ ಪಾಡ್ದ್ ಲಕ್ಕಾದ್ ಪಾಡ್ನಕ್ಲೆನ್ ಉರಿತ್ತ ಪಟ್ಟ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲಾವುಲಕ್ಕಂತಿನ ಶಬ್ದ ಚಮತ್ಕಾರೊಲೆಡ್ ಸವಾಲ್ ಪಾಡುನಂಚಿನ 'ಮುಂಡಿಗೆ'ಲೆನ್ಲಾ ರಚನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮಾತಾ ರೀತಿದ ಪ್ರಯೋಗೊಲೆ ಮುಕಾಂತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ರಾಗ ತಾಳೊಲೆನ್ ಜೋಡಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಬೊಕ್ಕ ಭಾರತದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಗೀತ ಪರಂಪರೆಗ್ ಪೊಸ ದೇಕಿದ ಅಪೂರ್ಪದ ಉಡುಗಿರೆಲೆನ್ ಕೊರ್ಪೆರ್.

ಇಂಚ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಇನಿತ್ತ ಕಾಲೊಗು ಬೋಡಾಪಿನ ಪುರಾಣೊಲೆಡ್ ಇತ್ತಿನ, ದೇವೆರೆ ಕೈತಡೆ ಪೋಯರೆ ಬೋಡಾಪಿನ ಅಂಶೊಲೆನ್ ಸೇರ್ಸಾವೊಂದು ಸುಮಾರ್ ಮುನ್ನೂದೈಕ್ಲಾ ಎಚ್ಚ ಕೀರ್ತನೆಲೆನ್ ರಚನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. 'ನೃಸಿಂಹಸ್ತವ' ಪನ್ಪಿ ಕಾವ್ಯೊನ್ಲಾ ರಚನೆ ಮಲ್ತೆರ್‌ಂದ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಆಂಡ ಅವು ಇನಿಕ್ಲಾ ಯೇರೆಗ್ಲಾ ತಿಕ್‌ದ್‌ಜಿ. ಕೀರ್ತನೆಲು ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಬರವುದ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆದ ಒಂಜಿ ಮರ್ಗಿಲಾಂಡ, ಕಾವ್ಯ ಕೃತಿಕ್ಲು ಅರ್ನ ಸಾಧನೆದ ನನೊಂಜಿ ಮರ್ಗಿಲ್‌ನ್ ಬುಡ್ಪಾವ. ಕೀರ್ತನೆಲು ಈ ಲೋಕದ ಬದ್ಕ್‌ದ ಜಂಜಾಟೊನು ಬೊಕ್ಕ ಆಲೋಕದ ಭಕ್ತಿಗ್ ಪತ್ತಿ ಭಕ್ತಿದ ಎಚ್ಚಲ್ಮೆದ ಕನ್ನಡಿಯಾಂಡ, ಕಾವ್ಯೊಲು ಆರೊರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಪಂದನೆದ ವಿದ್ವಾಂಸೆ – ಕವಿ ಪನ್ಪಿನವೆನ್ ತೋಜಾವುನ ತಿಬಿಲೊಲು. ಆರ್ ರಚನೆ ಮಲ್ತಿನ ಕಾವ್ಯಕೃತಿಕ್ಲೆನ್ ಎಲ್ಯೊಡು ಗುರ್ತ ಮಲ್ತ್ ಕೊರೊಂದುಲ್ಲ.

ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ

ಉಂದು ಕನಕದಾಸೆರ್ ತನ್ನ ಜವನಾಟಿಕೆದ ಕಾಲೊಡು ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಬರೆಯಿ ಕಡೀರ್ದ ಕಾವ್ಯಕೃತಿ. ಆ ಪ್ರಾಯೊಡಿಪ್ಪು ಕನತ್ತಲೋಕ, ಮರ್ಲಾಟಿಕೆ, ಯುದ್ಧೊದ ಬೀರ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆಲೆ ಒಟ್ಟಾಯಿ ರೂಪೊನು ನೆಟ್ಟ್ ತೂವೊಲಿ. ಈ ಬರವುಗು ಕತೆತ ವಸ್ತು ಮಾಭಾರತ,

ಹರಿವಂಶ, ಭಾಗವತ ಪುರಾಣೊಲೆಡ್ದ್ ಅಜತ್‌ದ್ ದೆತ್ತೊಂದೆರ್. ನಲ್ಪತ್ತರಡ್ಡ್ ಸಂಧಿಲೆನ್ ಸುಮಾರ್ ರಡ್ಡ್ ಸಾರತ್ತ ಎನ್ಮ ನೂದೆಕ್ಲಾ ಎಚ್ಚ ಪದ್ಯೊಲೆಡ್ ಈ ಕಾವ್ಯದ ಬಂಡಸಾಲೆನ್ ಕಟ್‌ದೆರ್. ಸಂಗೀತದ ಲಯ–ಪೊರ್ಲುಲೆನ್ ಕೊರ್ಪಿ ಚಾಲ್ತಿಡಿಪ್ಪು 'ಸಾಂಗತ್ಯ' ಛಂದಸ್ಸ್‌ಡ್ ಇಂದೆನ್ ಬರೆತೆರ್.

ಪೀಠಿಕೆಡ್ :–

ಕತೆ ಪಂಡಿನಾಯೆ ಕನಕದಾಸೆ, ಕೇಂಡಿನಾಲ್
ಬಿರ್ಸೆದಿ ಸುಜ್ಞಾನ ವಧೂಟಿ
ಕತೆಕ್ ಮೂಲೊ ಕಾಗಿನೆಲೆಯಾದಿ ಕೇಶವೆ
ಕತೆ ಕೇಂಡ ಪುಣ್ಯೊಲಯ್ಯ
ಪನ್ಪಿ ಕವಿ ಕಾವ್ಯದ ನಿಲೆತ್ತ ಸುರುತ್ತ ವಿವರೊಲು ಉಲ್ಲ.

ಉಂದೊಂಜಿ ಸೇಲೆ–ಪ್ಯೊಲೆ ಮೋಕೆ ದಿಂಜಿನ ಕಾವ್ಯ. ಕೃಷ್ಣೆ–ರುಕ್ಮಿಣಿ, ರತಿ–ಮನ್ಮಥೆ, ಉಷೆ–ಅನಿರುದ್ಧೆ ಈ ಮೂಜಿ ತರೆಮಾರ್‌ದ ಮೋಕೆದ ಬೊಕ್ಕ ವಿರಹ ಜೀವನದ ರಸತುಂಬಿ ಗಳಿಗೆಲೆನ್ ನೆಟ್ಟ್ ಈತ್‌ಜ್ಜನ್ಪಿನಾತ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಕೋತುದೆರ್. ರತಿ–ಮನ್ಮಥೆರ್ನ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಮೋಕೆದ ಕಥೆನೇ ಕಾವ್ಯದ ಮೂಲ ಆಯಿನೆಟ್ಟಾತ್ರ ಆಣ್–ಪೊಣ್ಣನ ಮೋಕೆ ಕಡಲಾದ್ ಉರ್ಕರ್ದ್ ತಮೆಲುಂಡು. ಒಟ್ಟುಗು ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಮೀಮಾಂಸೆಲೆನ್ ಬೆರಿಬುಡಂದೆ ಕೊಂಡಿ ತಪ್ಪಾವಂದಿಲೆಕ್ಕ ಪಡೆತೊಂದಿನ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಸಂಪ್ರದಾಯೊನು ಬುಡಂದಿ ಪುರಾಣದ ಚೌಕಟ್ಟ್, ಬೊಕ್ಕ ತನ್ನ ಕಾಲದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಲೆನ್ ಪಿದಾಯಿ ಕನಪಿ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆಡ್ 'ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ' ಮಲ್ಲವುಲಾ ಅಂದ್, ಮಲ್ಲಾದಿಗೆದವುಲಾ ಅಂದ್.

ಉಂದೆನ್ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಮೋಕೆಡ್ 'ಕೃಷ್ಣ–ಚರಿತ್ರೆ'ಂದೇ ಲೆತ್ತ್‌ದೆರ್. ಕೃಷ್ಣೆನೇ ಈ ಕಾವ್ಯದ ಮೂಲ ಸೆಲೆ. ಕಾವ್ಯದ ತರೆಬರವುಡ್ದು ಪತ್‌ದ್ ಅಂತ್ಯೊ ಮುಟ್ಟಲಾ ಕೃಷ್ಣನ ಲೀಲೆಲೇ ದಿಂಜಿದ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಕೃತಿತಲೆಕ್ಕನೇ ಪಜ್ಜ ಪಜ್ಜೊಗ್ಲಾ ಕೃಷ್ಣನ ಎಚ್ಚಲ್ಮೆನ್ ಪುಗರಂದೆ ಅರೆಗ್ ಸಲ್ಮಂತ ಇಜ್ಜಿ. ಆ ಅರ್ಥೊಡು ಉಂದೊಂಜಿ ಭಕ್ತಿ ಕಾವ್ಯ. ಆತ್ ಮಾತ್ರಾ ಅತ್ತ್ ಕೃಷ್ಣನ ಭಕ್ತಿದೊಟ್ಟುಗು ತನ್ನ ಇಷ್ಟದ ಅರಸು ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ಬಣ್ಣದಿಂಜಿ ದೇಕಿನ್ ಸೇರ್ಸಾದ್ ವಿಜಯ ನಗರದ ಕಾಲದ ಅರಮನೆ –ಪುರಭವನ, ಪೆಟ್ಟ್–ಲಡಾಯಿ, ರಾಜಿ ಪಂಚಾತಿಗೆ, ಬ್ಯಾರ–ವ್ಯವಾಟ್, ಪೊಂಜೊವುಲು ಪೊರ್ಲುಗು ಗಲಸೊಂದಿತ್ತಿನ ಬಗೆ ಬಗೆತ ವಸ್ತುಲು, ವನಸ್–ತಿನಸ್, ಇಲ್ಲ್‌ಬದ್ಕ್, ದುತ್ತೈತ ಉಂದೆನ್ ಮಾತಾ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕಟ್ಟುಲೆಕ್ಕ ತೋಜಾದ್ ಬರೆಪೆರ್. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್ ಮಧ್ಯಯುಗತ್ತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚರಿತ್ರೆನ್ ಕಟ್ಟೊಡ್ಂದ್ ಬಯಕುನಕ್ಲೆಗ್ ಬೋಡುಬೋಡಾಪಿ ಅಟ್ಟಣೆಲೆನ್ ಒಟ್ಟುಮಲ್ತ್ ಒದಗಾದ್ ಕೊರ್ಪಿನವೇ ಈ ಕಾವ್ಯದ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ.

ನನೊಂಜಿ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿ ಪಂಡ ಈ ಕಾವ್ಯೊಡು ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ತೋಜುನ ಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯದ ಗುಣ. ಆ ಕಾಲೊಡು ಯೇಪಲಾ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿ ಶೈವ ವೈಷ್ಣವ ಧರ್ಮೊಲೆ ನಡುತ್ತ ಗಲಾಟೆಲೆಗ್ ಪರಿಯಾರಾದ್ ಮಾರ್ಗೊನು ತೋಜಾಯರೆ ಈ ಕಾವ್ಯ ಪುಣೆಪಾಟ್ ಮಲ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಉಂಡು. ಶೈವೆ ಬಾಣಾಸುರನ ಮಗಲೆನ್ ಕೃಷ್ಣನ ಪುಲ್ಲಿ ಅನಿರುದ್ಧೆ ಮೋಕೆ ಮಲ್ಪುನ ನಿಲೆಟ್ ಶೈವ–ವೈಷ್ಣವ ಧರ್ಮೊಲು ಎದುರೆದುರು ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ದೆರ್. ಮೂಲು ಕೃಷ್ಣನೇ ನಾಯಕೆ, ಬಾಣಾಸುರೆ ಗರ್ಗುಡೆ. ಅಕ್ಲೆ ಇರ್ವೆರೆ ನಡುತ್ತ ಯುದ್ಧ ಮಲ್ಲೆ ಆಪಿ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಶಿವನ್ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಹರಿ–ಹರೆಲ ಒಂಜಿನ್ಪಿ ಬಾಮಿತೊಗು ಕನಪಿನವು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಒತ್ತೊಂಬಿಲೆಕ್ಕ ಉಂಡು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೈವ–ವೈಷ್ಣವೆರೆ ನಡುಟೊಂಜಿ ಪೊದು ಸಂದಾನ ಮಲ್ಪುನ ಮುಕಾಂತ್ರ ಧರ್ಮಸಂಘರ್ಷೊನು ಕಡೆ ಎತ್ತಾವುನ ಈಡ್ ಕಾವ್ಯೊಗಿಪ್ಪುನ ಎಚ್ಚಲ್ಮೆ ಆದುಂಡು. (ಐತಿಹಾಸಿಕದ ಸೊರ ಇಪ್ಪುನ ಈ ಕಾವ್ಯೊನು ಕನಕದಾಸೆರ್ ಕದರಮಂಡಲಗಿ ಕಾಂತೇಶನ ಸನ್ನಿಧಿಡ್ ಕುಲ್ಲುದು ಬರೆಯೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ಸುದ್ದಿಲಾ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಇತ್ತೆಲಾ ಅಲ್ಪ ನೆತ್ತ ಕೈಬರಾವುದ ರೂಪೊನು ಕಾತ್‌ದ್ ದೀವೊಂದೆರ್).

ಹರಿಭಕ್ತಿ ಸಾರ

ಉಂದೊಂಜಿ ಭಕ್ತಿ ಪಾರಾಯಣ ಕಾವ್ಯ. ನೆಟ್ಟ್ 'ವಿಷ್ಣು'ನ ಎಡ್ಡೆಂತಿ ಗುಣನಡತೆಲೆ ಕಥೆಕ್ಲೆನ್ ನೂತ್ತ ಪತ್ತ್ ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಲೆಡ್ ಉಡಲ್‌ದಿಂಜಿದ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ದಿಂಜಿದಿನ ಹರಿಧ್ಯಾನ ಈ ಕಾವ್ಯದ ಉಸುಲಾಂಡ, ನೀತಿಬೋಧನೆ, ಶೀಲವಿಕಾಸ, ವೈರಾಗ್ಯದರ್ಶನ ನೆತ್ತ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ. ಅಯಿಕ್ಕಾದ್ ಭಾಗವತ, ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣ, ರಾಮಾಯಣ, ಮಾಭಾರತೊಲೆಡ್ದ್ ಉದಾರ್ಮೆಲೆನ್ ಪೆಜ್ಜಿದ್ 'ಸಾರ'ನ್ಪಿ ಪೊರ್ಲ ಮಣಿತ್ತ ಮಾಲೆನ್ ನೈತೆರ್. ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದ ನಿಲೆಟ್ ಉಂದೆನ್ 'ಸ್ತುತಿಕಾವ್ಯ'ಂದ್ಲಾ 'ಶತಕ ಸಾಹಿತ್ಯ'ಂದ್ಲಾ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್.

ಸೊಚ್ಚ ಉಡಲ್‌ದ ಭಕ್ತೆಯೊರಿ ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೈವದ ಎದುರು ಉಡಲ್ದ ಉಲಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಬಗೆ ಬಗೆಟ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ದೀಪಿನ ತಂತ್ರೊಡು ಉಂದು ರಚನೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಬದ್ಕ್‌ದ ನಡೆಟ್ ಅಪ್ಪೆ, ಅಮ್ಮೆ, ಬುಡೆದಿ, ಜೋಕ್ಲು ಆಸ್ತಿ ಅಂತಸ್ತ್‌ಂದ್ ಸುತ್ರು ಪಾಡಿನ ಉರ್ಲುಲೆಡ್ದ್ ಬಂಗ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬರೆಲ್ದ್ ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಪಾಕ ದೂರ ಪೋವೊಡುಂದು ಆಪಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಅಂಗಲಾಪುನು ಕಾವ್ಯೊದ ಉದ್ದೊಗ್ಲಾ ತೂವೊಲಿ. ಅಂಚಿತ್ತಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಭಕ್ತನ ಸಾತ್ವಿಕ ನಟ್ಟೊಲ್ಗೆನ್ ಕನಕದಾಸೆರ್ ತಾನ್ ದೊಕ್ಕೆ ಬೊಕ್ಕ ದೇವೆರೆ ನಡುತ್ತ ಓಲೆದಾಯಲೆಕ್ಕ ಉಂತುದು ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ನಾಟುಲೆಕ್ಕ ಕಟ್ಟುವೆರ್. ನೆಟ್ಟ್ 'ಕಾಪುಲ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಏನಿಗ್ಲಾ' ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರ ಭೂಮಿದ ಮಿತ್ತುಪ್ಪು ಮಾತಾ ನರಮಾನಿಲು ಮಾತಾ ಕಾಲೊಗ್ಲಾ ತರೆತಗ್ಗಾದ್ ಬೆರಿಬಗ್ಗಾದ್ ಮಲ್ಪು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಆದಿಪ್ಪುನವು ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ನಾಟುಲೆಕ್ಕಂತಿನವು.

ಕಾವ್ಯದ ಸುರುಟೇ ಕನಕದಾಸೆರೇ ಪಂಡೊಂಬಿಲೆಕ್ಕ 'ಅಚ್ಯುತನ ನಾಮೊನು ನೂತನೊಡು ಭೂಮಿಡುಂತೊಂದು ಬಣ್ಣಿಪೆರೆ' ಉಂದೆನ್ ರಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಅವು ಅಡೆಗೇ ಉಂತಂದೆ ದೇವೆರೆ ಪುದರ್ದ್ ಮೇಲ್‌ಕೀಳ್‌ಂದ್ ಯತ್ವಾಸ್ ಮಲ್ಪು ಮಿತ್ತಜಾತಿದಕ್ಲೆಗ್ ಅನುನಯೊಟ್ಟು ಸತ್ಯ ತೆರಿಪಾದ್ ಕೊರ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಉಂಡು. ಅಲ್ಲುಲ್ಲೆ, ಮೂಲುಲ್ಲೆ ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರ ಸರಿಯತ್ತ್ ಪನ್ಪಿ ತರ್ಕೊಗು ಒಡ್ಡುನ ಕಾವ್ಯ 'ಜೂವದುಲಯಿ ಈ ನಿಲೆ ಉಂತಿ ಬೊಕ್ಕ ಕುರ್ತೆಲ್‌ನ್ಪಿ ಜಾತಿಯುಂಡ?' ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಶ್ನೆನ್ ಬಾರಿ ಸಮಾಧಾನೊಡು ಕೇನುಂಡು. ಇಂಚ ಉಂದು ಬಜೀ ಹರಿನ ಲೀಲೆ ಮಯಿಮೆಲೆನ್ ಮಾತ್ರಾ ಪುಗರುಜಿ. ದೇವೆರೆ ಪುದರ್ದ್ ಜಾತಿ ನೀತಿ, ಕುರ್ತೆಲ್, ಪಾಪ–ಪುಣ್ಯೊಲೆನ್ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ಪುನ ಕಪಟಿಲೆಗ್ ಸರಿಯಾಯಿ ಉತ್ತರೊನು ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಕನ್ನಡ ಭಕ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡೇ ಕನಕದಾಸೆರ್ನ 'ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ' ಸುರುತ್ತ ಸಾಲ್‌ಡೇ ಉಂತುಂಡು ಪಂದ್ ಕವಿಕ್ಲು, ಚರಿತ್ರೆಕಾರೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ನಳ ಚರಿತ್ರೆ

ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಯಿನ ಕಾವ್ಯಬರವುಲೆಡ್ 'ನಳಚರಿತ್ರೆ'ಗ್ ಮಲ್ಲ ಜಾಗೆ, ಮರ್ಯಾದಿ ಉಂಡು. ಮಾಭಾರತದ ವನಪರ್ವೊಡು ಬರ್ಪಿ 'ನಳೋಪಾಖ್ಯಾನ' ನೆತ್ತ ಕತೆತ ಮೂಲ ವಸ್ತು. ಅವ್ವೇ ಕಥೆನ್ ಆಧಾರಾದ್ ದೀಡೊಂದು ಕನ್ನಡೊಡು ಪಾಕ ಕವಿಕ್ಲು ಕಾವ್ಯ ರಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಆಂಡ ಕನಕದಾಸೆರ್ನ 'ನಳ ಚರಿತ್ರೆ'ಗಿಪ್ಪು ಪುದರ್, ಪೊರಪು ಒರಿದಿನ್ಯೆಕ್ಲೆಗ್ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿನವೇ ಅಯಿತ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ. ನಳ–ದಮಯಂತಿನಕ್ಲೆನ ಪರಿತಿರಿನ್ ಕನ್ನಡದಕ್ಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ನಾಟಾಯಿನ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ಕನಕದಾಸೆರ್ನವು. ಮಾಭಾರತೊಡು ಇಂಚನೇ ಬತ್ತ್ ಪೋಪಿನ ನಳಮಾರಾಜನ ಬೊಕ್ಕ ದಮಯಂತಿ ದೇವಿನ ಸಂಸಾರದ ಕತೆನ್ ಆರ್ ಪೊರ್ಲು ಕನ್ನಡೊಡು ಸುಲಬೊಡು ಉಡಲ್‌ಗ್ ಒಪ್ಪಿತ ಆಪಿ ರೀತಿಡ್ ಪಂತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಅವು ಎಲ್ಯವು (ಬಜೀ 481 ಪದ್ಯೊಲು, 9 ಸಂಧಿಲು) ಆಂಡಲಾ ಕಾವ್ಯದ ಸತ್ವೊಡು ಮಾಮಲ್ಲ ಬರಾವು ಆದುಂಡು.

ಉಂದೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲುದ ನರಮಾನಿ ಲೋಕೊದ ಕತೆ. ಮೂಲು ನಳ–ದಮಯಂತಿನಕ್ಲೆ ಮುಕಾಂತ್ರ ಜಗತ್ತ್‌ಗ್ ಸಾರುನ ಬದ್ಕ್‌ದ ಬಿಲೆ ಮಲ್ಲವು. 'ವಿದರ್ಭ ದೇಶೊದ ಭೀಮಕ ಅರಸುನ ಮಗಲ್ ದಮಯಂತಿ. ಅಲೆನ್ ನಿಷಧ ದೇಶೊದ ಅರಸು ನಳೆ ದೇವಕೊರ್‌ಂಗುದ ಸಾಯೊಡು ಮೋಕೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಸ್ವಯಂವರದ ಮುಕಾಂತ್ರ ಮದಿಮೆ ಆಪೆ. ಆಲ್ ತನ್ನ ಸ್ವಯಂವರದ ಪೊರ್ತುಡು ದೇವೆರ್ನಕ್ಲೆನ್ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಲ್ತೊಲು ಪನ್ಪಿ ಕೋಪೊಗು ಕಲಿಪುರ್ಸೆ ನಳನ್ ಪಂತದ ಗೊಬ್ಬುಡು ಮೆಗ್ಯೆ ಪಲಯಡಿಕ್ಲೆ ಕೈಟ್ ಸೋಪಾವೆ, ಆತ್ಯೆಕೇ ಬುಡಂದೆ ಕಾಡ್‌ಡ್ ಬದ್ಕು ಪೊರ್ತುಡು ಬಗೆಬಗೆತ್ತ ಕಷ್ಟ ಕೋಟ್ಲೆಲೆನ್ ಕೊರ್ದು ಬಂಗ ಬರ್ಪಾವೆ. ಅಕೇರಿಗ್ ನಳೆ, ಕೈತತ್ತ್ ಪೋಯಿ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆನ್ಲಾ, ದಮಯಂತಿನ್ಲಾ ಕುಡೊರ ಪಡೆತೊಂದು ಸುಖ ಸಂಸಾರ ಮಲ್ಪುನಡೆ ಕಾವ್ಯ ಕಡೆ ಎತ್ತುಂಡು'. ಉಂದು ಈ

ಎಲ್ಯ ಪೊರ್ಲುದ ಕಾವ್ಯದ ಕಡೆ ಕೊಡಿ. ಉಂದೆನ್ 'ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿದ ಸರಳ ಲಯ'ತ್ತ ಮರ್ಜಿಡ್ ಕಟ್‌ದೆರ್.

ಒರಿಯಗೊರಿ ಬುಡ್ದು ಕೊರೊಂಬಿನ ಮೋಕೆ; ಅವೆನ್ ಹಾಳ್ ಮಲ್ಪರೆ ಪಿದಾಡು ಯಾನ್‌ನ್ಪಿ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆದ ಶಕ್ತಿದ ಸ್ವಾರ್ಥ ಬೊಕ್ಕ ದೇವಲೋಕೊದಕ್ಲೆನ ಕಪಟದ ಗೊಬ್ಬುಲು, ಅವೆನ್ ಮೀರ್ದ್ ಕಾಪುನ ಕಲೆಂಕ್‌ದಾಂತಿ ಭಕ್ತಿ ಈ ಮೂಜೈತ ಸುತ್ತ ಕಾವ್ಯ ಬುಡಂದೆ ಬಲಿ ಬರ್ಪುಂಡು. ಯಾನ್‌ನ್ಪಿ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆದ ಗಲಾಟೆ, ಗೌಜಿ ಗದ್ದಲದ ಕತೆ ದೀಡೊಂದು 'ಅರಸುನ ಶುದ್ಧ ಚರಿತ್ರೆ'ದ ಕನೊನು ಕಟ್ಟುಂಡು. ಆ ಮುಕಾಂತ್ರ ಆಳುನ ಶಕ್ತಿಗ್ ಇಪ್ಪೊಡಾಯಿನ ಪ್ರಜೆಕ್ಲೆನ ಬಂಗೊಗು ಕೆಬಿ ಕೊರ್ಪಿ ಸೂಕುರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ದಿಟ್ಟಿನ್ ಪಾರವುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಮುಲ್ಪ ದೇವಕೊರ್‌ಂಗ್‌ದ ಬಾಯಿಡ್ದ್ 'ಸರಿಯತ್ತ್ ಬುಡು ಬೇತೆಕ್ಲೆಗ್ ನೋಪುನವು ಬೊಡ್ಚಿ' 'ಬೇತೆಕ್ಲೆ ಬಂಗೊನು ಮಾಜವುನವೇ ಮಾಮಲ್ಲ ಪುಣ್ಯ' 'ಕೈ ಸೋತಿನಕ್ಲೆನ್ ಕೆರ್ಪಿನವು ಸರಿಯಾ' ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪಾತೆರೊಲೆನ್ ಪನ್‌ಪವುನವು ಪೋಡಿಗೆಡಿತ್ತಿನಕ್ಲೆನ ಉಡಲ್ದ ಸೊರತ್ತಲೆಕ್ಕ ಕೇನುನವೆನ್ ನಮ ಮದಪರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿ ಪಂಡ – ಉಂದು ನಳನ ವಿಷಯೊನು ಪನ್ಪಿ ಬರವು ಆಂಡಲಾ ನೆತ್ತ ನಿಲ್ಕೆ ದಮಯಂತಿನ ವಿಚಾರೊಲೇ ದಿಂಜಿದ.

ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ

ಉಂದು ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ಸಮಾಜದ ಮಿತ್ತುಪ್ಪು ಜಾಗ್‌ರ್ತೆದ ಅಲಚನೆಡ್ದ್ ಬತ್ತಿ ವಿಶೇಷವಾಯಿನ ಕೃತಿ. ಕೇವಲ ನೂತ್ತ ಐವತ್ತೆನ್ಮ ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಲೆಡ್ ರಚನೆ ಮಲ್ತಿಂಚಿ ಈ ಕಾವ್ಯ ಕೃತಿ ರಾಮಕಥೆಡ್ದ್ ಸುರುವಾದ್ ಈ ನಿಲತ್ತ ಸತ್ಯೊದ ಕತೆನ್ ಪನ್ಪುಂಡು. ಒರ್‌ಂಬ ಧಾನ್ಯೊಲೆಡ್ ರಾಗಿ ಬೊಕ್ಕ ಬಾರ್‌ಲೆ ನಡುಟು ಏರ್ ಮಿತ್ತ್‌ನ್ಪಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಲಕ್ಕುನನೇ ಕತೆತ ವಿಷಯ. ಉಂದೆನ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಲ್ತ್ ನ್ಯಾಯ ಕೊರ್ಪಿನಾಯೆ ಶ್ರೀರಾಮೆ. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭೊಗು ಸಾಕ್ಷಿ ಆಪಿನಕ್ಲು ದೇವೆರ್ನಕುಲು, ನರಮಾನಿನಕ್ಲು ಬೊಕ್ಕ ಮಾತಾ ರೀತಿದ ಬುದ್ದಿ–ಗಜ್ಜ, ಗೇನ ತೆರಿಯೊಂದು ನಿಲ್ಕೆ ಆಯಿ ತೆರಿದಿನಕ್ಲು. ಈ ಎಲ್ಯ ವಿಷಯದ ವಿಚಾರೊನು 'ಜನಮಾನಿ ಸರ್ವೆರ್ಲಾ ಆದರಿಪುನಂಚ ಲೋಕೊಗೇ ಅಚ್ಚಿರ ಆಪಿಲೆಕ್ಕ' ಪಂಡ್‌ದ್ 'ಮಾಮಲ್ಲ ಕತೆ'ಯಾದ್ ಮಲ್ಪೊಡಿನ್ಪಿನವು ಕನಕದಾಸೆರೆ ಆಸೆ.

ಈ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್‌ದ ಕನತ್ತ ಕತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು

ರಾವಣನ್ ಕೆರ್ದ್ ಸೀತಾರಾಮೆರ್ ಅಯೋಧ್ಯೆಗ್ ಪಿರತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಬನ್ನಗ ಸಾದಿ ಮಧ್ಯೆ ಗೌತಮ ರುಸಿನ ಆಶ್ರಮೊಡು ಆತಿಥ್ಯ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಲ್ಪ ವನಸಾನಗ ನವಧಾನ್ಯೊಲೆ ಗುಣಧರ್ಮೊಲೆ ಮಿತ್ತ್ ತರ್ಕ ನಡಪುಂಡು. ಅಕೇರಿಗ್ ಗೌತಮೆರ್ ಮಾತಾ ಧಾನ್ಯೊಲೆಡ್ದ್ 'ರಾಗಿ'ಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಧಾನ್ಯಂದ್ ಪುಗರ್ಪೆರ್. ಅಪಗ ಬಾರ್ ರೂಪೊಡು ಯಾನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠಂದ್ ತನನ್ ತಾನೇ ಪುಗರೊಂದು ರಾಗಿನ್ ಈ ಬ್ರಾಣೆರೆನ

ವಾ ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸೊಗ್ಲಾ ಬೊಡ್ಚಾವಂದಿನ, ಹೀನ ಅಪಶಕುನೊಗು ಮಾತ್ರಾ ಬೋಡಾಪಿನ ಶೂದ್ರೆರೆ ವನಸ್‌ಂದ್ ಸಸಾರ ಮಲ್ಪುಂಡು.

ಅಯಿಕ್ ಪಿರತಿರ್ಗ್‌ದ್ ರಾಗಿ – ಯಾನ್ ಬಂಗೊದ ಬಡವರೆಗ್ ಅಚ್ಚಿಮೆಚ್ಚಿದಾಯೆ, ಬರೆಗಾಲದ ಕಾಲೊಡು ಬಡವೆ, ಮಲ್ಲಾಯೆ ಪನ್ಪಿ ಭೇದದಾಂತೆ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಯಾನೇ ಗತಿಂದ್ ಪನೊಂಬುಂಡು. ಇಂಚ ರಡ್ಡ್ ಧಾನ್ಯೊಲ್ಲಾ ಲಡಾಯಿಗ್ ಲಕ್ಕುವ. ಅಪಗ ಮೆಕ್ಲೆನ ಯೇಗಿತೊನು ತೆರಿಯೊನೆರೆ ಶ್ರೀರಾಮೆ ಇರ್ವೆರೆನ್ಲಾ ಆಜಿ ತಿಂಗೊಲು ಕರ್ಪಿಲ್ಲ್‌ಗ್ ಪಾಡುವೆ. ಬೊಕ್ಕ ಪಿದಾಯಿ ಕನತ್ತ್ ತೂನಗ ಬಾರ್ ತನ್ನ ಬಣ್ಣ–ಸುರ್ಪೊನು ಹಾಳ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಕಪ್ಪುಕಟ್‌ದ್ ಹಾಳಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ ರಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೇ ಇಪ್ಪುಂಡು. ಅಪಗ ಶ್ರೀರಾಮೆ ರಾಗಿದ ಪೆರ್ಮೆನ್ ದೆರ್ತ್ ಪತ್‌ದ್ ಅಯಿಕ್ ತನ್ನ ಪುದರ್ನ್ (ರಾಘವೆ) ದೀದ್ 'ರಾಮಧಾನ್ಯ'ಂದ್ ಪುಗರ್ಪೆ. ಈ ನ್ಯಾಯದ ತೀರ್ಮಾನೊಡು ಅವಮಾನ ಆಯಿನ ಬಾರ್ ತರೆಬಗ್ಗಾದ್ ಉಂತಿನಡೆ ಗೆಂದಿನ ರಾಗಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಈ ಕುಗ್ಗೊಡುಂದು ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ನಮ್ಮ ನಡುಟು ಏರ್ಲಾ ಮಿತ್ತತ್ತ್, ಏರ್ಲಾ ತಿರ್ತತ್ತ್. ನಮ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಒಂಜೇ ಪಂದ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಅವ್ವೇ ರೀತಿಡ್ ರಾಮೆಲಾ 'ಲೋಕೊಡು ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಅತಿ ಪ್ರೀತಿಡ್ ನಿಕ್ಲಿಪ್ಪೊಡು' ಪಂದ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ಪುವೆ. ಇಂಚ ಕತೆ ಕೋಡಿ ಎತ್ತುಂಡು. ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ವಿಶೇಷ ಪಂಡ, 'ಮುಲ್ಪ ಯೇರ್ಲಾ ಮಿತ್ತತ್ತ್, ಯೇರ್ಲಾ ತಿರ್ತತ್ತ್, ಮಾತೆರ್ಲಾ ಒಂಜೆ' ಪನ್ಪಿ ಸಮಾಜೊಡು ಇಪ್ಪೊಡಾಯಿ ಎಡ್ಡೆ ಕನೊನು ನಾಟುಲೆಕ್ಕ ಪನ್ಪಿನವು ಮುಖ್ಯ ಆಪುಂಡು.

ರೂಪಕ ಕಾವ್ಯ : ಜನಸಾಮಾನ್ಯೆರ್ನ ಜೀವನೊಗು ಬೆರಿಮುಲ್ಲಾಯಿ 'ರಾಗಿ'ನ್ ರೂಪಕ ಆದ್ ಮಲ್ತಿನ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಕಾವ್ಯ ಉಂದು. ಕನಕದಾಸೆರ್ ತನ್ನ ಸಮಾಜದ ಎಡ್ಡೆಪುದ ಅಲಚನೆನ್ ರಾಗಿದ ಮುಕಾಂತ್ರ ಇಂಚ ಪನಿಯರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಪುರಾಣೊದ ವಸ್ತುದ ಜತೆಟ್ ಜನಪದ ವಿಷಯೊನು ಸೇರ್ಸಾದ್ ಕೋಂಗಿದ ರೂಪೊಡು ರಚನೆ ಮಲ್ತಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾತ್ರಾ ಅತ್ತ್ ಭಾರತೊದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡೇ ಸುರುತ್ತ ವಿಶೇಷವಾಯಿನ ಕಾವ್ಯಂದ್ ಪನೊಲಿ. ಉಂದು ಅರ್ನ ಸಾಧನೆದ ನಡಕೆದ ಉದ್ದೊಗ್ಲಾ ಜಾತಿದ ಪುದಾರ್ಡಾದ್ ಆರ್ ಅನ್ಬೇತಿ ಅಪಮಾನ, ದುಕ್ಕ, ಶೋಕೊಲೆಗ್ ಕೊರ್ನ ಬಡುತ್ತ ಪೆಟ್ಟ್‌ದಲೆಕ್ಕಂತಿ ಉತ್ತರದ ಲೆಕ್ಕ ಉಂಡು. ಉಂದೆನ್ ಅನುದಿನತ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಒಂಜಾದ್ ಪೋಯಿ ರಾಗಿ–ಬಾರ್‌ದಂಚಿನ ಜನಪದ ಮೂಲೊಲೆನ್ ಗಲಸೊಂದು ಜಗತ್ತ್‌ಗ್ ಮುಟ್ಟಾವುನ ಅಪೂರ್ಪದ ಕಲ್ಪನೆಯಾದುಂಡು. ಅವೆನ್ ಇಂಚ ಒಂಜಿ ಓಲ್ಲಾ ಇಪ್ಪಂದಿನ ರೀತಿಡ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಉದ್ದೇಶೊಗು ಗಲಸಿನ ನಮೂನಿ ಅಪೂರ್ಪದವು. ಅಂಚಾದ್ ಕನಕದಾಸೆರೆ 'ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ'ಗ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿತಿರಿಟ್ ಒಂಜಿ ಅಯಿನವೇ ಆಯಿನ ಜಾಗೆ ಉಂಡು.

ನೃಸಿಂಹಸ್ತವ

ಈ ಕೃತಿ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ತಿಕ್‌ದ್‌ಜಿ. ಕವಿತೆ ಬರೆಪಿನಕ್ಲೆನ ಪ್ರಕಾರ ಉಂದೊಂಜಿ ಭಕ್ತಿ ಕಾವ್ಯ, ಸುಮಾರ್ ಸೊನ್ಪತ್ತ ಏಲ್ ಸಾಂಗತ್ಯ ಛಂದಸ್ಸ್‌ದ ಪದ್ಯೊಲೆ ಸ್ತುತಿ ಮಾಲೆ. ಅಂದಾಜಿಡ್ ಪನ್ಪಿನಿಂದಾಂಡ ನೆಟ್ಟ್ ಕನಕ ದಾಸೆರ್ ತನ್ನ ಪ್ರಾಯೊಡು ಪೂಜೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿ ಕಾಗಿನೆಲೆತ್ತ ನರಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿನ್ ನಿನೆತ್‌ದ್ ಪದೊತ್ತ ರೀತಿಡ್ ಪಂಡಿನ ಸ್ತುತಿ ಪದ್ಯೊಲು. ಅವು ನಮಕ್ ತಿಕ್ಕಿ ಬೊಕ್ಕನೇ ಅವು 'ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರೊ'ಡ್ದು ಬೇತೆ ವಾ ರೀತಿಡ್ ಉಂಡುಂದು, ಅಯಿತ ಕಾವ್ಯದ ತತ್ವೊಲು ವಾರೀತಿದವು ಪನ್ಪಿನೈಕ್ ಬಿಲೆ ಕಟ್ಟೊಲಿ.

ಕನಕ ದರ್ಶನ

ಕನಕದಾಸೆರ್ ಬಾರಿ ದೂರ ದೂರದ ಬೇತೆ ದಲದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆನ್ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ತೂದ್ ತತ್ವಪ್ರಚಾರ ಮಲ್ತಿ ಬಜೀ ಕಾರ ನಡಕೆದ ಸಂತೆರ್. ಅಯಿಕ್ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ್ ಇನಿಕ್ಲಾ ತಮಿಲ್‌ನಾಡ್‌ದ ತಂಜಾವೂರ್‌ಡ್ 'ಕನಕ ಕೊಳ' ಪನ್ಪಿನವೆನ್ ತೂವೊಲಿ. ರಾಜಸ್ಥಾನೊಡು ಸ್ವತಃ ಅರಸು ರಾಣಾ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹೆನೇ ಕಟ್ಟಾಯಿ 'ಕನಕ ಬೃಂದಾವನ' ಉಂಡು. ಆಂಧ್ರದ ಕವಿಯೊರಿ ಕನಕದಾಸೆರೆ ಬಗೆಟ್ 'ಕನಕ ಮೀರು ಬಂಗಾರ ತುನಕ, ಕನ್ನಡ ಕವುಲೆಲ್ಲಾ ನೂವೆನಕ' ಪನ್ಪಿ ಪುಗರ್ತೆದ ಪಾತೆರ ಬಾರಿ ಪುದರ್ ಪಡೆತ್‌ಂಡ್. ತಿರುಪತಿಟ್ ಕನಕೆರ್ನ ಪವಾಡದ ಕತೆಕ್ಲು ನನಲಾ ಬುಲೆವೊಂದೇ ಉಲ್ಲ. ಒಡಿಪುದ 'ಕನಕ ಕಂಡಿ'ಯಂತೂ ಮೂಲೋಕೊಡೇ ಪುದಾರ್ ಪೋತಿನ ಸಂಗತಿಯಾತ್‌ಂಡ್. ಉಂದೆನ್ ಮಾತಾ ತೂನಗ ಕನಕದಾಸೆರ್ ನಮ್ಮ 'ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು'ಲೆಕ್ಕ ಕನ್ನಡದ ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿ ಒದಗಾದ್ ಕೊರ್ನ ಬುದ್ದಿಗಜ್ಜೊನು ದೇಶದ ಇಡಿಕ್ಲಾ ಪರ್‌ಂಬಾಯಿನ ಸಂತಶೇಷ್ಠೆರ್ ಪನ್ಪಿನವು ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಈ ನಿಲೆಟ್ಲಾ ಆರ್ ಒರಿದಿನ ಹರಿದಾಸೆರ್ನಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಮಾತೆರೆಡ್ದ್ ಎತ್ತರದ ಜಾಗೆಡುಲ್ಲೆರ್.

ಅಂಚ ಒಲ್ತುಡ್ದು ಒಡೆಗ್ ತಿರ್ಗೊಂದು ಬತ್ತೆರ್ಡಲಾ ಆರ್ ಅಕೇರಿಗ್ ಬರ್ಪಿನಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಾಗಿನೆಲೆಕ್. ಕಾಗಿನೆಲೆ ಕನಕದಾಸೆರೆ ಕರ್ಮಭೂಮಿ. ಅವು ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ದಿಂಚಿಲಾ ರಾಜೆರೆ ಆಡಲ್ತೆದ ರೀತಿ ನೀತಿಗ್ ಸೇರೊನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಕದಂಬೆರೆ ಕಾಲೊಡ್ದ್‌ಲಾ ನೆಕ್ಕ್ ವಿಶೇಷವಾಯಿನ ಪುದರುಂಡು. ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸೆರ್ ನೆಕ್ಕ್ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ದೇಕಿ ಕೊರ್ದು ವಿಶೇಷವಾಯಿನ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಅಯಿತ ಗುರ್ತ ಆದ್ ಇನಿಕ್ಲಾ ನಮ ಕೋಟೆ ಕೊತ್ತಲೊಲೆನ್, ಪರತ್ ಗುಡಿಕ್ಲೆನ್, ಬೀರೆರೆ ಕಲ್ಲ್ – ಶಾಸನೊಲೆನ್ ಬೋಡಾಪಿನಾತ್ ತೂವೊಲಿ. ಅವೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಜೈನ, ವೈಷ್ಣವ, ವೀರಶೈವ, ಇಸ್ಲಾಂ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮಾತಾ ಧರ್ಮ ಪರಪೋಕುಲೆ ಸಂಗಮ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆದಿಪ್ಪುನವೇ ನೆತ್ತ

ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ. ನೆಕ್ಕ್ ಮಾತಾ ಮುಗುಳಿ ದೀಡ್ಡಿಲೆಕ್ಕ ಕನಕದಾಸೆರೆ ಬದ್ಕ್, ಚಿಂತನೆಲೆ ಮೆಂಚಿಲು ರಟ್ಟ್‌ದ್ ಜಗತ್ತ್‌ಗೇ ಆಲೋಕದ ಭಕ್ತಿ ಸಂದೇಶೊಲೆನ್ ಸಾರ್ದಿನಿ – ಕಾಗಿನೆಲೆಡ್ದ್ ಪನ್ಪಿನವು ಚರಿತ್ರೆದ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿ ಆತ್‌ಂಡ್.

ಕಾಗಿನೆಲೆ ಭಾರತೊದ ಭೂಪಟೊಟ್ ತನ್ನ ಪುದರ್ನ್ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಲ್ತೊನರೆ ಕಾರಣನೇ ಕನಕದಾಸೆರ್. ಅವು ಆರ್ನ ಸಾಧನೆದ ಬದ್ಕ್‌ದ ನಿಲ್ಕೆಲಾ ಮಾಮಲ್ಲ ಬೇಲೆ ಬೆಂತ್‌ಂಡ್. ಅಲ್ತ ಪರಿಸರ, ದೈವ ನಿಲೆಕ್ಲು, ಪರಪೋಕುದ(ಚರಿತ್ರೆದ) ಗುರ್ತೊಲು ಮಾತಾ ಧರ್ಮಲಾ ಒಂಜೆನ್ಪಿ ಭಾವನೆಲು, ಕನಕದಾಸೆರೆಗ್ ಅರೆನ ಜ್ಞಾನ ಬೊಕ್ಕ ಬುದ್ದಿಗಜ್ಜೊನು ಪೊರ್ಲುಡು ಬುಲೆಪಾವೊನರೆ ಬೆರಿಮುಲ್ಲಾದ್ ಒದಗ್‌ದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಕಾಗಿನೆಲೆ ಅರ್ನ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯದ ಉಮೇದ್ ದಿಂಜಿನ ಚೈತನ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ, ದಾಸ ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊರ್ನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರೊದ ಜಾಗೆ, ನರಮಾನಿ ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜೇ ಜಾತಿನ್ಪಿನವೆನ್ ಜಗತ್ತ್‌ಗ್ ಸಾರ್ಯರೆ ಸಾದಿ ತೋಜಾಯಿನ ತಪಸ್ಸ್ ಭೂಮಿ, ಬಗೆಬಗೆತ ಕಾವ್ಯೊಲೆನ್ ಲೋಕೊಗು ಕೊರಿಯರೆ ಕಾರಣ ಆಯಿನ ಕಾವ್ಯ ಗಂಗೋತ್ರಿಲಾ ಆದುಂಡು. ಅಂಚಾದೇ ತನ್ನ ತತ್ವ ಚಿಂತನೆದ ಅಪ್ಪೆಬೇರ್ದ ಲೆಕ್ಕಂತಿ ಕಾಗಿನೆಲೆತ್ತ ಆದಿಕೇಶವನ್ ಪಜ್ಜೊ ಪಜ್ಜೊಗ್ಲಾ ಅಭಿಮಾನೊಡು ಕೊಂಡಾಡುವೆರ್. ಅಂಚ ತೂಪುಂಡ ಕಾಗಿನೆಲೆತ್ತ ಆದಿಕೇಶವೆಲಾ ಅರ್ನ ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನದ ಕುರುಪೇ ಆದುಲ್ಲೆರ್.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಂತ ಮಹಾಕವಿ ಕನಕದಾಸೆರೆ ಬದ್ಕ್, ಬದ್ಕಿನ ರೀತಿಯೇ ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಕೃತಿ. ಒಂಜಿ ಜೀವ ಅನುದಿನಲಾ ನಡಕೆದ ಸಾದಿಡ್ ಉದ್ದ ಅಗೆಲೊಗು ಬುಲೆದ್ ಮಾತಾ ರೀತಿಡ್ಲಾ ಸರ್ಕೆ ಆಯಿ ನಮೂನಿ ಅರ್ನ ಬದ್ಕ್‌ದ ನಡಕೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕನೇ ತೋಜುಂಡು. ಕನ್ನಡ ದಾಸಕೂಟೊದ ಬಂಗಾರ್ದಯುಗೊನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಲ್ತಿನಕುಲೆಡ ಕನಕೆರೆನ ಪಾಲ್ ಮಲ್ಲೆ. ದ್ವೈತ, ಅದ್ವೈತ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ತತ್ವೊಲೆನ ಮೇಲಾಟೊಡು ಆರ್ ಒವೆನ್‌ಲಾ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಲ್ಪಂದೆ, ಅಯಿಟುಪ್ಪಿನ ಭಕ್ತಿತತ್ವೊಗು ತರೆಬಗ್ಗಾಯೆರ್. ಉಂದೆತ್ತ ಒಟ್ಟುಗು ಶೈವ–ವೈಷ್ಣವ ಮತೊಲೆನ್ ಸರಿಸಮವಾದ್ ಗೌರವಿಪೊಡುನ್ಪಿ ಸೌಹಾರ್ದೊನು ಕಲ್ಪಾಯೆರ್. ನರಮಾನಿಧರ್ಮೊದ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆನ್ ದೆರ್ತ್‌ಪತ್‌ದ್ ಪ್ರಚಾರಮಲ್ತೆರ್.

ಕನಕದಾಸೆರ್ ತಿರ್ತ ವರ್ಗೊಡು ಪುಟ್ಟಿನಾರ್. ಆ ಕಾರಣೊಗಾತ್ರ ಮಿತ್ತ ವರ್ಗೊದಕ್‌ಲೆಡ ಅನುಭೈಪೆರಾವಂದಿ ಕಷ್ಟ ನುಂಗಿಯೆರ್. ಆಂಡ ಯಾಪಲಾ ಆರ್ ಆ ಕಾರಣೊಗಾದ್ ಎದೆಗುಂದುದಿಜ್ಜೆರ್. ನನೊರಿಯನ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂಕಾರ, ತಿರಸ್ಕಾರೊಡು ಯಾಪೊಗ್ಲಾ ನಡತೊಂದಿಜೆರ್. ಪುಟ್ಟುದೊಟ್ಟು ತೂವಂದೆ, ಕೇನಂದೆ ಬರ್ಪಿ ಜಾತಿನ್ ದುಂಬು ದೀವೊಂದು ನರಮಾನಿಲೆನ್ ಮಿತ್ತ್ ತಿರ್ತ್‌ಂದ್ ತೂಕ್‌ನ ಸಮಾಜದ ಮಿತ್ತ್ ಅರೆಗ್ 'ಅಯ್ಯೋ'ನ್ಪಿ ಬಾಮಿತನೇ ವಿನಾ ಕೋಪ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಬುಡಂದೆ ತೆರಿಯೊಂಬಿನ, ಓದೊಂಬಿನ ಪುಣೆಪಾಟ್‌ಡಾತ್ರ ತಾನ್ ಮಿತ್ತ್ ಬರ್ಪೆರ್, ಆತ್ ಮಾತ್ರಾ ಅತ್ತ್, ತನ್ನೊಟ್ಟುಗು

ತನ್ನಕ್ಲೆನ್ಲಾ ಮಿತ್ತ್ ದೆರ್ತ್ ಆದೆರ್ಪುನ ಜಬದಾರಿನ್ ತುಂಬೊಂದು ಬೇಲೆ ಬೆನ್ಪೆರ್. ಆರ್ ಅಂಚಾದೇ ಕನ್ನಡದ ನಿಲೊಟ್ಟು ಮಾತೆರೆ ಬಾಯಿಡ್ಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್.

ಇಂಚ ಐನೂದೆಕ್ಲಾ ಎಚ್ಚ ವರ್ಸಲೆಡ್ದಿಂಚಿ ಕನ್ನಡ ಜನಮಾನಿಲೆ ನೆಂಪುಡು ಮದಪಂದೆ ಒರಿದಿ ಕನಕದಾಸೆರ್ ವಾ ಒಂಜಿ ಧರ್ಮೊದ ಉಲಾಯಿಲಾ ತಿಕ್‌ದ್ ಬೂರಂದೆ, ಅಕೇರಿಂದ್ ಪನ್ಪಿನವು ಇಜ್ಜಿನ್ಪಿನವೆನ್ ಒತ್ತೊಂದು ಅವೆನೇ ತರ್ಕೊಂದು 'ವಿಶ್ವಮಾನವತ್ವೊ'ನು ಈ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಗಟ್ಟಿಡ್ ಊರಿಯರೆ ಬಯಕಿ ವಿಭೂತಿ ಪುರುಷೆ. ಅರ್ನ ನೆಂಪುಡು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಜಾರ್ದೆ – ಪೆರಾರ್ದೆಡ್ 'ಕನಕದಾಸೆರೆ ಪುಟ್ಟಿದಿನ' ಆಚರ್ಪುನ ಮುಕಾಂತ್ರ ಅರೆಗ್ ಮರ್ಯಾದಿ ಕೊರೊಂದುಂಡು. ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಬದ್ಕ್, ಆರ್ ಪಂಡಿ ಎಡ್ಡೆಂತಿನ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಸಾರುನೈತ ಒಟ್ಟುಗು ಆರ್ ಪುಟ್ಟಿ ಊರು, ತಿರ್ಗಿ ಊರ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಂಚಿಂಚಿದ ಪರಿಸರೊನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅವೆನ್ ನೆಂಪುದ ಗುರ್ತೊಲಾದ್ ಮಲ್ಪು ಉದ್ದೇಶೊಡು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಅರ್ನ ಸಮಾಧಿ ಜಾಗೆ ಇಪ್ಪು ಕಾಗಿನೆಲೆಟ್ 'ಕಾಗಿನೆಲೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ' ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಕನಕದಾಸೆರೆ ಬದ್ಕ್, ಆರ್ ಕೊರ್ನ ಸಂದೇಶ ಬೊಕ್ಕ ರಚನೆ ಮಲ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಿತ್ತ್ ಪೊಸ ಪೊಸ ಸಂಶೋಧನೆ, ಅಧ್ಯಯನ, ಪ್ರಕಟಣೆ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಚಾರದಂಚಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ್ ದುಂಬರಿಪೆರೆಗಾತ್ರ ಬೆಂಗಳೂರ್ದ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂತ ಕವಿ ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರೊ'ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಾತಾ ಸ್ವತಂತ್ರೊನ್ಲಾ ಕೊರ್ದು ಅನುದಾನ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ ಪೊಸ ಪೊಸ ದಿಟ್ಟಿಲೆಡ್ ತೆರಿಯೊನೆರೆ ಉಮೇದ್ ಇತ್ತಿನ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆಗ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ಪುನಕ್ಲೆಗ್ ಫೆಲೋಶಿಪ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಅಧ್ಯಯನೊಲೆಗ್ ಪಣವುದ ಸಹಕಾರ, ರಾಜ್ಯ–ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟೊಡು ಪಾತೆರ–ಕತೆ, ಚರ್ಚೆ, ವಿಷಯೊಲೆನ್ ಒರಿಯಗ್ ಒರಿ ತೆರಿಯೊಂಬಿ ಕೂಟೊಲೆನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮಾಧ್ಯಮಲೆಡ್ ಕನಕದಾಸೆರೆ ತತ್ವ ಆದರ್ಶೊಲೆ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಪ್ರಚಾರದ ಬೇಲೆ, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲೆಗ್ ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಮಾತಾ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲೆನ್ ತುರ್ಜುಮೆ ಮಲ್ಪುನ, ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನದ ಮಿತ್ತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಕ್ಲೆನ್, ಕರ್ನಾಟಕ ತತ್ವ ಪದಕಾರೆರ್ನ ಮಾತಾ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲೆನ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪುನ ಬೇಲೆ, ಜವಣೆರ್, ಶಾಲೆಗ್ ಪೋಪಿ ಜೋಕ್ಲೆಗಾತ್ರ 'ಕನಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಮ್ಮಟ', ತಿರ್ಲ್ ತೆರಿಯೊನೆರೆ ಬೋಡಾಪಿ ಶಿಬಿರೊಲೆನ್ ಕಟ್ಟುನ, ಹಿರಿಯ ಬೊಕ್ಕ ಜವನಾಟಿಕೆದ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆಗ್ ಮಾನಾದಿಗೆ ಇಂಚಿತ್ತಿ ನಾಲ್ ಜನೊಕ್ಕು ಉಪಕಾರ ಆಪಿ ಯೋಜನೆಲೆನ್ ಜಾರಿ ಮಲ್ದ್‌ಂಡ್. ಕುಡಲದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯೊಡು ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರೊನ್ಲಾ, ಧಾರವಾಡದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯೊಟ್ಟು ಕನಕ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠೊನ್ಲಾ, ಅಂಚನೆ ಒಡಿಪುದ ಎಂ. ಜಿ. ಎಂ ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಕನಕ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಶೋಧನಾ ಪೀಠೊನ್ಲಾ ದೆತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ನೆತ್ತ ಮುಕಾಂತ್ರ ಕನಕದಾಸೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ದಿಕ್ಕ್‌ಲೆಡ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ್ ನಡಪಾವೊಂದುಂಡು. ಈತೇ ಅತ್ತಾಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕ

ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವತಾ ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಬೊಕ್ಕ ಹರಿದಾಸೆರ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಈತ್‌ಜ್ಞನ್ಪಿ ಬೇಲೆ ಬೆಂದಿನ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆಗ್ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಲಾ 'ಕನಕಶ್ರೀ' ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿನ್ ಕನಕದಾಸೆರೆ ಪುದರ್ಡ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

ಇನಿಕ್ಲಾ ಕಾಗಿನೆಲೆತ್ತ ಕೆರೆತ್ತ ಕರೆಟ್ ಅರ್ನ ಗದ್ದಿಗೆ (ಸಮಾಧಿ) ಉಂಡು. ಅಲ್ಲ್ ಕನಕ ಮಂದಿರ ನಿರ್ಮಾಣ ಆತ್‌ಂಡ್. ನೆತ್ತ ಮಗ್ಗಿಲ್ಡೇ ಕನಕದಾಸೆರೆ ಕಾಲದ ಮಲ್ಲ ಅಶ್ವತ್ತೊದ ಮರ ಇತ್ತ್‌ದ್, ಮಹಾ ಸಂತೆರೆ ಜೀವನ ವಿಕಾಸೊಗು ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ್ ಉಂತುದುಂಡು. ಅಯಿತ ನಿರೆಲ್ಡ್ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಆರ್ ಪುಟ್ಟಿ ದಿನತ್ತಾನಿ ಕನಕಗುರು ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠದ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆಡ್ ಕನಕ–ಕೇಶವೆರೆ ತೇರ್‌ನ್ ಒಯಿಪುನೈತ ಮುಕಾಂತ್ರ, ಸಾಂಕೇತಿಕವಾದ್ ಆಚರ್ನೊಂದು ಬರೊಂದುಂಡು. ಅತ್ತಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉದ್ದೊಗ್ಲಾ ಕನಕದಾಸೆರೆ ಪುದರ್ನ್ ಉಲಯಿ ದೀಡೊಂದಿನ ಪಾಕ ಊರು ಕೇರಿಲು ಏನಿ ಕಾಲೊಗ್ಲಾ ಅರ್ನ ಪಜ್ಜದ ಅಡಿತ ಗುರ್ತುನು ನೆಂಪುಂಡು ದೀಡೊಂದ. ಉಂದು ಒವ್ವೇ ನಾಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಜನೊಕುಲು ತಂಕ್ಲೆನ ಪರಪೋಕುದ ಮುಖಂಡೆರೆಗ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಗೌರವನೇ ಸೈ.

*****

ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಬದ್ಕ್‌ದ ಪಜ್ಜೊಲು

ಪುದರ್	: ಪುಟ್ಟಿಪುದರ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪೆ, ಕಾಲಕರಿಲೆಕ್ಕನೇ ತಿಮ್ಮರಸೆ, ತಿಮ್ಮಪ್ಪನಾಯಕೆ,ಕನಕಪ್ಪೆ, ಕನಕಪ್ಪನಾಯಕೆ, ಕನಕದಾಸೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಾರಿ ಪುದಾರ್ ಪೋಪೆರ್.
ಪುಟ್ಟಿ ಊರು	: ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆದ ಶಿಗ್ಗಾವಿ ತಾಲೂಕುದ 'ಬಾಡ'
ಅಮ್ಮೆರ್	: ಬೀರಪ್ಪೆ. ಜನ 'ಬೀರಪ್ಪನಾಯಕೆ'ಂದ್ ಲೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆಯೆ ಊರ್ದ 'ದಂಡನಾಯಕೆ' ಪಂಡ 'ನಾಡಗೌಡೆ'. ಬಾಡ ಬೊಕ್ಕ ಬಂಕಾಪುರದ 78 ಗ್ರಾಮದ 'ನಾಡಗೌಡೆ' ಆದ್ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ ಆಯನವು.
ಪೆದ್ಯಪ್ಪೆ	: ಕಾಗಿನೆಲೆತ್ತ 'ಬಚ್ಚಮ್ಮ'
ಜಾತಿ	: ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕೆ ಬೊಕ್ಕ ಆಯನ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲು 'ಪೇರಮತ'ತ್ತ ಅಂಡೆ ಕುರುಬೆರ್. ಮೂಲೊಡು ಶೈವೆರಾದಿತ್ತಿ ಅಕ್ಲು ಶಿವನ್ 'ಬೀರಲಿಂಗೆ' 'ಬೀರದೇವೆ' 'ಬೀರಪ್ಪೆ'ಂದ್ ಲೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.
ಪುಟ್ಟಿನ ವರ್ಸ	: ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕೆ 1410ಟ್. ಪಂಡ ಕ್ರಿ.ಶ 1488ಟ್ (ಅಂದಾಜಿಡ್)
ಓದುಬರಾವು ಕೊರ್ನ ಗುರುಕ್ಲು	: ಬಂಕಾಪುರತ್ತ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಆಚಾರ್ರ್. ಅರ್ನ ಕೈತಲ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪೆ ಕೌಟಿಲ್ಯನ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ (ಪಣಪತ್ತ್‌ದ ವಿಷಯ) ಧರ್ಮ ಸೂಕ್ತ, ತರ್ಕ–ಮೀಮಾಂಸೆ, ಛಂದಸ್ಸು, ವ್ಯಾಕರಣ ಶಾಸ್ತ್ರ ಇಂಚಿನ ಕಾವ್ಯ ಪುರಾಣೊಲೆನ್ ಕಲ್ಪುವೆ. ಅಯಿತೊಟ್ಟುಗು ಕ್ಷತ್ರಿಯಗ್ ಇಪ್ಪೊಡಾಯಿ ವಿದ್ಯೆಯಾಯಿ 'ಕತ್ತಿ ಬೀಜುನ' ಕುದ್ರೆ ಸವಾರಿ, ಬಿರುಪಗರಿದ ವಿದ್ಯೆ, ಇಂಚಿನ ಯುದ್ಧ ಕಲೆಕ್ಲೆನ್ ಕಲ್ಪುವೆ.
ಅಮ್ಮೆರ್ನ ಸಾವು	: ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಓದು ಬರಾವು ಮುಗಿಪುನ ಪೊರ್ತುಗೆ ಅಮ್ಮೆ ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕೆ ತೀರ್ದ್ ಪೋಪೆ. ಅಮ್ಮೆರೆ ಜಬದಾರಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಪುಗೆಲ್ಗ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ತಿಮ್ಮಪ್ಪೆ, ಕನಕಪ್ಪ ನಾಯಕೆ : ಒರ ಭೂಮಿ ಗರ್ಪನಗ ಬಂಗಾರ್ ದಿಂಜಿದಿನ ಏಲ್ ಕೊಪ್ಪರ್ಗೆಲು ತಿಕ್ಕುವ. ಅಲ್ಪ ತಿಕ್ಕಿನ ಮಾತಾ ಬಂಗಾರ್‌ನ್ ಹಾಳ್‌ದೂಳ್ ಮಲ್ಪಂದೆ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಸೇವೆಗಾತ್ರ ಖರ್ಚಿ ಮಲ್ಪುವೆ. ಅಂಚಾದ್ ಜನೊಕ್ಲು 'ಕನಕಪ್ಪೆ' 'ಕನಕದಾಸೆ'ಂದ್ ಲೆಪ್ಪರೆ ಪತ್ತುವೆರ್.

ಮದಿಮೆ–ಸಂಸಾರ : ಈತಾನಗ ದಿಂಜಿನ ಜವನಾಟಿಕೆಡ್ ಜಕ್ಕಜವನೆ ಕನಕನಾಯಕಗ್ 'ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ' ಪನ್ಪಿ ಪೊಣ್ಣನೊಟ್ಟುಗು ಮದಿಮೆ ಆಂಡ್. ಈ ಜೋಡಿಗ್ ಒಂಜಿ ಆಣ್ ಬಾಲೆಲಾ ಪುಟ್ಟುಂಡು.

ಮೋಹನತರಂಗಿಣಿತ್ತ ರಚನೆ : ಕೃಷ್ಣ ಚರಿತ್ರೆಂದ್‌ಲಾ ಪನ್ಪಿನ ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ ಕನಕದಾಸೆರ್ನ ಕಡೀರ್ದ ಕಾವ್ಯ. ವಿಜಯನಗರದ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ, ಬೊಕ್ಕ ಅಲ್ಪದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನರಮಾನಿಲೆನ ಬದ್ಕ್‌ನ್ ರಾಗ, ರಸ, ಭಾವ ಸೇರಾದ್ ಬರೆಯಿನ ಮಹಾಕಾವ್ಯ.

ಸಾವು–ಸಂಕಡ : ಸಂಸಾರ ಸುಖತ್ತ ಕಡಲ್ಡ್ ಮೀಂದೊಂದಿಪ್ಪುನಗ ಒಂಜಿ ದಿನ ಅಪ್ಪೆನ್ಪಿ ಬಾಮಿತೊಗು ಉದಾರ್ಮೆದ ಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತಿನ ಮೋಕೆದ ಅಪ್ಪೆ ಕರಿದ್ ಪೋಪೆರ್. ಅಪ್ಪೆ ಸೈತ್‌ದ್ ವರ್ಸದುಲಾಯಿ ಮೋಕೆದ ಕರ್ಲತುಂಡು ಬಾಲೆಲಾ ತೀರ್ದ್ ಪೋಪುಂಡು. ಈ ಸಾಲ್ ಸಾಲ್ ಸಾವು ಆಯನ ಬುಡೆದಿನ್ ಗುದ್ದುದು ಪರ್‌ಂದದ್ ದೀದ್, ಈ ಪೆಟ್ಟ್‌ನ್ ತಡೆತೊನಿಯರೆ ಆವಂದೆ ಆಲ್ಲಾ ಕರಿದ್ ಪೋಪೊಲು.

ಅಕೇರಿದ ಯುದ್ಧ : ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಯುದ್ಧೊಡು ಕನಕನಾಯಕಗ್ ಮಲ್ಲ ಪೆಟ್ಟಾಪುಂಡು. ನೆತ್ತೆರ ತೋಡುಡು ಪುಣೊಕ್ಲೆ ರಾಶಿದ ನಡ್ಯೊಡು ಅಕಲ್‌ದಾಂತೆ ಒರಿಯೇ ಬೂರೊನುವೆ.

ಪ್ರೇಜನ ದಾಂತಿನ ಯುದ್ಧ : ಯುದ್ಧೊಡು ಸೋತು ಕಂಗಾಲಾಯಿನ ಕನಕನಾಯಕಗ್ 'ಬಜೀ ನರಮಾನಿಯಾದ್ ಬದ್ಕುನ ಈ ಲೋಕದ ಬದ್ಕ್ ಯಾವು, ದಾಸೆ ಆಲ. ಪನಿಯರೆ ತೂಯರೆ ತೋಜಂದಿನ ಸಂತೋಸುದ ಬುಡುಗಡೆತ್ತ

ಸಾದಿದಂಚಿ ಬಲ' ಪಂದ್ ಏರೋ ಲೆಪ್ಪು ಕೊರಿಲೆಕ್ಕ ಆಪುಂಡು.

ವೈರಾಗ್ಯಮಾರ್ಗ : ಈ ನಾಕುಸಿ ಕನಕನಾಯಕನ ಬದ್ಕ್‌ದ ದಿಕ್ಕ್‌ದಿಸೆನೇ ಬದಲ್ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಧರ್ಮ, ತತ್ವ, ಪುರಾಣ ಶಾಸ್ತ್ರೊಲೆನ ಸಂಸ್ಕಾರ ಪಡೆಯಿ ಮನಸ್ಸ್ ಮಾತಾ ಇತ್ತಿನವೆನ್ ಬುಡ್ದು, ದಾಲಾ ದಾಂತಿನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಸುಖೊತಂಚಿ ಮಗುರುಂಡು. ಅಪಗಪಗ ಕನೊಟ್ಟು ತೋಜೊಂದಿತ್ತಿ ದೈವದ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ತೋಜಂದಿ ಸೊರೊಕ್ಕೊಂಜಿ ರೂಪ ತಿಕ್ಕಿಲೆಕ್ಕ ಆಪುಂಡು.

ತಾತಾಚಾರ್ಯೆರೆನ ಭೇಟಿ : ತಾತಾಚಾರ್ಯೆರೆನ್ ಭೇಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅರ್ನ ಮುಕಾಂತ್ರ 'ಹರಿಯೇ ಮಾತೆರೆಡ್ದ್ ಉತ್ತಮೆ' ಪನ್ಪಿ ತಿರ್ಲ್ ದಿಂಜಿನ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ತತ್ವೊಗು ಕನಕೆ ಮರ್ಲಾಪೆ.

ಹರಿದಾಸೆರಾಯೆರ್ : ಹರಿದಾಸೆರ್ ಆವೊಡುಂದು ನಿಚ್ಚಯ ಮಲ್ತೊನಿ ಬೊಕ್ಕ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ, ಅರಂತಡೆ, ಬಂದು ಬಳಗ, ಮಾತೆನ್ಲಾ ಪಿರ ಬುಡ್ದು ಈ ಲೋಕದ ದುತ್ತೈತೊನು ಕದೆತ್ ದಕ್ಕ್‌ದ್ ಭಾಗವತೆರಾದ್ ಜಾಲ್‌ಗ್ ಜಪ್ಪುವೆರ್. ಕಾಗಿನೆಲೆತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನ ಸನ್ನಿಧಿಡ್, ಒಂಜಿ ಪುಡೆಟ್ ಬಾಡೊಡ್ದು ಪತೊಂದು ಬೈದಿನ ತನ್ನ ಇಷ್ಟದ ರಂಗನಾಥ ಸ್ವಾಮಿನ ಮೂರ್ತಿನ್ 'ಆದಿಕೇಶವೆ' ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್ಡ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ನ ಗರೋಡಿಡ್ : ವ್ಯಾಸರಾಯೆರೆನ್ ಮದನಪಲ್ಲಿದ ಕೈತಲ್ದ ಕಂದಕೂರ್ಡ್ 'ವ್ಯಾಸ ಸಮುದ್ರ' ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್ದ ಕೆರೆನ್ ಕಟ್ಟಾವು ಪೊರ್ತುಡು ಭೇಟಿ ಆಪೆರ್. ಕೆಲವು ಸಮಯ ಅರ್ನ ಮತೊಡೇ ಇಪ್ಪುವೆರ್. ಆರ್ ತೋಜಾಯಿ ಸಾದಿಡ್ ಪೋಪೆರ್. ಅಲ್ಪ ಅರ್ನ ಬುದ್ದಿ ಗಜ್ಜ, ಗೇನೊನು ಪಿದಾಯಿದ ಲೋಕೊಗು ತೋಜಾವುನ ಪಾಕ ಪ್ರಸಂಗೊಲೆನ್ ತಿಗಲೆ ಕೊರ್ದು ಗೆಂದುವೆರ್.

ಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆನ ತಿರ್ಗಾಟ : ಹಂಪೆಡ್ದ್ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತಿರುಪತಿ, ಕನಕಗಿರಿ, ಬೇಲೂರು, ಮೇಲ್‌ಕೋಟೆ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ನ,

ಶಿವನಸಮುದ್ರ, ಮಹದೇವ ಪುರ, ಸೋಸಲೆ, ಪುರಿ, ಗಯಾ, ಮಧುರೆ, ದ್ವಾರಕೆ, ರಾಜಸ್ಥಾನ,ಒಡಿಪು ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪಾಕ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆನ್ ತಿರ್ಗುವೆರ್.

ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ : ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆ ತಿರ್ಗಾಟದ ಪೊರ್ತುಡೇ ಹಂಪೆಡ್ 'ನೃಸಿಂಹಸ್ತವ' ಪನ್ಪಿನ ಸ್ತುತಿ ಕಾವ್ಯೊನ್ಲಾ, ಬೇಲೂರ್ಡ್ 'ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ' ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಕಾವ್ಯೊನ್ಲಾ ಬರೆಪೆರ್.

ಬೆನ್ಪಾಟದ ಕಳ : ಇಂಚ ಊರಿಡೀ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್ದ್ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಡೆ ತಿರ್ಗೊಂದು ತಿರ್ಗೊಂದು ಅಕೇರಿಗ್ ಕಾಗಿನೆಲೆಕ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅವೆನೇ ತನ್ನ ಬೆನ್ಪಾಟದ ಕಳ ಮಲ್ತೊನುವೆರ್.

ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್–

ಪುರಂದರದಾಸೆರೆ ಸಾವು : ಗುರು ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ತನ್ನೊಟ್ಟುಗೇ ಇತ್ತಿ ಚಿಂತಕೆ ಪುರಂದರದಾಸೆರ್ ತೀರ್‌ಪೋಪೆರ್. ಪಾಕ ವರ್ಸ ಪೊರ್ಸ್ಲುಡು ಮೆರೆಯಿ ವಿಜಯನಗರ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆ ಉಲತ್ತುಲಯಿದ ಲಡಾಯಿ, ಪೆಟ್ಟ್ ಪುಡೆಕ್ಲೆಡ್ ಬೂರ್ದು ಪೋಪುಂಡು.

ನಳ ಚರಿತ್ರೆ –

ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ : ನೆತ್ತ ನಡುಟು 'ನಳಚರಿತ್ರೆ' ಕಾವ್ಯ ಬರೆಪೆರ್. ಅಯಿತೊಟ್ಟುಗು ಇರ್ಲ್ ಪಗೆಲ್ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಬಡವುನು ಮಾಜಾವು ಉನ್ಪು ಕೊರ್ಪಿ ಬೆನ್ಪಾಟದ ಜನಮಾನಿಲೆ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆನ್ ಜಗತ್ತ್‌ಗ್ ತೋಜಾಯರೆ 'ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ' ಪನ್ಪಿ ವಿಶೇಷವಾಯಿನ ಕಾವ್ಯ ಬರೆಪೆರ್.

ಕೀರ್ತನೆಲು : ನರಮಾನಿ ಬದ್ಕ್ ಬೊಕ್ಕ ದೇವೆರೆನೊಲಿತೊಂಬಿ ಅಲಚನೆಲು ದಿಂಜಿನ ಕೀರ್ತನೆಲೆನ್ ಬರೆಪೆರ್. ಉಗಾಭೋಗ, ಮುಂಡಿಗೆಲು ಸೇರ್ದ್ ಸುಮಾರ್ ಮುನ್ನೂದೈಕ್ಲಾ ಎಚ್ಚ ರಚನೆಲು ಕನಕದಾಸೆರೆ ಪುದಾರ್ಡ್ ತಿಕ್ಕುವ.

ಆದಿಕೇಶವನ ಸೇವೆ	:	ಈತಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ದುಂಬುಗು ಅನುದಿನಲಾ ಕಾಗಿನೆಲೆ – ಕುಮ್ಮೊರ್ ಗಡಿಟ್ ತಾನೇ ಕಟ್ಟಾಯಿ ಕೆರೆಟ್ ಮೀದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕೇಶವನ ಸೇವೆಗ್ ಕುಲ್ಲೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಇತ್ತೆಲಾ ಆ ಕೆರೆತ್ತ ಪರಪು ತೋಡುನು 'ಕನಕ ನಾಯಕನ ತೋಡು'ಂದ್ಲಾ, ಪೂತ ಬಿತ್ತಿಲ್‌ನ್ 'ದಾಸನ ಕೊಪ್ಪ'ಂದ್ಲಾ,ಆರ್ ಕುಲ್ಲೊಂದಿತ್ತಿ ಕಟ್ಟೆನ್ 'ಕನಕನ ಕಟ್ಟೆ'ಂದ್ಲಾ ಲೆತ್ತೊಂದಿಪ್ಪುನವೆನ್ ತೂವೊಲಿ.
ಅಕೇರಿದ ದಿನೊಕ್ಲು	:	ಸುಮಾರ್ ಕೈತಲ್ ಕೈತಲ್ ಸೊನ್ಪ ವರ್ಸ್ ಮುಟ್ಟ 'ಕನಕದಾಸೆರ್' ಬದ್ಕುವೆರ್. ಅಕೇರಿದ ಪೊರ್ತುಡು ಆರ್ ತಾನ್ ಕಟ್ಟಾಯಿನ ಕಾಗಿನೆಲೆ ಆದಿಕೇಶವನ ಗುಡಿಟೇ ಕಾಲ ಕರಿಪುವೆರ್. 'ಬುಡ್ದು ಬದುಕೊಲಿಯಾ ಹರಿ ನಿನ್ನ ಪಾದೊಲೆನ್' ಪನ್ಪಿನವು ಅರ್ನ ಇಡೀ ಜೀವಮಾನದ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.
ಸಾವು	:	ಕ್ರಿ ಶ. 1488 ಸುಮಾರ್‌ಗ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಕನಕದಾಸೆರ್ ಸೊನ್ಪ ಮುಟ್ಟ ಊರುಗು ಜನಮಾನಿಲೆಗ್ ಉಪಕಾರ ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ಬದ್ಕ್‌ದ್ ಕ್ರಿ.. ಶ 1578ಟ್ ಕಾಗಿನೆಲೆಟ್ ಅರ್ನ ಜೂವೊಡಿತ್ತಿ ದೊಕ್ಕೆ ಉಂತುಂಡು.

*****